starea de VECHE

„TOM BELL" ŞI INFERNUL

Pe la jumătatea lui iulie 1992, urmărind un serial american de succes, **„TOM BELL"**, pe TF1 — unul din canalele de mare audienţă ale televiziunii franceze, şi încă într-o zi de duminică, la o oră de vîrf — aveam să aflăm că s-a ivit, în sfîrşit, un Tom Bell, un erou «justiţiar», mai aproape de omul simplu, fragil, decît de cei invincibili, şi că acest Tom Bell, obsedat de dreptate, a izbutit să devină, în timp record, un model captivant şi credibil, a cărui combustie interioară — onestitate şi încrîncenare — captează azi aşteptările a zeci de milioane de oameni... În SUA, în Franţa, în zeci de alte ţări.

Tom Bell, un Don Quijotte modern, cu aerul lui Kennedy-Clinton, interpretat în serial de William Katt, **înfruntă, în esenţă, corupţia şi demască, tot în esenţă, spiritul concesiv, capitulard faţă de amoralitatea absolut planetară a anilor '90.** Deputat, congresman, un om care, social vorbind, a răzbit — în SUA, serialul se şi intitulează „Top of the Hill" — Tom Bell nu pactizează, nici înainte, nici după victorie, cu cei care-i promit o altă ascensiune, şi mai rapidă, în schimbul unor complicităţi considerate «uzuale» şi «mondene», nici cu propria stare de bine care-i şopteşte insidios, cu resemnată bună-voinţă, „tot n-ai să schimbi tu lumea!", „fii realist" ori „fii prudent, dragă Tom, ai copii de crescut..."

Tom Bell nu-i un «cavaler înfaillibil», un «trimis» incoruptibil al unor zeităţi, un «mandatar» al unei alte lumi. El ştie cît se poate de bine pe ce lume trăieşte, ştie la ce să se aştepte... Dar, cîndva, în opinia sa, **trebuie** să înfrunte pînă la urmă, filierele drogului; cineva **trebuie** să demaşte defetismul marilor organizări sindicale, minate deseori de propria lor putere; cineva **trebuie** să spună adevărul despre traficanţii de disperări mondiale şi armament supertehnicizat; cineva **trebuie** să facă publică radiografia unor îmbogăţiri de proporţii aberante, care au, totuşi, miros şi poluează tot ce-a mai rămas, poate, nepoluat, inclusiv în conştiinţă; cineva **trebuie** să se întrebe dacă ziaristului, avid de senzaţional, îi sînt îngăduite absolut orice mijloace, inclusiv calomnia şi intimidarea, pentru a-şi spori tirajul şi a-şi demonstra puterea.

William Katt încarne Tom Bell

captivant. Aş mai adăuga că serialul se întemeiază pe fapte absolut reale, ceea ce-l face, odată în plus, instructiv".

Să existe, oare, şi în viaţă acest model, «Tom Bell»?

■

Într-un interviu acordat lui Laurent Triqueneaux, William Katt, interpretul deputatului Tom Bell, avea să declare că nu-şi face iluzii în privinţa unei resurecţii morale, rapide, planetare; adevărul nu influenţează stările de spirit, atît cît le influenţează — în rău — sărăcia extremă şi substanţialele «răsplătiri» pe care le instituie, prompt, obedienţa, supunerea totală **„Aici (în SUA), ca pretutindeni dealtfel, corupţia, la nivelul puterii, este o realitate — declară William Katt. Singura deosebire faţă de ţările mai puţin dezvoltate, ar fi că această corupţie a devenit o «artă». Toate acestea pentru a explica, de ce îmi place serialul, inteligent, moralist (dar nu în sensul prăfuit al cuvîntului) şi în acelaşi timp** să insiste şi în această lucrare asupra problemelor grave, acute, ale societăţii moderne — de la securitatea alimentară şi energetică a planetei pînă la problemele unei ecologii globale — dar în centrul analizei se află ceea ce azi se consideră a fi **criza majoră a epocii, o criză tot atît de globală, la nivelul moravurilor şi al spiritualităţii.** „Ordinea în societate este determinată de un anumit spirit de coeziune", notează autorii. Or, ceea ce îngrijorează ar fi azi, dimpotrivă, **dezbinarea, înstrăinările** la nivel macro şi micro social, **disensiunile şi ura.** Marile înfruntări ideologice proprii deceniilor anterioare şi-au pierdut acuitatea, se spune în continuare, lăsînd în urma lor **un vid de ideal şi destrămările, (inclusiv deshumările) unor abordări materialiste, simplificatoare pînă la trivial.** Nimic, în noile regimuri politice şi în noile proceduri de luare a deciziilor, nu pare să depăşească aceste traumatisme şi disfuncţii care ipotechează viitorul comun al planetei, în ultimă instanţă supravieţuirea speciei umane. Nu comentăm... Tot ceea ce acuză Tom Bell, în contextul unei lucrări de ficţiune şi cu mijloacele de expresie ale artei filmului, regăsim acum — sub incidenţa analizei filozofice — în lucrarea semnată de Alexander King şi Bertrand Schneider.

■

În 1972, parcă ieri, avea să izbucnească, dacă vă amintiţi, ca un ultim avertisment, celebrul Raport către Clubul de la Roma al grupului Meadows, intitulat **„Limitele creşterii"**. Ce se spunea în Raport? Considerînd situaţia obiectivă a lumii în anii '70 — tendinţele de creştere a populaţiei, a industrializării, a producţiei alimentare şi a poluării mediului, în paralel cu tendinţa de reducere, prin consum, a resurselor naturale — admiţînd că se păstrează acelaşi ritm, neschimbat, al dezvoltării, **limitele creşterii pe planetă ar fi atinse în anul 2070.** Poate şi mai curînd. Au urmat controverse, unele întemeiate, replici şi delimitări, dar scopul cărţii — **lansarea unui tulburător SOS** — a fost totuşi atins. Şi poate că n-am fi amintit despre acest Raport, dacă în 1991 n-ar fi apărut o continuare a acestor previziri, cu titlul şoc: **Probleme ale supravieţuirii"** (Questions de Survie) purtînd semnăturile lui **Alexander King**, preşedintele de onoare al Clubului de la Roma şi a lui **Bertrand Schneider**, secretar general al acestei instituţii. Autorii continuă

William Katt, interpretul deputatului Tom Bell, înţelege prea bine că don-quijottismul eroului său, fie şi fascinant, lasă un gust amar. Tom Bell e doar o promisiune, o ipoteză de lucru, un apel la conştiinţă. Soluţia, în măsura în care se caută într-adevăr o soluţie la actuala criză morală, infinit mai complexă decît orice criză economică, ar constitui-o, în opinia analiştilor acestui fenomen, **revitalizarea profundă a democraţiei, un stil nou de guvernare, în consens continental, dacă nu chiar planetar.** Ceea ce ar implica apariţia unor noi instituţii bazate pe cooperare şi coordonare non-concurenţială; o ofensivă de anvergură împotriva corupţiei care a invadat toate structurile societăţii, apariţia unor conducători, **în sfîrşit, cu o mare capacitate de inovare, cu o viziune globală şi o perspectivă etică, dublaţi de confirmate aptitudini perfecţioniste. Cînd**, oare, vor putea fi găsiţi?

„Dacă nu se întoarce la sursa valorilor morale şi spirituale în stare să-i orienteze dinamismul, societatea mondială, pe care o visăm, riscă să nu se nască. Şi încă: deasupra marilor deosebiri culturale, a religiilor şi a filozofiilor, există în fiinţa umană **o sete de libertate, o dorinţă de a-şi depăşi propriile limite, cît şi tentaţia unei transcendenţe,** uneori greu sesizabilă ori nenumită ca atare. Nici-o dictatură, nici-o violenţă, nici-o constrîngere n-au putut să elimine din inima oamenilor această aspiraţie, care izbucneşte constant dintr-un «inconştient colectiv», cum ar fi spus Carl Jung.

■

Cum să nu ne gîndim cu mîhnire că în locul unor mari seriale americane, profund actuale, noi am rămas în continuare la «dinastia Ewing» şi că o carte ca „Probleme ale supravieţuirii", considerînd noile preţuri ale cărţilor, azi, n-ar mai avea audienţa primului Raport al Clubului de la Roma. Şi revenind la serial: Tom Bell nu-i deziluzionat niciodată, doar obosit, uneori, stupefiat de reţeaua imensă a amoralităţii, neliniştit, poate, dar mereu încărcat de speranţă. Ştiu ei ce ştiu, pe semne, merituoşii săi scenarişti: luciditatea extremă nu exclude clipa de optimism, încrederea în relansarea morală.

DOREL DORIAN

DRAGOSTEA CA GHILOTINĂ

Cutremurătoare şi pentru cele mai insensibile spirite, sinuciderea din dragoste pare să fie — după Cioran — unica de care se leagă o „justificare" în faţa lui Dumnezeu. Iubirea este raţiunea fiinţării noastre — cu toate nuanţele ei sublime — şi deziluzia, ruperea sau blocarea punţilor afective este inexplicabilă şi ireversibilă pentru aceşti sinucigaşi. Relevante şi cu pregnant caracter de cine-verite au fost imaginile prezentate la emisiunea „Veniţi cu noi pe programul doi" consacrată dragostei. Acei teribili oameni care au înfruntat moartea pentru o cauză primordială a sufletului lor s-au declarat la un moment dat învinşi, pentru ca apoi dragostea lor de viaţă să renască din propria „cenuşă", poate cu o forţă şi mai mare. Ei au bătut dezamăgiţi la uşa vesniciei, care a rămas închisă. Au fost poate cele mai sincere şi mai penetrante mărturisiri, „smulse" cu delicateţea necesară unei explorări în preajma morţii.

Din nefericire, suicidul pasional are mulţi eroi anonimi. Un caz al jocului cu destinul este şi cel al tinerei franţuzoaice Terese Vinard. Logodnicul său a fost implicat — într-un păienjeniş de circumstanţe — într-o tîlhărie şi acuzat de atac cu mîna înarmată. Dar ancheta se prelungea căci tînărul nu-şi recunoştea nici o vină, ci numai ghinionul de a se fi aflat în acel bistro lyonez în momentul atacului (complicitatea ce i se reproşa se baza pe faptul că a fost singurul care a reuşit să se sustragă din faţa bandiţilor). Drama celei care-l aştepta să înceapă o viaţă împreună s-a produs. Ea s-a sinucis prin otrăvire, înainte de a afla verdictul (alcătuirea dosarului prelungindu-se aproape şase luni). La aflarea acestei veşti, Louis — logodnicul — s-a spînzurat în închisoare. Ulterior, probele administrate împotriva lui s-au dovedit nefondate, martorii acuzării declarînd în final că nu mai sînt siguri pe identificare...

Iată că nu numai incompatibilităţile de castă sau interfamiliale sînt cele care trezesc cea mai profundă resemnare a unui îndrăgostit. Uneori şi justiţia se face vinovată — prin martorii prea zeloşi — de spulberarea unei iubiri autentice.

O altă ghilotină a iubirilor este adulterul. Aici justiţia este aproape inoperantă, deoarece se poate judeca numai flagrantul, iar acest flagrant — sau martori oculari — este sufocat pe de-a întregul de discreţia amanţilor. Dar dacă procurorul oficial nu se prea găseşte pentru adulter, soţul (soţia) înşelat este cea mai autentică instanţă. Inima sau un al şaselea simţ nu are nevoie de probe. În cele mai multe cazuri, prima reacţie este răzbunarea. Fie prin înlăturarea fizică a celei de-a treia persoane, fie prin compensaţie, cînd soţul înşelat îşi caută la rîndul său evadarea conjugală. De foarte puţine ori intervine sinuciderea soţului (soţiei) înşelat. În majoritatea cazurilor intervine suicidul după comiterea unei crime din răzbunare. Şi totuşi...

Gravidă în luna a şasea, Fanela T. — o italiancă de 25 de ani — este convinsă că Gino o înşeală. N-a făcut niciodată vreun repros şi nu i-a dat nicicum de înţeles soţului ei că ştie de legătura amoroasă a lui cu propria soră! Deznădejdea din sufletul Fanelei se accentuează sub acest dublu atac moral. Ar fi existat pentru ea soluţia resemnării cu viitorul copil, pe care şi-l dorea foarte mult. Dar educaţia sa excludea divorţul. A ales varianta prin care a ucis două vieţi, ajungînd la concluzia că astfel se răzbună şi pe soţul infidel, care nu-şi va mai cunoaşte copilul născut dintr-o dragoste iniţial curată.

Oricît de fine ar fi instrumentele pentru chirurgia sufletelor, nimeni nu poate şti niciodată cu adevărat ce se petrece în timpul acestor clocote interioare. Ceea ce se vede la suprafaţă este prea puţin.

PAUL IOAN

● **EVOLUŢIA DEMOGRAFICĂ VA AVEA CONSECINŢE CATASTROFALE PENTRU MEDIU.** Pe planeta Pămînt trăiesc 5,3 miliarde de oameni. Populaţia mondială va creşte mai rapid decît s-a anticipat în anii '80, subliniază un raport al ONU cu privire la evoluţia demografică. La mijlocul anilor '80, rata de creştere a populaţiei planetei nu a înregistrat un regres, pretutindeni în lume, aşa cum se prognozase. În Africa şi regiuni din sud-estul Asiei, sporul populaţiei a fost considerabil. Demografii sînt de părere că la sfîrşitul secolului XXI, adică în anul 2100, populaţia Terrei va număra nu 10,2 miliarde de oameni, ci cu 800 milioane mai mult. „Această masă umană care sporeşte mereu va ameninţa substanţa Terrei", relevă raportul Naţiunilor Unite.

● **„ERS-1" SUPRAVEGHEAZĂ OCEANELE.** Uriaşul «ochi» al Europei aflat în spaţiu, prin plasarea pe orbită cu ajutorul unei rachete „Ariane" a satelitului „ERS-1", cel mai mare construit vreodată pe continentul nostru, transmite informaţii preţioase pentru buna desfăşurare a multor activităţi umane. Este vorba de supravegherea directă (de la distanţă, desigur) a agriculturii şi

pădurilor de aprecierea (situaţiei însămînţărilor, dezvoltarea patului vegetal, de primejdiile ce se abat asupra recoltelor etc.); de descoperirea a noi zăcăminte de materii prime şi resurse de apă freatică, de controlul poluării aerului şi apei.

● **50.000 DE OAMENI ŞI PIERD VIAŢA ÎN FIECARE ZI ÎN LUME.** Cauza. Malnutriţia şi maladiile provocate în mare măsură de condiţiile neprielnice de locuit! În perioada postbelică, nenumărate probleme care vizează omul, drepturile sale au fost aduse în atenţia întregii lumi. Şi a avea o locuinţă corespunzătoare este un drept esenţial şi o necesitate. Starea de sănătate a oamenilor, capacitatea lor de a fi apţi de muncă, de a se autoperfecţiona prin educaţie depind în mare măsură de condiţiile în care locuiesc.

● **ESPERANTO SAU TRADUCERE AUTOMATĂ.** Omenirea este confruntată şi cu dificultăţi legate de existenţa unui impresionant număr de limbi ce se vorbesc pe Pămînt. Vrem să edificăm Casa comună europeană, dar prea vorbim multe limbi. Ne vom înţelege mai lesne în viitor? Soluţia problemei limbilor nu a fost găsită. Teoretic, esperanto ar putea deveni limba de comunicare mondială. Ea poate fi asimilată uşor. Mai există şi varianta computerului, avîndu-se în vedere memoria sa fabuloasă şi viteza de lucru de-a dreptul fantastică. Se precizează că pînă la finele secolului o astfel de maşină ar putea „prinde viaţă". Cu mai bine de 40 de ani în urmă a fost argumentată ştiinţific posibilitatea traducerii... automate.

● **CU CUTREMURELE NU-I DE JOACĂ...** Seismele ne însoţesc, pe noi, oamenii, mereu, multe dintre ele fiind, la anumite intervale de timp, devastatoare. Se vorbeşte în ultima vreme de posibilitatea prevederii din timp a cutremurelor, numai că oamenii trebuie să fie avertizaţi de adevărul că o proastă prevedere poate provoca mai multe pagube decît seismul propriu-zis. În opinia specialiştilor în domeniu, prevederea în cazul în care ea este corectă poate salva vieţi umane şi limita pagubelor materiale, permiţînd şi adoptarea unor măsuri preventive. Dacă este vorba de o alertă falsă, susceptibilă să antreneze stări de panică şi mari deplasări de populaţie, atunci repercusiunile sociale şi economice vor fi enorme.

magazin

Femina Club

CE PREFERAȚI? UN SOȚ SAU UN AMANT?

Un soț? Alături de el e confortul, siguranța, dar și rutina, plictiseala. Un amant? Îți oferă compania unui bărbat agreabil, mereu atent, seducător, dar și oboseala adusă de iubirea trăită, cu mici intermitențe, la cea mai înaltă tensiune. Atunci care să fie idealul? Un subtil cocktail între cei doi?

Desigur, ideile sînt împărțite. Tot mai multe cupluri optează pentru menținerea unei relații sentimentale de durată, într-o fidelitate totală, dar fără oficializarea ei, din principiu respingînd ideea de căsătorie ca pe o instituție care ucide sentimentul de libertate, care ucide romantismul, visul, poezia, aduse de iubire. Și ei știu sau cel puțin cred că fără așa ceva nu pot trăi. Opțiunea pentru un asemenea mod de conviețuire e susținută de argumente despre care ei nu se sfiesc să vorbească. Au intrat deja în istoria nescrisă a cinematografiei cupluri celebre de actori a căror viață seduce prin nonconformism. Un exemplu : **Mia Farrow — Woody Allen.** Iată ce declară frumoasa actriță : **„Ar fi fost mult mai periculos pentru iubirea noastră să trăim împreună." Atît mie, cît și lui Woody ne place să ne vedem atunci cînd sîntem amîndoi în cea mai bună formă. Locuim separat și mi se pare cea mai bună formulă atîta vreme cît casa mea e plină de zgomotul și animația produsă de cei nouă copii, iar Woody nu poate trăi și lucra decît într-o liniște desăvîrșită, înconjurat de mobilele sale frumoase și vechi. În fiecare dimineață și în fiecare seară vine la noi, totuși trăim separat. Este probabil secretul care explică minunata noastră înțelegere și iubire, în ciuda numeroaselor gusturi care ne diferențiază."** Iubirea dintre Mia Farrow și Woody Allen durează de peste zece ani. Au copii împreună. Și, după cum declară ei, pasiunea lor nu s-a erodat în timp.

Și, totuși, iubirea majorității cuplurilor îi conduce spre căsătorie, formula clasică de conviețuire dintre doi oameni care se iubesc. Concepția lor despre viață, intensitatea sentimentelor în care cred le dau sentimentul puterii în luarea unei decizii importante pentru viața lor. Și de asemenea speranța că vor ști să depășească împreună dificultățile, rutina, plictiseala, păstrînd vie și intensă flacăra dintr-un început a iubirii. Dar, iată că adesea femeia uită că la începutul iubirii ei, dorea să aibă o siluetă aproape perfectă și un aer mereu proaspăt, permanent îngrijit, că își însorea privirea cu un zîmbet, că își aduna căldura în voce și iubea pînă și imperfecțiunile bărbatului ales. La rîndul său, iubitul devine soț, uită în timp, că a fost odată cînd prețuia și încerca să dovedească bunele sale maniere, că îi plăcea să fie generos oferind măcar o floare, că inventa gesturi de tandrețe și multe altele...

Să existe oare „trucuri" menite să salveze iubiții deveniți soț și soție de la monotonia și rutina vieții cotidiene ? Sînt femei cu nume și viață sonoră sau altele cu o existență mai obișnuită care consideră că au știut să păstreze în căsătoria lor prospețimea și frumusețea iubirii. Iată cîteva din secretele lor. Pentru ca un soț să rămînă un veșnic amant e suficient să-ți amintești mereu că îl poți pierde. Așa că nu uitați să găsiți permanent variante noi de... seducție. Nici bărbatul, devenit soț, nu trebuie să uite că vă poate pierde. Este obligatoriu așadar să vă faceți apreciate, plăcute în societate, chiar curtate. Va fi mîndru să știe că o femeie valoroasă, sigură pe ea, fi aparține, este propria lui soție. Va face eforturi să vă merite, să vă cucerească permanent. Nu uitați că iubirea e totuși un joc al oglinzilor.

Indiscreții

Cel invidiat...

Se spune că animalul cel mai invidiat din lume este în prezent șoricelul pe care Beatrice Dalle nu-l părăsește nici un moment, găzduindu-l între sînii săi frumoși. Alături de Beatrice, șoricica Minnie (pentru că este o ea) a asistat la proiecția filmului care a stîrnit atîtea comentarii în jurul său, „*37°2, dimineața*", difuzat nu numai în versiunea sa amputată, ci și integral, timp de trei ore.

PRAZ CU ȚELINĂ

Ingrediente: Carne de porc (1/2—3/4 kg), 2 legături praz, 2 țeline mari, 2 cepe, o jumătate lămîie, 3—4 linguri bulion, sare, piper.

Se călesc ușor carnea tăiată bucățele și ceapa tocată mărunt.

Se taie prazul, o parte rondele și o parte în bucăți lungi de 4—8 cm, eventual despicate în două. Se adaugă în carnea pregătită cu ceapă și se lasă să fiarbă înăbușit. Se pune apoi țelina tăiată felii și cînd s-a muiat se toarnă bulionul, se adaugă sarea, piperul, lămîia tăiată felii și se dă la cuptor pînă scade. (I.S.).

Să sfidăm capriciile iernii

Frigul înăsprește pielea feței, variațiile bruste de temperatură lasă amprente asupra supleții tenului. Ce-i de făcut ?

Odată pe săptămînă vă puteți rezerva o jumătate de oră pentru a vă îngriji tenul, redîndu-i delicatețea și strălucirea. Aplicarea unei măști, cu mișcări circulare ușoare, este la îndemîna noastră, a tuturor. Vă propunem o rețetă, menită să hrănească și să dea prospețime tenului în această perioadă a anului. Vom folosi un fruct (de preferat o banană) pe care îl frecăm cu un gălbenuș de ou și o linguriță de ulei de măsline, pînă se face ca o cremă. Se aplică pe față și se lasă un sfert de oră. Se îndepărtează apoi cu apă călduță, spre rece.

Un deliciu dietetic

Dacă aveți posibilitatea, începeți ziua consumînd o portocală. Este un fruct delicios care conține puține calorii (30) deși e dulce. Este o adevărată sursă de sănătate pentru că în sucul său ascunde bogății inegalabile : principalele vitamine A, B și C care contribuie la revigorarea tonusului, rezistenței și supleții pielii ; săruri minerale și fibre naturale care asigură o bună digestie. Portocala poate fi însă și un aperitiv ideal. Consumînd un pahar cu suc natural de portocale înaintea fiecărei mese, îi asigurați organismului posibilitatea dezintoxicării, în special a rinichilor și a ficatului.

Pentru liniștea „DIVINEI"

● La mai bine de 2 ani de la moartea Gretei Garbo, rămășițele pămîntești ale vedetei nu au ajuns încă într-un loc al veșnicei odihne. Familia „Divinei" nu poate să se hotărască dacă urna cu cenușa Gretei va urma să fie înhumată în Suedia sau în S.U.A. Pentru obținerea urnei „divine" fac deja demersuri aproximativ 20 de cimitire.

Bănci cu și pentru femei

Într-unul din statele din Sudul Indiei, Tamiland, autorităților au adoptat o hotărîre destul de neobișnuită : să înființeze bănci în exclusivitate pentru femei, conducătoarele acestor bănci urmînd să fie tot reprezentantele sexului frumos. Totodată, și întregul personal al băncilor va fi feminin. Principalul motiv al acestei măsuri : eliminarea inegalității care mai persistă între femei și bărbați, crearea posibilităților ca femeile să-și deschidă propriile lor conturi, ceea ce le îmbunătățește statutul lor social. Să nu uităm că în India rolul femeii nu este deloc de invidiat. Fiicele sînt total dependente de părinții lor, chiar și în alegerea soțului, iar după căsătorie trebuie să se supună complet domnului și stăpînului lor.

*CRONICA modei

MEREU, CU GÎNDUL LA CLASIC...

Rochia-mantou, construită într-o linie clasică, fascinează din nou. Perfecțiunea croiului este cea care conferă rafinament și eleganță. Aici nu se admite amatorismul. Senzația de sobrietate poate fi atenuată de culoarea materialului folosit, dar și de ornamente : nasturi metalici foarte la modă, guler și mansete în nuanțe contrastante, o batistă asortată, orînsă la buzunar. (A.P.).

Rubrică realizată de AURORA POPESCU

GLOBAL

PETROLIERE... SUBMARINE?

În încercarea de a potoli „foamea de energie" a civilizației noastre supertehnologizate, geologii au forat în căutarea de „aur negru" în cele mai diferite zone ale globului. În mod surprinzător, investigațiile lor au fost încununate de succes nu numai în regiunile fierbinți ale Terrei, ci și în cele înghețate, din vecinătatea polilor planetei.

Cu deosebire zona arctică s-a dovedit a fi bogată în rezerve petroliere. Ca urmare au fost amplasate și au început să funcționeze instalații de foraj și extracție a țițeiului nu numai pe solul Alaskăi, Canadei și al Siberiei, ci chiar și pe banchizele ce acoperă o parte a Oceanului Înghețat de Nord. Numărul lor, precum și aria de distribuție vor crește, se pare, mult în viitor.

Desigur, să extragi „aur negru" de sub calote polare este deja o acțiune extrem de complexă, dacă nu chiar temerară. Și mai dificilă se dovedește însă a fi aducerea prețioasei materii prime în zonele dens locuite, industrializate.

Într-adevăr, construirea și menținerea în exploatare a unor conducte care să traverseze pustietățile înghețate sau să treacă pe sub stratul gros de gheață ce acoperă marea întîmpină nu numai mari greutăți tehnice, ci și opoziția ecologilor. Aceștia prezic adevărate catastrofe pentru mediul înconjurător arctic în cazul unor deversări accidentale de țiței, ca urmare a defecțiunilor ce pot apare la asemenea „artere" de circulație.

Transportul pe mare, deși mai ieftin, este încă și mai periculos. Nu numai furtunile deosebit de violente, cît mai ales, aisbergurile pun în pericol petrolierele ce s-ar aventura în aceste zone. Pierderile în caz de naufragiu ar fi atît de natură materială, cît și, cu deosebire, sub aspect ecologic. Căci este ușor de imaginat ce urmări dezastruoase ar avea o mare neagră survenită aici.

Ce se poate face așadar într-o asemenea situație? Simplu, au răspuns constructorii de nave. Să recurgem la petroliere submarine! Avantajele lor sînt lesne de întrevăzut. Ele se pot strecura pe sub banchize, iar la adîncimi de circa 100 m valurile și intemperiile de la suprafață nu au nici o influență asupra lor.

Nu este deci de mirare că pentru transportul țițeiului arctic există deja mai multe proiecte de petroliere submarine. Acestea ar urma să aibă o capacitate de pînă la 300.000 t, iar propulsia lor să fie asigurată de reactoare nucleare, de același tip cu cele ale submarinelor militare.

Pentru a ușura deplasările, asemenea giganți ai adîncurilor vor fi dotați cu „ochi "capabili să exploreze prin intermediul sonarelor atît banchizele de la suprafață, cît și configurația solului marin. De asemenea, pentru a marca rutele cele mai favorabile, pe fundul oceanului vor fi instalate geamanduri sonore. Prin vibrațiile emise ele vor călăuzi navigatorii în călătoriile lor lipsite de vizibilitate directă. În plus, petrolierele submarine se vor putea alimenta direct de la terminalele subacvatice instalate în vecinătatea cîmpurilor de extracție.

O altă variantă, și mai economicoasă încă, prevede recurgerea la baraje submarine de mare capacitate. Ele vor putea fi încărcate direct de la gura puțurilor de extracție de pe fundul oceanului. Soluția reprezintă o combinație între navigația clasică și cea subacvatică. Un spărgător de gheață de mare putere, avînd motoare (cel mai probabil nucleare) de 120.000 pînă la 140.000 kW, va remorca, la capătul unui odgon lung și rezistent, un „slep" submarin fără mijloace proprii de propulsie, cu o capacitate de transport de 250.000 t. Barja va fi menținută în mod automat la o adîncime de 150—300 m.

Spre deosebire de petrolierele submarine cu propulsie nucleară proprie, ce ar putea atinge viteze de deplasare mari, de 30—40 noduri (un nod echivalează cu aproximativ 1,8 km/oră), fiind în acest caz chiar mai economic decît un vas de suprafață, în cazul barjelor remorcate rapiditatea nu va constitui un scop major. Viteza lor de croazieră va fi de maximum 20 noduri. Avantajul va consta însă în siguranța deplasării, în posibilitatea de a transporta cantități mari dintr-o materie primă vitală necesară și al cărei preț este, în ciuda fluctuațiilor, în continuă creștere.

PETRE JUNIE

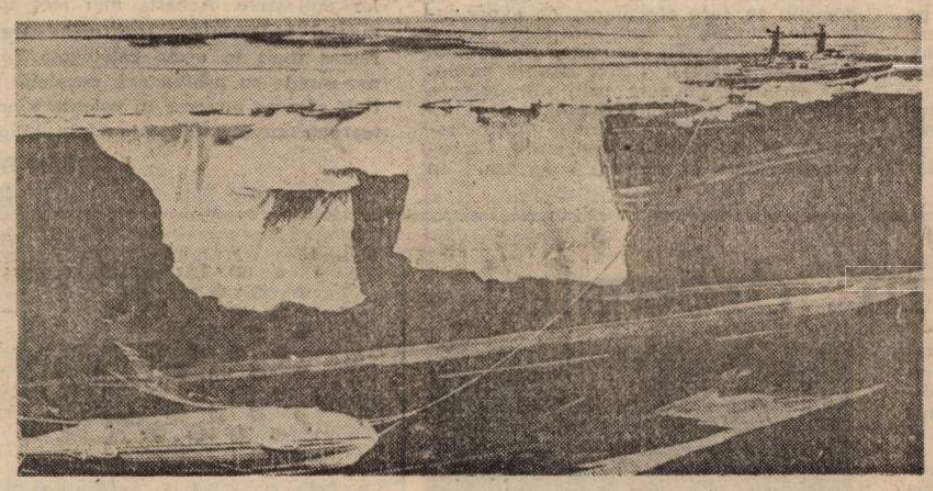

Meteoriți cu diamante

Astronomul Donald Clayton de la Clemons University a studiat un meteorit căzut pe Terra și a descoperit prezența a miliarde de diamante microscopice. După îndelungate cercetări, omul de știință american a formulat ipoteza că prețioasele diamante provin dintr-o explozie a unei stele. Chiar dacă sînt atît de mici încît pot fi văzute numai la microscop, descoperirea este foarte importantă întrucît deschide noi orizonturi în acest domeniu de cercetări. După opinia astronomului, „pulberea spațială", prezentă în mare cantitate în Univers, are în compoziția sa și o cantitate din acest prețios compus.

- **O serie de avarii înregistrate la centralele atomoelectrice au sensibilizat în ultimii ani opinia publică mondială în ceea ce privește utilizarea energiei nucleare.**
- **Adversarii folosirii energiei atomice s-au dovedit suficient de puternici în Austria și Danemarca pentru a determina guvernele celor două state să renunțe la construirea de „cetăți ale luminii" bazate pe forța atomului.**
- **Există și susținători ai continuării și extinderii utilizării energiei nucleare. Și nu pentru că nu le place energia respectivă, ci deoarece nu văd o altă alternativă posibilă în vremurile noastre.**
- **O mare importanță o are crearea unui regim internațional de dezvoltare în condiții de deplină securitate a energeticii nucleare.**
- **Ponderea energeticii nucleare în producția de energie va continua să crească în lume, în condițiile utilizării ei corespunzătoare.**

Și centralele atomoelectrice au o „vîrstă a treia"

Cu toate că majoritatea centralelor nucleare de pe glob sînt mai fiabile și mai sigure decît multe alte instalații industriale, rezervele manifestate vis-à-vis de energia nucleară nu au dispărut. Norul radioactiv de la Cernobîl a fost suficient pentru a distruge încrederea cu greutate construită în tehnologia nucleară. Rolul atomului continuă să se modifice în societate. Dizolvarea URSS a demonstrat că simpla deținere a armelor nucleare nu garantează existența unei supra-puteri. Japonia și Germania sînt cele mai grăitoare exemple de state nedeținătoare de arme nucleare care pot atinge poziții de vîrf în competiția mondială. După prăbușirea URSS, s-a modificat și strategia globală în domeniul înarmărilor. S-a ajuns în situația în care Rusia vinde unor firme americane uraniu îmbogățit pe post de combustibil nuclear pentru companiile de electricitate. „Distrugerea mutuală" a celor două superputeri este o sintagmă demult depășită. Singura problemă o constituie căderea acestor arme în mîna unor irresponsabili.

Pentru o exploatare adecvată a uriașelor posibilități deschise de energia atomului trebuie demonstrat că centralele nucleare funcționează fără defecțiuni ale reactoarelor, că deșeurile radioactive pot fi retratate sau stocate în locuri singure. Pe plan tehnic, acest lucru nu constituie o problemă, susțin experții. Așa să fie oare? Și perspectivele utilizării pașnice a energiei nucleare s-au modificat considerabil. Spre deosebire de centralele ce funcționează pe bază de combustibili fosili, centralele nucleare nu aruncă în atmosferă gaz carbonic și nu contribuie, prin urmare, la eventualele modificări ale climei terestre. Un lucru este sigur: factorii responsabili care nu încetează să prezinte efectele nocive ale „efectului de seră" (încă nedemonstrat din punct de vedere științific) ar face mai bine să-și concentreze atenția asupra altor tipuri de energie.

ȘERBAN FILIP

Învățămîntul — o componentă esențială a integrării europene

Europa va trebui să constituie în viitor un pol de atracție a învățămîntului și cercetării internaționale. Acest deziderat este îndeplinit în prezent la cote înalte de profesionalism de Universitatea din Bonn. Crearea în acest oraș a două noi institute constituie un important pas înainte pe calea impunerii sale în conștiința specialiștilor. Despre ce institute este vorba? Centrul European de Documentare și Centrul de Îndrumare pentru Programele de Încurajare a Cercetării al CEE — EUROCONSULT — reprezintă două instituții de mare perspectivă pe plan european.

Peste 100 de proiecte de cercetare tratează în prezent la Bonn probleme de interes european; în această universitate se pot studia 24 de limbi europene. Problemele juridice specifice pieței unice europene sînt studiate în cadrul Centrului de Drept Comercial European din Bonn. Centrul a fost completat cu un Colegiu al Diplomelor, în care fiecare aspirant la titlul de doctor își scrie teza de doctorat în echipă. Universitatea din Bonn este singura instituție de învățămînt superior din Germania reprezentată în cadrul programului de schimb european pentru studenții la medicină. În 1993, 20 de proiecte ERASMUS și LINGUA vor permite unui număr de 91 de studenți să studieze în străinătate. (S.F.)

Întîietate...

Cele mai grele trei elemente cunoscute pînă în prezent, care ocupă pozițiile 107, 108 și 109 în tabelul periodic au fost botezate recent astfel: nielsborium, hassium și meitnerium. Aceste nume derivă de la fizicianul danez Niels Bohr, care a studiat structura atomică, de la landul Hessa, care finanțează, împreună cu statul german, Societatea de cercetare a ionilor grei (GSI) din Darmstadt și de la fiziciana Lise Meitner, care a lucrat multă vreme la Berlin împreună cu Otto Hahn în domeniul radioactivității. Cele trei elemente au fost produse și evidențiate de fizicienii de la GSI la începutul anilor '80. Descoperirea a fost făcută aproape simultan la Institutul de cercetări Dubna, de lîngă Moscova. Abia în acest an „Transfermium Working Group" a decis că cercetătorii din Darmstadt au întîietate în descoperire și le-a acordat dreptul de a boteza elementele.

Fizicienii nu cunosc încă prea multe lucruri în legătură cu elementele grele, căci, de cele mai multe ori, se poate fabrica un singur atom care se dezintegrează după cîteva mili — sau microsecunde. Acesta trebuie bombardat timp de o săptămînă cu nori de plumb sau de bismut cu ioni de fier sau crom pentru a se produce un singur „eveniment" de acest gen. Proba existenței produsului dorit nu este furnizată decît după analiza particulelor ivite după dezintegrare.

Cercetătorii din Darmstdat și-au fixat ca obiectiv elementul 110. Pe termen lung, ei vor să creeze „insulițe de stabilitate" în sistemul periodic. Prima s-ar putea situa în jurul cifrei 114. La o asemenea dimensiune, atomii ar trebui să aibă o durată de viață mult mai mare de cea a norilor atomici 107, 108 și 109. (S.F.)

Containerele, contrabandiștii și razele X

Containerele mari sigilate care sînt folosite pentru transportul mărfurilor în tranzit îi atrag tot mai mult pe contrabandiști. Scopul lor este acela de a introduce în ele unele încărcături interzise: arme, explozibil și droguri. Controlul acelor containere, fără a fi deschise prezintă însă multe dificultăți pentru vameși, grăniceri și poliție. Problema a fost rezolvată de către specialiștii americani care au realizat un stand special de control de la distanță al conținutului containerelor depozitate pe platformele terminalelor. Este vorba de acceleratorul liniar cu raze X „Linatron-6000" care radiografiază mărfurile cu un fascicul având energia de 15 megawatt. Detectorii standului fixează modificările de densitate ale mărfii și transmit semnalele la un display pe care apare o imagine caracteristică. În sistemul verificării sînt incluse și analizatoarele microîngredientelor din gazele aflate în containere, care furnizează informații suplimentare privind conținutul lor. Noul aparat de investigare este montat într-un buncăr de beton prevăzut cu uși masive de oțel. El poate verifica și containerele aflate pe platformele vagoanelor, dar cu condiția ca deplasarea garniturilor de tren să se facă cu o viteză redusă.

ORDINATOARE DE 100 DE ORI MAI RAPIDE DECÎT CELE ACTUALE...

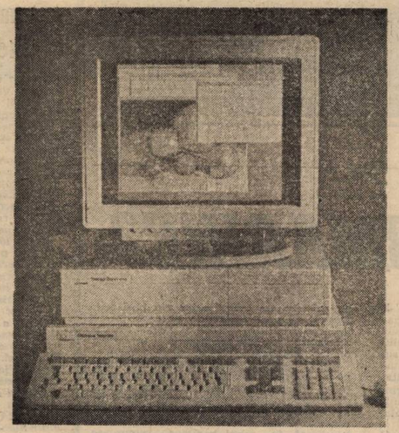

Cercetare întreprinsă în domeniul dezvoltării calculului super-rapid se bucură de importante investiții în statele industrializate. Crearea lui „high performance computer" (HPC — computerul de înaltă performanță) a fost nu demult declarată o activitate de interes național în Statele Unite și a beneficiat de 1,1 miliarde dolari în ultimii doi ani. Situația și perspectivele deschise în fața calculului științific de mare viteză se află în permanență în atenția specialiștilor de pe toate meridianele planetei. Pe scurt, este vorba de progresul științific și tehnologic, dar și de serioase interese industriale, de dezvoltări de care lumea occidentală are nevoie pentru a-și menține supremația în lume în domeniul competitivității. Viitorul științelor exacte și al tehnicii rezidă în stimularea diverselor procese pe calculator: datele complexe acumulate în domeniile fizicii, chimiei și altor științe, de la ingineria genetică până la aeronautică depind de simularea lor pe calculator. Experimentele costisitoare ce se mai derulează încă în zilele noastre vor fi înlăturate într-o bună zi, atunci cînd calculatoarele vor fi de 100-1000 de ori mai rapide ca în prezent.

Simularea pe calculator este baza speranțelor oamenilor de știință legate de domenii în care efectuarea de experiențe este imposibilă, cum este cazul cercetării climei. Astfel, va putea fi studiată influența emisiilor toxice asupra evoluției efectului de seră prin introducerea unui model de climă mondial și simularea a ceea ce se va întîmpla în următorii 100 de ani (si chiar mai mult). Calculele efectuate de experți americani în domeniu au relevat că astfel vor putea fi economisite circa 100 de miliarde de dolari în următorii 10—20 de ani prin determinarea exactă a cheltuielilor ce se impun în scopul protejării climatului terestru de poluare.

Statele Unite și Japonia, care domină de multă vreme piața internațională a ordinatoarelor, dețin astăzi primele locuri în clasamentul neoficial al noilor supercalculatoare paralele care promit să atingă într-un viitor nu prea îndepărtat **viteze fantastice de calcul**. Expertul Wolfgang Paul din Surrebruck consideră că angajamentul financiar al industriei germane în domeniul ordinatoarelor este orientat într-o măsură prea mare pe obiective pe termen scurt, pentru prinderea din urmă a concurenților „mai rapizi de picior" fiind necesare eforturi constante și susținute din partea guvernului în strînsă colaborare cu industria, pe o perioadă de circa un deceniu.

Calculatorul super-rapid este un domeniu interdisciplinar care profită de pe urma informaticii, matematicii și științelor aplicative. Aceasta mai ales în domeniul programelor (soft-uri), care au rămas mult în urma calculatoarelor super-rapide cu arhitectură paralelă. Esențială rămîne punerea în valoare a ordinatoarelor super-rapide de către industrie.

ȘERBAN FILIP

■ **„Robodoc" sau „robotul-doctor" face senzație peste ocean. Prima sa operație efectuată asupra soldatului unui bolnav de aritrită, la Sacramento (California), a fost un succes. „Robodoc" urmează să fie programat pentru chirurgia ochiului și reconstituirea microscioscanerului aparatului auditiv. Chirurgul este cel care pregătește itinerariul pe care-l urmează robotul.**

■ **SAM, astfel a fost botezat robotul vorbitor, pus la punct în S.U.A. El posedă un vocabular de 127 de cuvinte din limba engleză curentă. Multiplele combinații ale acestor cuvinte permit elaborarea unui număr considerabil de fraze gramatical corecte și care au un sens. SAM (Speech Activated Manipulator) este capabil să învețe semnificația unor noi cuvinte atunci cînd discută despre dificultățile sarcinii ce i s-a încredințat. Îndeplinirea ordinelor pe care le primește este condiționată de un detector de ultrasunete, de două camere de luat vederi și de senzori tactili. Pentru alimentarea inteligenței, robotului îi sînt necesare opt calculatoare electronice.**

TELEX • TELEX

■ **Cervin, unul dintre cele mai celebre piscuri ale Alpilor elvețieni, nu este un munte european, el african! Această ipoteză a fost lansată de geologul elvețian Peter Lenher, conducătorul unui program de cercetare a mecanismului de formare a Alpilor. Ipoteza geologului se bazează pe un studiu al subsolului muntelui Cervin, care a scos la iveală prezența unor roci cristaline tipice ale continentului african.**

MUZEU UNIC ÎN LUME

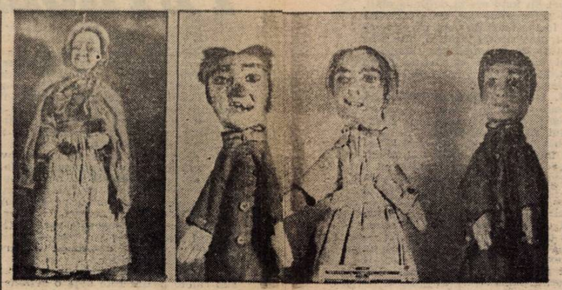

În orașul Lyon (Franța) funcționează un muzeu considerat drept unic în lume. Într-un palat denumit Hotel d'Ame de Pierrevive, situat în strada de Gadagne, își află sediul Muzeul de istorie al orașului. Șase săli sînt ocupate de o expoziție de marionete care cuprinde peste 600 de exemplare provenite din toate colțurile lumii, printre care se numără personaje faimoase din tradiția lyoneză ca Guignol, Madelon și Gnafron. Muzeul nu respiră aerul auster, tipic celor dintr-o altă categorie de artă.

Interesant este și faptul că cele peste 600 de exemplare reprezintă și tehnici variate de realizare a marionetelor specifice țărilor de unde provin. Muzeul a fost fondat în anul 1939, dar ulterior, în anul 1946, s-a hotărît crearea unui muzeu specializat în marionete, care, după cunoștințele specialiștilor este unic în lume. Printre exponate (grație donațiilor unor entuziaști), se află piese de mare valoare artistică, unele exemplare avînd o vechime de sute de ani. În mod firesc, exponatele sînt supuse periodic unor controale atente pentru a se evita vreun proces de degradare, în unele cazuri fiind necesare intervenții care privesc mai ales partea de îmbrăcăminte. Scopul urmărit: conservarea fascinației și originalei lor expresivități.

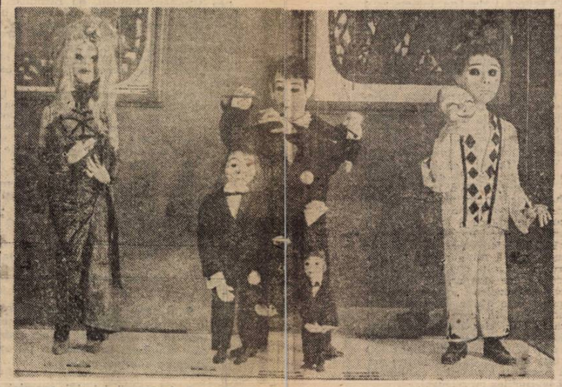

De ce n-a înghețat Terra?

După cum apreciază unii specialiști, istoria climei planetei noastre înregistrează un veritabil paradox între teorie și realitate. Conform datelor obținute pînă în prezent și a teoriilor în vigoare, razele solare n-au încetat niciodată să crească în intensitate din momentul creării sistemului solar. Însă majoritatea modelelor climatologilor, bazate pe echilibrul dintre absorbție și reflecție a energiei solare inițiale, lasă să se presupună că, în trecut, cîndva, planeta noastră ar fi fost în întregime înghețată. Totuși, tot climatologii sînt aceia care afirmă că au existat continente care nu au fost niciodată înghețate. Pornind de la acest stadiu al concluziilor științifice, o echipă de cercetători franco-belgieni propun un nou model, încercînd să explice acest paradox. Ei au plecat de la premisa că în majoritatea ipotezelor emise pînă în prezent, s-a încercat să se rezolve problema pe baza efectului de seră. Dioxidul de carbon, existent într-o cantitate destul de importantă în atmosfera precambriană, ar fi contribuit la încălzirea climei. Dar, potrivit părerii lui J. C. Gerard și a colegilor săi, ar fi trebuit să existe o concentrație atmosferică de CO_2 de 20 de mii de ori mai puternică decît în prezent, pentru a contrabalansa gradul de însorire a Terrei în acea epocă. După părerea specialiștilor amintiți, acest lucru nu era posibil, nivelul de CO_2 în epoca precambriană fiind doar de o sută de ori mai mare decît cel de astăzi. În schimb, continentele ar fi putut acționa sinergic cu efectul de seră. Însă nu trebuie uitat, cunoscută în continuare specialiștii, că oceanele, altădată mult mai întinse ca suprafață, au contribuit la micșorarea fenomenului de reflexie a razelor solare. Așadar, un paradox care ridică încă numeroase semne de întrebare.

Un nou tip de malaxor

Noul malaxor de beton, conceput și fabricat de firma franceză Demler se face remarcat față de malaxorul clasic datorită realizării unei omogenizări perfecte a betonului, prin intermediul unei elice în formă de „S", situată în fundul cuvei. În timpul procesului de malaxare, granulele se amestecă în aer și sînt antrenate în vortexul pus în mișcare de elicea în formă de „S". Fiecare particulă este astfel perfect integrată în amestecul constituit din ciment și apă.

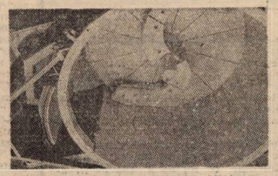

Producerea unui climat de calitate constantă conduce la obținerea de economii substanțiale de ciment, repartiția foarte rapidă a apei facilitînd legăturile higrometrice. La acestea se adaugă importante cîștigari de timp, durata unei operații efectuate de malaxorul Demler prin intermediul higrometrului reducîndu-se la 40—80 secunde, fiind astfel de trei ori mai rapidă decît cea executată de malaxoarele convenționale. Mișcarea imprimată de elice betonului îl împiedică, să se lipească de pereții cuvei; golirea acesteia efectuîndu-se într-un timp record. Cuva rămîne curată după golire, fiind eliminate toate deșeurile reziduale. Pot fi fabricate și betoane colorate. Concepția mult simplificată a malaxorului Demler față de a celor convenționale și numărul redus de piese incorporate permit o reducere considerabilă a costurilor de întreținere. (S. F.).

PLANETELE IN 1993

Prezintă doamna MAGDA STAVINSCHI

directoarea Institutului Astronomic al Academiei

— Stimată Dnă Stavinschi, nu puțini dintre cititorii revistei noastre sînt interesați de problemele astronomiei și în special de posibilitatea de a efectua singuri observații. Ce ne puteți spune, de exemplu, asupra observării planetelor în anul pe care abia l-am început?

— Ei bine, unele dintre ele, cum ar fi Marte, Jupiter și Venus, pot fi observate și cu ochiul liber. Pentru altele — Uranus, Neptun, sau micile planete — este necesară folosirea binoclului sau a unei mici lunete.

MARTE a fost în opoziție cu Soarele la 7 ianuarie 1993, și atunci a fost mai strălucitoare decît Pollux sau Procyon. Acum ea se îndepărtează de Pămînt și strălucirea sa scade. La 5 februarie Marte este staționar, la 21 aprilie se află „în linie dreaptă" cu stele Pollux și Castor, iar la 22 iunie va trece la numai 46' la nord de Regulus. La acest început de an se află în constelația Gemenii, la 22 aprilie va intra în Cancer, iar la 1 iunie va trece în Leu.

JUPITER, în schimb, se află aproape tot anul în constelația Fecioarei (abia la 17 decembrie trece în Balanță). Mult mai strălucitoare decît stelele din preajma ei, Jupiter este în opoziție cu Soarele la 30 martie, aflîndu-se apoi în vecinătatea stelei de magnitudinea trei-Gama, din constelația Fecioara, pentru ca la 1 iunie să fie staționară în imediata vecinătate a unei stele de magnitudinea patru — Eta, tot din Fecioară.

Saturn se află o parte a anului în Capricorn, o altă în Vărsător. Este staționar la 10 iunie și 28 octombrie și este în opoziție cu Soarele la 19 august, cînd este cu 2,5 magnitudini mai strălucitoare decît cea mai luminoasă stea din vecinătate — Delta din Capricorn.

URANUS și NEPTUN se află tot timpul anului în Săgetător. Amîndouă sînt în opoziție cu Soarele la 12 iulie. Între ele va avea loc anul acesta o conjuncție triplă. Avînd magnitudinea șase, Uranus poate fi ușor observat cu un binoclu. La 20 aprilie, văzute dinspre Soare, Uranus și Neptun au aceeași longitudine eliptică. Conjuncția lor heliocentrică este prima observată de la descoperirea lui Neptun (1846): precedenta a avut loc în 1821, iar următoarea se va petrece în 2164.

— Vorbeați și despre observarea planetelor mici. Ne puteți da cîteva informații suplimentare despre ele?

— Primele patru (Ceres, Pallas, Juno și Vesta) au fost descoperite între 1801 — 1807, pentru ca la sfîrșitul lui 1991 să fie numerotate definitiv 5012 mici planete. (Au mai fost observate multe altele, la care nu s-a putut încă stabili definitiv orbita). Majoritatea acestor mici planete — sau asteroizi — se deplasează între orbitele lui Marte și Jupiter. Cîteva zeci au periheliul în interiorul orbitei terestre — micile planete de tip Apollo — iar alte cîteva (tip Atena) au o perioadă de revoluție de sub un an. Cel mai mare asteroid este, detașat, 1 Ceres (diam. aprox. 950 km), urmat de 2 Pallas și 4 Vesta (diam. 550 km) și 10 Hygeia (diam. 440 km). Există și asteroizi (1221 Amor, 1915 Quetzălcoatl, 2101 Adonis) al căror diametru este mai mic de 1 km.

Toate micile planete cunoscute pînă azi au o înclinare orbitală sub 90°, deci, ca și marile planete, se deplasează în sens direct în jurul Soarelui, contrar cometelor care, adeseori, au o mișcare retrogradă.

— Cum au fost atribuite numele asteroizilor?

— Sînt multe lucruri interesante de povestit în ceea ce privește micile planete. Numele lor erau la început inspirate de mitologiile antice: 4 Vesta, 27 Euterpe, 30 Urania, 103 Hera etc. Mai tîrziu surse de inspirație au fost găsite în nume de femei (Christine, Jacqueline, Yvette), de plante (Geranium), personaje de operă (Carmen), compozitori (Bach, Chopin, Beethoven), orașe (Moscova, Barcelona), țări (America, Belgia, Polonia), scriitori (Molière), cosmonauți (Gagarin), personaje politice (Tito), pictori (Dali). Evident, au fost imortalizați și numeroși astronomi — Piazzi Flammarion, Bessel, Kohoutek, Herschel, Eddington etc. — chiar și dintre amatori: Evans, Peltier. Primul nume românesc pe care îl întîlnim este cel al astronomului Constantin Păvulescu. Alte nume acceptate de Uniunea Astronomică Internațională pentru a fi acordate micilor planete sînt cele ale lui Eminescu, Brâncuși și Enescu, ca și al astronomului Gh. Demetrescu.

— Ce eclipse vor putea fi urmărite în 1993?

— Vor fi patru eclipse — două de Soare și două de Lună, dar la noi vor putea fi observate doar eclipsa parțială de Soare din 21 Mai (și numai în nord-estul țării) și eclipsa totală de Lună din 29 Noiembrie.

Eclipsa parțială de Soare, a cărei mărime maximă va fi de 0,735 (luînd ca unitate discul Soarelui) și va fi atinsă la ora 17h 19m 10s, va putea fi văzută în vestul și nordul Americii de Nord, regiunile arctice, Groenlanda, Islanda, nordul și estul Europei, nordul Siberiei. Limita sa australă traversează Scotia, atinge extremul nord-est al Țărilor de Jos, apoi traversează Germania între Bremen și Hanovra, trece prin Magdeburg, printre Berlin și Leipzig, după care traversează sudul Poloniei și nord-estul României.

Următoarele două eclipse, cea totală de Lună la 4 iunie și cea parțială de Soare de la 13 Noiembrie, nu vor putea fi observate la noi. Eclipsa de Lună din 29 Noiembrie va fi vizibilă, atingînd maximul la ora 8h 26m și avînd o mărime de 1,09 fiunitatea fiind diametrul discului lunar). Ar mai fi un fenomen interesant, trecerea lui Mercur pe discul Soarelui la 6 Noiembrie, dar el este invizibil din Europa.

MIHAELA DOROBANȚU

Are inima în... dreapta!

Un specialist în medicină internă a telefonat într-o bună zi din Köln (Germania) lui Bruno Danielis (71 ani) din Udine (Italia), și s-a interesat de sănătatea lui, apoi la încheierea convorbirii i-a adresat următoarea întrebare: „Cînd ai să mori, ești de acord să-ți cercetăm corpul?". Răspunsul celui întrebat a fost „Nu", dar medicul german a insistat foarte mult și argumentat, astfel că Bruno a cedat, acceptînd chiar o invitație să facă o călătorie la Köln pentru a fi supus unui examen general. Evident, apare întrebarea: ce mister se ascunde în spatele acestei convorbiri neobișnuite? Pentru că la mijloc este vorba de o curiozitate pur științifică. Bruno Danielis nu este o persoană obișnuită ca toți alții, ei are inima în... dreapta, restul organelor fiind poziționate în simetrie cu pompa de sînge a organismului.

Abia în anul 1942, Bruno Danielis a aflat de această anomalie fiziologică cu prilejul unui examen făcut în orașul Bengazi, după ce a fost rănit în cadrul unei lupte armate în Libia. Ceea ce este interesant de semnalat este faptul că, odată întors în patrie, Bruno a ascuns chiar celor mai intimi prieteni straniu său comfomație.

Acest amănunt a devenit însă public după ce Bruno (care este pensionar) și-a făcut niște examene de control. Cînd medicul care i-a examina a constatat anomalia percepută cu stetoscopul, i-a făcut

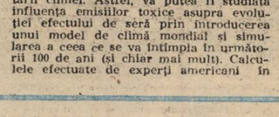

imediat o radiografie, care i-a confirmat fără dubii că inima este în partea dreaptă.

Cert rămîne un singur lucru: dacă, Doamne ferește, va avea nevoie de un transplant de organe, operația pentru medici va fi o adevărată capcană științifică. Oricum, gestul său de a dona corpul său unui institut de specialitate din Köln, după deces, merită, fără îndoială, tot respectul. (Anomaliile fiziologice care îl caracterizează nu l-au împiedicat să se căsătorească și să aibă patru copii, bineînțeles cu inimile în stînga). **(Gh.R.)**

Albine care iubesc insecticidele

Pentru a stîrpi agenții patogeni ai malariei, în Brazilia de Nord, s-au folosit pe o scară largă stropirile cu o soluție de D.D.T. După aceste stropiri, populația s-a plîns că locuințele lor au fost invadate de către albine sălbatice ce cresc prin acele regiuni, care sînt foarte agresive iar înțepăturile lor foarte dureroase.

Observațiile au arătat că aceste albine, consumau D.D.T. ce se găsea pe obiectele stropite după evaporarea dizolvantului. Se știe că doza mortală pentru albina obișnuită, este de 6 micrograme D.D.T pentru un gram de greutate. Ori, la aceste albine sălbatice s-a găsit o doză de 20—30 micrograme pentru un gram de greutate, deci de 5 ori mai mare decît doza mortală pentru albinele noastre, fără să le fie dăunătoare. Aceste albine sînt atrase de mirosul D.D.T.-ului, care este identic cu parfumul unor flori melifere din această regiune. Oamenii de știință explică miracolul prin faptul că D.D.T.-ul sub influența unor enzime ne care le au aceste albine este hidrolizat în substanțe lipsite de orice toxicitate.

Mașini mai ușoare

Cel mai bun procedeu de a reduce consumul de benzină îl constituie diminuarea cît mai avansată a greutății automobilului. O firmă germană propune în acest sens utilizarea în construcția autoturismelor a cadrului de aluminiu care la aceeași rezistență este cu 40 la sută mai ușor decît cel construit din oțel.

Reducerea în continuare a greutății automobilului se poate obține prin înlocuirea caroseriei metalice cu cea din masă plastică. Se presupune că pînă în anul 2000 ponderea aluminiului în construcția elementelor care compun autoturismele va crește în medie, de la 60 kg cît se înregistrează în prezent, la 150 kg, și chiar mai mult.

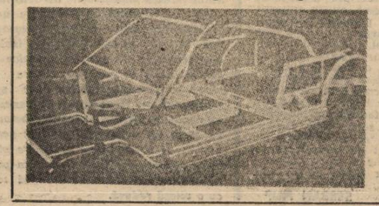

Plante mumificate

O firmă americană a elaborat un procedeu de mumificare a plantelor cu rădăcină cu tot. Firma le comercializează fiind introduse în ghivece sub forma de plante de apartament și arbuști care arată precum „cele vii" fără însă să aibă nevoie nici de apă, nici de altă îngrijire cu excepția operației de ștergere a prafului cu ajutorul unei cîrpe umezite. Asemenea „exponate vegetale" sînt deosebit de aspectuoase putînd fi folosite, mai ales, în instituții, hoteluri, restaurante: ele au început să stîrnească și interesul muzeelor.

CLEPSIDRA

■ **CÎND TELEVIZIUNEA ȚI INTRĂ PREA MULT ÎN CASĂ**, se mai întîmplă și necazuri. Ca în Marea Britanie, de exemplu, unde șapte mii de telespectatori ajung anual la spital! Cauza? Nervii slabi, frustrarea de programele favorite, dar și... impulsivitatea. Cum s-a întîmplat cu un telespectator care a simțit fireasca pornire să-și ajute boxerul favorit aflat, se pare, într-o oarecare dificultate. Și... a dat în locul lui pumnul care se impunea. Numai că între cei doi se afla și ecranul televizorului.

■ **ȘI TOTUȘI L-A ÎNȘELAT.** Sau cel puțin așa este de părere Prof. George Barnard de la Universitatea din Southampton (Anglia), care susține că a demonstrat că „Ana celor o mie de zile", sau altfel spus Ann Boleyn, cea de c[a doua] din nefericitele soții ale lui Henric al VIII-le[a], și-a înșelat efectiv soțul, și nu cu unul, ci cu cinci [a]manți! Deși acesta fusese motivul invocat de rege [și] care a stat la baza condamnării și în final a decapi[tării] frumoasei regine în anul 1536, specialiștii ajunse[seră] la concluzia că sentința fusese nedreaptă, că m[onarhul] știa acest lucru și că, de fapt, vrusese doa[r să] „scape" de ea pentru că nu-i adusese nici un [moș]tenitor! Soarta pare însă să se amuze uneori, că[ci un moș]tenitor Henric nu a avut, dar a avut o mo[ș]tenitoare, chiar de la regina Ann. Care a urcat pe [tron după] tatăl ei, pentru a deveni una din cele ma[i mari regine] ale istoriei — Elisabeta I! (M. D.)

O păpușă anti-Barbie

Barbie, păpușa americană cu mină de star, cunoscută și în țara noastră începe să fie concurată. Astfel, un fabricant de jucării din Mineapolis, statul Minnesota (SUA) a lansat pe piață o păpușă anti-Barbie. Avînd un piept „generos", șolduri rotunde-noua și mica păpușă botezată „Happy To Be Me" este în mod voit mai îmbrăcată decît celebra sa rivală și are aspect mai apropiat de realitate. „Întotdeauna m-am gîndit, că proporțiile păpușii-manechin nu erau naturale. Un bust ca cel al lui Marilyn Monroe, picioarele care nu se mai sfîrșesc și o talie ridicol de mică nu s-au mai văzut" explică autoarea designului, Cathy Meredig, „mama" noii păpuși care se comercializează cu o bogată garderobă, bucurîndu-se de un veritabil succes.

Biblioteca magazin de proză scurtă

ȘI ZEII MOR, NU-I AȘA? (III)

— Hei ! încerca să articuleze, dar în gît nu răsună decît un șuierat slab, fără nici o intonație. Mizga rece ce-i dădea fiori de scîrbă pe șira spinării îi cuprinse fulgerător umerii și gîtul, pătrunzîndu-i pe sub învelișul protector al costumului.

Mor, gîndi. Ce stupid ! Aici... și tocmai acum". Închise ochii. Îi deschise. Culoarea vinețiie dispăruse. Deasupra, soarele polei cu aur verdele mustos al pădurii. Fulgerările păsărilor își continuau intermitențele ciudate, printre care, curcubeu unduitor, aripile imense ale unui fluture pilpîiau nesigur.

— Prinde ! îi întinse Tin capătul unei crengi uscate.

Se smuci să iasă, însă înțelese că nu avea să reușească. Mlaștina pierise la fel cum apăruse. Se găsea îngropat pînă la gît într-un pămînt jilav, urît mirositor.

— Sapă ! îi arătă din priviri lui Tin obstacolul. Mlaștina s-a închegat.

O jumătate de ceas mai tîrziu era liber. Se așeză extenuat pe iarbă. După ce își montă lopata la locul ei în echipament, Tin îi făcu semn să se ridice.

— Mergem, zise. Treaba asta ne-a întîrziat destul.

— Mergem, fu de acord Alf. Vreau să știu însă ce-a fost asta...

— Nu știu. Tin sălta din umeri. Nu mi s-a mai întîmplat pînă acum.

— Ai văzut culoarea aceea vinețiie ?

— Da. Cu fulgerări de lumină, de soare...

— Poate că...

— Mergem ! ordonă Tin, arătîndu-i cărarea.

Copacii prinseră să defileze iar de o parte și de alta, ascunzînd în coroanele întunecate sunete stranii gîlgîitoare. Păsările disnăruseră. Soarele, cînd se ițea printre crengi, înfățișa o privire bolnavă, liliachie. Drumul se făcea tot mai dificil. La început apărură goluri rare, năpădite de iarbă, umede, cu roturi de musculițe sălțînd sălbatic în jurul lor, ființe aeriene cu contururi imprecise. Apoi pămîntul se înmuie, făcînd loc unei mlaștini cenușii, cu limbi de teren încă uscate, cu smocuri de plante necunoscute izbucnind din locuri neașteptate. Cizmele se înfundau în solul clisos, împrăștiind stropi de apă întunecată.

POVEȘTIRE

— Ciudat, făcu Tin într-un tîrziu, oprindu-se, își scoase arma și o rezemă de picior.

— Ce e ciudat ? Alf se întorsese și îl privea cu ochi îngustați.

Tin se uită spre stînga săltîndu-se ușor pe vîrfuri.

— Nu știu, spuse. Nu mai recunosc drumul. Pădurea s-a schimbat. Mlaștina asta nu era aici acum cîteva zile. Și nu avea cum să apară din senin.

Alf își ridică cu un băț bulgării de noroi de pe cizme.

— Înseamnă că ne-am rătăcit...

— Imposibil ! clătină din cap Tin. Doar am urmat cărarea.

— Dar mlaștina ?

— Dac-ar fi numai ea... Chiar și pădurea este alta : copacii îmi sînt necunoscuți, esențe străine, neclasate de știință. Iar soarele parcă a crescut ; are o culoare stranie.

Alf ridică o sprînceană. În apa ochilor luceau stinse steluțe viorii. Se apropie.

— Eu zic să ne așezăm. Sîntem obosiți. Și apoi vom mai vedea.

— Bine, spuse Tin.

Se așezară. Cu arma pe genunchi, Tin privea către poteca ce abia se mai distingea în mîlul stătut.

— De fapt, rupse el tăcerea, nici nu știu măcar cine ești.

— Un străin, rînji uscat Alf. Chiar tu ai spus-o.

— Un străin, păru de acord Tin. Ce caută însă acest străin aici ?

(Va urma)

AUREL CĂRĂȘEL

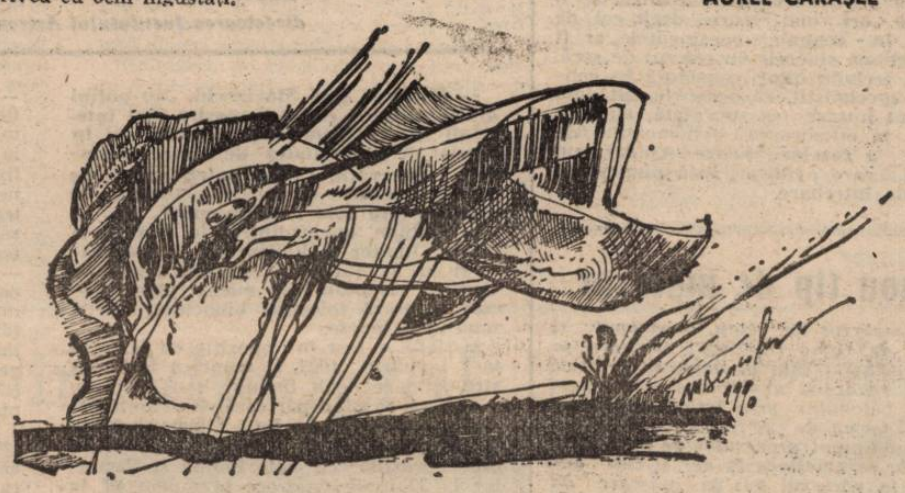

Grafică de MARIAN DEACONU

CEA MAI ORIGINALĂ CRIMĂ DIN LUME (VI)

Se lăsă liniștea ; juristul își privea prietenul, iar acesta începu să vorbească din nou :

— Nu demult mă pregăteam să-i spun nepoatei mele că numai două tipuri de bărbați pot rîde cînd rămîn singuri. Este aproape sigur că cel ce rîde singur este ori foarte rău ori foarte bun. Vedeți dv. el împărtășește gluma fie lui Dumnezeu, fie diavolului. În orice caz are o viață interioară. Cred că acest om și-a împărțit gluma diavolului. Lui îi era indiferent dacă o va mai auzi cineva. Gluma este binevenită dacă este suficient de josnică.

— Despre ce vorbiți ? — întrebă Grenby. — Sau mai degrabă despre cine ? Despre care dintre ei ? Cine își permite să facă farse înălțimii sale Satana ?

Părintele Brown îl privi și rîse palid.

— Ah, spuse el tocmai despre asta este vorba !...

Se lăsă din nou liniștea, dar de data asta era mult mai încărcată și mai apăsătoare. Ea se lăsă asupra lor ca amurgul care tocmai a cedat locul întunericului. Părintele Brown continuă, coborîndu-și obosit vocea și punîndu-și mîinile pe masă :

— M-am interesat de familia Masgrave. Este o familie cutezătoare iar membrii ei trăiesc mult și chiar dacă aici totul pare foarte simplu, cred că trebuie să așteptați cu împrumutul.

— Sîntem întrutotul pregătiți. — răspunse juristul dar aceasta nu se poate prelungi la infinit. Bătrînul are aproape optzeci de ani, deși mai este încă viol. Oamenii din hotelul de aici glumesc și spun că nu va muri niciodată.

Părintele Brown se ridică brusc ceea ce se întîmpla destul de rar cu el, dar mîinile îi rămaseră pe masă. Se aplecă înainte și își privi prietenul în față.

— Uite ! — țipă el nu prea tare dar cu ardoare. — Asta-i problema ! Cum va muri ? Oare cum va muri ?

POLIȚIST

de GILBERT C. CHESTERTON

— Pentru Dumnezeu, la ce vă referiți — întrebă Grenby.

— La faptul că — răsună din semiîntunericul vocea preotului — știu ce crimă a săvîrșit James Masgrave.

Grenby abia reuși să-și înăbușe frisoanele, dar totuși întrebă :

— Ce fel de crimă ?

— Și într-adevăr cea mai oribilă din lume, răspunse părintele Brown. — În orice caz multe societăți și civilizații o consideră astfel. Din cele mai îndepărtate timpuri, în triburi și comunități această crimă era pedepsită îngrozitor. Orice-ar fi fost atunci, eu știu acum ce anume a săvîrșit tînărul Masgrave și din ce motiv.

— Ce anume a săvîrșit ? întrebă juristul.

— Și-a ucis tatăl, — răspunse preotul.

La rîndul său, juristul sări de pe scaun și se uită peste masă.

— Tatăl lui este în castel ! țipă el puternic.

— Tatăl lui este în șanț, — spuse preotul. Ce prost sînt că nu mi-am dat seama imediat ce nu mi-a plăcut în aceste armuri ! Vă amintiți cum arăta camera ? Cît de minuțios era curățată și îngrijită ? Două topoare de luptă încrucișate de o parte a căminului, alte două de cealaltă parte. Pe perete un scut scoțian rotund și un altul la fel de rotund și scoțian pe celălalt perete. O parte a căminului este străjuită de o armură de cavaler iar cealaltă este pustie. N-o să cred niciodată că un om care a aranjat camera atît de simetric va lăsa un detaliu. Desigur acolo a fost o altă armură. Dar unde a dispărut ?

Așteptă puțin apoi continuă mai calm și mai sec :

— Cu cît mă gîndesc mai mult, cu atît mă conving mai mult că acesta este un plan foarte potrivit pentru crimă. El rezolvă veșnica problemă : unde să pui cadavrul ? Acesta poate sta în aceste armuri ore în șir, chiar zile, pînă cînd asasinul nu va găsi o ocazie potrivită ca sub scutul nopții să-l scoată afară și să-l arunce în șanțul cu apă. Și atunci cît de ușor va merge totul. Întrucît corpul este scufundat într-o apă stătătoare, într-o armură din secolul al patrusprezecelea mai devreme sau mai tîrziu va rămîne doar un schelet, așa că este foarte probabil să-l găsim în șanțul vechiului castel de graniță. Dar este îndoielnic că cineva îl va căuta acolo și dacă va încerca nu va găsi nimic înafară de acel schelet în armură. Dar eu bănuiam aceasta. Cînd ați spus că eu caut anumite urme, ați avut dreptate. Am văzut urme adînc înfundate în mal și am înțeles că cel care le-a lăsat era ori prea greu ori a dus în spate ceva foarte greu. Dar această întîmplare mai are încă o morală. Vă amintiți că am sărit ca o pisică ?

În românește de VASILE OROIAN

(Va urma)

SPORT UNIVERS

● **BARKLEY, AMENDAT.** Vă spuneam în numărul trecut despre gestul celebrului jucător de basket american, care, din cauza neacordării unui fault în ultimele secunde de joc s-a repezit după arbitru pentru a-i cere socoteală. Ei bine, medaliatul cu aur la Barcelona, a fost sancționat pentru acest gest cu o amendă de 10.000 dolari. Astfel, a acumulat în această primă lună a anului un total de 37.000 dolari, destul de mult dacă facem comparația cu anii precedenți, cînd **Barkley** a plătit anual amenzi în valoare de 40.000 dolari. În fond are și de unde plăti, pentru că primele de joc sînt mari, iar alte sume foarte mari de bani vin din reclame. Într-una dintre acestea, **Barkley** apare alături de un monstru simpatic, ambii mai înalți decît zgîriie norii din New York, pentru a face reclamă la pantofii de sport NIKE Air.

● **PAUL GASCOGNE SE COMPORTĂ URÎT.** Rămînem tot la capitolul comportament deplasat pentru a aminti gestul fotbalistului **Paul Gascogne** de la Lazio care întrebat duminică de reporteri ai televiziunii italiene despre motivul eliminării din echipă, fotbalistul englez nu a găsit altceva de făcut decît să... rigîie în microfon. Foarte vesel de performanța lui Gascogne a plecat mai departe. Pentru acest gest el însă a fost nevoit să plătească o amendă de 9.000 lire sterline. Oricum, se discută posibilitatea de a fi vîndut de cei de la Lazio și asta nu pentru că nu ar fi un excelent fotbalist, spectatorii îl adoră, ci pentru comportamentul lui, de multe ori grosolan.

● **O MOARTE STUPIDĂ.** Cu două săptămîni în urmă am urmărit o partidă de basket din cadrul campionatului colegiilor americane. Au jucat **Iowa cu Duke.** Cel mai bun jucător de pe teren a fost un tînăr de 20 de ani, pe nume **Chris Street,** de la Iowa, care a marcat atunci 40 de puncte. După două zile am aflat că tînărul Chris Street, o certă valoare, a decedat în urma unui accident de mașină. Ultimul lui joc fusese cel cu echipa Duke.

● **BASKET ȘI ÎN EUROPA.** Pe continentul nostru se joacă un basket mai puțin spectaculos decît cel de peste Ocean, dar se joacă. La Zagreb a avut loc întîlnirea dintre **Cibona** și **Badalona** în cadrul Campionatului european al cluburilor. Italienii de la Badalona aveau nevoie de o victorie și aceasta se contura. La pauză a fost 42—38 pentru italieni, iar după reluarea jocului s-a ajuns chiar la o diferență de 11 puncte. Cibona părea resemnată, conturile păreau închise. Și totuși, rezultatul a fost răsturnat în 2 minute, cînd Radulovici, cu o „mînă de aur" a marcat nu mai puțin de 13 puncte consecutive (3 aruncări de trei puncte și 1 aruncări de două puncte), ajungîndu-se aproape miraculos de la resemnare la extaz și, practic, la 76—72 pentru cei din Zagreb. Cu un minut înainte de final scorul era 81—76, tot datorită unei aruncări de trei puncte. Ultima aruncare a celor de la Cibona este tot de 3 puncte, diferența ajunge la 6 puncte (în partida tur, italienii cîștigaseră cu o diferență de 4 puncte, 86—82), însă cei de la Badalona înscriu în ultima secundă de la semicerc, 3 puncte și partida se încheie cu scorul 84—81 în favoarea Cibonei. Interesant de remarcat este faptul că italienii au marcat în întreaga partidă doar de două ori de la semicerc, o dată în prima repriză, a doua oară în ultima secundă de joc, în vreme ce Cibona a marcat de 11 ori ! Aș putea spune că a fost o victorie a aruncătorilor de trei puncte.

● **MUAY THAI BOXING.** Din păcate televiziunea noastră nu a reușit pînă acum să prezinte și alte sporturi, mai puțin cunoscute, care sînt uneori la fel de spectaculoase ca acelea „clasice". Unu dintre acestea este **Muay Thai** sau kick boxing, un sport în care loviturile cu mănuși, ca la box, sînt dublate de lovituri cu piciorul, expediate la cap, în plexul solar sau la genunchi. În afara KO într-o partidă cîștigată la puncte, nu primează atît numărul loviturilor cu pumnii ci acela al loviturilor cu piciorul.

● **CUPA MONDIALĂ LA SKI.** La Veysonnaz în Elveția s-a disputat o probă de slalom care a fost cîștigată de austriacu **Thomas Stangassinger** în vîrstă de 27 de ani, care i-a depășit pe **Alberto Tomba** (Italia) și **Thomas Fogdao** din Suedia. Iată și cîteva clasamente ale Cupei Mondiale de ski alpin. În proba de coborîre conduce **Heinzer** (424 p), la slalom, **Fogdo** (445 p), în combinată, **Girardelli** (100 p), la slalom gigant tot **Girardelli** (226 p), iar la Super G, **Thorsen** (230 p). În clasamentul pe națiuni conduce **Austria** cu un total de 7 264 puncte (3 375 la femei și 3 78 la bărbați), urmată de **Elveția,** 4 405 + (1 646+2 759) și **Germania** 3 208 puncte (876+2 332).

● **AUSTRALIAN OPEN.** La Melbourne, turneul de tenis de cîmp a ajuns în faza semifinalelor. La această oră nu știm decît că semifinalele feminine se vor disputa între primele 4 jucătoare din lume **Graf** (2) — **Sanchez** (4) și **Seles** (1) — **Sabatini** (3), cu o probabilă Finală Seles - Graf. În turneul masculin nu cunosc încă rezultatele din sferturile de finală între **Stich — Forget, Courier — Korda, Edberg — Bergström** și **Sampras — Steven.**

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

01. 02. – 07. 02.

BERBEC (21.03 — 20.04) : O săptămînă liniștită, ferită de evenimente care să vă tulbure sufletul sau punga. Luni sau marți vi se confirmă o speranță mai veche, pe plan sentimental, dar asta nu vă șochează deloc. Joi și vineri sînt zile norocoase pe plan profesional și două reușite vă umplu de bună dispoziție. O vizită neașteptată duminică, cînd un Scorpion vă aduce o veste promițătoare.

TAUR (21.04 — 20.04) : Multe elemente contradictorii sugerează că vă aflați în plină activitate, iar acest dinamism fizic și psihic conduce la inerente conflicte de principii. Pe plan financiar sînteți într-un declin evident. De asemenea, și latura sentimentală are oscilații, mai ales către sfîrșitul săptămînii. Se pare că vă implicați prea mult și deranjați pe cei din jur. Căutați să vă temperați.

GEMENI (22. 05 — 21. 06) : Luni și marți sînt zile ghinioniste, cînd Luna vă induce o instabilitate psihică accentuată. Nu porniți în călătorie și nu inițiați vreo afacere nouă. Uranus poate determina decizii pripite, poate chiar ireversibile. Amorul este însă emblema săptămînii, sînteți în majoritatea perioadei tandru (tandră) și deosebit de receptiv în viața conjugală.

RAC (22. 06 — 22.07) : O mare satisfacție la mijlocul săptămînii (miercuri sau joi), care vă va spori elanul pentru alte reușite profesionale și sociale. Primiți bani la începutul perioadei sau veți avea cîștig de cauză jucînd la loterie. Cîteva probleme familiale minore (simbătă și duminică) nu vor diminua optimismul ce vă caracterizează și elanul sufletesc deosebit.

LEU (23. 07 — 22. 08) : Un Vărsător și o Balanță vă stau în preajmă, cu efecte favorabile. O afacere nouă se pune pe roate (luni, marți) și așteptările dv. nu vor fi înșelate. Probleme cu sănătatea (vineri, simbătă) par să vă afecteze psihic, dar nu este nimic important. În relațiile familiale intervin încordări subite, pe motive materiale. Nu încercați să vă impuneți cu tot dinadinsul.

FECIOARA (23. 08 — 21. 09) : Luni vi se confirmă o presimțire care vă obsedă de un timp. Este vorba de o inevitabilă lovă financiară, pe care o veți parcurge pînă vineri sau simbătă. O nouă relație de amiciție devine un suport sufletesc trainic. În dragoste vă aflați la același nivel firesc, cu satisfacții alternînd cu indiferență.

BALANȚA (22.09 — 22.10) : Două evenimente deosebite, sub umbra lui Jupiter, vă însenînează săptămîna. Luni sau marți veți avea o mare realizare (deznodămîntul unei afaceri rentabile), iar simbătă sau duminică veți primi o veste foarte bună de departe. Un singur element nefavorabil, starea sănătății tinde să vă afecteze psihic. O mare bucurie în familie joi sau vineri.

SCORPION (23. 10 — 21.11) : Complicații sentimentnale — la începutul săptămînii — cu efecte minore. Din punct de vedere psihic, vă simțiți în plenitudinea forțelor, dați dovadă de multă vigoare și inventivitate. Soarele vă induce o mare putere de muncă, puteți realiza multe lucruri sub acest semn benefic. Este o perioadă propice acumulărilor intelectuale, de creativitate optimă.

SĂGETĂTOR (22.11 — 20.12) : Suprasolicitări și încărcătură nervoasă nefavorabile. Luni și marți sînt posibile conflicte destul de dure în antuaj. Sînteți prea dominator și orgolios, nimic nu vă iese așa cum ați dori. Oscilații sentimentale puternice (joi, vineri) transferă polemicile și în familie. Se impune mai multă reținere. Duminică aveți o întîlnire neașteptată, care are darul să vă însenineze.

CAPRICORN (21.12 — 19.01) : Pluto și Nepun vă induc o stare deosebită din punct de vedere financiar și social. Se întrevede o reușită materială și una sentimentală, cu efecte benefice asupra productivității și creativității dv. Ușoare umbre de pesimism vă așteaptă vineri și simbătă provocate de o subită nesiguranță afectivă. Dar prin robustețea dv. psihică veți parcurge obstacolul.

VĂRSĂTOR (20. 01 — 18.02) : Două evenimente contradictorii — joi și vineri — caracterizează această săptămînă. Un minim financiar și un maxim afectiv vă vor trezi un pic voința. Este momentul să vă conturați planuri de viitor, în clipele de maximă lucriditate de la începutul perioadei (luni, marți). A trecut un timp prea îndelungat fără nici o inițiativă palpabilă.

PEȘTI (19.02 — 20.03) : Aveți motive puternice de optimism (luni și marți), cînd veți primi două vești foarte bune. Sînt vești care vă hrănesc mai mult spiritul, căci pe plan financiar sînteți în plină stagnare. O dezamăgire sentimentală (vineri) vă face să vă retrageți în solitudine pentru a vă „pansa" sensibilitatea rănită.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Un român a ajuns general în armata SUA

Una din cele mai renumite figuri de legendă ale războiului civil din SUA (1861—1865) a fost românul transilvănean George Pomuț (născut la 31 mai 1818 în localitatea Giula, fostul județ Bichiș și decedat la 12 octombrie 1882, la Petrograd). Despre viața și faptele sale glorioase au scris mulți cercetători americani, despre faptele de arme ale ofițerului Pomuț existînd multe relatări ale superiorilor săi din armata „nordiștilor", sau armata Uniunii.

Anul 1848 îl găsește ofițer în armata revoluționarilor maghiari, apoi se stabilește în 1850 în statul american Iowa. Bine instruit și educat, fire energică și întreprinzătoare, Pomuț încearcă să fundeze o localitate în condițiile colonizării din acea epocă. Izbucnirea războiului dintre Nordul și Sudul SUA îi prilejuiește înrolarea în regimentul 15 de infanterie (voluntari) Iowa, cu gradul de căpitan. Din acel moment al vieții sale începe o carieră militară de excepție, care se va finaliza prin atribuirea gradului de general de brigadă în 1866.

Remarcîndu-se ca un luptător temerar, ca un strateg strălucit în armata ce slujea idealurile președintelui Abraham Lincoln, George Pomuț avansează repede în ierarhia militară și dobîndește un respect deosebit și o faimă demnă de invidiat. La 3 iunie 1863 este avansat maior, apoi devine comandantul regimentului 15 Iowa. În octombrie 1864 devine locotenent-colonel. După terminarea războiului, el defilează în fruntea armatei de la Tennessee, cu gradul de colonel.

Meritele excepționale ale lui George Pomuț n-au fost uitate de președintele Andrew Johnson (care l-a înlocuit pe A. Lincoln, asasinat la 14 aprilie 1865). El îl numește consul general al SUA la Petrograd, la 16 februarie 1866. Cu această ocazie, Pomuț este avansat la gradul de general de brigadă.

Și activitatea de diplomat a lui George Pomuț a fost remarcabilă. Fără a intra în toate detaliile cunoscute, să remarcăm însă faptul neobișnuit cu privire la longevitatea menținerii în această funcție. Astfel, timp de 12 ani, Pomuț și-a exercitat misiunea sub trei președinți ai SUA (Johnson, Grant, Hayes)! Este, poate, un record absolut în ale diplomației americane — de obicei, la fiecare nou mandat prezidențial se numesc noi consuli generali.

În perioada activității diplomatice a lui George Pomuț, relațiile dintre SUA și Rusia țaristă au fost bune, mulți demnitari ai vremii apreciind contribuția consului general al SUA din Petrograd. Să amintim că în această perioadă s-a perfectat și finalizat o foarte importantă tranzacție între cele două puteri, și anume cumpărarea Alaskăi de către SUA (pentru suma de 7.200.000 dolari, plătiți în iulie 1868).

Despre meritele deosebite ale eroului George Pomuț vorbește de la sine și faptul că în timpul celui de-al doilea război mondial, guvernul SUA a dat numele său unui vas de război din marina americană. Vasul s-a numit „General George Pomuț".

GUINNESS Book

ANOMALII ANATOMICE

Anomaliile anatomice constituie un capitol foarte interesant al Cărții Recordurilor Lumii, care prezintă numeroase cazuri lesite din comun, incredibile. Unul dintre aceste capitole se referă la cele mai lungi oase care au intrat în alcătuirea scheletului unei persoane. Astfel, în privința femurului, sînt menționați doi bărbați gigantici. Primul dintre ei a fost cunoscut sub numele de „uriașul Constantine", și a fost german de origine. Acesta a avut înălțimea de 2,4 metri, iar femurul său a măsurat 76 de centimetri! Uriașul Constantine a murit în Belgia, la Mons, la 30 martie 1902, după ce a împlinit 30 de ani.

Al doilea clasat în topul femurului a măsurat 75 centimetri și el a aparținut americanului Robert Wadlow. Acesta este un personaj legendar al S.U.A., fiind considerat și astăzi cel mai înalt om care a trăit pe Pămînt după biblicul Goliat (considerat de experți ca măsurînd 2,8625 metri, în ciuda unor confuzii de unități de măsură din diverse cronici). Astfel, cînd a fost măsurat cu 18 zile înainte de deces, Robert Pershing Wadlow a avut 2,68 metri! Gigantul lumii, care n-a posedat însă și cel mai lung femur, s-a născut la 22 februarie 1918 la ora 6,30 a.m., în localitatea Alton, statul american Illinois. El a murit la 15 iulie 1940, la ora 1,30 a.m., în localitatea Manistee, statul Michigan — observați precizia datelor pentru acest om-legendă.

Anormalitățile creierului uman sînt și ele fascinante. Fără nici un fel de aluzie, cel mai ușor creier normal (neatrofiat, nelovit de vreo boală) a fost al unei femei. La vîrsta de 31 de ani, această englezoaică avea un creier cîntărind 2,77 kilograme (înregistrare făcută la spitalul King' College din Londra, de către profesorii P. Davis și E. Wright, în 1977).

La polul opus se află creierul unui bărbat american, despre care a raportat medicul Thomas Hegert din Florida. Acesta a făcut publică măsurătoarea care a arătat o greutate de 4,12 kilograme pentru creierul unui bărbat de 50 de ani (caz relatat în anul 1975).

Din 1985 ne provine o interesantă știre despre creierul lui Albert Einstein (1879—1955). Astfel, la 13 februarie 1985, profesorul american Marian Diamond, de la Universitatea California din Berkeley, a anunțat că raportul dintre numărul celulelor neuronice și cel al celulelor glialice, în secțiunea 13 a creierului marelui fizician este de numai 1,12, față de raportul standard de 1,936! Să fi avut această anomalie vreo influență asupra capacităților lui intelectuale? Oricum, știința nu are încă suficiente probe pentru a da verdictul în ceea ce privește greutatea creierului relativă la capacitatea intelectuală.

PREDICȚII ZODIACALE

Sînt sigur că cei mai mulți cititori ai acestei rubrici au văzut la televizor ceremoniile speciale dedicate noului an chinezesc al Cocoșului de Apă și s-au convins încă o dată de importanța care se acordă în China și multe alte țări asiatice calendarului lunar (care ține cont de un ciclu lunar complet de 29,5 zile, avînd corecții la fiecare 2,5 ani). Milioane de cupluri tinere se unesc în acea parte a lumii numai după consultarea unui înțelept în ale zodiacului oriental. Trebuie spus că experiența chinezească zodiacală are peste 4,5 milenii de acumulări. Se afirmă că acest calendar atît de original și plin de filosofie specifică, a debutat în anul 2674 înainte de Christos și a fost proiectat pentru zece milenii... Să recunoaștem că în aceste condiții istorico-sociale avem toate motivele să-i apreciem.

Vom încerca în acest număr să răspundem cuplurilor care așteaptă un copil și celor care și-l doresc de un anumit sex.

FAM. Hurubaș, Galați : metoda zodiacală de predicție indică faptul că veți avea băiat. Scorul zodiacal al sexului viitorului copil este 14 m + 11 f. Scorul părinților este 7 m + 7 f, deci conceperea în zodia masculină a Gemenilor a fost decisivă. Toate cele bune!

IULIANA B., Bacău : metoda indică faptul că veți naște o fată, cu scorul zodiacal 14 f + 13 m; scorul părinților este 9 m + 7 f, deci concepera în zodia feminină a Scorpionului a fost hotărîtoare. Multă sănătate!

MIHAI M., București : scorul zodiacal al sexului viitorului copil indică fată : 14 f + 11 m. Și la dv. scorul părinților este nedecis : 7 f + 7 m. De aceea, conform metodei, se prognozează băiat conceput în lunile masculine (Berbec, Leu, Gemeni, Balanță și Vărsător). Anii chinezești cu inclinație masculină sînt cei de Lemn : 10. 02. 1994—30. 01. 1995 (anul Cîinelui de Lemn) și 31. 01. 1995—18 02. 1996 (Mistreț de Lemn) — în acest deceniu, desigur.

FAM. ZAHARIA, Feldioara, județul Brașov : metoda indică pentru dv. faptul că veți avea băiat, cu scorul de 13 m + 12 f. În cazul dv., chiar dacă viitorul copil a fost conceput în zodie feminină (Fecioara), scorul părinților este în favoarea băieților : 9 m + 5 f. Multă fericire!

FAM. COMAN, Pașcani, județul Iași : scorul părinților este 6,5 f + 6 m. Deci pentru băiat citiți răspunsul de mai sus, iar pentru fată zodiile concepерii sînt : Taur, Fecioară, Capricorn, Rac, Pești, Scorpion.

FAM. IONESCU, Constanța : în cazul dv., scorul părinților este 7 f + 6 m. Citiți răspunsurile anterioare. Întrebarea dv. referitoare la legătura dintre grupa de sînge și zodie este foarte interesantă și demnă de luat în seamă. Un răspuns plauzibil se poate da după o evaluare statistică pe mari eșantioane de cupluri, fapt care ar necesita o echipă specială.

TOMA C. localitatea Modelu, județul Călărași : scorul par al viitorului copil este o realitate și nu indică nicidecum tendințe spre homosexualitate! În aceste cazuri, metoda principală (abordată în prezent) se ajută de una auxiliară. Aceasta constă în compararea formulei vieții intrauterine a viitorului copil cu formulele vieților părinților (așa cum am arătat într-un număr anterior). Cînd elementele fătului se apropie de cele ale unuia din părinți, probabilitatea sexului viitorului copil este dată de celălalt părinte (mama induce băiat și invers).

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

ADRIANA G., Timișoara : metoda arată pentru cazul dv. o categorică înclinație pentru fată, cu scorul 17 f + 8 m. Se pare că scorul zodiacal al părinților este net favorabil fetelor : 10 f + 4 m. (datorat faptului că ambii părinți sînt născuți în zodie feminină și ambii în anii chinezești de Pămînt, element fundamental de sorginte feminină, cu pondere importantă asupra progeniturii). **Toate cele bune!**

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Apăsaţi, cum sîntem, de asprimile şi viciile unor vremuri pe care, sinceri să fim, nimeni dintre noi nu şi le-ar fi închipuit că pot fi atît de viforoase, loviţi dureros din toate părţile de egoismul şi rapacitatea — amîndouă mereu în creştere ... — celor din jur, e explicabil, draga mea **PAULA C. (Bucureşti)**, cum şi de ce mulţi dintre noi ne simţim invadaţi de pustie, singurătate, disperare... Şi mai că ne fringem. E, cum ziceam, explicabil, dar nu şi firesc. Pentru că fiecăruia dintre noi ne e dat să înfruntăm vitregii şi răutăţi care ne pun la grea încercare puterile sufletului, tăria şi voinţa de a fi. Dar, **dacă sîntem Oameni**, n-avem altă scăpare decît să le biruim. La orice vîrstă, însă, lupta cu noi înşine e cea mai grea dintre toate. Obosim uneori, alteori sîntem trădaţi de cei pe care-i iubim, nu ştiu de ce, dar întotdeauna drumul spre sufletul celorlalţi — sau chiar spre propriul nostru suflet —, greşim cu sau fără de voie sau sîntem îmboldiţi de ceilalţi să greşim, dar toate astea nu sînt decît **riscurile vieţii de Om**, din toate timpurile. Riscuri pe care sîntem datori să ni le asumăm dacă vrem să fim şi să rămînem Oameni. Ai un fecior de 17 ani, mîndru ca un brad. Deci nu eşti „pustie", nu eşti „singură", nu ai dreptul să fii „disperată". Fiindcă ai datoria — şi fericirea! — să-i fii **MAMA pînă la capătul zilelor hărăzite** ţie de Dumnezeu. Ceea ce, crede-mă, ■ cea mai măreaţă minune a vieţilor noastre de femei! Viaţa ARE sens şi există Cineva pe lume pentru care tu însemni totul! Şi, în plus dar nu în ultimul rînd, ai datoria să-l înveţi **dificilul rost de a fi Om**! Cît priveşte rugămintea ta, am reţinerile mele întemeiate: ia gîndeşte-te, cînd ştii cîte se mai întîmplă (şi, Dumnezeule Doamne!, cîte se mai întîmplă...) ai avea curajul să-ţi sune la uşă te miri şi habar n-ai cine?! Uite, mărturisesc, află că soţul meu, cît e el de bărbat zdravăn, tot ţine pitită după uşă o coadă de lopată, deşi stăm într-un bloc de oameni aşezaţi! O ţine aşa, ca să fie! Aştept deci să-mi mai scrii!

LAURA

POSTA by Air Mail

SĂGETĂTORUL, Horezu, Vîlcea: Vă felicit şi vă admir că trăiţi prin idei generoase, mai ales idei morale. De aici cînă la virtuozitate se poate face un singur pas. Dar e aproape tragică intenţia gîndului de a judeca lumea aşa cum este ea. O lume imperfectă evident, însă niciodată ca n-a fost perfectă, de aceea suportul nostru spiritual devine parcă o alternativă asemănătoare unei mari şanse. Cu cît mai numeroşi vor fi oamenii care disting şi suferă pentru imperfecţiunile lumii, cu atît am vrea să credem că ne îndreptăm către îndreptare! Nu este numai un drum critic şi trudnic, ci poate că necesar, pentru că omului începe să nu-i mai placă de el însuşi şi, din această reprivire el ar putea ieşi învingător. Învingător în sensul bunătăţii, al credinţei şi toleranţei, al iubirii.

Reflecţiile dintr-o scrisoare anterioară (?) sunt demne de reţinut. În spaţiul acesta voi reproduce cîteva: ● Pot fi necioplţi şi oamenii dintr-o bucată. ● Şi cei inteligenţi au obiceiuri proaste. ● Timizii îndrăgostiţi devin captivii geloziei. ● Înţelepţii se folosesc de minciună numai pentru a proteja adevărul. ● Din inimă de piatră nu izvorăşte focul sacru. Mai scrieţi-mi...

DUMITRESCU NICOLAE, Lugoj: Sunteţi autorul unui mic tezaur de gîndire care n-ar trebui risipit ca frunzele toamna. Dacă există într-adevăr cîteva zeci de mii de anecdote, epigrame, aforisme pe care le-aţi cules de-a lungul anilor, ele trebuie să facă obiectul unei cărţi. Lumea mai are nevoie de înţelepciune iar d-stră îi oferiţi printr-o muncă salutară această avere care nu se uzează niciodată. Dar trebuie cunoscute sursele: din lecturi, din alte volume tipărite, originale, şi aşa mai departe. Cînd volumul va fi încheiat, aş dori să stăm de vorbă. Transcriu doar două anecdote sugerîndu-vă încă o dată să încheiaţi volumul după toate rigorile cerute de această faptă:

„Împăratul roman Titus (79—81 e.n.) avea plăcerea şi dexteritatea de a imita scrisul altora. Într-o zi el spuse: De fapt visul meu a fost să ajung falsificator celebru. Dar a trebuit să mă mulţumesc să fiu doar împărat".

„Cînd armata perşilor se apropia de Termophile, i se vesti lui Leonida, generalul Spartei, că armata duşmanilor e aşa de numeroasă încît soarele s-ar întuneca de ploaia săgeţilor lor.

— Cu atît mai bine, zise Leonida, ne vom lupta la umbră şi ne va fi mai uşor!

ION ŢUGUI

ENIGMATICE EFECTE TERAPEUTICE ALE VIEŢUITOARELOR

Plantele au constituit primele medicamente utilizate în terapeutica umană şi veterinară. Oamenii culegeau fără restricţii, ca şi astăzi, ce vroiu şi cît doreau. Tot datorită extinderii mari şi a ciclului redus de refacere a cotelor recoltate, şi chimia şi-a axat cercetările tot pe plante, iar cînd natura nu a mai putut furniza stocurile solicitate s-a trecut la cultivarea acestora (levănţică, armurariu, mentă etc.).

Utilizarea pe scară mare a efectelor terapeutice, pe care le prezintă produsele diferitelor vieţuitoare, a fost dificilă. Cauza? Raritatea şi dispersarea lor în natură, precum şi dificultăţile mai mari de capturare. Din aceste considerente, efectele terapeutice ale unor produse — carne, untură, secreţii etc. ale vieţuitoarelor, deşi au fost cunoscute, s-au extins mai greu în practică. Totuşi, cînd omul a trecut la creşterea unor vieţuitoare în captivitate nu a lipsit şi utilizarea lor şi în terapeutică. Un exemplu edificator îl constituie creşterea albinelor care a generat în ultimele decenii o adevărată industrie farmaceutică ce utilizează mierea, lăptişorul de matcă, polenul, propolisul, larvele de trîntor. Inclusiv apicultura constituie o practică tonifiantă a sistemului nervos.

Produsele unor vieţuitoare se folosesc în practică cu sau fără explicaţii bazate pe cercetări chimice ca: veninul de viperă, de lipitoare, untura de peşte şi cornul de rinocer ale căror principii afrodisiace au dus aproape la exterminarea speciei. Braconierii înfruntă, pentru 10.000 de dolari kg de corn, pedeapsa cu moartea.

Incredibil şi neexplicabil ştiinţific rămîne efectul antirabic al gîndacului verde de frasin (Lytta vesicatoria L.) folosit în trecut în satele şi cantoanele silvice din Basarabia, Ucraina şi Rusia la ciinii muşcaţi de cei turbaţi. În 1974—1975 Institutul de Medicină Umană din Kiev confirmă prin experienţă — fără explicaţii — acţiunea profilactică antirabică a acestui gîndac folosit la limitarea extinderii rabiei cu mult înainte de descoperirea epocală a vaccinului antirabic de către Pasteur. Tot din această insectă se obţine şi produsul cantaridă, folosit în practica veterinară ca „vezicătoare" şi ca un excitant indirect al organelor genitale.

Un efect enigmatic în profilaxia cancerului pare să-l aibă concentratul de carne şi grăsime (supă, inclusiv cu zarzavaturi) de fazan (Phasianus colchicus sp.) şi cu evidente ameliorări după operaţiile de neoplasme contribuind la eficacitatea citostaticilor. Cura anuală şi la intervale de cel mult doi ani ar avea efectul unei vaccinări periodice, contribuind la redresarea în ţesuturile celulare a unui dezechilibru umoral determinat de acţiunea nocivă a unor substanţe toxice din mediul exterior.

Enigmatic rămîne şi efectul tonifiant pentru organism al cărnii şi grăsimii sub formă de rasol, inclusiv al fierturii de nutrie (Myocastor coypus Moll). Carnea şi grăsimea, cu un gust greu de precizat, oscilînd între cea de viţel şi de purcel (foarte gustoasă) are şi o implicaţie în virilitate şi natalitate. La cresc ătorii de nutrii din Polonia, unde nutria se creşte în loc de păsări, s-au remarcat pe lîngă o natalitate crescută, descendenţi viguroşi, bine dezvoltaţi şi rezistenţi la boli.

Grăsimea de nutrie, necercetată chimic, de o consistenţă semilichidă şi lichidă (două straturi) este un excelent emolient, un tonifiant al pielii şi cu efecte evidente în ameliorarea durerilor musculare (miozite), de natură traumatică şi reumatică inclusiv în ameliorarea bătăturilor.

Includem de la această specie şi valoarea deosebită a ficatului cu un conţinut ridicat în fier ceea ce îl recomandă în cura alimentară a anemicilor.

Grăsimea de viezure sau de bursuc (Meles meles L) este de mult folosită în practica din mediul rural în ameliorarea durerilor articulare de natură reumatică şi al tratării „buboaielor". Acţiunea emolientă se pare că este dublată şi de ameliorarea condiţiilor pentru potenţarea elementelor de apărare ale organismului. Grăsimea de viezure s-a mai folosit şi ca tonifiant organic al suferinzilor de tuberculoză pulmonară, fiind mult superioară grăsimii de cîine folosită în trecut cu acelaşi scop. Un efect emolient şi calmant al durerilor articulare şi musculare îl are şi grăsimea iepurelui sălbatic (Lepus europaeus Pall.). Blana constituie şi astăzi un briu excelent în calmarea durerilor de sciatică.

Includem în încheiere, fără pretenţie de epuizare în lista vieţuitoarelor ale căror produse au şi efecte terapeutice, secreţiile glandelor salivare de furnici, pielle de pe coarnele de ren, bila de urs etc.).

Dr. VADIM NESTEROV

PROGRAM TV

SELECŢIUNI 01. 02. — 07. 02.

LUNI

Programul 1: 14,00 Actualităţi. Meteo 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 15,30 Telesc oală 16,00 Civilizaţia montană 16,30 Festivalul de muzică folk „Om bun". 1992 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba maghiară 18,35 Tezaur folcloric 19,00 Sighişoara — dialoguri medievale 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Eveniment liric 22,15 Azi în prim-plan 23,00 Actualităţi 23,15 Repriza a treia.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Veniţi cu noi pe programul doi! „A comunica, comunicare" 20,00 Actualităţi 20,30 Tradiţii 21,30 Lumea sportului 22,00 TV 5 Europe 22,35 Magazin auto-moto.

MARŢI

Programul 1: 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 10,30 Transmisiune directă din Tîrgovişte: Întîmpinarea Domnului 12,00 Eveniment liric 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,00 Convietuiri-magazin 17,00 Actualităţi 17,05 Cabinet juridic 17,35 Salut prieteni! (I) 18,35 Mari ansambluri folclorice 19,00 Documentar TV. Hrisovul de la Paris 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial, Ocolul Pămîntului în 80 de zile (Anglia) 21,45 Ospeţi la Festivalul Internaţional „Cerbul de aur" — Braşov, România — 1992 22,15 Azi în prim-plan 23,00 Actualităţi 23,15 Salut, prieteni! (II).

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Studioul de literatură 18,10 Film serial. Bonanza 19,00 Sport-studio 20,00 Actualităţi 20,30 Video-clipuri 20,40 Tribuna non-conformiştilor 21,00 TVM Mesager 21,30 De-ale pieţei în economia Capitalei. Poftiţi la piaţă cu salariul indexat! 22,00 TV 5 Europe 22,35 Divertisment internaţional.

MIERCURI

Programul 1: 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film serial. Din voia domnului 12,50 Worldnet 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,00 Vîrsta a treia 16,30 Corul de cameră „Musica Viva" 17,00 Actualităţi 17,05 Sport-Club 18,05 Mondo-Femina 18,35 Arhive folclorice 19,00 Mesaje prin mileniii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Telecinemateca. După-amiază de cîine (SUA, 1975). Premieră pe ţară 23,30 Actualităţi 23,45 Simpozion. Revistă de literatură şi arte.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16,40 Teatru TV Caligula de Albert Camus 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualităţi 20,30 Studioul muzicii de cameră 21,00 TVM Mesager 21,30 Dialog cu edilii Capitalei 22,00 TV 5 Europe 22,35 Învăţaţi engleza americană.

JOI

Programul 1: 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film artistic. Mizerabilii (Coproducţie franco-italo-RDG, 1958) 13,35 Desene animate 14,00 Actualităţi 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria, Bacalaureat '93 16,00 Repere moldave 16,30 Repere transilvane 17,00 Actualităţi 17,05 Magazin în limba germană 18,05 Povestea vorbei 18,35 Telediscul muzicii populare 19,00 Spectacolul lumii 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecţii rutiere 22,00 Microrecital Laurenţiu Cazan 22,15 Azi în prim-plan 23,00 Actualităţi 23,15 Confluenţe.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Ecranul 17,35 Bijuterii muzicale 17,55 Convieţuiri-magazin 18,55 Diamond Awards Festival, 1988 (IV) 19,30 Stadion 20,00 Actualităţi 20,30 Tradiţii 21,00 TVM 21,30 Club SF 22,00 TV 5 Europe.

VINERI

Programul 1: 7,00 TVM Telematinal 10,00 TVR Iaşi 11,00 TVR Cluj 12,00 Film serial. Virgine îşi face de cap 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 14,00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 15,50 Tragerea Loto 16,00 S.O.S. Natura! 16,30 Arte vizuale 17,00 Actualităţi 17,05 Gong! Emisiune de critică şi actualitate teatrală 17,35 Pro Patria. Emisiune realizată de Redacţia Emisiunilor de Radio şi Televiziune din Ministerul Apărării Naţionale 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20,00 Actualităţi 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul familiei Howard 21,45 Meridianele dansului 22,15 Azi în prim-plan 23,00 Actualităţi 23,15 Magazin cinematografic 0,15 Întîlnirea de la miezul nopţii.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate. Macron I. 17,00 Actualităţi 17,05 Sport-Magazin 18,00 Emisiune în limba germană 19,00 Concertul Orchestrei Naţionale Radio 21,00 TVM Mesager 21,30 Viaţa spirituală 22,00 TV 5 Europe.

SIMBATA

Programul 1: 9,00 Bună dimineaţa... de la Iaşi! 10,00 Actualităţi 10,10 Ba da, ba nu! 11,00 Film serial pentru copii SAM (SUA) 11,30 Tradiţii... 12,00 Alfa şi Omega 13,00 Opere oferite de Fundaţia „Brambach" 14,00 Tranzit TV — ora 25. Din sumar: Ştiri. Desene animate (ora 14,15) Don Coyote şi Sancho Panda. Atlas, Rugby (ora 16,00): Franţa — Scoţia. Al doilea război mondial (ora 17,30). Documentar. Film serial (ora 18,00): Povestiri cu final neaşteptat (Anglia, 1986). Reportaje. Mapamond. Teleenciclopedia (ora 19,15): Marii Moguli. Lupta pentru supravieţuire. Odiseea spaţială americană. Actualităţi (ora 20,00). Politica în top. Film artistic (ora 21,00): În umbra viselor (Australia, 1989). Premieră pe ţară. Concursul emisiunii. Topul muzical european al săptămînii. Film serial (ora 23,00): Trandafirii sînt pentru cei bogaţi (SUA, 1987). Ştiri.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 16,55 Actualităţi 17,00 Maeştrii artei coregrafice 18,25 Film artistic. Ursul şi păpuşa (Franţa, 1969) 19,50 Video-clipuri 20,00 Actualităţi 20,30 Jazz-Magazin 21,00 TVM Mesager 21,30 Studioul muzicii contemporane 22,00 TV 5 Europe 22,35 Varietăţi internaţionale.

DUMINICA

Programul 1: 9,00 Bună dimineaţa! 10,00 Actualităţi 10,10 Ping, pong 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty (Anglia, 1972) 11,30 Viaţa satului 13,00 Lumină din lumină 14,00 Actualităţi 14,10 Video Magazin 16,50 Pompierii vă informează! 17,00 Laureaţii Premiului Nobel pentru literatură: William Faulkner 17,30 Convorbiri de duminică 18,00 Amintirile unui majordon 19,00 Film serial. Dallas 20,00 Actualităţi 20,35 Film artistic. Superman II (SUA, 1980) 22,40 Duminica sportivă 23,00 Actualităţi 23,15 Maeştri teatrului românesc: Victor Rebengiuc.

Programul 2: 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualităţi 17,05 Serata muzicală TV 19,30 Oraşe şi civilizaţii 20,00 Actualităţi 20,30 Pop-Club 21,00 TVM 21,30 Concertino 22,00 TV 5 Europe 22,35 Mondo-Musica.

(După „PANORAMIC TV")

medicina la zi

O EXPLICAȚIE PENTRU OBOSEALA PERMANENTĂ

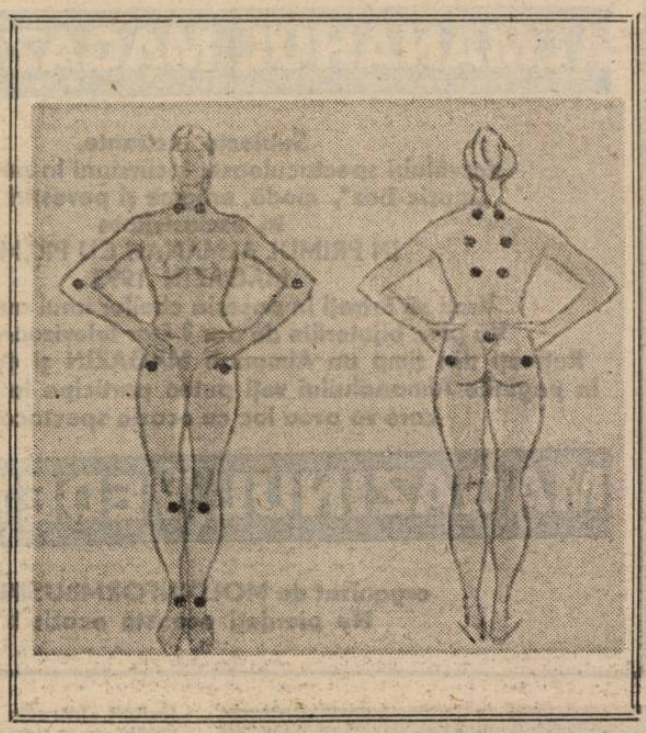

Mult timp medicii s-au aflat în fața unor cazuri (îndeosebi femei și nu puține la număr) care se plîngeau de o stare permanentă de oboseală, de disconfort fizic și psihic generat de senzația de durere în întreg organismul. Totuși, examenele clinice, bateriile de teste de laborator efectuate nu evidențiau nimic, nici o modificare a parametrilor normali. Medicii concludeau că este vorba doar de o oboseală psihică. Dar problema nu se rezolva...

În prezent, despre această durere difuză și supărătoare resimțită la nivelul întregului organism se gîndește altfel. Simptomele, acuzate în repetate rînduri, au fost studiate cu seriozitate și înregistrate. S-a ajuns la concluzia că cel puțin 10% dintre consultațiile de reumatologie au ca punct de pornire aceste simptome. Ele apar în special la femei între 25 și 45/50 ani. Senzația de durere difuză în întreg organismul este generată de opt pînă la 18 puncte dureroase situate la nivelul gîtului, umerilor, coatelor, genunchilor, călcîielor...

Durerile, asemănătoare întrucîtva celor resimțite după o noapte de călătorie cu trenul, nu se însoțesc totuși nici de umflătura articulațiilor, nici de proasta funcționare a acestora. Se atenuează la repaos, dar se accentuează în timpul nopții sau la schimbările bruște de vreme. Sînt însoțite de o puternică oboseală musculară, în special în zona umerilor. Somnul femeilor cu asemenea suferințe este și el perturbat. Medicii au denumit această simptomatologie SPID (sindrom polialgic idiopatic difuz). Care ar fi cauza? Examenele radiologice sau biologice n-au evidențiat niciodată nimic. Analizele sîngelui n-au indicat nici ele vreo carență în calciu, magneziu, potasiu etc. care ar fi putut explica existența acestor dureri. În această situație, două au fost ipotezele avansate : 1. ar putea fi vorba de o anomalie a fibrelor musculare ; 2. ar fi prezentă o tulburare la nivelul serotoninei, fabricată de celulele cerebrale, care joacă un rol important în controlul durerii, al tonusului muscular și al somnului.

Deși cauza acestei maladii nu a fost precizată, s-a încercat înlăturarea disconfortului. Rezultate bune, apreciază specialiștii, au fost obținute prin administrarea de antialgice simple (aspirină sau paracetamol), antidepresoare ușoare (facilitează instalarea somnului profund și calmează durerile), masaje decontracturante, cure termale și talasoterapie. Conform statisticilor medicale, aceste tratamente nu au dat rezultate 100%, dar procentul cazurilor ameliorate este totuși semnificativ. Și încă o observație : simptomele dureroase se atenuează după menopauză și dispar spontan după împlinirea vîrstei de 60 de ani.

AURORA POPESCU

Ce culori puteți vedea dv.?

Nu toți oamenii percep în mod egal culorile. La această concluzie a ajuns o echipă de cercetători americani. Ei atribuie variația de percepție a culorilor diferențelor de structură a unei gene de pe cromozomul X. Alte explicații? Perceperea culorilor se bazează pe trei tipuri de pigmenți prezenți în retină : pigmenți roșii, verzi și albaștri, sensibili fiecare la lungimi de undă diferite. Testele clasice au fost în măsură de mai multă vreme să demonstreze că subiecții nu percep în mod egal culorile, mai exact nu percep în mod egal amestecul de roșu-verde. Cercetătorii americani aduc însă acum o explicație directă a acestui fenomen. Studiind în laborator pigmenții vizuali pe culori de celule, ei au observat că există două variante de pigmenți roșii, cu grad de sensibilitate ușor diferită, conferită de prezența în structura lor proteică a unui acid aminat — alanină sau serină. Aceste constatări au fost făcute de S.L. Merbs și J. Nothan la Baltimore. Concomitent cu efectuarea acestor studii, un alt grup de cercetători, condus de J. Winderickx, la Seattle, au descoperit aceleași variante, examinînd gena pigmentului roșu, localizat pe cromozomul X, la nivelul unui grup de subiecți dotați cu o percepere normală a culorilor. La 62 la sută din subiecți, pigmentul roșu conținea o serină iar la 38 la sută o alanină. Această diferență corespunde perfect diferențelor de percepție vizuală pusă în valoare de testele clasice. Pentru prima dată s-a pus astfel în evidență legătura directă dintre cauză și efect, datorită unei variații de structură genetică avînd drept consecință diferența de percepție vizuală.

Obrazul „subțire" se menține și iarna dacă:

● **Pentru protejarea obrazului față de asprimea iernii utilizarea fardurilor se recomandă în mai mare măsură. Așadar, curățirea zilnică a obrazului este absolut obligatorie.**

● **Sucul de castraveți, pregătit încă din vară, este foarte bine suportat de orice fel de ten, cu precizarea că, atunci cînd este întrebuințat pentru curățirea unui ten uscat, trebuie să aplicăm ulterior pe față o cremă grasă.**

● **Pentru curățirea tenului, îndeosebi a celui uscat, utilizați din plin binecuvîntarea iernii — zăpada. Adunați zăpadă din locuri cît mai curate ; după ce ați topit-o, strecurați cu grijă lichidul printr-o batistă curată și proaspăt călcată.**

● **Tenul gras va beneficia mult de apă de zăpadă topită.**

● **Se poate șterge fața și cu un bulgăre de zăpadă, pielea devenind netedă și lucioasă.**

DUMITRU RĂDUCANU

DE LA AUTOSCLEROZĂ LA ARTERIOSCLEROZĂ

Cum în articolul trecut am vorbit despre arterioscleroză și bolile cărora aceasta le așterne patul, în cel de față vom vorbi despre autoscleroză, respectiv despre această supraaglomerare a străzilor orașului prin traficul rutier intensiv din zilele noastre, ca și despre repercusiunile acestei supraaglomerări asupra sănătății conducătorilor și pietonilor. În legătură cu această realitate să plecăm de la faptul că de la începutul acestui secol, cînd civilizația calului a predat ștafeta motorului cu ardere internă, existau în lume în jur de numai 250 milioane de oameni, dintre care o sută de milioane numai în Europa, populînd orașe mai mari de 20 000 de locuitori, orașe complet nepregătite pentru a primi și metaboliza acest neofit al civilizației tehniciste care este automobilul. Astăzi însă, în cadrul acelorași orașe, trăiesc în jur de 750 milioane de oameni, orașe însă tot atît de nepregătite ca cele de odinioară, pe străzile cărora circulă peste 300 milioane de automobile.

Cum circulăm? Știm asta cu toții foarte bine, căci vedem cu proprii ochi sufocarea arterelor rutiere prin supraaglomerarea ce le caracterizează. Ce reprezintă apoi această supraaglomerare pentru un oraș. Căci, ce reprezintă, în esență, ambuteiajele pe care le vedem cu toții mai ales în orele de vîrf ale traficului rutier, caracterizînd marile orașe, dacă nu veritabile tromboze, așadar veritabile chiaguri patologice, survenite ca urmare a unor leziuni endoteliate, ca urmare a încetinirii vitezei de circulație a sîngelui, și ca urmare a modificării compoziției acestuia, chiaguri care în cadrul orașului primejduiesc echilibrul funcțional al organismului citadin, și implicit pe acela al conducătorilor auto.

Cum însă o tromboză vasculară reprezintă un eveniment grav în patologia umană, de ce situația ar fi alta în cazul patologiei orașului? — ne întrebăm cu legitimă curiozitate. Și, într-adevăr, s-a demonstrat în legătură cu această realitate, faptul că viteza medie de circulație a automobilelor în zilele noastre și pe marile bulevarde ale Parisului, — ca să nu dăm decît un unic exemplu pe această linie — este inferioară aceleia a birjelor de la începutul acestui secol, cînd ele erau stăpînele acelorași bulevarde. Și așa cum medicii au studiat cîndva cu minuție consecințele nefaste pentru sănătatea organismului uman ale hipertensiunii arteriale, ei studiază acum și pe cele ale hipertensiunii rutiere asupra organismului conducătorului auto.

Consecințele nefaste menționate sînt însă cît se poate de firești, ținînd seama de faptul că plasa ambuteiajelor sporește pe de o parte indicele de sedentarism al conducătorului auto și, pe de alta, pe acela al încărcăturii nervoase, și unul și altul din acești factori reprezentînd după cum știm factori de risc în apariția bolilor cardio — vasculare, și în special infarctului de miocard. Nu întîmplător, într-o statistică efectuată recent în Anglia pe o perioadă de un an, vizînd moartea subită la volan, reiese faptul că în jur de 600 de conducători auto și-au pierdut viața în asemenea condițiuni, care nu sînt străine în enorma majoritate a cazurilor de pierderea de cunoștință care i-a afectat pe acești conducători auto ca urmare a faptului că au fost victimele fie ale cardiopatiei ischemice, fie ale infarctului de miocard. Într-o statistică efectuată de B. Herner, luîndu-se în seamă 44 225 accidente rutiere, 41 la sută dintre acestea se datorează, în exclusivitate cardiopatiei ischemice și infarctului de miocard.

ARCADIE PERCEK

AGENDĂ MEDICALĂ

● **CARDIACI, LUAȚI MĂSURI DE PRECAUȚIE ÎN CURSUL DIMINEȚII.** Majoritatea crizelor cardiace se produc dimineața între orele 9—11, sînt de părere medicii americani. Ei apreciază că trezirea din somn — care modifică ritmul biologic — ar putea determina perturbări fiziologice, răspunzătoare de declanșarea unui infarct în primele ore ale dimineții. heparina (anticoagulant fiziologic) ar atinge nivelul minim, favorizînd formarea cheagurilor ce produc trombozele. În opinia medicilor americani identificarea proceselor implicate în aceste infarcturi matinale ar putea facilita prevenirea atacurilor cardiace.

● **TERAPIE CU MAGNEZIU.** Ea poate fi aplicată cu prevederea necesară, în cazul bolnavilor de diabet, dar și în tratarea pietrelor la rinichi și la vezicula biliară. Urologii indică și în astfel de tratamente că magneziul trebuie să fie combinat cu vitamina B 6.

În Belgia se obișnuiește că în cazul osteoporozei sau în tratarea unor stări de dinaintea ciclului la femei să se folosească cu succes magneziul. El poate fi recomandat și femeilor care alăptează.

● **INCURABILĂ ȘI FATALĂ.** Este vorba despre scleroza laterală amiotrofică (SLA), o maladie degenerativă a sistemului nervos, care apare în general după vîrsta de 50 de ani. În urma efectuării unor analize de legătură cu marcatori ai ADN, mai multe grupuri asociate de medici americani au reușit să localizeze pe brațul lung al cromozomului 21 o genă, care, mutată, provoacă forma familială a maladiei (circa 10% din cazuri). Identificarea acestei gene, care nu va întîrzia (apreciază oamenii de știință), dar și a produsului său ar putea permite să se înțeleagă cauzele celulare ale celorlalte tipuri de scleroză laterală amiotrofică.

UN PAS ÎNAINTE ÎN „DECODIFICAREA" CANCERULUI (II)

Oameni de știință au intuit, în urmă cu un deceniu, că dezvoltarea unei tumori canceroase în organismul uman nu este un fenomen parazit izolat. Ce determină, însă, trecerea de la tumoarea inițială la faza de metastază ? Răspunsul specialiștilor este unanim : procesul este condiționat de participarea activă a unui mare număr de celule sănătoase din vecinătatea tumorii. Ar fi vorba, deci, de o colaborare a mediului biologic înconjurător la lucrarea distrugătoare a celulelor carcinomatoase.

Deși s-a anticipat o atare dezvoltare a cancerului nu s-a cunoscut însă modul de desfășurare, a complicității despre care am vorbit, cu participarea maladivă a țesuturilor sănătoase. Iată că oameni de știință francezi au reușit să aducă noi dovezi în ceea ce privește existența unei atari interacțiuni în cazul cancerului de sîn. Deși este vorba, deocamdată, de un singur organ, misterul are sansa de a fi dezvăluit, în viitor, chiar în totalitatea sa.

Stoparea cancerului depinde, în opinia cercetătorilor de la Strasbourg, de răspunsul care se va da la o întrebare capitală : care este „mecanismul" reacției în lanț care duce la o cancerizare generală ? După cum relevă Science et Vie, „trei fenomene specifice caracterizează formarea de metastaze. Mai întîi, ar fi vorba de disponibilitatea celulei metastazice de a se detașa de tumoare și a circula de-a lungul organismului în căutarea unor medii favorabile. Celulele sănătoase nu au această libertate de circulație, ele rămîn, în mod normal, legate de țesutul lor de origine. O forță biologică se opune separării lor. Faptul că celulele tumorale se desprind și se răspîndesc constituie prima dintre cele trei anomalii".

Din păcate, trebuie să admitem că strategia dezvoltării cancerului este bine pusă la punct, ea fiind imbatabilă în prezent. Semnificativă este în acest sens explicația oferită de specialiștii francezi prin intermediul revistei amintite: „Tumoarea exploatează o substanță familiară, recunoscută de organism ca utilă și nevătămătoare, pentru a înșela celulele sănătoase din vecinătate a le «rechiziționa», a le deturna de la vocația lor legitimă și a le înrola în serviciul ei. Cancerul face dovada unei logici ofensive periculoase. În războiul lor contra celulelor «normale», cele destructive folosesc mijlocul de luptă, tactici de distrugere extrem de inteligente. Este evident deci că forțele morții cunosc perfect armele biochimice care sînt eficace împotriva vieții".

întîmplări adevărate

Drama Laurei Antonelli

Nu de mult, la Roma a început un proces mai puțin obișnuit intentat de actrița Laura Antonelli împotriva producătorului și regizorului filmului „Malizia 2000", deoarece a fost constrînsă să urmeze un tratament cu injecții care urma să-i redea un aspect cît mai tineresc. Spre surprinderea tuturor, efectul a fost total opus, în sensul că i-a provocat o stare gravă de alergie, urmată de schimonosirea feței actriței, deformîndu-i trăsăturile de o manieră care o face de nerecunoscut (spre edificare publicăm două fotografii ale Laurei). Laura Antonelli, care era considerată drept o femeie foarte frumoasă a cerut autorităților judiciare o despăgubire de 30 de miliarde de lire sterline.

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

Subiecte incitante,
dezvăluiri spectaculoase, incursiuni în paranormal,
„music-box", modă, enigme și povestiri S.F., totul
în exclusivitate
ÎN PRIMUL ALMANAH CU PREMII
MAGAZIN 1993
Vreți să intrați în posesia cheilor unui automobil ?
Vă plac bijuteriile de aur ? Dar televizoarele color ?
Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus
în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți
care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR.

organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie !

O pereche stranie

Într-o bună zi, un circ din Anglia, a dat faliment. Un angajat al echipei de dresori ai animalelor sălbatice, Jack Corney, a solicitat direcțiunii circului „Chippefield" să i se atribuie un câine de pază numit Jinga. Simultan și-a adjudecat la licitație un foarte tînăr exemplar de tigru-femelă, Harika, de care era foarte atașat chiar din momentul nașterii felinei. Cu aceste două animale, Jack Corney s-a retras din activitate, stabilindu-se la vechea sa casă părintească situată în insula Wight. Între cele două animale există chiar din perioada cînd circul funcționa, o strînsă prietenie, care s-a accentuat în perioada următoare cînd s-au pomenit libere în curtea stăpînului lor. Mănîncă și beau împreună, se joacă spre deliciul celor care au ocazia să-i poată vedea. Pentru Jack Corney rămîne totuși o problemă care va fi greu de soluționat : ce se va întîmpla cu Harika atunci cînd tigresa va deveni adultă și menținerea ei în libertate va constitui un potențial pericol ?

Nopțile lui Giovanni

Problema caselor de locuit constituie o mare dilemă și în Italia. În această ordine de idei, mass-media a relevat procedeul original al unui cetățean, protagonist al unei istorii nemaiîntîlnite. Este vorba de un om în vîrstă de 68 de ani, Giovanni Spignoglio, care a pus în practică un sistem (folosit de peste un an) care să-i asigure posibilitatea de a putea dormi în... fiecare noapte în... tren ! Cetățeanul respectiv, pensionar și singur și-a cumpărat un abonament pe distanța între orașele Torino și Savona. În fiecare seară, se urcă la Savona, își caută un compartiment mai retras și se culcă. Are grijă să se trezească la ora patru la Ceva pentru a schimba în această stație trenul care se îndreaptă spre Torino, unde ajunge la ora opt. Se folosește de serviciile din tren pentru a-și face toaleta, după care se îndreaptă spre parohia S. Alfonso unde se distribuie celor nevoiași, în fiecare dimineață, micul dejun, iar la prînz mîncare gătită. Mai are timpul necesar pentru o plimbare în oraș, pentru ca seara să revină în gara Torino pentru a reface în aceleași condiții ca la venirea lui, drumul înapoi spre Savona. Seara reia drumul spre Torino. Preferă aceste condiții celor care i le oferă dormitoarele publice sau adăposturile oferite de diferite societăți de binefacere. Giovanni Spignoglio este pensionar și nu posedă cămin din anul 1987 cînd proprietarul l-a evacuat din casă, fiind insolvabil.

Vindecare miraculoasă

„Fără nici un dubiu, este vorba de un adevărat miracol. Afirm acest lucru pentru că nu găsesc cuvintele necesare a defini neașteptata și uimitoarea mea vindecare. După ce timp de opt ani am fost silită să-mi petrec viața într-un cărucior cu rotile, iar medicii nu-mi dădeau nici o speranță de vindecare, m-am resemnat, convinsă fiind că tot restul vieții voi rămîne infirmă. În mod cert nu-mi imaginam că, într-o zi, mă voi ridica din cărucul meu și voi putea din nou să merg".

Declarația aparține lui Jennifer Rees Lercombe, din orașul englez Turnbrigge, o femeie în vîrstă de 47 de ani, mamă a patru copii, al cărei caz a provocat o mare vîlvă îndeosebi în rîndul specialiștilor, care nu au putut găsi explicația acestei neașteptate vindecări. Începutul acestei întîmplări s-a petrecut acum opt ani, imediat după nașterea celui de-al cincilea copil. Nu mult timp după reverinea ei acasă, Jennifer a început să acuze o continuă oboseală combinată cu o stare febrilă ridicată. Medicul curant i-a indicat ca urgent să se interneze în spital pentru analize. Rezultatul a fost neașteptat : era vorba de o encefalită virotică, care în scurt timp a dus la o paralizie musculară a picioarelor. În cele mai dese cazuri, acest tip de encefalită este mortală, dar grație măsurilor luate de medici și a unei cure medicamentoase corespunzătoare, viața i-a fost salvată. Au urmat opt ani teribili, întrucît era foarte greu de acceptat ca o femeie tînără (avea atunci 39 de ani) să se resemneze să ducă o viață în aceste triste condițiuni. Din fericire, familia i-a dat tăria morală să reziste să depășească stările depresive.

Și totuși, miracolul la care nimeni nu se aștepta, s-a produs. Pentru a-i schimba puțin din atmosfera obișnuită a zilelor petrecute în casă, soțul ei a trimis-o la o casă de odihnă specială pentru handicapați. După o scurtă ședere, într-o dimineață, Jennifer a simțit, cînd s-a sculat, că poate mișca picioarele. Emotionată la culme, a încercat să se ridice singură din pat și spre uimirea ei, a reușit. A doua încercare a constat în încercarea de a face cîțiva pași. Rezultatul a fost din nou pozitiv. Ceea ce a urmat este lesne de închipuit : Jennifer se vindecase, putea deci să umble ! Ea nu s-a grăbit să telefoneze acasă în dorința de-a face o surpriză familiei. La reîntoarcerea ei, Jennifer a sunat la ușa casei fiind cu cărucul în brațe. Ușa i-a fost deschisă tocmai de cel mai mic dintre copiii săi, cel care o văzuse în cei opt ani de viață numai în cărucior. Cîteva secunde i-au fost necesare copilului să-și revină din uluiala care-l cuprinsese, apoi a început să plîngă și să strige de bucurie. După cîteva clipe ea se afla în brațele membrilor familiei. Minunea se produsese...

Departe de lumea dezlănțuită

Întîmplarea pe care o vom relata mai jos apare cu adevărat incredibilă. Doi soți, Angelo (81 ani) și Margherita (73 ani) Torrazza, deși s-au născut într-un sat în apropiere de marele port italian Genova, nu au văzut pînă acum niciodată... marea ! O pereche foarte curioasă care de la începutul căsniciei lor s-au izolat în mod voluntar în căsuța lor modestă de la țară, refuzînd în mod constant orice contact cu progresul, trăind o viață total izolată, hrănindu-se cu ce pot cultiva pe terenul lor din apropiere și cu produsele culese din grădina lor. Zilele lor se scurg în mod uniform, într-o atmosferă de imobilitate și liniște nefirească de parcă s-ar afla în perioada medievală. Ritmul lor de viață nu poate fi perturbat cu nimic. Nici vorbă de un aparat de radio sau televiziune, nici măcar nu au avut posibilitatea (dată fiind izolarea căsuței lor), să vadă un automobil sau un avion. Cu toate încercările care s-au întreprins, fie de vecini sau autorități, care în mod amical i-au solicitat să revină la o viață mai normală, acestia s-au lovit de refuzul lor net. Au eșuat în încercarea lor și cei doi frați ai lui Angelo, unicele lor rude. Departe de lume și de oameni, soții Torrazza (și alături de ei cîțiva cîini) își duc astfel viața, singura lor preocupare fiind cultivarea terenuiui agricol și a grădinii. În rest, timpul se poate scurge neîncetat... (bineînțeles pînă la un anumit punct...)

verificati-vă cunostintele

PUŢINĂ MATEMATICĂ... (II)

Ar fi greu, dacă nu chiar imposibil, să ne imaginăm azi că puteau fi împlinite toate marile descoperiri şi invenţii ale ştiinţei şi civilizaţiei secolului nostru de nu ar fi fost secolele şi mileniile de acumulări în matematică ! De la relativitatea einsteiniană şi fizica atomică, pînă la computere şi roboţi, toate sînt şi matematică ! Iată de ce socotim utilă rememorarea cîtorva pagini din istoria acestei ştiinţe care aspiră să înţeleagă şi să cuprindă **totul**... însă mereu descoperă că mai avem încă multe de învăţat !

1. Cu toate că, în mod curent, le numim „cifre arabe", arabii au preluat numeraţia zecimală din ştiinţa matematică a altei mari culturi antice. Despre ce popor este vorba ?

2. Astronomul indian Brahmagupta (598—660) în lucrarea sa **Ştiinţa perfecţionată a lui Brahma**, scrisă în anul 628, foloseşte pentru prima oară cifra zero şi numerele negative. Forma actuală a lui zero, care a trecut şi ea de la punct la cerc, în ce secol va apare pentru prima dată ?

3. Dincolo de contribuţiile de mare însemnătate în dezvoltarea aritmeticii geometrice şi a algebrei geometrice, şcoala matematică a lui Pythagoras, celebră în întreaga antichitate greacă, s-a impus prin descoperirea unei specii de numere care a zdruncinat iluzia şi credinţa pythagoreicilor că există o „perfectă armonie" în lumea aritmeticii şi geometriei, ei fiind deceptionaţi că numerele nu reprezintă o realitate primă, eternă, stabilă... Despre ce specie de numere este vorba ?

4. „Nimeni să nu intre aici dacă nu ştie geometrie" sta scris la intrarea în Academie. Cărui strălucit filosof antic îi aparţin aceste cuvinte (tot el fiind, de altfel, şi cel ce a îndemnat să fie săpate în piatră...) ?

5. La mai bine de 2000 de ani de la moartea sa, la începutul secolului trecut, lucrările sale erau socotite drept cea mai riguroasă doctrină matematică elaborată vreodată ! El a fost întemeietorul metodei axiomatice în ştiinţă, sistemul său de axiome matematice rezistînd tuturor analizelor şi verificărilor întreprinse vreme de două milenii... Despre ce matematician este vorba ?

6. Deşi Lobacevski şi Bolyai sînt îndeobşte recunoscuţi drept primii matematicieni care au creat geometrii neeuclidiene, renunţînd la axioma paralelelor, meritul de a fi întemeiat prima geometrie neeuclidiană cu două dimensiuni îi revine altui matematician. Despre ce matematician este vorba?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Fascinaţia astronomiei (II)

1. Johannes Kepler (1571—1630). Din păcate, dincolo de mişcările planetelor sistemului nostru solar — descrise în cele trei legi care-i poartă numele — Kepler continuă să considere Universul ca fiind finit şi limitat la sfera steleleor „fixe" observabile pe bolta cerească.

2. Galileo Galilei. De remarcat faptul că astronomii chinezi cunoşteau de foarte multă vreme fenomenul petelor solare.

3. Observatorul de la Greenwhich a fost înfiinţat în 1675.

4. W. Herschel (1738—1822).

5. În 1846, francezul Urbain Le Verrier (1811—1877) şi englezul J. Couch Adams (1819—1892).

6. În 1930, C. W. Tombaugh evidenţiază pe firmament existenţa planetei Pluto.

7. G. Reber, în 1936, a realizat primul radiotelescop.

8. Quasarii („quassi stellar radio source") au fost descoperiţi în 1962 de A. R. Sandage.

DANIEL VERBINA

...şi doar m-ai asigurat că sînt din plasticul cel mai proaspăt...

cristale

■ În vremurile grele cel mai uşor se descurcă cei grei de cap.

■ Fiecare are dreptul la punctul său de vedere dacă acesta a fost pus de acord cu şeful.

■ Şi la noi poate fi publicată cea mai caustică satiră. Dacă o semnezi „Traducere din limba engleză".

■ Fie ca de sus în jos, să privească numai stelele !

Aforisme din Iugoslavia culese de VASILE OROIAN

Test

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

ŞASE FOTOGRAFII

Ordinea corectă : 3. 5. 1. 4. 6. 2.

TOTAL 70

Aflaţi cele patru numere consecutive, al căror total este egal cu 70.

(Soluţia în numărul viitor)

FEL DE FEL

■ **Contrar** unor opinii, sturionii pot trăi în captivitate mulţi ani, cu condiţia ca bazinul să fie mare şi ei să fie foarte bine alimentaţi. Se citează în susţinerea acestei teze, cazul unui sturion care a trăit într-un acvariu din Berlin nu mai puţin de 21 de ani.

■ **Marele fluviu** Congo din Africa are o tendinţă accentuată de a reduce salinitatea Oceanului Atlantic. Pe baza unor măsurători, s-a constatat că tendinţa aceasta se manifestă prin faptul că la o distanţă de 20 de kilometri de la vărsarea sa apa este potabilă.

■ **Faimosul** clown elveţian Grock putea să cînte foarte bine la numeroase instrumente muzicale precum : clarinet, armonică, saxofon, trombon, xilofon, vioară etc.

■ **Pînă în prezent** (conform unor date statistice recente). Biblia a fost tradusă în peste 1 000 de limbi şi dialecte. Se apreciază că această carte a fost tipărită în peste un miliard de exemplare.

■ **În ziua de 15 ianuarie** 1982, cu ocazia inaugurării hotelului „Sands", unul din cele mai luxoase şi mari din Las Vegas, au fost lansate un număr de 208 447 de baloane de diferite culori. Era un mod de marcare a evenimentului.

■ **În anul** 1925, în localitatea Casteljaloux (Franţa), o vacă a născut un viţel alb ; ceea ce a provocat o marea surpriză (ştirea a făcut repede înconjurul ţării), a fost faptul că pe partea stîngă a corpului viţelului era „imprimată", cu culoare neagră, imaginea unui omuleţ alergînd, iar pe partea cealaltă nasul şi gîtul unui cîine.

■ **Pe marginea** unei şosele care traversează o vastă regiune deşertică din Arizona (SUA) este afişat următorul anunţ : „Faceţi-vă plinul la primul distribuitor de benzină care se află la 500 de metri. Alte staţii de benzină nu constituie decît fenomene de miraj".

■ **În anul** 1830 străzile oraşului scoţian Islay au fost acoperite în cîteva minute de un adevărat strat de peşti căzuţi din... cer. Unica explicaţie avansată de specialişti : peştii respectivi au fost cuprinşi într-o teribilă trombă marină care i-a purtat şi transportat pe o distanţă de mai mulţi kilometri.

■ **Yardul**, unitate de măsură echivalentă cu 91,4399 centimetri, a fost instituită de regele Henric I al Angliei (1068—1135). Pentru fixarea lungimii s-a procedat la măsurarea distanţei dintre vîrful nasului şi degetul mijlociu al unei mîini întinse lateral !

■ **Pe baza** unor statistici recente, a rezultat că în SUA se vînd zilnic 1 644 de aparate auditive.

OAMENI

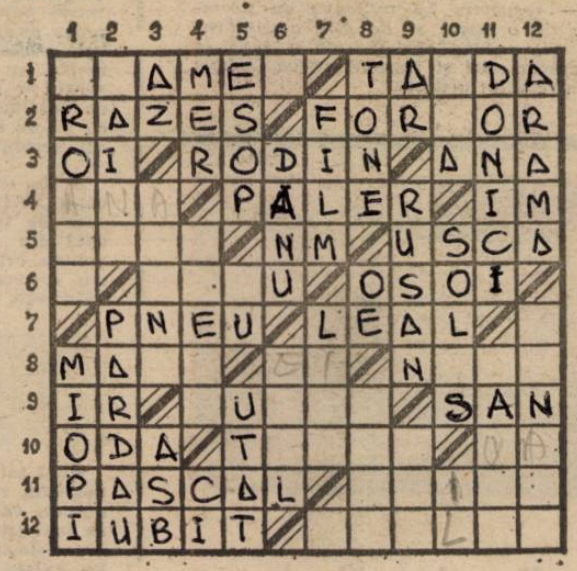

ORIZONTAL : 1) Regizor american de filme (Frank), autorul peliculei : „Yeti, omul zăpezilor" — „...omului muncitor", piesă corală de Constantin Romaşcanu. 2) Omul pămîntului (od. mold.) — Om de spirit. 3) Le au în primire ciobanii de la stînă — Sculptor francez (Auguste). — ...Soit, căreia îi aparţine volumul de versuri „Muntele şi omul". 4) Personaj feminin din „Oameni din lună", de Mihail Sadoveanu — Prozator român (Octavian), autorul romanului „Un om norocos" — În timp ! 5) Omul a doua continente — Nicu Mureşan — A zvînta. 6) „Un om care trebuie...", film din creaţia fraţilor italieni Paulo şi Vittorio Taviani (pl.) — Os mare (reg.). 7) Anvelopă — Un om cinstit. 8) Alt regizor american, semnatarul filmului intitulat „Insula oamenilor pierduţi" (Archie) — Oamenii — Îi aparţine melodia de muzică uşoară : „Cuvîntul-Om" (Claudia). 9) În vîrf ! — „12 oameni furioşi", se intitulează pelicula acestui cineast american (Sydney) — Calapod 10) Cîntec de slavă — Tînăr compozitor român (Ionel), autorul melodiei : „Oameni buni" — Strigătură populară. 11) Filosof francez (Blaise), căruia îi aparţine cugetarea : „Omul nu este decît o trestie, cea mai slabă din natură, dar este o trestie gînditoare" — Om trecut de tinereţe. 12) „Oameni pe care i-am ...", volum din creaţia lui Lucian Velea — Regretat scriitor (Ion), semnatarul piesei : „Oamenii sînt lîngă oameni".

VERTICAL : 1) Dramaturg german (Franz), autorul piesei de teatru : „Măi omule, măi !" — Oameni cu vedere scurtă. 2) Pseudonimul unui actor francez (1883—1946), protagonistul filmului : „Omul cu melon" — Prozator român (Platon), căruia îi aparţine romanul : „Omul coborît din turn". 3) Faţă pe centru ! — Poet maghiar, căruia îi aparţine sentinţa : „Patria este cuvîntul care exprimă tot ce poate fi mai scump pentru om" (Janos) — Simbol pentru apostilă. 4) Măr... popular — Urmaş al coloniştilor din America Latină — Dimpotrivă. 5) Fabulist antic, autor al fabulelor : „Omul şi idolul" şi „Omul neştiutor de carte" — Seu — Legănat (reg.). 6) A compus melodia : „Eu sînt doar un om" (Constantin) — Omul concurenţei. 7) „Omul care ne trebuie" de Manole Marcus — Bucată muzicală scrisă pe textul unei poezii lirice. 8) Interpret englez (Lupino) din filmul : „Oameni în posesiune" — Inimă de poet ! — Semnatarul poeziei : „Trezirea omului" (Alexandru). 9) Cap de artist ! — A scris povestirea : „Viaţă de oameni" (Romulus) — Oameni cu inima slabă (fig.). 10) Mobilă la casa omului — Regizor cubanez de filme (Humberto), autorul peliculei : „Un om de succes" — „Mînia din om... face neom", proverb latin. 11) A scris fabula : „Umbra şi omul" (Alexandru) — Scriitor francez (Jean-Pierre), căruia îi aparţine volumul „Omul revoltat". 12) Semnatarul volumului de versuri „De la om la om" (Horia) — A scris cartea : „Omul din Charlottenburg" (Mihai).

DICŢIONAR : OSOI, ASB, MER, UTAT

PETRU PARDĂU
Botoşani

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

UN CAREU... SUPRANATURAL

ORIZONTAL : Penati — Zgiit — Inorogi — Rata — Teva — Driada — I — Ata — Adu — Nv — Cica — A — Ordii — In — Rusalii — R — Grifoni — Vac — Pea — U — I — Milo — Erinii — Canal — Gi — U — Silfida — A — Scorpii — Ic — Satiri — Ciini.

Nr. 4 (1840) din 30 ianuarie 1993

Caleidoscop

magazin

În ajutorul nevăzătorilor

Prezența acestui ciine printre elevi face parte dintr-o acțiune inaugurată de Asociația regală a ciinilor-ghizi din Australia, în sprijinul nevăzătorilor din Japonia. În Țara Soarelui Răsare, numărul ciinilor dresați să vină în sprijinul nevăzătorilor este neînsemnat, deși există mari necesități în această privință. Societatea australiană mai sus citată a înțeles să sprijine eforturile făcute în Japonia pentru creșterea ciinilor-ghizi, trimitîndu-le patrupezi și specialiști în acest domeniu.

Cine refuză 25 milioane franci?

În vara anului trecut vestitul cabaret parizian „Moulin — Rouge" o aștepta pe celebra artistă La Toya Jackson care urma să devină capul de afiș al revistei franceze. Deși i se asigura un onorariu de 25 milioane de franci, La Toya și-a făcut cunoscută renunțarea la acest contract părăsind Parisul împreună cu soțul ei. Renumitul cabaret s-a decis să-i intenteze un proces. Ceea ce este însă surprinzător este faptul că după plecarea vedetei americane, la „Moulin — Rouge" numărul spectatorilor a crescut considerabil!

CEL MAI TÎNĂR MEDIC DIN LUME

În America, cel mai tînăr student care urmează cursurile de medicină se află la Universitatea Orange Coast din Costa Mesa, o mică localitate vecină cu orașul Los Angeles. Viitorul medic, care are în prezent doar zece ani, se numește Masoud Karkehabadi și este fiul unui fost pilot militar din Iran. Pustiul a căpătat o aprobare cu totul excepțională atunci cînd s-a prezentat la un examen de verificare în urma căruia comisia de examinare a rămas pur și simplu stupefiată de cunoștințele sale extraordinare, și l-a admis să urmeze cursurile la zi ale facultății de medicină. Pentru părinți și pentru cei din anturajul familiei acest fapt nu a însemnat o surpriză, întrucît Masoud a demonstrat încă din fragedă copilărie cunoștințe excepționale din toate domeniile caracteristice unui adevărat geniu. Pasiunea lui pentru medicină i-a permis să asimileze cunoștințe extrem de cuprinzătoare, ceea ce i-a îngăduit să încerce să se prezinte în fața unei comisii de examinare compusă din cei mai competenți medici. Rezultatul îl cunoașteți: dacă nu va interveni nimic deosebit, Masoud va fi, la vîrsta de 18 ani, cel mai tînăr doctor din lume.

O victorie „de prestigiu"

Centrul de prognozare din Marea Britanie prognozează o sensibilă creștere a numărului pisicilor din această țară, care va echivala, pentru prima oară, cu cel al ciinilor din același areal. Astfel, se estimează că, spre anul 1995, numărul felinelor va echivala cu cel al ciinilor — respectiv 7,8 milioane de exemplare de o parte și de alta a „baricadei". Și, astfel, „războiul de o sută de ani dintre ciini și motani" se va încheia cu un rezultat nedecis.

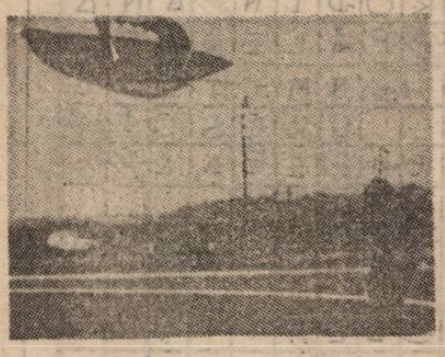

Un fier de călcat care zboară

În fiecare an, pe un teren din apropierea Parisului se organizează un concurs al celor mai neobișnuite aparate de zburat. La această insolită manifestare pot fi văzute cotețe de ciini zburătoare, roabe și alte obiecte dintre cele mai originale, dintre care nu lipsește nici Baba Cloanța călărind vestita ei mătură! Toate acestea reprezintă modele dirijate prin radio care se mențin în aer. Organizatorii acestor concursuri sînt de părere că în acest fel stimulează interesul constructorilor de avioane pentru adoptarea unor noi și neobișnuite soluții inginerești.

Dezinfectarea apei

Specialiștii unui Institut de cercetări din Israel au elaborat o nouă metodă de dezinfectare a apei din bazinele de înot. Potrivit acestei metode, în apă se adaugă o cantitate mică (o parte la un milion) din substanța cunoscută sub numele de „albastru de metilen". Acest colorant are proprietatea de a absorbi intens lumina solară, transmițînd energia oxigenului dizolvat în apă. De altfel, el este acela care distruge microbii fără ca prin această acțiune să se formeze produse secundare. Apa astfel tratată din bazine pe lîngă faptul că este dezinfectată capătă și o nuanță albăstruie plăcută.

● Strategia de securitate a industriei nucleare din S.U.A. reprezintă, de multă vreme, un sistem de «apărare în adîncime». În cazul reactoarelor cu răcire cu apă, patru bariere, plus pompe de rezervă cu acțiune automată, au menirea de a împiedica emisia radioactivă dintr-un reactor devenit „infirm".

● Deși experții subliniază că există numeroase incertitudini asupra posibilelor interacțiuni dintre evoluția climei și mediul terestru, se apreciază că nivelul mării ar putea să se ridice cu 20 de centimetri pînă în anul 2030 și cu 65 de centimetri pînă la sfîrșitul secolului XXI.

● Un sociolog afirmă că în secolul XXI, americanul se va însura de trei ori în viață. Prima dată din dragoste, a doua oară pentru copii și a treia oară pentru a avea un companion la anii bătrîneții.

TELEGRAME

● Și tot în secolul următor, scenografia va fi «desenată» de computere, cu concursul unor camere de luat (și proiectat) vederi, procedeu folosit deja parțial în S.U.A. Va exista și posibilitatea ca regizorul să «creeze» în același mod unele profiluri umane în cazul în care nu se găsește actorul potrivit!

● Produsele nocive rezultate din procesele industriale poluante și din traficul automobilistic reprezintă factorii agresivi cei mai evidenți ai microclimatului marilor aglomerări urbane.

● Franța și-a adjudecat mai de mult recordul mondial în materie de alcoolism. Numărul francezilor care consumă excesiv de mult băuturi alcoolice se cifrează la peste 2 500 000 de oameni. Dintre aceștia, circa 300 000 sînt total dependenți de alcool, un adevărat drog.

● Conținutul de dioxid de carbon (CO_2) din atmosferă a crescut cu 26 la sută din 1800 pînă în prezent, de la circa 280 ppm (părți la un milion unități de volum) la începutul secolului XIX la 354 ppm în deceniul în curs. Cauza? Intensificarea procesului de combustie a surselor de energie fosilă și despăduririle care, în ultimile decenii au devenit tot mai amenințătoare pentru starea de sănătate a planetei.

● Viteză de croaziară de 100 km la oră pentru ambarcațiuni cu pînze. Acest vis a devenit realitate în Franța, prin realizarea unui catamaran în lungime de 10 m, propulsat de două aripi rigide și dotat cu planuri subacvatice. Viteza ambarcațiunii depinde de stabilitatea sa pe crestele valurilor.

Cască de protecție cu aer condiționat

Stephem Hartley, student la Universitatea din Brunel (Marea Britanie) a inventat un sistem de condiționare a aerului în căștile de protecție destinate motocicliștilor. Funcționarea noului sistem se bazează pe un mic motor plasat în centura costumului și alimentat de la o baterie. Inventatorul susține că folosind acest sistem de condiționare a aerului motocicliștii vor avea tot timpul capul menținut în aer proaspăt și o vizieră care nu se abureșe. Aflat deocamdată în stare de prototip, se pare că sistemul propus a stîrnit interesul larg al conducătorilor vehiculelor cu motor pe două roți.

Citiți în numărul viitor:

SĂ EXISTE O ALTĂ TERRA ÎN UNIVERS?

Un sărut care a dat de gîndit

În ultimul clip al său, cunoscutul și talentatul cîntăreț Prince a turnat împreună cu Troy Bayer o tînără în vîrstă de 27 de ani prezentînd un sărut atît de lung încît admiratorii l-au conferit semnificația unei legături intime între cei doi protagoniști. Troy Bayer a negat acest fapt susținînd: „Noi sîntem doar cei mai buni prieteni din lume". Așa să fie?

magazin

SERIE NOUĂ – 91

ANUL XXXVI • Nr. 5 (1841) SIMBĂTĂ 6 FEBRUARIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

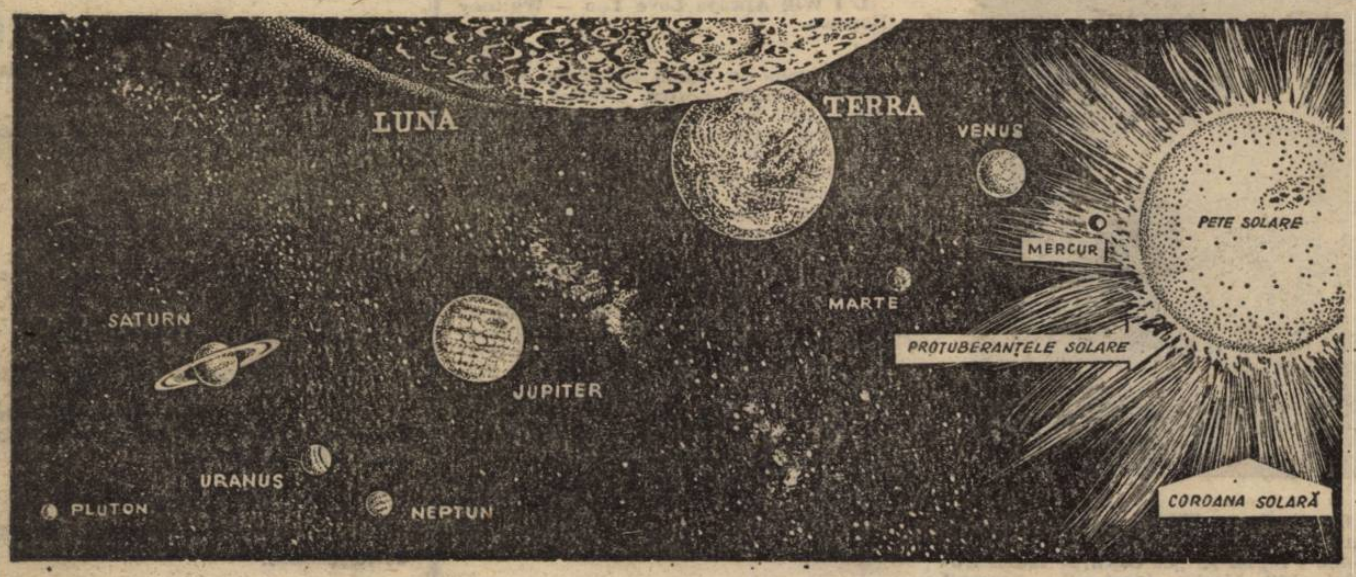

EXISTĂ O ALTĂ TERRA ÎN UNIVERS?

- **Incursiune în paranormal: MĂRTURISIREA UNEI MISIUNI ŞI O VIZIUNE CEREASCĂ...**
- **Starea de veghe: „DALLAS"-ienii, interpreţii de ieri şi viaţa lor de azi**
- **Glob-Magazin: O GROTĂ POPULATĂ DE VIEŢUITOARE „EXTRATERESTRE"**
- **MONSTRUL DIN LOCH NESS A ÎMPLINIT 60 DE ANI!**
- **ASTEROIDUL TOUTATIS, UN PERICOL PENTRU PĂMÎNTENI?**

Sub reflector

SIDA

Program TV

Schwarzenegger în faţa unui examen dur...

ÎNTRE LEGENDĂ ȘI REALITATE

Biblioteca județeană MUREȘ

music box

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

MARKY MARK

După triumful avut cu The Good Vibration, fratele lui Donnie Wahlberg s-a instalat, ca un prinț, într-unul din apartamentele de lux ale hotelului Mondrion din Los Angeles, unul din „azilurile" preferate de starurile Americii... Cum „obrazul frumos cu cheltuială se ține", Marky a început să consume doar șampanie Jack Daniels și alte asemenea «finețuri», aruncînd în stînga și-n dreapta cu banii, sfidînd pe toată lumea! Acum șase luni el a semnat un contract cu firma Calvin Klein, devenind unul dintre modelele acesteia (Marky face reclamă la... slip-uri!) iar imediat după aceea i-a apărut al doilea LP, You Gotta Believe (nu căutați vreo legătură între cele două evenimente...). Trebuie să vă spun că Marky a «reușit» să țignească multă lume prin felul său de a fi (nesuferit, arogant) iar o mare parte a criticilor muzicali de peste Atlantic îl consideră „un mare norocos dar fără o picătură de talent", reproșîndu-i faptul că „se culcă pe laurii fratelui său". Marky ripostează: „oamenii și-au făcut, datorită presei și televiziunii, o impresie proastă despre mine. Cred că cineva, din umbră, mă «lucrează» deoarece sînt singurul alb care interpretează cu succes hip-hop'ul (modest tipul, nu-i așa?). Noul său album prezintă un sound mai dur și mai multe probleme sociale față de primul LP dar cu toate acestea Marky este departe de a fi un nou Bob Dylan... „Toți americanii doresc o petrecere non-stop dar uită că pentru mulți oameni viața nu este chiar atît de veselă", spune Marky Mark și noi trebuie să-l credem. Nu oricine poate participa la o asemenea petrecere și să-și cumpere un Mercedes 500 ca al lui Marky...

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Greatest Hits — Gloria Estefan

Obișnuindu-vă cu prezentarea producțiilor «calde» nu puteam rata prima colecție a hiturilor reginei latino-popului... Gloria Estefan și al său Miami Sound Machine interpretează în cea mai bună formulă poliritmia latino-americană, oferind-o publicului de toate vîrstele... „Banda" s-a format în 1973 și s-a numit, inițial, Miami Sound Boys, un trio al cărui conducător era Emilio, viitorul soț și manager al Gloriei (care s-a alăturat grupului în 1974). V-am prezentat, deja, principalele aspecte ale carierei solistice a Gloriei (în primul număr din acest an al Magazin-ului...) așa că mă voi rezuma doar la „trecerea în revistă" a compozițiilor acestui album supercomercial (în sensul bun al cuvîntului!): nu lipsesc hituri ca **Dr. Beat, Bad Boy, 1-2-3**, **Words Get In The Way** sau **Can't Stay Away From You** (care au făcut-o star...), piesele care au fost Number One în Billboard — **Anything For You** și **Don't Wanna Loose You** cărora li s-au adăugat trei noi compoziții (dintre care vă recomand recentul single **Always Tomorrow**). Cea mai mare parte din melodiile LP-ului găzduit azi de Music Box aparțin familiei Estefan și, ca final, vreau să vă amintesc că „sexul slab" al acestei familii a primit, în 1990, „Globul de Aur" acordat celui mai bun compozitor al anului...

Lui Eric Clapton îi plac femeile frumoase. Îi plac atît de mult încît nu are puterea să se oprească la una singură.

TOP TEN „MAGAZIN"

10. Who's Fooling Who — **Double You.**
9. Carry On — **Martha Wash.** New entry.
8. **Deeper And Deeper — Madonna.** New entry.
7. **Be My Baby — Vanessa Paradis.** New entry.
6. **Open Sesame — Leila K.**
5. **How About That? — Bad Company.**
4. **Never Let Her Slip Away** — Undercover.
3. **If I Ever Fall In Love — SHAI.** New entry.
2. **Heal The World — Michael Jackson.**
1. **I Will Always Love You — Whitney Houston.**

Slow-urile au „făcut legea'. În această ediție a topului nostru, ocupînd primele trei locuri! Vă recomand piesa cvartetului vocal american SHAI, melodie care, se pare, a „împrumutat' cîte ceva de la mai vechiul hit al lui Hammer, Have Yon Seen Her ?. Celelalte new entries sînt destinate discotecilor. Trebuie să vă spun că m-am împăcat cu Vanessa Paradis, recentul ei single fiind de „vină'... ••• Începînd cu sîmbăta viitoare Topul Magazin va avea două secțiuni, fiecare cu zece poziții, una pentru singles-uri iar cealaltă pentru albume, dar pînă atunci mai introducem ceva în Music Box-ul nostru: LA MULȚI ANI!, pentru **Stephanie de Monaco** (1. 2. 1965) **Skip Battin** (2. 2. 1934 The Byrds), **Laurence Tolhurst** (3. 2. 1959, The Cure), **Alice Cooper** (4. 2. 1948), **Bobby Brown** (5. 2. 1969), **Duff McKagan** (5. 2. 1965, Guns N'Roses), **Brian Travers** (5. 2. 1959, UB40), **Axl Rose** (6. 2. 1962, Guns N'Roses), **Natalie Cole** (6. 2. 1950) și **Rick Astley** (6. 6. 1966).

TOLBA CU SCRISORI

Adriana — Tîrnăveni : despre George Michael am scris în urmă cu un an. Voi reveni asupra „cazului" atunci cînd va apărea noul LP...

Cristian Prioroc — București : Scorpions LPs-Lonesome Crow ('72), Action ('72), Fly To The Rainbow ('74), Sunrider ('75), In Trance ('75), Virgin Killer ('76), Taken By Force și Best Of... ('77), Lovedrive și Tokyo Tapes ('79), Animal Magnetism ('80), Take Off-Hot And Heavy și Blackout ('82), Love At First Sting și Best Of-Part. 2 ('84) Gold Ballads, World Wide Live și Best Of... ('85), Savage Amusement ('88), Best Of Rockers n'Ballads ('89), Crazy World ('90), Still Loving You ('92. Ballads Collection). Mulțumit ?

Delia Holboră — Botoșani : nu am adresa lui Pete Sampras...

Alina Hrincă — Vaslui : datele cerute de tine au apărut, în totalitate, în Music Box. Din lipsă de spațiu, nu le pot relua... Sorry !

Iulia Mihăilescu — Galați : Îți mulțumesc pentru texte. Motivele neapariției lor în revistă sînt simple : n-am „aprobare"...

„Craiova" : am primit textele din Twin Peaks. Thanks !

Iulia G. — Iași : nu cunosc adresa lui Richard Gere. Încă...

Mugur Arotăriței — Liteni : trimite-mi un plic timbrat.

Alina : dacă toți fanii Queen ar simți ca tine atunci, cu siguranță, Freddie s-ar întoarce... M-ai îndatorat cu scrisoarea !

Monica Teodorescu — Medgidia : puțină răbdare, da ?

Claudiu Ciobanu — Constanța : adresează-te domnului Andrei Partos.

Adrian Cojocaru — Iași : Madonna. P.O. Box 77505, San Francisco, Ca 94107. USA. sau c/o Jo Edwards, Suite 500, 150 Regent Street, London.

Adrian Petrof — București : n-am reușit, încă, să-mi procur albumul Off The Wall. Dacă-l prind, te anunț...

FUNCTE

Top 20 European

La cererea mai multor tineri care mi-au scris, începînd din această săptămînă renunț la a vă mai prezenta TOP 10 din Marea Britanie și S.U.A., în favoarea Topului 20 european, top pe care canalul de televiziune MTV îl prezintă în fiecare sîmbătă seara. Deci, **pe 31 ianuarie**, Top 20 arăta astfel :

20. Faith no More — cu melodia **Easy.**

19. Boyz II Men — cu excelentul hit **End of the Road.**

18. Guns 'n Roses — **Yesterdays.**

17. Captain Hollywood Project — **More and more.**

16. Rod Stewart — cu o foarte frumoasă melodie, **Tom Traubert's Blues.**

15. Nirvana — **In Bloom.**

14. Shakespeare's Sisters — **Hello.**

13. Peter Gabriel — **Steam** (un clip absolut șocant).

12. The Prodigy — **Out of space.**

11. Tasmin Archer — **Sleeping Satellite.**

10. Paul McCartney — **Hope of Deliverence** (o splendidă melodie de pe albumul „Off the Ground").

9. En-Rage — **Run to you.**

8. Leyla K. — **Open Sesame** (Deschide-te, Sesam).

7. Michael Jackson — cu hitul lui umanitar, **Heal the World.**

6. Undercover — **Never let her slip away.**

5. Inner Circle — **Rock with you.**

4. Madonna — **Deeper and Deeper.**

Pe podium, situația arată așa :

Bronz : Charles and Eddie, care tinteau aurul cu a lor „**Would I lie to you**", au căzut o treaptă.

Argint : Snap a făcut un salt de 10 locuri față de săptămîna trecută și a poposit direct pe a 2-a treaptă cu „Exterminate" de pe albumul „**The Madman's Return**".

Aur : de două luni pe prima treaptă, Whitney Houston și super-hit-ul **I will always love you.**

Sper că acest top să răspundă dorințelor voastre. Pe săptămîna viitoare.

Știri filme

● Cîteva scurte informații din lumea filmului, acum. Pe 14 februarie va avea loc premiera mondială a filmului **„Diana — her true story"** după cartea de succes a lui **Andrew Morton.** Este vorba despre o radiografie a cuplului controversat **Prințul Charles — Lady Diana** și implicarea familiei regale britanice.

● **Robert Redford** și **Sidney Poitier** joacă împreună în filmul **„Sneakers".**

● O poveste de dragoste absolut imposibilă, împănată cu multe elemente de „horror" este și filmul **„Edward The Scissorshands".** Închipuiți-vă un tînăr care în loc de palme are o încrengătură de foarfece ! Cîte lucruri nu se pot face cu astfel de mîini.

● **Dracula**, filmul cel mai recent al regizorului Francis Ford Coppola, despre care am mai scris, se află în vîrful topurilor mondiale. Atît de mare este succesul acestui film, încît un canal de televiziune, MTV, a și inaugurat un concurs tv intitulat **Dracula**, oferind cîștigătorilor o vizită la **Castelul Bran**, locul de naștere al vampirului, zile neuitate de ski, la Poiana Brașov și o vizită la București. Iar la televiziunea noastră ni se oferă mostre de umor involuntar cum ar fi concursul lui **Tătulici** sau tableta eroico-comică despre mîndrie a proaspătului președinte. **E bine...**

GEORGE CUȘNARENCU

CCM SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2823/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO.BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, București, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

magazin

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) ; Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633).

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

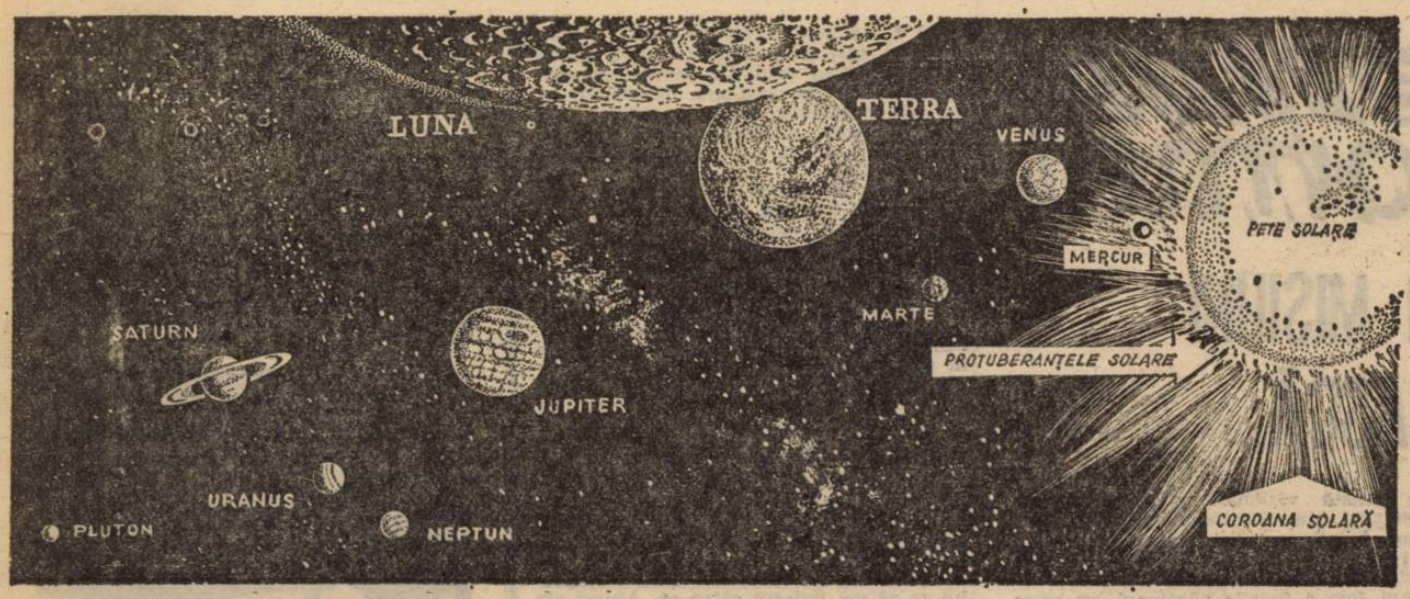

ADDENDA CUNOAȘTERII

EXISTĂ O ALTĂ TERRA ÎN UNIVERS?

„Dacă noi nu putem vizita alte lumi, nici locuitorii altor lumi nu ne pot vizita pe noi".

ISAAC ASIMOV

Există extratereștri? Această întrebare i-a frămîntat pe mulți semeni ai noștri, mai ales în ultimile decenii. Problema continuă să fie privită cu seriozitate. In SUA, de pildă, se află în desfășurare programul specializat SETI — Search for Extraterrestrial Inteligence. Acest program privind cercetarea inteligenței extraterestre a fost relansat anul trecut. Este vorba de Mega—SETI, care și-a propus lărgirea de 10.000 de ori a numărului canalelor de ascultare a ceea ce se întîmplă în Univers. Datorită noilor instrumente create de om pentru captarea diferitelor semnale ale unei alte civilizații, în numai trei secunde vor fi culese mai mule date decît cele obținute în ultimele trei decenii! Este fabuloasă această performanță.

Căutarea vieții pe alte planete i-a fascinat pe oamenii de știință. Cu instrumentele de care dispune astăzi omenirea este greu de descoperit o a doua Terra. Nici telescopul spațial Hubble, aflat de mai multă vreme în Cosmos, nu a dat rezultatele scontate.

Unde să căutăm viața în Univers? Pretutindeni? In Cosmos se află elemente chimice diverse, precum carbon, oxigen, azot, hidrogen etc. Ele se asociază în mod spontan și sub acțiunea binefăcătoare a razelor ultraviolete formează molecule organice complexe. Peste 90 de molecule organice au fost descoperite în spațiul extraatmosferic. Formarea acestor molecule, a vieții deci, este inevitabilă în momentul în care sînt întrunite condițiile chimice și fizice necesare. Acestea sînt, desigur, cărămizile elementare ale vieții, dar pentru ca ele să se dezvolte în forme vii au nevoie de un mediu favorabil. De unul asemănător celui de pe planeta noastră, în care să existe apă și atmosferă cu afinitate pentru oxigen.

Sînt astronomi care îndeamnă a se căuta stele cu trăsături asemănătoare celor ale Soarelui nostru. Analiza orbitei unui mare număr de stele este o sarcină temerară dar spectaculoasă. Ea a și început să prindă viață. Nu va fi însă ușor. In opinia astrofizicianului John Wolfe, „cercetarea tuturor stelelor asemănătoare Soarelui pe o rază de 1000 ani-lumină ar necesita lansarea a circa un milion de sonde. Intr-un ritm de o lansare pe zi ar fi nevoie de peste 2750 de ani și un efort financiar de cel puțin 10 000 miliarde dolari!" Sînt oameni de știință care au reușit să teoretizeze călătorii extrem de rapide în Univers. Prin adevărate tuneluri în timp. Dacă am admite că acest vis ar prinde viață, nu vom putea ști niciodată unde vom ajunge călătorind prin tuneluri în timp, adică în ce loc. Cînd ar putea avea loc calea întoarsă? Deci problema ar rămîne aceeași — greu de surmontat — UNDE și CIND?

Să se afle extratereștrii pe drum, cu destinația Pămînt? Sau sîntem singuri în Univers? Ca să călătorim în spațiile galactice nu o putem face într-o viață de om. Reputatul om de știință și autor de S.F. Isaac Asimov afirma cu temei: **„cine s-ar încumeta să călătorească în Univers ar avea ca destinație nimicul, neantul".** Dintr-o călătorie în Univers nu ne-am putea întoarce decît după 50 000 de ani, în cazul fericit în care astronava ar beneficia de un motor cu antimaterie. El ar fi singurul în măsură să asigure autonomia de zbor printre galaxii și stele. Date fiind aceste adevăruri de netăgăduit o „întîlnire de gradul trei" nu va fi cu putință. Lumea va vorbi în continuare despre noi semnale transmise de către alte civilizații. Gura ei este slobodă și nimeni nu o poate opri. Și dacă am admite că semnalele ar fi „furnizate" de către alte civilizații? Atunci nu ne rămîne decît să așteptăm venirea extratereștrilor... Dar vom aștepta în... zadar.

D. FILIP

Ministerul Tineretului și Sportului ROMÂNIA

SĂ OCROTIM „COPIII-MINUNE"!

— Stimată Doamnă RIANA CALOTĂ, ați fost numită de curînd în importanta funcție de Secretar de Stat la Ministerul Tineretului și Sportului, pentru Departamentul de Tineret. Înainte de aceasta, însă, ați efectuat o vizită în China, împreună cu grupul olimpicilor români medaliați la Olimpiadele Internaționale ale anului trecut. A fost această vizită o recompensă în acest sens pentru copii? Au avut posibilitatea să „prindă" cîte ceva din „secretele", din preocupările generale și cele pentru știință ale tineretului din China, o țară a cărei filosofie este atît de diferită de a noastră?

— Această acțiune a fost o primă etapă a unui schimb de experiență pe linie de tineret, cea de a doua urmînd să aibă loc probabil în primăvara acestui an cînd o delegație a olimpicilor chinezi ne va vizita țara. Vizita a avut loc între 6—16 dec. 1992 și a fost organizată de Departamentul de Tineret al Ministerului Tineretului și Sportului, cu concursul Ambasadei Republicii Populare Chineze la București și cu sprijinul nemijlocit al Institutiei prezidențiale. A fost desigur un fel de premiu oferit de MTS cîștigătorilor medaliilor de aur, argint și bronz la olimpiadele internaționale pe obiecte de Învățămînt. A fost vorba deci de vizite cu un pronunțat caracter turistic și documentar, pe un traseu foarte lung, de la Beijing la Sanghai și Sian. Mai precis, am vizitat orașul interzis și Piața Tien an Men la Beijing, temple, pagode, am făcut o croazieră de trei ore pe Fluviul Galben. Ne-am putut da seama de saltul făcut în ultimii ani de economia chineză, de avantajele trecerii la economia de piață în zona de sud a țării, o economie bazată nu numai pe resurse interne, ci și pe aportul investitorilor străini. Am vizitat orașul Sian, un oraș puternic încărcat de istorie cu celebrul său muzeu al celor 7 000 de soldați de teracotă în mărime naturală...

— ...probabil unic în lume!

— Unic, într-adevăr, și considerat într-un fel ca o a opta minune a lumii. **Dar în afară de acest caracter cultural-documentar al vizitei, au avut loc întîlniri între olimpicii români și chinezi. Am avut ocazia să vedem cum se face selecția, care sînt diferențele între programele de învățămînt, cum sînt organizate testele și lucrările de laborator. Și nu este lipsit de interes să menționez că anul trecut China a ocupat locul întîi pe națiuni iar România — locul doi, deși din punct de vedere al populației celor două țări, nici nu se poate face vreo comparație! S-a realizat foarte repede un dialog între copiii români și chinezi, bazat, sigur, pe preocupări care sînt dincolo de sistemul politic și poziția geografică. Preocupările lor comune pentru fizică, matematică, chimie, informatică, i-au apropiat foarte mult și într-un timp extraordinar de scurt.**

— Știm, din tot ce am citit, că primirile în China se fac cu un fast deosebit. Continuă această tradiție?

— Noi am vizitat instituții de învățămînt superior — institute de limbi străine, institute pentru străini, facultatea de transporturi, universitățile din Sian și Beijing... Tinerii sînt de o politețe care ne-a uimit și uneori ne-a copleșit... Apoi, ceea ce ne-a impresionat, în afară de aparatura modernă care este extraordinară, a fost că, după masa de prînz, cursurile fiind terminate, bibliotecile erau pline!

— Proverbiala lor muncă...

— Exact. Tenacitate și perseverență. Și încă ceva: chiar dacă familia unui student trăiește în orașul respectiv, ei locuiesc tot în campus! Pentru că există disciplina, atmosfera de campus...

— ...Avînd evident un program complet, nu numai de studii, potrivit vîrstei lor.

— Totul la ei se petrece în interiorul campusului: de la cursuri (și ei nu au cursuri opționale!), activități de seminar, laborator, pînă la proiecte și orice altă activitate. Cam toată viața lor de student se petrece aici.

— Dar ca nivel de predare, de programă de învățămînt, cum vi s-a părut? — Programa noastră de învățămînt este în general superioară. La matematică, de exemplu, programa lor este sub nivelul cerut de olimpiada internațională. Pe parcursul pregătirilor, elevii lor trebuie aduși la nivelul cerut, pe cînd la noi această pregătire este numai pentru fixare, pentru antrenament. Cunoștințele se capătă în școală!

—S-a întîmplat să fiți primiți cu cîntece, cu poezii românești?

— Da, la banchetul organizat în seara plecării, cînd studenți care învață limba română ne-au recitat din Eminescu (era în preajma sărbătoririi poetului), ne-au cîntat romanțe, muzică românească...

— De ce ați preferat vizitele la universități?

— În delegația noastră au fost în general olimpicii de anul trecut, care acum sînt studenți, și cîțiva elevi de cl. XII-a.

— După cîte știu, olimpicii intră la facultate fără examen.

— Da. Și la ei la fel. Cred că este absolut normal. Cînd obții o medalie — pot să o spun cu toată convingerea — nivelul cunoștințelor este deasupra subiectelor cerute la un examen de admitere la o facultate!

— Credeți că este potrivit să amintim cîteva nume?

— Cred că trebuie să rămînă toți ca un grup: grupul olimpicilor români. Ar fi o nedreptate să-i amintesc doar pe unii.

— Acum, fără să vă cer să trădați prea mult din secretele pregătirilor, vă întreb totuși cum se va desfășura... partea a doua a vizitei, la noi?

— Data va fi stabilită prin corespondență, deci pe cale diplomatică. Nu vor lipsi desigur sejururi la Costinești, Pîrîul Rece, Izvorul Mureșului, trasee istorice în Moldova, Ardeal, Oltenia... Palatul Copiilor, cu cercul său de informatică și... spectacole organizate cu studenții noștri care învață chineza! Vrem să arătăm că avem și istorie, dar și lucruri de avangardă!

MIHAELA DOROBANȚU

Deși omenirea nu poate supraviețui fără ea

ENERGIA NUCLEARĂ ESTE DEZAVUATĂ

Catastrofa de la Cernobîl ne-a învățat că tehnologia nucleară este uneori imprevizibilă și securitatea oferită de situarea la mare distanță de locul accidentului s-a dovedit a fi pur iluzorie. Neîncrederea în forța atomului este profund ancorată în cadrul societății contemporane, în prezent, motiv pentru care atît de mult visatul consens evocat în materie de politică energetică este nerealizabil atîta vreme cît el acordă un rol important energiei nucleare. Sîntem martori, în ultimul timp, la înregistrarea unei schimbări în optica companiilor producătoare de electricitate, acestea imaginîndu-și un viitor energetic fără centrale nucleare.

Nu cu mult timp în urmă, nici nu se putea imagina o aprovizionare cu electricitate fără aportul centralelor nucleare, deci fără construirea de noi și noi centrale de acest tip. În Germania, spre exemplu, guvernul de la Bonn a primit o ofertă interesantă din partea industriei. Despre ce este vorba? De o scurtă prelungire a ultimei faze de folosire pe scară largă a energiei nucleare în ansamblul producției de electricitate și de căutarea de noi soluții pentru gestiunea deșeurilor radioactive. S-a simțit o ușurare generală în momentul în care industria a realizat ceea ce n-a putut politica să facă; abandonarea uzinei de retratare a combustibililor iradiați.

Friedheim Gieske și Klaus Pilz, președinții concernelor RWE și Veba, au propus, într-o scrisoare adresată cancelarului Helmut Kohl, „un proiect de consens asupra energiei nucleare". Din păcate, conținutul scrisorii nu a fost făcut public, nici după ultima serie de întrevederi desfășurată la 18 decembrie 1992 în legătură cu acest subiect de strictă actualitate, care face obiectul a numeroase discuții între factorii responsabili în domeniu și multe segmente ale vieții societății germane. Se întrevede abandonarea „economiei plutoniului", refuzul retratării combustibililor iradiați fiind fără echivoc. „Metoda stocării definitive", adică abandonarea retratării se află în atenția specialiștilor. Chiar dacă RWE și Veba vor intenționa ulterior să-și înlocuiască centralele nucleare cu centrale convenționale, abandonarea energiei nucleare rămîne un obiectiv de perspectivă îndelungată. Decisivă este durata de funcționare a centralelor nucleare, necunoscută în prezent. Producătorii de electricitate vorbesc de 35 de ani, cu posibilitatea de prelungire a „vieții" lor.

Producătorii de energie sînt conștienți de marea rezistență manifestată în plan politic vis-à-vis de energia nucleară. În prezent, în Germania, în faza de proiect sau de construcție se află numai instalații ce utilizează energii refolosibile sau instalații clasice. Se urmărește crearea unui consens între statul german și landurile cu guvernare creștin-democrată și social-democrată. Cea mai mare rezistență față de renunțarea la energia nucleară în bazinul Ruhr provine din sudul Germaniei, cea mai îndepărtată zonă de bazinul menționat, deoarece energia ce ar urma să fie furnizată aici ar deveni foarte scumpă. Vechea „prăpastie" între tarifele percepute pentru electricitate între nordul și sudul Germaniei ar reapare. Pe de altă parte, întreprinderile producătoare de energie sînt conștiente de prețul și așa ridicat perceput pentru electricitate pe ansamblul Germaniei, datorat aplicării tehnologiilor avansate de protejare a mediului.

Căutarea unui consens nu va trebui să piardă din vedere tendințele de pe piața europeană a energiei. Ținînd cont de inegalitățile uriașe înregistrate între diferitele zone ale „bătrînului continent", piața interioară europeană a electricității rămîne un obiectiv îndepărtat. Astfel că va trebui creat un consens european în această privință, lucru care se întrevede de pe acum ca extrem de dificil.

ȘERBAN FILIP

incursiune în paranormal

MĂRTURISIREA UNEI MISIUNI ȘI O VIZIUNE CEREASCĂ...

Între manifestările și fenomenele paranormale inexplicabile sau atestabile prin cunoștințele spirituale și din domeniul parapsihologiei, o frecventă deloc neglijabilă cunosc actualmente mesajele pe care subiecții le identifică drept sfinte. Întrucît sursa unor mesaje de acest gen este Puterea Divină, cercetătorul se simte din capul locului inhibat și temător, reclamînd în primul rînd o autoritate creștină pentru a înțelege lucrurile. Iar prima autoritate spre care ne îndreptăm este fără îndoială Evanghelia. În Biblie sînt cuprinse învățurile profeților, dar și avertismente privind falșii profeți. Oare nu greșim făcînd cunoscute o seamă de mesaje actuale, dînd credibilitate unor vizionări că ei ar avea contact chiar cu Puterea Divină ?

Așa stînd lucrurile, cred că este impropriu să acordăm „acte în alb de autenticitate" vizionarilor atît de numeroși azi, și la fel de impropriu ar fi să le cenzurăm sau negăm revelațiile. Semnificația unor mesaje și comunicări este atît de categorică iar sursa atît de înaltă, încît o cale bine temperată se impune, aceasta reducîndu-se în principal doar la cunoaștere. Deci să cunoaștem un astfel de fenomen.

Cu cîteva luni în urmă, într-un număr din cotidianul „Evenimentul zilei", era inserată o notă în care se spunea că o femeie cu puteri paranormale ieșite din comun, își văzuse dușmanii sfîrșind în mod tragic, fără ca ea să aibă vreo vină, să întreprindă ceva anume împotriva lor. În cele ce urmează interesează doar subiectul ca atare. Pentru a cunoaște cine este această vizionară, pe nume GINA PUȘCAȘU, din București, am reținut o seamă de momente care aparțin evident unei evoluții în credință. Iată așadar mărturisirile Ginei Pușcașu :

„Am fost o femeie păcătoasă, ca orice om de pe pămînt. M-am născut în legea Bisericii Ortodoxe, și nu am trecut la alte credințe. Dar mă îndoiam de existența lui Dumnezeu, văzînd atîta nedreptate în jurul meu. De aceea m-am retras în sine, preferînd singurătatea și căutînd compania oamenilor cinstiți cu inima, fiind drepți față de conștiința lor. Așa am trăit, pe acest principiu de viață. Dar viața mea s-a schimbat în mod radical la 32 de ani, în 1984, în urma unei viziuni dumnezeiești.

În acel an am cunoscut mai multe conflicte de muncă în locul unde lucram, declanșate tocmai de principiile mele de viață. Eram obligată să-mi schimb concepțiile, conștiința, credința mea în Dumnezeu. Fiind disperată de tot ce mi se întîmpla, am decis să mă duc la nouă biserici și am dat acatiste, am ținut post opt zile în deplină curățenie trupească și m-am rugat în toate mănăstirile. Doream ca Dumnezeu să judece și să hotărască soarta mea. Dar viziunea dată mie, la început m-a uimit, apoi m-a pus într-o mare neliniște. Și pentru că mă îndoiam de unele lucruri, după cîteva zile am văzut, în timp ce mă rugam, o flacără ca o pară de foc venind din dreapta, de afară, de la fereastră, și auzeam că este Duh Sfînt venit spre mine, deasupra capului meu. Dar nu pricepeam ceea ce vedeam clar. Însă de atunci am început să pricep altfel toate cele scrise în Cartea Domnului. A fost ca o luminare care mi se dăruise dintr-o dată. Cu privire la viziune, am fost orevăzătoare, încercînd să fac cele poruncite, spre a verifica dacă erau adevărate, nevenindu-mi să cred că tocmai pe mine să mă numească Dumnezeu fiica Sa !

Dar mărturisesc că toate cîte au fost vestite s-au împlinit. Și nădăjduiesc că și cele ce au mai rămas de împlinit, se vor adeveri. Toate se pot dovedi cu fapte reale și martori care mă cunosc bine. Iată viziunea dumnezeiască, din anul 1984 : Erau două grădini, una în cealaltă, grădini paralele dar întrepătrunse. Din una se vedea soarele roșu ca sîngele în asfințit. Această grădină era înconjurată de ziduri înalte pline de frunze de smochin. În cealaltă grădină mă aflam eu, ascunsă după un arbore și priveam la soare. Era o cetate. În poarta cetății, deci în mijlocul grădinii în care mă aflam, era o cruce mare de piatră, la care se urca pe niște trepte. Crucea avea în ea stele stinse. Doar una singură lumina și îmi făcea semn. Eu nu înțelegeam ce vrea să-mi spună, dar fiind atrasă către acea lumină, am ieșit din umbra arborelui ca să mă îndrept către ea. Atunci am auzit o voce, ca o poruncă, ca o trîmbițare, parcă, și mă înfiora : „Du-te și spune tuturor preoților și călugărilor care este credința adevărată, că eu voi pune în gura ta adevărul, că tu ești fiica mea în care am trimis Duhul Fiului meu Hristos, el va învia în timpul tău, că tu vei naște prunc pentru mine, iar eu îl voi răpi la Cer ca pe o mireasă. Pentru că fiica ta va fi semn al sîngelui meu, al legămîntului cel nou al meu de pace pe pămînt..."

Voi continua în numărul viitor mesajul, deoarece el are nevoie de coroborarea cu un eveniment petrecut în viața Ginei Pușcașu, prin care se autentifică revelația. În fine, convenind să transcriu cele de mai sus și cele ce vor urma, am fost eu însumi uimit de faptul că mesajele și viziunile și-au găsit în cazul de față materializarea în evenimente de viață. Recuzîndu-mă de la orice comentariu, cred că asupra relatărilor Ginei Pușcașu trebuie să-și exprime părerea un exeget al bisericii noastre. Fenomenul are evident o incidență extrasenzorială, de viziune și vizualizare. Asupra mesajului nu mă pot exprima...

(Va urma)

ION ȚUGUI

Stilou pentru scris și... citit

Specialiștii chinezi au realizat un aparat, denumit „Vizuoscop" care dă posibilitatea să scrie și să citească oamenilor a căror acuitate vizuală este de numai 0,002, ceea ce înseamnă că practic sînt aproape orbi. Pe dinafară, aparatul seamănă cu niște ochelari obișnuiți. Însă în locul lentilelor din fața ochilor se află două ecrane miniaturale. La fiecare ecran liliputan este conectat cîte un cablu din fibre optice, numărul acestora fiind suficient pentru a reprezenta pe ecran conturul celei mai complicate hieroglife.

Capetele cablurilor sînt conectate paralel și strînse sub forma unui mănunchi în partea frontală a unui stilou original prevăzut cu iluminare, cu ajutorul căruia utilizatorul poate să-l conducă de-a lungul rîndurilor textului urmărit. În acest fel este adusă chiar în fața ochilor imaginea clară și mărită a hieroglifelor. Mărirea se poate obține printr-un reglaj de 6 pînă la 13 ori.

Același stilou poate fi în orice moment folosit și pentru scris ; în vîrful lui există și o mină obișnuită cu bilă plasată în cîmpul vizual iluminat.

„REVERSUL MEDALIEI" ÎN INGINERIA GENETICĂ

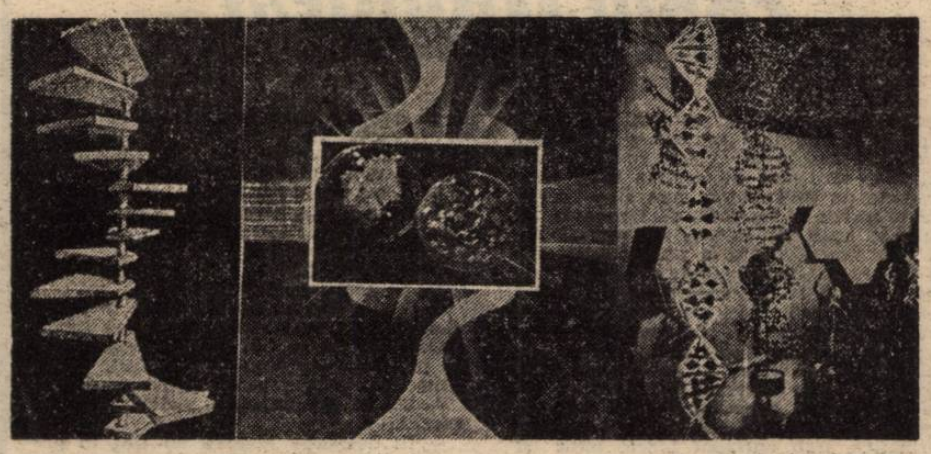

Plante ornamentale care dau flori în nuanțe coloristice deosebite, bacterii manipulate genetic care devorează petrolul și reziduurile din materiale plastice, alte microorganisme care au devenit capabile să producă insulină sînt numai cîteva din performanțele deosebite ale geniului uman. Organismele „inventate" de om pentru a lupta împotriva SIDA și a cancerului nu mai sînt de cîțiva ani de domeniul utopiei. Va veni probabil o zi în care recoltele obținute pe glob vor fi atît de abundente încît umanitatea nu va mai cunoaște foamea și mizeria. Șansele care se deschid în fața pămînteni-lor la granița dintre două milenii sînt fabuloase. Experții estimează că cea mai puternică și mai bogată țară din lume — Statele Unite — va progresa mai rapid în perioada 1990-2005 decît a făcut-o între 1900 și 1980...

Oamenii politici nu sînt singurii care se preocupă îndeaproape de o problemă extrem de delicată : cum trebuie să se comporte un stat de drept față de dezvoltarea revoluționară a ingineriei genetice ? Rolul industriei în cadrul unei acțiuni concertate și responsabile în acest domeniu de mare perspectivă este foarte însemnat. Un proiect de lege ce reglementează ingineria genetică, cîmpul manifestărilor sale și utilizarea rezultatelor obținute nu va trebui să fie, în principiu, adoptat fără să fie precedat în prealabil de o vastă dezbatere pentru ca opinia publică să înțeleagă foarte bine „miza" jocului cu natura.

Principala sarcină a unui stat de drept cu o orientare liberală ar consta în garantarea sănătății și vieții cetățenilor săi, conform Constituției, precum și a sănătății generațiilor viitoare. Dar reversul medaliei uriașului progres științifico-tehnic constă în creșterea exponențială a riscurilor la care sînt expuși oamenii, animalele, plantele și mediul natural în care acestia își duc viața. Această constatare puțin încurajatoare nu este dictată de o atitudine ostilă vis-à-vis de tehnică ca atare. Este suficient să arunci numai o privire asupra textelor de lege din țările dezvoltate pentru a înțelege despre ce este vorba. Legislatorul garantează în primul rînd protejarea vieții cetățeanului, în domeniul farmaceutic, în cel al utilizării energiei nucleare, al eliminării deșeurilor și cel al ingineriei genetice. Dar nu se intervine, oare, prea tîrziu de fiecare dată ?

Problema fundamentală a zilelor noastre o constituie răspunsul la întrebarea dacă nivelul actual al științei și tehnicii este suficient de ridicat pentru a garanta protecția populației. Un mare număr de riscuri datorate unor „scăpări" ale ingineriei genetice pot fi stăpînite cu succes în prezent. Tot la fel de sigur este, însă, și faptul că nu se știe dacă ingineria genetică nu comportă și alte riscuri și dacă le putem înfrunta cu succes. Este suficient să ne imaginăm o scăpare de sub control a organismelor manipulate genetic, fără a mai aduce în discuție riscurile de sabotaj. Este practic imposibilă efectuarea de pronosticuri în această privință numai pe baza stadiului actual al cunoștințelor acumulate. Experiența în materie de efect sinergic provocat de contactul organismelor manipulate genetic cu mediul, consecințele ecologice care ar putea rezulta de aici fiind dificil de prevăzut.

Dacă legislatorul nu intenționează să renunțe complet la avantajele oferite de ingineria genetică, nu-i rămîne decît să ia în calcul eventuale riscuri pentru a evita producerea unor consecințe extrem de grave. Astfel, proiectele de lege ar trebui să facă o distincție între lucrările efectuate în sistem închis și cele practicate în sistem deschis și să prevadă eliberarea în natură a organismelor manipulate. Lucrările efectuate în laborator trebuie semnalate autorităților pentru a preveni posibile riscuri pentru comunitate. Exemplul german în acest domeniu, care include crearea, la sfîrșitul deceniului trecut, a unei „comisii centrale de securitate biologică" este binevenit.

(Va urma)

ȘERBAN FILIP

YOGA PENTRU... PISICI

Un veterinar japonez, Schinegary Masuda a elaborat un sistem de exerciții „yoga" pentru pisici ! El susține că pisicile care „practică" yoga dorm mai bine, nu se supraalimentează, au o per-

manentă bună dispoziție și sînt vesele. În imaginile alăturate originalul veterinar nipon este prezentat exersînd mișcările yoga propuse de el cu unele din „clientele" sale patrupede.

stqrea de VECHE

„DALLAS"-ienii, interpreţii de ieri şi viaţa lor de azi

De două ori pe săptămînă, de ani şi ani de zile, „Dallas"-ul ne agresează intimitatea căminelor noastre, ne abstrage de la orice (alte) «cestiuni arzătoare» — uităm de inflaţia absolut galopantă, uităm de barjele sîrbeşti care urcă şi tot urcă pe Dunăre, uităm de alterarea relaţiilor umane şi de Apocalipsa dintîi, cea a însingurării, deznădejdii şi otrăvirii noastre reciproce, prin ură — uităm că n-ar mai trebui să uităm şi trăim cu sufletul la gură, tocmai ca să uităm, destinele familiei Ewing, de parcă Sue Ellen şi J.R., Jenna şi Pam, Miss Lucy şi Cliff Barnes ne-ar fi rude de sînge. Cineva ne spunea că trăim «sub ocupaţie Dallas» şi că joia şi duminică, seara sîntem supuşi, în fapt, la două şedinţe de psihoterapie dallas-ţară, de grup. Evident, am refuzat să subscriem... Sîntem în '93 ! Şi la ritmul actual de derulare al serialului, într-un an jumate, cel mult, sîntem iarăşi independenţi... şi-n plus, vom fi psiho-salvaţi...

Dar uite că în urmă cu două-trei săptămîni, pe la jumătatea lui ianuarie, două apreciate reţele germane de televiziune, ARD şi ZDF, au hotărît să readucă „Dallas"-ul pe micile ecrane ale Germaniei de azi, reunite, convinşi că noul succes al serialului îl va întrece pe cel de acum 12 ani, cînd Pam şi Sue Ellen invadaseră pentru întîia oară spaţiul vital german. «Planul Marshall», zic eu, n-a fost nimic pe lîngă «planul Dallas»...

■

În revista „Neue Welt" din 13 ianuarie 1993, anunţîndu-se reluarea serialului chiar de a doua zi („Dallas ist wieder im Fernsehen"), un grupaj de excelente fotografii ni-i prezintă pe protagoniştii acestei relansate ofensive „dallas-iene" în două ipostaze vitale : **cum arătau în film, în urmă cu 12 ani şi mai bine, şi cum arată astăzi, în 1993.** Mai mult decît atît, fotoreporterii revistei „Neue Welt" s-au interesat pe parcurs şi cum trăiesc — ce-au devenit peste ani — rudele noastre bune de dincolo de Atlantic. Deci, cum rezistă **azi Linda Gray**, la 51 de ani (interpreta frumoasei Sue Ellen), cum o mai duc **Patrick Duffy** (defunctul şi, în curînd, reînviatul Bobby) la 43 de ani, **Victoria Principal** (Pam), la 48 de primăveri împlinite, nici n-ai fi zis că-i mai în vîrstă ca Bobby — cum luptă cu nenorocul lui interpretul lui Cliff, **Ken Kercheval**, (la 57 de ani) ce-şi mai visează iuna Miss Lucy, **Charlenne Tilton**, copilita care a urcat între timp spre 33 de ani, Jenna, **Priscilla Presley** (care girează, abia acum aflăm, şi destinele Fundaţiei Elvis), cam de vîrsta lui Pam (47 de ani) şi, în sfîrşit — dar nu la urmă ca importanţă — energicul **J.R., Larry Hagman**, care a intrat în cel-de-al şaptelea deceniu de viaţă.

Dumnezeule-Doamne, după ce am văzut cît de tineri şi de frumoşi erau — pe cînd istoria Europei moderne abia înregistrase primele năvăliri dallas-iene — şi cum arată azi, i-am iertat pentru toate ceasurile de restriste, de neadevăr şi de ciné-manipulare la care ne-au supus în biata noastră existenţă sud-est europeană. **Tot oameni sînt şi ei, ca şi noi, şi ei îmbătrînesc, şi ei fac compromisuri, şi ei au lăsităţi şi ei se mint (unii trec şi prin dificultăţi financiare) şi ei regretă** nu atît cele «bune-rele» făcute, cît cele nefăcute, pe cînd se mai putea... Fotoreporterii de la „Neue Welt", cu care nu vom fi decît parţial de acord, ne asigură, cu fotografiile în faţă, că starurile-femei, dallas-ienele din tinereţea noastră, ar fi devenit, în pofida rigurosului calendar biologic (cum învăţasem noi) şi mai frumoase acum, peste ani, mult mai apetisante... Dacă nu cumva o fi vorba doar de o vară mai prelungită mult înspre toamnă, plus gustul şi culoarea fructelor bine coapte, care se mai vînd la preţ bun în septembrie, dar nu rezistă nici ele spre iarnă, darmite spre următoarea primăvară. Iar cît priveşte bărbaţii, de care ne vom ocupa abia în numărul viitor al revistei, vom spune doar că au intrat şi ei în ceasul înserării lor, aşa cum se întîmplă, excepţînd patriarhii, încă de la facerea lumii şi au devenit un fel de luni cenuşii, «bătrîiori», binişor — cărunţi şi jelnici, mai ales, cînd deapănă şirul lung al regretelor, care nu-s neapărat erori, cît înţelegeri prin excelenţă tardive...

■

Mihnirile adînci, înfrîngerile (şi betiile), cele trăite în planul strict al fictiunii, nu lasă urme adînci în sufletele interpreţilor, nu există identificări de destine între actori şi eroi, iar odată lipsiţi de machiaj şi vestimentaţia din film, vedetele intră în dramele lor autentice, asemănătoare, dar nu prea des, cu cele trăite în film (sau invers), istoriile lor zise trăite, cele neinventate, devin şi ele publice, poate (aşa e viaţa de star !), dar nu sînt Ewingi ! **Sînt mult mai convingători, mult mai interesanţi...**

Linda Gray (Sue Ellen), 51 de ani, s-a despărţit de graficianul Ed Trasher încă acum 10 ani, a devenit între timp bunicuţă (are un nepoţel de la fiica sa, Kelly), şi-a refăcut şi viaţa cu un englez de 35 de ani, viguros Robert Tankel... Bîrfele nu au lipsit (nu lipsesc nicăieri, niciodată !), ziariştii şi-au amintit de lungul şir al pasiunilor ei (un bijutier, un „playboy", un muzician, un actor) iubiri «intermitente», dar viaţa particulară a Lindei Gray n-ar trebui să ne intereseze prea mult, dincolo de o omenească, poate, curiozitate de-o clipă. Şi, oricum, exceptînd «motivaţiile» (mult mai argumentate în film decît în serial), biografia Lindei Gray nu-i esenţial diferită de a lui Sue Ellen. Celor care o compătimesc, eventual, pe fosta doamnă Ewing, ca şi celor care o judecă inadmisibil de aspru pe interpreta ei, Linda Gray le răspunde că **„dragostea, la 51 de ani, şi numai dragostea salvează tinereţea"**. Ce ne va spune peste alţi 10 ani, nu ştim, dar se poate anticipa... Nu va regreta nici atunci, dragostea nu se regretă, chiar dacă nu mai salvează ceea ce nu se poate salva. În rest, oricît ar ţine un serial — fie şi 360 de episoade — **tot se termină odată şi odată.**

■

Victoria Principal la 48 de ani — cu o filozofie de viaţă nu foarte diferită de cea a Lindei Gray — este considerată de fotografi şi experţi o «minune a naturii». Gurile rele — convinse că orice minune ar avea o explicaţie lumească — au insinuat că Victoria Principal n-ar fi îmbătrînit, graţie harului chirurgical al fostului ei soţ, specializat în operaţii estetice, Harry Glassman. Victoria contestă — insinuările persistă — şi, pînă la proba contrarie, de ce n-am fi de acord cu convingerea profundă a Victoriei-Pam şi anume că te poţi menţine excelent, aparent sub 30, prin jogging, dans, yoga şi un medicament miraculos care alungă oboseala şi stresul. Ni se sugerează, mai întîi, că ar fi vorba de un ser care vitalizează orice (250 de mărci germane — un flacon), dar actriţa recunoaşte în final — cu o sinceritate de felul celei practicate anterior de cumnata ei din serial — că cel mai bun mijloc de întreţinere rămîne totuşi amorul. Nu este foarte nou, ni s-ar putea răspunde, multe din cititoarele noastre ştiau, ştiau şi străbunicele lor, dar atunci cînd dezvălui mult prea provocator «secretul» care te conservă în plină tinereţe, ceva ne face să ne gîndim la un obişnuit truc publicitar, eficient, dar cu destule mihniri, atunci cînd te afli în faţa oglinzii, seara tîrziu, după ce ţi-ai aprins, tu singură, lumina, la intrarea în casă. Despre filme mai importante cu Victoria noastră, în vreun rol principal, n-am auzit nimic...

Charlene Tilton, Miss Lucy (33 de ani) n-a prea găsit nici ea multe roluri în filme. Mai exact nu a găsit nici unul. Seducătoarea blondă, de 1,50 m înălţime, e suplă, arată excelent, e folosită curent în clipuri publicitare, ar fi vrut să facă şi teatru, dar... «Dar vîntul vieţii, spun ziariştii germani, bate îndeajuns de aspru, în rafale, în jurul năsucului ei drăgălaş». Primul ei mariaj cu un cîntăreţ «country» Johnny Lee, a durat mai puţin de un an : dintr-a doua căsătorie, cu un actor fără prea mare succes, Domenick Allen, are un copil, suportul ei în viaţă... Şi amintidu-ne iarăşi, de rolul ei în serial, de multele ei iubiri care s-au dovedit ne-iubiri, de ce să ne mai mire actualul ei scepticism sentimental : „Bărbaţii îmi sînt azi indiferenţi..."

Despre Jenna, Priscilla Presley — în numărul viitor al revistei, înscriindu-o anticipat în microuniversul celor care au ştiut foarte exact şi la timp, ce-şi pot ieri în viaţă. Dacă aceştia, puţini, au fost şi sînt mai fericiţi decît ceilalţi, mulţi — asta e altceva...

DOREL DORIAN

● **NOBEL PENTRU FUNDAŢIA... NOBEL !** Ar fi îndreptăţit acest premiu pentru Fundaţia de caritate care administrează prestigioasele premii anuale Nobel ? Desigur, chiar un premiu în economie. După mai multe decenii de refacere a fundaţiei industriaşului Alfred Nobel, acesta a reuşit să majoreze compensaţiile băneşti pentru 1991 cu 50 la sută. În primii 50 de ani ce au urmat primei decernări a premiilor Nobel (în 1901) s-au pierdut două treimi din valoarea capitalului. În 1991 Fundaţia şi-a recuperat toate pierderile. Fundaţia administrează circa 275 milioane dolari, cu 70 la sută mai mult în termeni reali decît a lăsat la moartea sa, în 1896, Alfred Nobel pentru acordarea premiilor.

● **MARTE ÎI FASCINEAZĂ PE PĂMÎNTENI.** Omenirea visează să ajungă pe Marte de cel puţin două secole. Nu este nici o exagerare. Ruşii se pregătesc pentru un zbor cu echipaj uman către „planeta roşie" în al doilea deceniu al secolului XXI. Interesate în proiectul rus se arată a fi ţări din Europa occidentală şi Japonia. Se apreciază că cele două mari puteri spaţiale — SUA şi Rusia — nu pot realiza singure debarcarea omului pe Marte, datorită costurilor exorbitante ale misiunii. Cea mai bună variantă ar fi concentrarea eforturilor marilor puteri spaţiale şi a ţărilor interesate. Geologia şi meteorologia „planetei roşii" nu se cunosc prea bine, în ciuda sondelor americane şi sovietice trimise către misterioasa planetă, a fotografiilor realizate şi a informaţiilor culese. Cercetarea la faţa locului nu va putea fi înlocuită de nici un sistem tehnologic, oricît de sofisticat ar fi el.

● **VÎNZĂRILE DE ARME, O SOLUŢIE !** Pentru ce ? Pentru a se depăşi acuta criză financiară. Era cazul Indiei, ale cărei rezerve valutare au fost serios secătuite. În 1989 s-a convenit să se menţină cel puţin pînă în 1995 comerţul sovieto-indian bazat pe rupii. Ulterior, Moscova a cerut Indiei să achite nota de plată a produselor lor, inclusiv armament sofisticat, în valută forte, majorînd şi preţurile. În această situaţie, autorităţile de la Delhi au decis revizuirea strategiei ţării în domeniul înarmărilor. Se are în vedere reluarea practicii exportului de arme, la care se renunţase prin forţa împrejurărilor, printre care cele de ordin moral-etic. Pe această cale se încerca obţinerea valutei forte necesare şi compensarea măcar parţială a cheltuielilor cu caracter militar.

Culisele nefaste ale gloriei

Suportabilitatea gloriei este una din probele cele mai aspre pe care un artist autentic le are de trecut în viaţă. Nu oricine poate zîmbi triumfal publicului în delir, iar în culise — văzute ca o metaforă a vieţii particulare — să dea piept cu aceeaşi nonşalanţă deznădejdii. Din nefericire, un tribut extrem de scump este plătit pentru pariul făcut de marile vedete cu destinul şi pierdut din lipsă de tărie sufletească. Nu puţini sînt acei artişti aureolaţi de succese sclipitoare care ajung să afirme, obosiţi şi şovăitori : singurul meu prieten adevărat este publicul !

O cronică de-a dreptul cutremurătoare a dramelor unor mari artişti poate avea drept leit-motiv sinuciderea. Este vorba atît de suicidul direct, cît şi de cel indirect — caracterizat de o decădere psihică vertiginoasă, uşurată de consumul abuziv de alcool şi halucinogene. S-o amintim în acest sens pe graţioasa Jean Seberg, pe frumosul şi fragilul Patrick Dewaere sau pe Jim Morrison. Revista „L'Evènement du Jeudi", alcătuind un dosar de tip ciné-vérité pentru fiecare

gîlceava IDEILOr

dintre aceste dispariţii, încearcă să le găsească elementele comune, definitorii. Fiecare din vedetele de mai sus s-au sinucis în plină glorie, nici una nu avea probleme materiale, şi atunci DE CE ? Jean Seberg s-a sinucis prin supradoză de barbiturice, îngurgitate în propria maşină parcată într-un loc izolat (septembrie 1979). Patrick Dewaere a suferit toată viaţa (35 de ani) de un fel de angoasă cronică ; la 16 iulie 1982 şi-a tras un glonte în gură, cu o carabină calibrul 22, după turnarea ultimului său film „F de la Fairbanks". Jim Morrison şeful grupului „Doors", după marile succese, ajunsese să fumeze trei pachete de „Marlboro" pe zi şi să fie obsedat de aforismul poetului William Blake : „Excesul este calea către palatul cunoaşterii"... La 3 iulie 1971 este găsit mort în cada de baie a apartamentului său din Paris, după ce consumase supradoze de tranchilizante şi alcool.

Toate aceste cazuri au un corolar deosebit de semnificativ : gloria este ca o radiografie care-ţi dezvăluie slăbiciunile. Pentru omul de rînd este poate mai greu de înţeles singurătatea celor înconjuraţi de admiratori, pustiul sufletesc al celor care-şi pot permite orice. Sînt cazuri izolate, însă viaţa de artist este pentru mulţi o capcană.

La polul opus se află cei care se sinucid din lipsă de glorie şi nu din prea multă glorie. Louise Caville, o tînără franţuzoaică cu studii dramatice s-a sinucis la 25 de ani, din „simplul" motiv că nu a fost distribuită într-o piesă la un teatru parisian. Convinsă de talentul său, ea a pus refuzul pe seama unei conjuncturi amoroase, în care rivala sa a avut în cele din urmă cîştig de cauză.

Cum reacţionează publicul în faţa acestor epiloguri ale vedetelor ? Poate cel mai interesant caz este cel al celebrei Dalida (pe adevăratul ei nume Iolanda Gigliotti italiancă crescută în Egipt). Setea de dragoste absolută, devoratoare a acestei sex-simbol al deceniilor trecute a condus-o, datorită repetatelor deceptii, spre sinucidere. Dar prima ei tentativă (după festivalul de la San Remo din 1967) este ratată. Fanii ei s-au înmulţit enorm după aflarea veştii, ca şi cum adoraţia lor ar fi putut să-i hrănească dragostea pe viaţă. Este din ce în ce mai căutată de organizatorii de spectacole, în Orientul Apropiat şi cel Depărtat. Dar nimeni nu ştie ce se petrece cu adevărat în sufletul ei cînd primul soţ se sinucide, apoi se sinucide şi al doilea. Din ce în ce mai mult, Dalida spune apropiaţilor că „viaţa este insuportabilă". Acesta a fost al doilea ADIO scris cu mînă sinucigaşă în ziua de 3 mai 1987.

PAUL IOAN

magazin

Femina Club

OBRAZUL — „oglindă fidelă" a vîrstei, doar dacă îl neglijaţi

O constatare făcută cu certitudine de fiecare femeie : tenul de la 20 sau 30 de ani nu este la fel cu cel de la... 50. Motiv pentru care în fiecare etapă a vieţii obrazul foloseşte pentru a-şi menţine frumuseţea şi prospeţimea alte „arme" împotriva agresorilor cum sînt trecerile bruşte de la cald la frig, soarele, săpunul, poluarea. Înainte de 20 de ani, tinerele trebuie să ştie să respecte o regulă de aur : întotdeauna obrazul se tratează cu gesturi blînde. Folosiţi la această vîrstă o cremă pe bază de extract de plante, cu uleiuri vegetale bine dozate pentru a stopa evaporarea apei. Chiar dacă la tinereţe ignorăm acest adevăr, fiecare an ce trece îşi lasă amprenta pe obrazul nostru. Pornind de la aceste premise ne îngăduim să vă spunem că tendinţa de deshidratare care se manifestă chiar şi între 20 şi 35 de ani poate şi trebuie să fie ameliorată. Cum ? Stimulaţi epiderma folosind două creme : una de zi protectoare şi bogată în acizi aminaţi hidratanţi şi alta grasă, foarte emolientă pentru noapte. După 35 de ani pînă spre 50, spun specialiştii este perioada cînd atenţia dv. trebuie să se îndrepte spre combaterea ridurilor. În această etapă a vieţii, „filmul" protector al tenului este mai puţin performant şi fibrele devin mai puţin elastice. Obrazul îşi pierde fermitatea şi pielea are tendinţa de a se rida. Ziua utilizaţi un serum foarte hidratant, cu oligoelemente, colagen şi elastină. Noaptea folosiţi crema dv. obişnuită. Tot ce am spus pînă acum este valabil pentru epidermele foarte fine, normale sau uscate. Epidermele ceva mai groase, fie că sînt grase sau mixte sînt avantajate „din start" pentru că ele se vor rida mai spre bătrîneţe. În schimb din cauza excesului de sebum se deshidratează în profunzime. Din acest motiv fetele foarte tinere trebuie să folosească dimineaţa o loţiune astringentă care să înlăture excesul de sebum, iar în timpul zilei o cremă ultrafluidă. Seara demachiaţi-vă bine şi peste noapte lăsaţi porii să respire. Dacă aţi trecut de decadele a doua şi a treia (deci între 20 şi 35 de ani), noaptea folosiţi un gel tonifiant. Între 35 şi 50 de ani tenul dv. are tendinţa de a deveni tern. Se impun mai frecvent măşti exfoliante care să înlăture celulele moarte. În plus, foarte eficace sînt un gel bogat în agenţi hidratanţi şi o cremă concentrată în acid hialuronic (un excelent captator al apei). După 50 de ani şi tenul dv. trebuie ferit de inconfortul pierderii supleţii. Se impune să evitaţi formarea ridurilor profunde.

Este uşor de sesizat, nu mi-am propus să vă ofer un „curs intensiv de cosmetică". Imposibil dealtfel de realizat în atît de puţine rînduri. Mi-am îngăduit doar să vă amintesc că obrazul este o „oglindă fidelă" a vîrstei dv. doar în măsura în care îl neglijaţi. Şi încă un adevăr ignorat cu o nedorită frecvenţă, : un ten prost tratat la tinereţe, cînd probabil mizaţi pe multe alte atuuri, va suporta riduriile vîrstei adulte cu o stridenţă greu de corectat.

• Indiscreţii...: • Indiscreţii...: •

MICI CONCESII...

Intrînd discret şi aproape contre-coeur în regatul Carolinei, prinţesa adorată, Vincent Lindon, actorul timid, trebuie, din dragoste, să înveţe să facă concesii. Timid şi rezervat, Vincent, în vîrstă de 33 de ani şi-a făcut o intrare febrilă în lumea impresionantă a strasurilor, diademelor şi coroanelor doar cu un... inel de nuntă. Devenind soţul prinţesei Caroline, abordînd deci noul rol, viaţa actorului se va schimba. Ea va fi „o minunată prăjitură", cum îi prezice revista „Voici". Deocamdată prietenii apropiaţi au constatat că ţinuta boemă, barba nerasă la timp şi părul rebel sînt obiceiuri uitate. La fel... roşul unghiilor. Vincent este cel care i-a redat surîsul prinţesei. „În momentul în care simt că ea este fericită, nu pot fi decît mulţumit", spune cu înţelepciune tatăl, prinţul de Monaco. La 35 de ani visul Carolinei era să-şi refacă viaţa, familia. Pentru ea dar şi pentru cei trei copii, Andrea, Charlotte şi Pierre, de 8, 6 şi respectiv 5 ani, cărora doreşte să le ofere o viaţă „normală", cu un tată alături. Visul lui Vincent ? Să-i fie pe plac Carolinei. Şi să-i îndeplinească dorinţa de a avea... cinci copii. În ceea ce priveşte profesiunea de actor, tînărul propulsat după rolurile interpretate în „Il y a des jours et des lunes" sau „La Belle Histoire", la „rangul" de sexy playboy, va trebui să renunţe la scene „toride", neautorizate de soţia sa. Mici concesii...

Recordul celor trei surori

În oraşul Towson (din statul american Maryland), trei surori, Karen, Deborah şi Susan au devenit toate trei mame în decurs de numai 28 de ore. Prima care a născut a fost Karen, după o zi, Deborah şi apoi Susan. Extraordinara coincidenţă i-a stupefiat în primul rînd pe medicii care le-au asistat pe cele trei surori. Din punct de vedere statistic o asemenea întîmplare este cu totul excepţională.

Pentru vara '93

Creatorii de modă şi-au prezentat colecţiile pregătite pentru vara '93. Şi, spun cei care au asistat la vizionări, la Milano şi Paris, tendinţele care se prefigurează ne fac să ne amintim de anii '70. Creatorii de modă pun accent din nou pe elementele mişcării hippy. Ne este greu să vă sugerăm să optaţi pentru vreuna dintre ţinutele alăturate, dar dacă ele corespund gustului şi exigenţelor dv. nu putem decît să ne bucurăm că v-am oferit în timp util cîteva surse de inspiraţie".

*CRONICA modei

FANTEZIE DE... TOAMNĂ

Rodul bogat al toamnei pare să se fi revărsat într-o creaţie vestimentară deosebit de atrăgătoare : un pulover cu un decolteu larg, al cărui guler amplu, frumos aşezat pe umeri, brodat cu struguri, şi frunze de viţă, aminteşte de parfumul toamnei. (A. P.)

Reţeta săptămînii

Tort de omletă

Se pregătesc 4 omlete din cîte două ouă fiecare.

În prima se pun cîrnăciori, tăiaţi mărunt, în a doua 100—150 g ciuperci (fierte, călite sau gata pregătite din borcan), în a 3-a 100 g brînză şi în a 4-a două legături de mărar tocat.

Pentru fiecare se bat ouăle separat cu cîte o lingură de lapte care face omleta mai pufoasă.

Se lasă să se scurgă de grăsime, se asază una peste alta şi ornăm cu caşcaval ras, felii de sfeclă, frunze de pătrunjel sau ţelină, murături etc.

Se serveşte totul cald, tăiat în raze. (I.S.).

MATRIMONIALE

● Revista „Magazin" publică în pagina „Femina Club" anunţuri matrimoniale. Contravaloarea anunţurilor, calculată la 50 lei cuvîntul, se va trimite prin mandat poştal în contul Casei Editoriale „Magazin" SRL nr. 40.10.10.85.00 deschis la Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.A. Textul anunţului se va nota pe mandatul poştal respectiv, la rubrica „loc pentru corespondenţă".

● Tînăr serios, drăguţ, viitor asigurat, doreşte căsătorie cu tînără serioasă, drăguţă, harnică, vîrstă maximă 22 ani. O.P. 3 C.P 24 — Alexandria.

● Tînără 26 ani doresc cunoştinţă tînăr 28—33 ani, inteligent, sensibil, cu o înaltă ţinută morală şi valoare umană, în stare să aprindă în mine flacăra cu un simplu şi tăcut pas în lumină. C.M. str. Vasile Alecsandri, bl. 4, sc. 2, ap. 18, Vulcan, 2692, judeţul Hunedoara.

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MAGAZIN global

Lee Remick: „N-AM MURIT ÎNCĂ!"

Vă vine greu, desigur, să credeţi că femeia din cele trei imagini este una şi aceeaşi persoană. Este vorba de Lee Remick, actriţa care a devenit star la numai 16 ani, după debutul său în filmul lui Elia Kazan „Un om în mulţime". Figura sa cu trăsături fine, cu zîmbet şi priviri uşor metalice, reci, a rămas undeva departe, legată de anii tinereţii. O boală necruţătoare, un cancer de rinichi, i-a erodat frumuseţea de altădată, cînd era partenera de film a lui Charles Bronson, Lino Ventura sau Richard Burton. Dar, în ciuda blestemului abătut asupra sa, Lee s-a dorit o luptătoare, aşa cum a fost cea mai bună prietenă a sa, Jill Ireland, soţia lui Charles Bronson, atinsă de aceeaşi maladie. Fiul lui Lee, Mattew, nu a avut tăria să reziste în faţa teribilei boli a mamei sale, lăsîndu-se pradă drogurilor. Singură Lee a încercat să-şi dovedească puterea în faţa sorţii.

Deşi momentele de cădere n-au fost puţine.

Cînd prietena sa Jill Ireland a părăsit lumea aceasta, Lee a mărturisit plină de tristeţe: „Am pierdut o dragă prietenă. Dar mai ales mi-am pierdut speranţa". După o lungă izolare, Lee s-a hotărît anul trecut, în iunie, să reapară în public. Lumea n-a mai recunoscut-o: avea în faţă o femeie cu un exces ponderal izbitor, care se ajuta de un cadru pentru a merge. Era însăşi imaginea suferinţei, a dezastrului fizic adus de boala necruţătoare.

Lee Remick a ţinut să fie prezentă în momentul cînd se inaugura placa sa pe „Walk of Fame", bulevardul hollywoodian unde cele mai mari staruri sînt în mod simbolic reprezentate printr-o stea. Susţinută de cel de-al doilea soţ al său, realizatorul Kip Gowans, şi de actorul Jack Lemmon, Lee a făcut cîţiva paşi, după care a preferat să rămînă aşezată în tot timpul ceremoniei. A dorit totuşi să se exprime şi, articulînd cu greutate

cuvintele, a rostit cîteva fraze: „După cum vedeţi, nu sînt în cea mai bună formă. Dar am un moral de oţel, ajutată fiind de familie şi de prieteni. Sînt sigură

că voi învinge. Oricum, n-am murit încă. Imediat ce voi putea, îmi voi reîncepe munca."

Curajoasa Lee Remick nutrea un gînd secret care-i dădea puterea să vrea să trăiască: acela de a deveni bunică. „Căsătoria fiicei mele — spunea ea — a constituit un moment dificil pentru mine dar în acelaşi timp minunat. În timpul întregii ceremonii aveam fruntea lac de sudoare, atît mă străduiam să nu tremur şi să atrag atenţia asupra mea. În clipa în care fiica mea a rostit acel „da" tradiţional, m-am rugat lui Dumnezeu să mă mai lase să trăiesc măcar atît cît să cunosc bucuria de a fi bunică". Cuvintele ei calde şi sincere au emoţionat auditoriul, iar fotografii au simţit că nu e momentul să se repeadă, lăsînd liber spaţiul din jurul acestei mari doamne impregnată de suferinţă. Au lăsat-o să-şi ocupe din nou locul mai confortabil de pe scaun, ajutată de soţul ei.

Pe „Walk of Fame", o mică stea străluceşte mai puternic decît celelalte...

AURORA POPESCU

Rod Stewart şi copiii...

Rod Stewart este un fel de Jimmy Connors al rock-ului. În fotografia alăturată Rod Stewart se află în drum spre Los Angeles unde a înregistrat un nou disc. El a fost însoţit de ultima lui creaţie : fiica sa Renée, de aproape opt

luni (aflată în sacoşă). La 47 ani Rod este a patra oară tată. El are deja un fiu şi o fiică cu prima sa soţie Alana Hamilton, după care a apărut Ruby de 4 ani cu fotomodelul Kelly Emberg. Mama lui Renée este un alt manechin, Rachel Hunter.

Familia Flinstone pe timbrele poştale

Simpaticii protagonişti ai serialului de desene animate „Aventuri în epoca de piatră", care au făcut deliciul telespectatorilor mici şi mari de pretutindeni, inclusiv în România şi avînd drept personaj principal pe Fred Flinstone au fost imortalizaţi în Mongolia într-o emisiune de timbre poştale cu nouă valori. Este pentru prima oară în lume cînd o ţară emite o asemenea colecţie. Se afirmă că autorităţile din Mongolia au înţeles să ofere cîte un set din aceste timbre autorilor celebrilor eroi ai familiei Flinstone, William Hanna şi Joseph Barbera. Se presupune că această emisiune, deosebit de originală, va ajunge în scurt timp să valoreze foarte mult.

Schwarzenegger în faţa unui examen dur

Celebrul Arnold Schwarzenegger trăieşte o mare suferinţă : fiica sa Christina suferă de o gravă malformaţie. Să ne reamintim : în 1986 Arnold se căsătorea cu o fată din clanul Kennedy, ziarista Maria Shriver, despre care el spunea : „este tot ceea ce as fi aşteptat de la o femeie". Dar azi, fiecare secundă care trece poate pune punct vieţii micuţei Christina. Cu cîteva luni în urmă cînd s-a născut micuţa, părinţii au avut surpriza de a constata că aceasta nu respiră normal. După săptămîni de teste şi analize, un diagnostic „dur" a căzut ca un trăsnet : Christina suferă de o malformaţie cardiacă. Din nefericire, actorul ştie că viaţa Christinei este în orice clipă ameninţată de riscul unei insuficienţe cardiace sau al unui edem pulmonar. „Maria era aproape isterică spun prietenii apropiaţi. Cu toate că Schwarzie încerca să-i susţină moralul, ea „îşi petrecea" nopţile în insomnii gîndindu-se la viitor".

Viaţa cuplului este ritmată, în acest moment, doar de bătăile inimii copilului lor. Ei au decis să-şi consacre timpul în întregime fiicelor lor, Katherinei Eunice, de 2 ani, şi bineînţeles Christinei. Pentru „prinţesele" sale, cum le-a numit, Schwarzie refuză roluri şi chiar turneul planificat pentru Europa. Maria a renunţat la unele dintre emisiunile sale de televiziune pentru a rămîne cu Christina. Boala fiicei sale nu o va descuraja, spun mărturisiri recente. Mai mult, ea aşteaptă naşterea unui al treilea copil. În ceea ce o priveşte pe Christina, specialiştii cei mai optimişti afirmă că malformaţia s-ar putea resorbi cu timpul. La fiecare şase săptămîni cei mai buni cardiologi pediatri din Los Angeles supun fetiţa examenelor care se impun. Cei mai puţin optimişti vorbesc despre o operaţie pe cord deschis. O intervenţie cu riscuri foarte mari pentru un copil atît de mic. „Maria şi cu mine, spune Arnold, am fost întrebaţi de mii de ori de la ce ar putea veni această

malformaţie a copilului nostru... Fiecare zi cîştigată ni se pare o binefacere dumnezeiască".

Acest om cărula părea să-i reuşească totul, se găseşte total dezarmat în faţa destinului. Iată şi concluziile lecţiei triste rezervate de destin : „După această întîmplare, spune Schwarzenegger, simt că trebuie să fiu cel mai bun bărbat, cel mai bun soţ şi mai ales, cel mai bun tată".

ECATERINA BĂTRÎNEANU

Lumea micşorată de 5 milioane de ori!

„The Old Farmer's Almanac — 1992" (SUA) a publicat o interesantă statistică privind structura socială, militară, demografică şi etnică, religioasă a Terrei. O asemenea statistică în sine nu are nimic surprinzător, nici nou de vreme ce în lume se publică numeroase analize de acest fel, realizate de institute şi centre specializate, la nivel naţional sau internaţional.

Ceea ce deosebeşte tipul de statistică promovat în almanahul amintit constă în reducerea întregului mapamond la proporţia unei localităţi cu 1000 locuitori. Veţi observa cît de simplă apare înţelegerea lumii de astăzi în această variantă „microscopică", un artificiu care nu denaturează şi nu modifică proporţia reală şi structura adevărată a diferitelor componente ale analizei, deci ale lumii ca atare.

Într-o asemenea aşezare cu o mie de semeni populaţia ar fi structurată astfel :

după criteriul continentelor : 584 — asiatici ; 124 africani ; 95 europeni ; 84 latino-americani ; 55 sovietici (fosta URSS) ; 52 nord-americani ; 6 australieni şi neozeelandezi ;

după limba maternă : 165 vorbesc chineza ; 86 engleza ; 83 hindi şi urdu ; 64 spaniola ; 58 rusa ; 37 araba ; aceste cifre însumate, cuprind, numai jumătate din populaţia „globului" restul se împarte (în ordine descrescîndă) în vorbitori de bengali, portugheză, indoneziană, japoneză, germană, franceză şi alte 200 limbi ;

după religie : 329 creştini (din care 187 catolici, 84 protestanţi şi 31 ortodocşi) ; 178 musulmani ; 167 fără religie ; 132 hinduşi ; 60 budişti ; 45 atei ; 3 iudaici, 86 alte religii ;

situaţia copiilor : 330 din cei o mie locuitori sînt copii şi numai 60 persoane în vîrstă de peste 65 ani ; jumătate din copii sînt imunizaţi împotriva unor boli precum poliomielita ; mai puţin de jumătate din numărul femeilor au acces la (şi folosesc) contraceptive moderne ; în primul an se nasc 28 copii, în timp ce 10 persoane mor : 3 din lipsă de alimente, 1 de cancer ; 2 dintre copiii născuţi mor în acelaşi an. O persoană dintr-o mie este infectată cu virusul HIV, dar este foarte probabil ca acea persoană să nu fi fost încă atacată total de SIDA ;

Făcînd raportul dintre cei 28 noi-născuţi şi cele 10 persoane decedate în acelaşi an, se ajunge la o rată de creştere de 1,018.

venitul şi bunăstarea : în această comunitate de o mie de persoane 200 obţin 75 la sută din venituri, alte 200 primesc doar 2 la sută ; numai 70 persoane deţin un automobil, dar unii dintre ei au mai mult de o maşină ; o treime din populaţie are acces la apă potabilă ; din cei 670 adulţi, jumătate sînt analfabeţi ;

utilizarea pămîntului : fiecare din cei o mie locuitori ar avea dreptul la 2,40 ha pămînt, deci 2400 ha în total ; dintre acestea 280 ha sînt cultivate cu cereale, 540 ha sînt păşuni, 740 păduri, 780 ha sînt ocupate de deşert, tundre, şosele şi alte construcţii.

ocupaţii şi buget : din cei o mie de locuitori 5 sînt soldaţi, 7 profesori şi învăţători ; 1 doctor, 3 refugiaţi din cauza războiului sau secetei ; Comunitatea dispune de un buget anual de 3 milioane dolari, deci cîte 3000 pe cap de locuitor, dar suma este în realitate foarte inegal distribuită ; cele 3 milioane de dolari sînt utilizate astfel : 181.000 dolari pentru înarmări, războaie, armată ; 159.000 pentru educaţie (învăţămînt) ; 132.000 pentru sănătate.

Comunitatea „stă" pe un arsenal militar (nuclear) care ar putea-o arunca în aer de mai multe ori ; aceste arme se află sub controlul a 100 persoane ; ceilalţi privesc la ei cu nelinişte justificată, întrebîndu-se dacă aceştia sînt capabili să realizeze pericolul care-i paşte pe toţi în cazul în care din nepricepere, cu premeditare, prin accident sau din alte cauze s-ar declanşa un holocaust.

Traducere şi prelucrare de C. CHIFANE DRĂGUŞANU

Nr. 5 (1841) din 6 februarie 1993

O GROTĂ POPULATĂ DE VIEȚUITOARE „EXTRATERESTRE"

Între știrile științifice senzaționale preluate de publicații străine de rîvnită notorietate, una se referă la o descoperire științifică românească. Una dintre revistele respective notează: „Senzaționala descoperire de la Movila, din sud-estul României, datează din 1986, dar doar de puțin timp a fost făcută publică." Despre ce este vorba?

La Movila a fost descoperit un ansamblu de grote subterane care se întind sub Marea Neagră și sub teritoriul Bulgariei. Ele ascund forme de viață necunoscute pînă azi. Mai mult: acest sistem izolat ermetic funcționează în circuit închis de mai multe zeci de milioane de ani, deci cu mult înainte de apariția omului. Argumentul esențial ce demonstrează izolarea totală a sistemului se referă la absența cesiului radioactiv, element datorat Cernobîlului și semnalat în pînza freatică existentă în toată zona respectivă. Și încă un element surprinzător. Extraordinarul ecosistem lipsit de lumină și oxigen își extrage energia primară din apele sulfuroase ale subsolului.

Iată și cîteva detalii despre funcționarea surprinzătorului ecosistem. Bacteriile identificate aici se hrănesc cu sulf existent la suprafața lacurilor subterane. Cu bacteriile moarte se hrănesc ciupercile, formînd un fel de bureți piuitori în care trăiesc insecte primitive, fără aripi și viermi ce se hrănesc cu ciuperci. În sfîrșit, în apă și în aer (un „aer" foarte sărac în oxigen și bogat în metan) trăiesc păianjeni, coleoptere și alte insecte, unele dintre ele carnivore. Sînt prezenți unii viermi acvatici și crustacee minuscule. În felul acesta bucla existențială a ecosistemului se închide.

Explorată de cercetători români și francezi, grota Movila s-a dovedit deja a fi „gazdă" a 27 de specii noi, total necunoscute pînă acum de știința mondială. Surprinzător, unele dintre ele sînt asemănătoare unor specii tropicale. De unde ipoteza fascinantă că aceste animale „captivate" în grotă de o mișcare de teren produsă într-o epocă foarte îndepărtată cu o climă caldă și-au organizat pentru a supraviețui un ciclu biologic cu totul original, considerat de cercetători extraterestru.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

■ Din acest an, telescopul cu oglindă în diametru de 10 metri instalat pe Muntele Mauna Kea (Hawaii) a devenit cel mai puternic mijloc de scrutare a Universului de care beneficiază omenirea. Uriașa oglindă, alcătuită din 36 de elemente hexagonale, cîntărind fiecare 500 kg, va permite obținerea de informații inedite asupra evoluției stelelor, galaxiilor și universului interstelar. Puterea acestui „ochi" scrutător este de patru ori mai mare decît a telescopului Hale, cel mai performat telescop terestru instalat pe muntele Palomar, în sudul Californiei.

■ Societatea germană „OHB Systems" a propus utilizarea avionului „Concorde" ca primă treaptă a unui sistem de lansare a sateliților, compus dintr-un avion și o rachetă. În comparație cu sistemul similar american Pegas, care utilizează ca avion purtător bombardierul „B-52", sistemul propus de societatea germană amintită este mult mai modern, datorită vitezei mai mari și altitudinii superioare atinse de avionul purtător „Concorde", care ar constitui „primul etaj" al sistemului.

TELEX • TELEX

● În magistrala feroviară din Canalul Mînecii vor circula trenuri de pasageri și de marfă cu o viteză mare — 160 km/h. Întrucît această punte de legătură submarină este mai îngustă decît alte tunele (distanța dintre trenuri și pereții tunelului fiind mai mică) se va crea, în timpul circulației garniturilor feroviare, o presiune mare în interior și un grad mai ridicat de frecare cu aerul. Temperatura în tunel ar putea să urce din această cauză la 50—55°C încălzind vagoanele la niveluri greu de suportat de pasageri și dăunînd echipamentului feroviar, ducînd chiar la deformarea liniilor de cale ferată. Pentru a se înlătura aceste pericole, în tunel, (lung de 51,5 km), se va instala un sistem de climatizare.

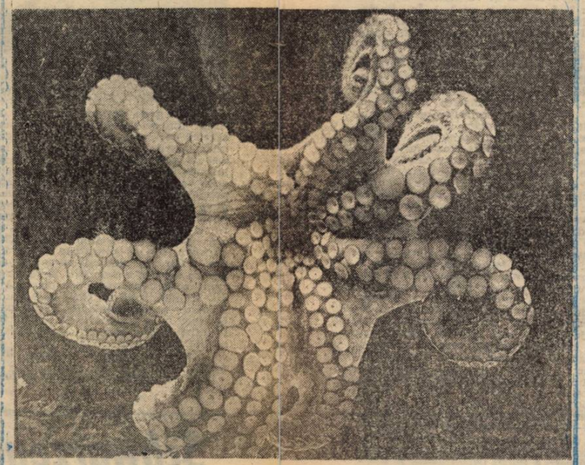

CARACATIȚELE ÎNVAȚĂ PRIN IMITARE

Experiențe ulmitoare realizate de o echipă de cercetători italieni, la Neapole, au arătat că cefalopodele (de fapt, caracatițele) sînt capabile să învețe observîndu-și semenii. Capacitatea de a imita ar preceda asadar facultatea de a conceptualiza. Pînă în prezent, acest tip de comportament fusese descris numai la vertebrate.

În ce a constat experimentul? Cercetătorii au antrenat caracatițele dintr-un acvariu într-o activitate de selectiv al unor bule roșii sau albe. Atacul corect al culorii era urmat de o recompensă. Atacul cronat era pedepsit printr-un soc electric. După un timp, caracatițele „naive" au fost plasate alături de cele capabile să facă în mod corect alegerea. Nu au mai fost antrenate în experiment. La scurt timp, caracatitele „naive" au fost din nou testate. Atunci, în procent de 70%, ele au reușit să aleagă corect bula de culoare impusă de cercetători. Această învățare prin observarea unui model s-a dovedit mult mai eficace decît în cazul folosirii pedepsei ori recompensei. Cînd numai 51% dintre caracatițe au reușit alegerea corectă.

S-a ajuns la concluzia că cefalopodele sînt capabile să deprindă o sarcină prin observarea semenilor care știu să facă acest lucru. Facultatea cognitivă a acestor nevertebrate, al căror sistem nervos, complex organizat, prezintă analogii cu cel al vertebratelor, a constituit o surpriză pentru cercetători și un nou drum de studiu.

Se spune că în iunie 1933, în timpul unei plimbări cu barca pe apele lacului Loch Ness, soții Mac Lennan au observat un animal ciudat, cu gîtul lung.

Portretul robot al monstrului cu cap de pisică este astăzi celebru în întreaga lume. Iar oamenii de știință se avîntă pentru a nu ști cîta oară în căutarea legendarului „Nessie". Despre ce este vorba? De data aceasta expediția poartă denumirea codificată „Urquhart", împrumutată de la castelul aflat pe malul nord-estic al lacului. Ea este patronată de muzee naționale din Scoția, Societatea regală pentru geografie și Asociația pentru tehnologie submarină. În următorii patru ani la Loch Ness vor fi prezenți pentru cercetări cei mai valoroși experți de la Muzeul de Istorie Naturală și Asociația pentru biologie din Scoția.

Oficial, principalul obiectiv al expediției nu este căutarea lui „Nessie" ci cercetarea adîncurilor lacului. Înainte de anii '30, un grup de temerari a încercat acest studiu cu ajutorul unui cablu de mari dimensiuni acționat de... o bicicletă. Astăzi, în acest scop, se va apela la sonarele ultramoderne ale navei „MV Simrad".

Vor reuși oare oamenii de știință să dea de urmele monstrului din Loch Ness? Încercările de pînă acum nu au dat roade. „Nessie" acceptat de unii cercetători conform celor mai ciudate ipostaze se teme de oameni și-i evită.

NESSIE, UN BLUF?

În deceniile ce au urmat „depistării" sale în apele lacului Loch Ness, monstrul avea să devină eroul a numeroase articole, cărți, analize științifice. Fără folos! Astăzi s-a înregistrat o adevărată lovitură de teatru: Lambert Wilson (86 de ani) pensionar, fost director de teatru și cîndva un excelent înotător, a mărturisit că el a fost... monstrul. Din amuzament, a cumpărat dintr-un magazin cu obiecte de divertisment o imitație de cap de șarpe, l-a mai fasonat un pic, i-a adăugat o coadă și astfel echipat a... plutit pe apă. Și atît le-a trebuit observatorilor de pe malul vecin! Legenda se născuse... Dar este cu adevărat o legendă?

Care va fi rezultatul final al expediției Urquhart și al altora care probabil o vor urma — nu se știe.

S-ar putea chiar ca, trecînd de vîrsta de 60 de ani, Nessie să fie forțat să lase la pensie! (M.D.)

Asteroidul Toutatis, un pericol pentru pămînteni?

— Stimată doamnă MAGDA STAVINSCHI, directoarea Institutului Astronomic al Academiei presa a tot vorbit în ultima vreme despre asteroidul Toutatis ca despre o posibilă „amenințare" pentru anul 2000. Ca de obicei, ne adresăm unui specialist pentru a afla despre ce este vorba.

— În timp ce sonda spațială GALILEO ne oferă imagini ale lui Gaspra, un alt asteroid, descoperit cu numai patru ani în urmă s-a apropiat de Pămînt. Este vorba de Toutatis, pentru care s-a organizat o campanie mondială de observație deosebită.

Descoperit în anul 1989 de către o echipă de la Observatorul de pe Coasta de Azur, Toutatis ne-a vizitat din nou. Mica planetă a trecut la 8 decembrie 1992 la numai.. 3,6 milioane km de noi. Și este pentru prima oară în istoria astronomiei cînd o trecere atît de apropiată a unui corp ceresc a putut fi anunțată din timp.

— Cine este de fapt Toutatis?

— La 4 ianuarie 1989, Christian Pollas și Derral Mulholland au descoperit un asteroid, cu ajutorul unui telescop Schmidt, instalat pe platoul Calern din Alpii Maritimi. Surpriză: obiectul trecea la o distanță de... 15 milioane km. Micul corp pietros, cu un diametru de circa 3 km, se apropie la fiecare 4 ani la 100 milioane km de Soare, îndepărtîndu-se apoi la o distanță dublă. El face parte din familia de asteroizi de tip Apollo, a căror traiectorie se intersectează cu cea a Pămîntului. Următoarele vizite sînt anunțate pentru 1996, 2000, 2004.

— Și chiar există riscul unei ciocniri cu Pămîntul?

— Teoretic, da. Unele reviste au anunțat chiar că această catastrofă ar fi programată (ca din întîmplare) pentru anul 2000. Dacă o asemenea eventualitate ne înspăimîntă (este vorba doar de echivalentul unui milion de bombe termonucleare de o megatonă!), ea rămîne, din fericire, cu totul improbabilă. Revenirea asteroidului, de această dată pare a fi fost și mai însemnată decît însăși descoperirea sa. Încă din iulie 1992, el a fost semnalat în emisfera nordică de către Antonella Barucci de la Observatorul Meudon, deși au existat și alți asterolzi care s-au apropiat mai demult de noi.

Cu numai doi ani în urmă, mica planetă 1991 BA s-a aflat chiar de 20 de ori mai aproape decît vedeta zilei. Marea originalitate a evenimentului și, în special, interesul său științific deosebit constă în faptul că toate micile planete care ne-au vizitat deja au fost descoperite cu acea ocazie, dar nici una nu a lăsat timp astronomilor să-i descopere secretele. Toutatis, însă, este reperat de apropape 4 ani. Orbita sa este bine cunoscută și astfel astronomii au așteptat-o gata pregătiți. Mai mult: în timp ce, la o trecere mele ar putea atinge magnitudinea 15, el a ajuns la sfîrșitul anului 1992 la magnitudinea 11, adică de 40 de ori mai luminos decît în mod normal. El s-a apropiat, de asemenea, de 4 ori mai mult decît în 1989, ceea ce ne-a permis să-i detectăm suprafața și să-i luăm cîteva poze. În sfîrșit, viteza sa aparent mare l-a făcut să traverseze tot cerul timp de o lună, ceea ce a permis observarea lui dintr-o mulțime de unghiuri și în ansamblul său.

— S-au făcut și observații... extraterestre?

— Sigur. Să nu uităm că, în afara telescoapelor de la sol, în spațiu se află Hubble, care poate să surprindă detalii de la 1,6 km deci să ne prezinte forma reală a asteroidului. Este oare un astru dublu, așa cum ne sugerează perioada sa de rotație foarte lentă, sau este doar ca o gigantă „arahidă", ca de pildă 1989 PB?

Dar cele mai frumoase clișee nu vor fi cele de pe orbită, ci de la cele mai puternice radiotelescoape americane de la sol situate, unul la Porto Rico, celălalt la Goldstone, în California. NASA i-a consacrat 100 de observații în mai puțin de o lună. Această mobilizare generală, demnă de o misiune spațială, a antrenat 200—300 de persoane. Puternicele flash-uri radio emise de antenele din California s-au reflectat pe suprafața asteroidului, întorcîndu-se sub forma unor imagini cu o rezoluție de circa 100 m, comparabilă ca finețe cu cea obținută de sonda Galileo pentru asteroidul Gaspra. Coincidență: misiunea americană a trecut chiar în această perioadă în vecinătatea Pămîntului pentru a ne oferi cîteva zeci de fotografii ale primului asteroid vizitat de o sondă interplanetară. Vom descoperi oare și pe Toutatis craterele de pe Gaspra? Suprafața acestuia pare veche de 200 milioane de ani; cît de bătrîn o fi oare un asteroid ce nu face parte din aceeași familie?

— S-au făcut observații ale lui Toutatis și de către astronomii noștri?

— Instrumentele optice, ca de pildă luneta ecuatorială de la București a Institutului Astronomic al Academiei Române l-au putut urmări cu mare precizie pentru a-i stabili traiectoria. Mai mult, observațiile fotometrice adu informații asupra perioadei de rotație, a reliefului, a compoziției. Așadar, Toutatis și Gaspra permit pentru prima oară confruntarea imaginilor adevărate cu teoria. Perioada optimă de observare a fost în jur de 17 decembrie cînd Luna a fost mai puțin strălucitoare și luminozitatea lui Toutatis nu a slăbit prea tare. Deși magnitudinea sa a crescut foarte mult, el a mai fost observat la ecuatorialul de pe dealul Filaret al Institutului Astronomic și în ianuarie. Dar aventura nu se oprește aici: Toutatis va mai reveni: în 1996, 2000. În 2004 se va apropia încă și mai mult de Pămînt. Ca tehnici, ce telescoape îl vor observa oare atunci? E greu de presupus. Dar putem visa că vreo sondă se va aventura spre el pentru a ne spune cît mai multe despre noi, despre Univers.

— Și o ultimă întrebare: ar putea într-adevăr exista posibilitatea modificării orbitei unui asteroid?

— Există studii privind posibilitatea „deturnării" asteroizilor. Aceasta se poate pregăti însă nu cu Yoga sau alte tehnici de felul acesta, ci printr-o cunoaștere foarte bună a orbitelor și prin tehnică avansată, după cum rezultă de altfel din studiile NASA.

MIHAELA DOROBANȚU

Dezinfectare indoielnică

Într-un articol publicat recent, profesorul de igienă Francez Doschner de la Universitatea din Freiburg (Germania), își exprimă îndoielile cu privire la oportunitatea băilor și piscinelor publice. Astfel, conform opiniei sale, cei care consideră că un simplu dus de cîteva secunde poate distruge, spre exemplu, ciupercile localizate pe mielea picioarelor se înșală amarnic. Pentru a fi cît de cît eficiente, instalațiile de acest fel, care echipează, în general, bazinele acoperite sau nu, ar trebui să fie utilizate cel puțin o jumătate de oră.

În plus, igienistul menționat este de părere că cele mai multe mijloace dezinfectante, cum ar fi formaldehida sau clorul, sînt foarte dăunătoare organismului. Mai mult, ele sînt capabile să declanșeze și grave reacții alergice. (P.J.)

Performanțe viticole

Anul 1992 a fost extrem de fast pentru viticultorii germani. Rezultatele și calitatea vinurilor obținute în anii precedenți au fost net depășite de performanțele obținute în 1992. Creșterea producției a fost de 20 la sută față de 1991. Oferta mărcilor de prestigiu internațional „Spaetlese", „Auslese", „Beerenauslese" și „Trockenbeerenauslese", recoltate în celebrele regiuni viticole Rin, Moselle, Nahe și Main a crescut considerabil în anul abia încheiat. Rezultate bune au fost obținute și în regiunile nordice Saale, Unstrut și Elba. Majoritatea suprafețelor plantate cu vită-de-vie din estul Germaniei, privatizate deja, au înregistrat și ele o producție net superioară anilor precedenți.

În noile landuri germane, viticultura nu este reprezentată decît de o suprafață de 529 hectare, față de cele 98 876 hectare existente în vest. Totalul suprafețelor cultivate în țările membre ale CEE se ridică la 4 milioane de hectare. În 1991, producția globală realizată de CEE s-a cifrat la 157 milioane de hectolitri de vin. Spania și Franța, mari producătoare de vinuri, au înregistrat un recul semnificativ al producției lor de vinuri. Vinurile care au înregistrat cea mai semnificativă creștere a prețului de vînzare au fost cele „nobile", de circa 20 la sută. Franța și Italia furnizează peste 70 la sută din exporturile globale ale CEE (S.F.)

În fotografia furnizată de DPA se află un tînăr viticultor din regiunea Unstrut (landul estic Saxa Superioară), ale cărui ambiții sînt practic nemărginite. Regina Elisabeta a II-a a Angliei însăși a gustat din vinul său cu ocazia vizitei întreprinse în Germania în octombrie 1992.

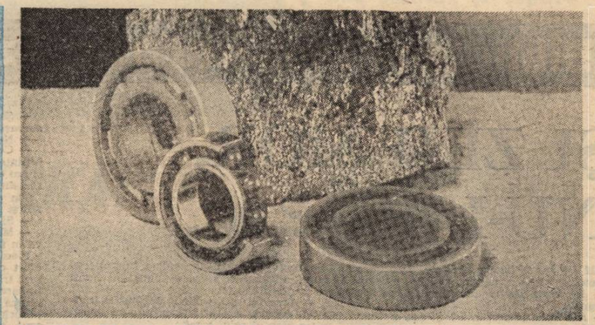

RULMENȚI CERAMICI DE MARE PRECIZIE

Rulmenții din material ceramic, concepuți și fabricați de firma franceză SNR, sînt destinați lucrului în condiții extreme de sarcină, viteză, spațiu de manevră, ambianță și fiabilitate. Ei sînt tot mai solicitați pe piața internațională, noile tehnologii impunînd utilizarea lor în diverse procese de producție. Pentru realizarea noului tip de rulment, SNR a făcut apel la un nou material, nitrura de siliciu, care prezintă o densitate slabă, o mare rezistență la uzură și la oboseala rezultată de pe urma întrebuințării, o tolerare a unei temperaturi ridicate și o mare stabilitate chimică.

Această ceramică prezintă caracteristici mecanice foarte diferite față de cele ale oțelului, întrucît SNR a procedat la o redefinire completă a geometriei interne a rulmentului. Pe lîngă marea sa rezistență, noile tehnici de rectificare au condus la o nouă construcție a bilelor și pistelor de rulare. În fine, inerția chimică a ceramicii a condus la întîrzierea considerabilă a fenomenului de „gripare" a mecanismului. SNR a dezvoltat aplicațiile rulmentului ceramic în trei mari domenii: mările viteze, lubrificarea critică și lubrificarea imposibilă. Pentru marile viteze, au fost puși la punct rulmenți hibrizi, realizați din inele de oțel și bilă ceramică. Densitatea redusă a noului material a fost pusă în valoare, reducerea efortului centrifug permițînd o considerabilă creștere a vitezei. Această aplicație visează cu precădere mașinile — unelte de precizie, turbo — mașinile, giroscoapele etc.

Lubrificarea critică folosește și ea rulmentul hibrid, rezistența la fenomenul „gripării" fiind sporită cu ajutorul unor lubrifianți speciali. Aplicațiile au fost încununate de succes în domeniul turbo — mașinilor, al motoarelor electrice cu temperatură înaltă, industria vidului etc. Pentru lubrificarea imposibilă, SNR a pus la punct un rulment ceramic capabil să funcționeze în fluide agresive, fapt care evită costuri suplimentare, în domeniile chimiei, petrochimiei, nuclear și criogenic. (S.F.)

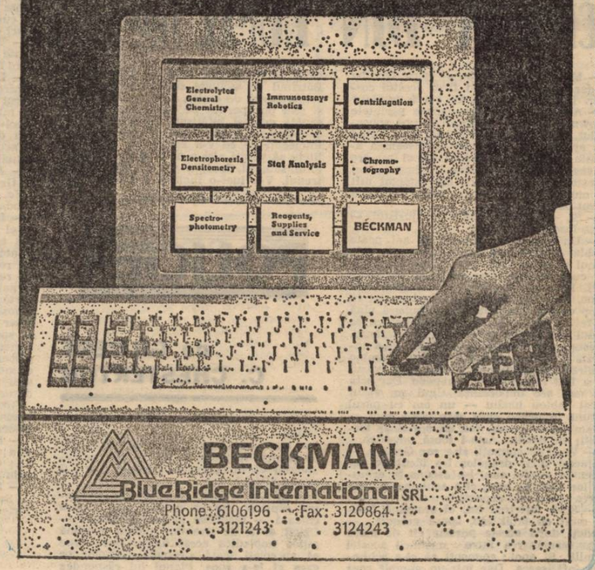

Biblioteca magazin de proză scurtă

ŞI ZEII MOR, NU-I AŞA? (III)

Alf îşi supse buzele crăpate. Deasupra capetelor biziia stins un roi de muşculiţe. Îşi trecu limba umedă peste carnea plesnită.

— Are vreo importanţă ? Şi aşa trebuie să mă omori.

— Trebuie. Îşi ridică umerii. Legea... Şi totuşi ?

— Sînt vînător.

— Cuum ?

— Nu crezi, nu-i aşa ? Rise. Şi totuşi... sînt vînător. Bătrînii m-au trimis în misiune la sfîrşitul celei-de-a şaptea decade. Eram doi, ca de fiecare dată. Ne-am rătăcit. Asta-i tot.

— Tot ? descleştă Tin fălcile. Îl privea cu pupilele îngustate ca o lamă de cuţit. Tot ?

— Aproape. Pe colegul meu l-a omorît Go, lingă copacul cu frunze violete.

— Dar era o femeie !

— Şi ?

— O femeie ? ! La vînătoare ?... Asta explică existenţa lanţului de aur... numărul... Toţi vînătorii au număr de încartiruire, care arată cînd le vine rîndul la misiune.

Alf privea cerul de safir prin spărtura largă a frunzişului. În ochii întunecaţi se stinsese orice stea.

— Eşti vînător. Tin îl atinse cu teaca armei. Înţeleg că aveţi un sistem de organizare identic. Sau, oricum, asemănător : bătrînii, vînătoarea... Atunci... de unde vii ?

— Nu mai ştiu.

Alf îl fixă cu privirea.

— Acum nu mai ştiu. Prezentul de faţă şi trecutul meu se confundau în mod ireal... Credeam că Oraşul mă trimisese să-i aduc un străin. Zeii muriseră, iar statuile de ceară aveau să se topească. Asupra zidurilor plutea ruina. Asupra locuitorilor, ochiul îngheţat al veşniciei. Una din cele şapte perechi de vînători urma să aducă străinul. Străinul... Acum nu mai ştiu.

Întunecat, Tin împungea cu teaca armei în sol.

— Şi arma ? Arma ta ?

— Arma ? Alf se ridică în picioare, clătinîndu-se. Tin îl imită. Arma mea ?

Ochii tăinuiau iarăşi steluţele violet, paralizîndu-l. Tin încerca să ridice arma, dar braţul îi atîrna inert de-a lungul trupului. Picioarele, stîlpi de piatră, îl fixau ca pe un piedestal.

— Aceasta, spuse Alf şi legăturile invizibile căzură. Arma sălta ca într-un spasm către pieptul celui legat.

— Extraordinar ! suieră Tin. Cum faci ?

POVEŞTIRE

— Chiar de ţi-aş spune, nu ai înţelege. Şi apoi, ce importanţă are ?

— Atunci, de ce nu m-ai ucis ? De ce nu l-ai împiedicat pe Go s-o omoare pe tovarăşa ta ?

— Lona trebuia să dispară, oricum. În Oraş doar unul urma să ajungă. Iar tu mergeai acolo. Poteca nu mă înşela.

— Adică ? strigă Tin făcînd un salt înapoi.

— N-ai înţeles încă ?

— Dar tu nu eşti unul din cei paisprezece ! Nu !

— Ştiu. Dar Oraşul este acelaşi. Poteca, aceeaşi. Doar timpul e altul.

— Nu te cred !

— Ce spune Legenda ? Oraşul a fost înfiinţat de Primii Doi Zei. Cele dinţi statui care se topesc ale lor sînt. Apoi mor zeii din Templu.

Tin apleacă arma. Se apropie încet de Alf şi îi desfăcu legătura.

— Şi acum ?

— Mergem. Oraşul trebuie să fie undeva în faţă.

Plecară. Înaintau greu, trăgîndu-şi cu efort cizmele din noroi. Copacii rămăseseră treptat în urmă, dar cerul era în continuare acoperit, de parcă o ceaţă vînătă plutea deasupra lor. În cele din urmă apărură tulpinile viguroase, mustind de sevă, ale plantelor de apă. Terenul sănătos era pe aproape. Într-adevăr, după cîteva zeci de paşi, poteca se aşternea lin, urcînd către creasta domoală. Priviră în urmă. Pădurea dispăruse în vălătuci vineţii, care începuseră să-i alunge din spate. Creasta era aproape... aproape...

— Oraşul ! strigă Tin, întinzînd mîna către el.

— Oraşul, repetă Alf, ştergîndu-şi fruntea.

La poalele colinei începea Oraşul. Construcţii înalte, geometrice, dispuse simetric către centru, cu artere drepte, intretăindu-se în unghiuri de 90 de grade, cu pieţele rotunde dispuse circular în jurul Marii Pieţe, care găzduia în centru ei de marmură albă Templul de orase roşu, ce-şi avînta turla imensă către cer... O linişte putredă domnea peste valea nesfîrşită, adormind clădirile şi străzile.

AUREL CARAŞEL

(Va urma)

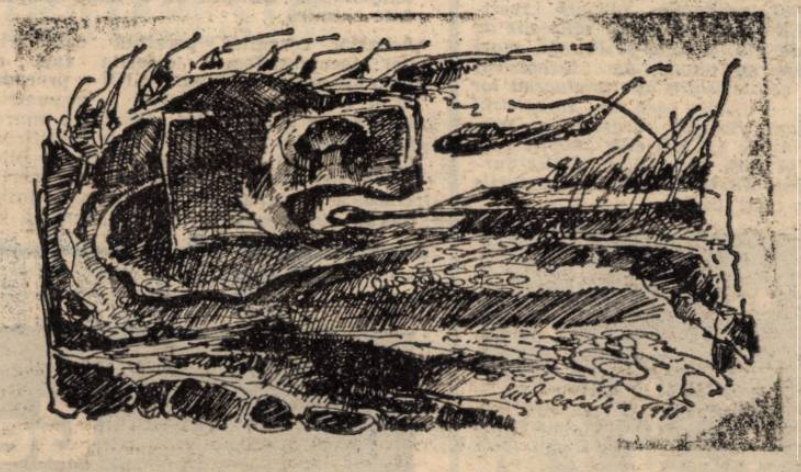

Grafică de MARIAN DEACONU

CEA MAI ORIGINALĂ CRIMĂ DIN LUME (VII)

POLIŢIST

de GILBERT C. CHESTERTON

— Mă apucă ameţeala, — spuse Grenby — dar încet, încet prind firul acestui coşmar. Bine, aţi sărit şi ce s-a întîmplat ?

— Astăzi la poştă, — spuse părintele Brown, — mi-am amintit că după spusele lui, baronetul a fost tocmai atunci cînd am apărut noi. Înţelegeţi ce înseamnă aceasta ? Aceasta înseamnă că el nu era la castel şi că s-a întors în timp ce noi îl aşteptam. Iată de ce am aşteptat atît de mult. Cînd am înţeles acest lucru am văzut brusc totul.

— Şi, — întrebă nerăbdător juristul, — şi ce însemna aceasta ?

— Un bătrîn de optzeci de ani poate umbla, — spuse părintele Brown. — Bătrînul se poate chiar plimba pe cîmp după cum doreşte. Dar bătrînul nu poate sări. Face acest lucru şi mai rău decît mine. Da, dacă baronetul s-a înapoiat în timp ce noi îl aşteptam el trebuia să vină la fel ca noi — să sară şanţul pentru că podul nu fusese coborît nici mai tîrziu. Presupun mai degrabă că chiar el a întîrzis coborîrea podului pentru a amîna venirea musafirilor nepoftiţi, n-aţi văzut că a fost reparat foarte repede. Dar asta nu mai are importanţă. Cînd am văzut acest tablou hazliu — un om cu părul cărunt în negru care sare peste şanţ — ştiam deja că acesta este un om tînăr travestit în bătrîn. Asta-i toată povestea.

— Vreţi să spuneţi, zise rar Grenby, — că acest tînăr drăgălaş i-a făcut de petrecanie tatălui său, l-a ascuns în armură iar apoi în şanţ, şi-a schimbat înfăţişarea şi aşa mai departe ?

— Spre fericirea lui, el seamănă foarte mult cu tatăl său, spuse preotul... — Vedeţi după aceste portete cît de mare este asemănarea între membrii acestei familii. Şi apoi : spuneaţi că şi-a schimbat înfăţişarea. Dar într-un anumit sens orice îmbrăcăminte este de bal mascat. Bătrînul se ascunde sub perucă, tînărul sub o barbă de străin. Cînd s-a bărbierit şi şi-a pus peruca pe capul său tuns, el capătă aceeaşi înfăţişare ca şi tatăl său, dar desigur puţin fardat. Cred că acum înţelegeţi de ce v-a sfătuit cu atîta politeţe să veniţi aici a doua zi cu automobilul său. El, însă, a venit noaptea cu trenul. V-a luat-o înainte, a săvîrşit crima, s-a travestit şi era gata pentru tratative.

— Oh, — spuse gînditor Grenby, — gata pentru tratative !... Vreţi desigur, să spuneţi că un adevărat baronet s-ar fi purtat altfel ?

— El v-ar fi spus pur şi simplu că domnul căpitan nu va primi nici o para chioară — răspunse părintele Brown. — Oricît ar fi de străinu, numai o crimă putea împiedica acest lucru. Dar vreau să apreciaţi toată şiretenia vorbelor pe care vi le-a spus. Planul lui răspundea mai multor scopuri dintr-o dată. Ruşii aceştia îl şantajau pentru o anumită crimă ; cred că pentru trădare în timpul războiului. Abia a reuşit să se ascundă şi probabil că, chiar el i-a pus pe o urmă falsă la Riga. Şi cea mai rafinată născocire a lui constă în aceea că îşi recunoaşte fiul drept moştenitor, dar nu om. Oare nu vedeţi ? Da, născocirea, garanta post habit, dar permitea şi ceea ce în curînd va deveni una dintre cele mai mari dificultăţi.

— Văd aici mai multe dificultăţi, — spuse Grenby, — pe care o aveţi în vedere ?

— Dacă fiul n-ar fi fost privat de moştenire, spuse părintele Brown, — ar fi părut cel puţin straniu că tatăl său nu se întîlneşte niciodată cu el. Renunţarea rezolva această problemă. Aşa că rămînea doar o singură dilemă. Probabil că şi acum se gîndeşte la ea. Cum va muri actualul stăpîn ?

— Eu ştiu cum ar trebui să moară, spuse Grenby.

Se părea că părintele Brown era cufundat în gîndurile sale.

— Dar nici asta nu este totul, — spuse el gînditor. — În această teorie îi plăcea ceva... hai să spunem ceva teoretic. Mintea lui abjectă se bucura cînd jucînd un rol mărturisi că săvîrşise o crimă în alt rol. Iată ce înţeleg eu prin ironia infernală, — prin gluma care poate fi împărtăşită diavolului. Să vă spun ceea ce a fost numit un paradox ? Cînd te afli chiar în inima iadului este foarte plăcut să spui adevărul aşa ca să nu înţeleagă nimeni nimic. Iată de ce se dădea cu atîta plăcere drept altul, iar apoi hulea deşi el merita să fie hulit. Iată de ce nepoata mea a auzit cum rîde singur în galeria de artă.

Grenby sări pur şi simplu în sus de pe scaun, de parcă ar fi fost întors printr-o smucitură la treburile simple, cotidiene.

— Nepoata dv. — ţipă el. — Păi mama el a vrut ca fata să se mărite cu Masgrave ! O fi probabil vorba de bogăţie şi titlu ?

— Da, — răspunse sec părintele Brown. — Sora mea doreşte foarte mult o căsătorie înţeleaptă, convenabil.

(Sfîrşit)

în româneşte de VASILE OROIAN

SPORT UNIVERS

■ **OPENUL AUSTRALIAN.** A luat sfîrşit la Melbourne, Australia, primul turneu de Grand Slam al anului 1993, care s-a remarcat prin lipsa oricărei surprize. De ce ? Pentru că atît în finala masculină, cît şi în cea feminină s-au întîlnit jucătorii nr. 1 şi nr. 2 mondial (conform clasamentului ATP) şi ambele finale au fost cîştigate de jucătorii nr. 1 în partida **Courier-Edberg**, desfăşurată pe o căldură toridă, 153 grade Farenheit, primul tenismen al lumii a condus cu 6—2, 6—1, numai că în setul al treilea, Edberg a avut o tresărire de orgoliu şi a reuşit să şi-l adjudece cu 6—2, forţînd egalarea în setul patru. Datorită unei duble greşeli însă Edberg l-a permis lui Courier să realizeze break-ul şi să cîştige setul final cu 7—5 şi partida cu 3—1. În finala feminină, **Seles-Graf**, nemţoaica a cîştigat primul set cu 6—4, însă următoarele două seturi au revenit iugoslavei Seles, nr. 1 în clasamentul ATP, cu 6—3 şi 6—2.

■ **SUPER-BOWL, EDIŢIA A 27-A.** Evenimentul sportiv al anului în S.U.A. a avut loc în ultima duminică a lunii ianuarie, cînd, la Los Angeles, mai exact într-o suburbie a celebrului oraş, s-au întîlnit, în Finala Super-Cupei de fotbal profesionist american, formaţiile **Dallas Cowboys şi Buffalo Bills**. Spaţii uriaşe de reclame televizate au fost alocate cu prilejul acestei „nebunii" care este finala Super-Bowl, un spaţiu de 30 de secunde de reclamă costînd nu mai puţin de 800 000 dolari, prilej cu care s-a observat şi o relansare a marilor firme producătoare care, după cîţiva ani mai prosti, au cheltuit o sumă record pentru publicitate. Tensiunea a fost atît de puternică în S.U.A. încît s-a observat şi o creştere a numărului femeilor violentate de soţii lor, motivul fiind, se pare, acelaşi eveniment. Echipele lăsau impresia că va fi un joc ca oricare altul, deşi toată lumea ştia că nu era deloc aşa. Mari personalităţi au fost de faţă, printre ele, cea mai puternică, **Michael Jackson** care a concertat pe stadion, apărînd pe scenă aproape identic ca la Bucureşti, adică de sub scenă, sub o ierbă de artificii. El a cîntat, printre altele, **„Heal the World"**, însoţit de 3 500 de copii. În fine, ca să n-o mai lungim, Dallas Cowboys a cîştigat finala cu 52—17, analiştii spun că este cea mai mare diferenţă de scor din istoria finalelor, iar Buffalo Bills a devenit prima echipă care a reuşit performanţa să piardă trei finale la rînd. Am urmărit partida, destul de plictisitoare pentru un european care nu e la curent cu regulamentul, dar spectaculoasă în momentele de angajament şi mai ales în momentele de pasare a mingei peste toţi jucătorii pentru realizarea **touchdown-ului**, similar eseului de la rugby. După această finală, atenţia americanilor se îndreaptă spre hockey (NHL) şi basket (NBA).

■ **BOX PROFESIONIST.** Am urmărit partida de box dintre campionul mondial la categoria mijlocie **Reggie (Sweet) Johnson şi Ki-Yun Sung** din Koreea de sud, în care americanul şi-a pus titlul în joc, apărîndu-şi-l pentru a doua oară. Partida a avut loc la Houston, statul Texas şi a fost cîştigată de Reggie Johnson în repriza a 8-a, după primele 40 de secunde. Partida a avut şi partea ei comică, deoarece sud-coreeanul a făcut tot ce a putut pentru a-l enerva pe campionul mondial. A scos limba la el, i-a arătat fundul, a ridicat mîinile în semn de învingător, asta, culmea, după serii foarte puternice de lovituri ale advrsarului. Adevărul e că a dovedit foarte mare rezistenţă, el reuşind să rămînă în picioare toată partida. Chiar în momentul KO, după o serie de mai multe lovituri năpraznice, Ki-Yun Sung s-a întors cu faţa la corzi, refuzînd să mai continue lupta.

■ **CAMPIONATELE MONDIALE DE CICLOCROS.** La Corva di Azzano, în Italia s-a desfăşurat Campionatul mondial de ciclocros care a fost cîştigat spectaculos de francezul **Dominique Arnould**. El a profitat de o greşeală în ultimul tur a germanului **Mike Kluge**, cel care a condus tot timpul cursei. Pe locul 3 s-a clasat olandezul Win de Vos.

■ **BRIDGE LA LONDRA.** La Londra a avut loc Campionatul internaţional de bridge, perechi, la care au participat cele mai bune perechi din lume. Sigur, cea mai renumită pereche a fost cea formată din **Paul Chemla** (Franţa) şi **Omar Sharif** (cunoscutul actor de film), „cel mai bun bridgist din lume", cum l-a caracterizat coechipierul lui, „printre actori". Turneul Macalan, sponsorizat şi de **Sunday Times** este dotat cu un mare premiu de 4 000 lire sterline. În Marea Britanie există peste 2 000 00 jucători de bridge, care joacă la statutul de amatori, spre deosebire de S.U.A., unde statutul este de profesionist. **„Bridge-ul este singurul sport în care poţi fi atacat de coechipier"**, a spus un concurent, altfel, el este jocul inteligenţei, al logicii, al intuiţiei şi al parteneriatului (deşi unii participanţi au invocat şi sansa, norocul). După 3 zile de concurs, a cîştigat perechea americană Levin-Kasic, în vreme ce Omar Sharif, cu coechipierul lui, s-a clasat pe un onorabil loc 6.

GEORGE CUŞNARENCU

HOROSCOP

08. 02. — 14. 02.

BERBEC (21.03—20.04) : Este o săptămînă bănoasă, cu multe satisfacţii materiale, dar care, totuşi, nu reuşesc să şteargă un sentiment mai vechi de frustrare (de natură sentimentală). Joi şi vineri sînt zilele cele mai încărcate în evenimente fericite. Primiţi bani şi vă achitaţi o datorie mai veche. Luni sau marţi este posibilă o polemică foarte aspră cu un apropiat.

TAUR (21.04—21.05) : Destinul vă prilejuieşte în această perioadă găsirea unui sens anume în viaţă, numai bănuit şi nesperat. Astrele indică limpede un fel de cotitură în modul dv. de a vedea lumea, şi în primul rînd anumite persoane din anturaj. Toate zilele sînt calme, propice meditaţiei. Miercuri sau joi se petrece acel eveniment — fără convulsii — care vă va influenţa profund.

GEMENI (22.05—21.06) : Două evenimente dezagreabile, luni şi joi, vor umbri puţin această săptămînă. Din fericire, ambele vă găsesc cu un moral foarte robust şi o dispoziţie sufletească de zile mari. Norocul vă caută vineri şi simbătă. Duminică o întîlnire neaşteptată se poate solda cu efecte negative sau pozitive. Dacă persoana este Berbec sau Scorpion, nu e de bine.

RAC (22.06.—22.07) : Destul de multă aglomeraţie pe bucăţica dv. de cer, însă sînt posibile numai evenimente favorabile. Luni şi marţi amorul şi viaţa sentimentală au un maxim, iar joi sau vineri curba financiară urcă vertiginos. Aveţi şanse mari la loterie, nu neglijaţi acest aspect. Fantezia şi creativitatea vor fi de partea dv. în toată această perioadă.

LEU (23.07—22.08) : Multe şi diverse controverse abundă în primele zile ale săptămînii (luni, marţi, miercuri), cînd vreţi să vă impuneţi cu orice preţ. Nu este momentul să demaraţi vreo afacere nouă, şi nici să luaţi vreo decizie în familie sau pe plan profesional. Marte guvernează nemilos şi tinde să vă compromită în ochii anturajului. Fiţi cît se poate de rezervat(ă).

FECIOARA (23.08—21.09) : Luni şi marţi vor veni cu bucurie şi multă satisfacţie, prilejuite atît în familie, cît şi la serviciu. Joi se produce încă un eveniment care vă pune pe gînduri. Loialitatea sau perfidia cuiva din anturaj stau în cumpănă. Primiţi bani vineri sau simbătă. Duminică sau simbătă se impune o călătorie neaşteptată şi obositoare, cu aer pesimist.

BALANŢA (22.09—22.10) : Două planete contradictorii domină cerul dv. în această perioadă : Luna şi Jupiter. Luna vă face mai impulsiv şi mai iritabil ca de obicei, inducîndu-vă o nervozitate dăunătoare. În schimb Jupiter vă induce mari posibilităţi de afirmare, mai ales profesională. Joi şi vineri curba materială este pe maxim, mari şanse să primiţi bani.

SCORPION (23.10—21.11) : Soarele şi Pluto vă acordă şanse uriaşe în toate domeniile — şanse deosebite —, iar Venus şi Mercur se alătură şi ele acestei conjuncţii (alăturări de planete) din zodia dv., cu mari influenţe favorabile. Venus în dragoste, iar Mercur în afaceri. Fără exagerare, pare să fie una din cele mai bune perioade din acest an pentru Scorpioni. Profitaţi la maximum.

SĂGETĂTOR (22.11—20.12) : Conflicte şi stări psihice oscilante (luni, marţi, miercuri), cu mari şanse să perturbeze viaţa dv. sentimentală şi amoroasă. Din fericire, vineri şi simbătă vin să vă remonteze două veşti foarte bune : una financiară şi alta din domeniul socialului. De asemenea, sănătatea vă dă puţin de furcă (miercuri şi joi), iar activitatea dv. încetineşte temporar.

CAPRICORN (21.12—19.01) : Veşti bune de la Uranus şi Neptun, planetele care vă „copleşesc". în această săptămînă. Multe bucurii pe plan financiar şi sentimental. Atenţie însă la Neptun şi imprevizibilul indus de aceasta joi şi vineri, cînd vor fi posibile sau ghinioane, sau evenimente foarte fericite. Simbătă se va desluşi o obsesie mai veche, care vă provoacă un stres cvasipermanent. Duminică va fi o zi cenuşie, apatică, monotonă.

VĂRSĂTOR (20.01—18.02) : Numai veşti bune pentru dv., Saturn vă protejează cu înţelepciunea ei notorie. Luni şi vineri veţi avea evenimente favorabile financiar. O reuşită profesională se întrevede marţi, iar simbătă şi duminică vor fi zile propice afacerilor şi planurilor de viitor — există mari şanse să vă pregătiţi acum un succes deosebit pentru săptămîna viitoare.

PEŞTI (19.02—20.03) : Nimic deosebit pe cerul dv. Numai senin şi bună dispoziţie, chiar dacă financiar se derulează o stagnare (suportabilă). O realizare profesională deosebită joi şi una amoroasă vineri. Semne de gîlceavă apar duminică, cînd un amic vă dezamăgeşte exact cînd aveaţi mai multă nevoie de el. Asta nu întunecă creativitatea şi fantezia dv. Căldura sufletească rămîne intactă.

Cartea RECORDURILOR NAŢIONALE

Femeia care a născut cei mai mulţi copii

Constatăm cu plăcută surprindere că recordul de 11 naşteri al d-nei Ene Nicolita din Roşieni, judeţul Olt, a trezit un foarte viu interes printre iubitorii acestei rubrici. Doresc să precizez că nu punem nici o clipă la îndoială buna credinţă a cititorilor şi corespondenţilor noştri, însă pentru o minimă autenticitate în viitoarea Carte a Recordurilor Româneşti sînt necesare datele de naştere ale părinţilor şi ale copiilor, numele acestora şi dacă este posibil o fotografie de familie. Voi răspunde tuturor celor care au avut şi vor avea amabilitatea să ne scrie :

Dl. Sorin Spiru, Bucureşti : regret foarte mult, dar informaţia cu privire la femeia care a născut 20 de copii nu mi-a parvenit. Poate un alt cititor interesat posedă sursa dv. bibliografică, şi anume calendarul de perete 1986. Vă aşteptăm în continuare cu interes.

Acatrinei Tiberiu, Paşcani : daţi-ne datele necesare despre familia Vieru, care are 16 copii, ca şi despre familia Grigore (14 copii).

Nicolae Bogluţ, Ucuriş, judeţul Bihor : mulţumim pentru strădaniile dv. consecvente. Aceleaşi observaţii ca mai sus. Menţionăm familia Mateaş Teodor şi Ana, din Călacea-Bihor, care au avut 13 copii şi mai trăiesc 12.

Dl. Cristian Vasile Roske ne pune cu amabilitate la dispoziţie un nou record care posedă datele necesare. Astfel, familia Dan şi Magdalena Gheorghe din comuna Homorîciu, judeţul Prahova, au pînă în prezent 13 copii — în paranteză sînt vîrstele acestora în anul 1990 : Daniel (16), Corina (14), Adrian (12), Mihaela (9), Costin (7), Adina (6), Paul (5), Cătălin (4), Sorin (3), Sebastian (2), Sergiu (1). Ulterior s-au mai născut Beniamin şi Tabita. Mulţumim dl. Roske şi-l rugăm să ne trimită datele de naştere ale celor 13 copii.

Coincidenţe calendaristice

Soţii Sabin şi Aurelia Chirilă din Deva s-au născut în acelaşi an (1943), în aceeaşi lună (septembrie) şi în aceeaşi zi : 7 (în localităţi diferite) şi şi-au unit vieţile la 25 mai 1967.

În familia d-rei Silvia Georgescu, Bucureşti, datele de naştere ale unor membri prezintă unele ciudăţenii : o nepoată şi bunica ei s-au născut în aceeaşi lună (aprilie) la diferenţă de 4 zile, tatăl şi altă fiică s-au născut în aceeaşi lună (august) la diferenţă de 2 zile, iar o mătuşă şi nepoata ei tot în aceeaşi lună (martie), şi tot la diferenţă de 2 zile.

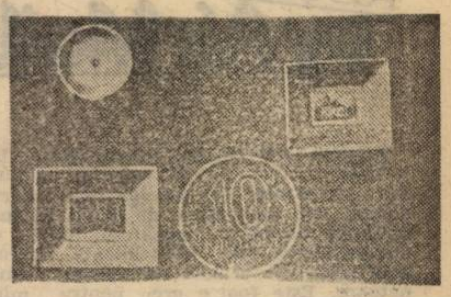

Dl. Stelian Marcu din Făgăraş este pictorul care a realizat cele mai mici tablouri în ulei din România. Fotografia prezintă o comparaţie semnificativă a uneia dintre cele mai „mari" picturi ale sale.

GUINNESS BOOK

MEMORIE DE ELEFANT

În bună măsură, succesul candidaţilor la examene se bazează şi pe memorie. În funcţie de fiecare disciplină, capacitatea creierului de a stoca şi remite cu promptitudine informaţii este indispensabilă. Dar la această rubrică a incredibilului real vom aminti cîteva cazuri care îi pot pune în încurcătură şi pe neurologi. Imaginaţi-vă că o persoană poate recita 16.000 de pagini (fără greşeală) ! Poate vă este mai uşor dacă aflaţi că — la 24 mai 1974 — Bhandanta Vicitsara de 26 de ani, a rostit versete buddhiste, în faţa unui mare auditoriu, la Rangoon. Numai înţelepţii lama au putut-o urmări pînă la capăt, fără însă să se întrecă cu ea.

Să rămînem în miraculoasa Asie. S-au spus multe bancuri cu cartea de telefon, dar nu cred să zîmbească cineva cînd va afla că Gou Yan-ling a învăţat pe de rost (şi a demonstrat) nu mai puţin de 15.000 de numere de telefon, aferente localităţii Harbin, China. Specialiştii Guinness afirmă că este vorba de o memorie vizuală anormal de dezvoltată.

Tot o culme a memoriei vizuale — puteţi încerca şi dv ! — este încercarea de a însuşi ordinea cărţilor de joc din cît mai multe pachete amestecate. Americanul Creighton Carvello a cerut 6 pachete de cărţi de joc. După o singură vizualizare, el a reprodus ordinea cărţilor (312 în total) cu numai 4 erori — prima eroare intervenind la cartea cu numărul 139 ! (la 21 martie 1985). Carvello avea atunci 13 ani. La 30 aprilie 1988, Jonathan Hancock a încercat să bată recordul. El a cerut amestecarea a şase pachete de cărţi de joc, însă la „recitare" a făcut şase erori, ceea ce l-a plasat în umbra campionului cu 4 erori. Înainte de o partidă de bridge sau canasta, încercaţi-vă şi dv. puterile !

Zodiacul chinezesc pe înţelesul tuturor

Tigrul în copilărie. La sugestia mai multor cititori, care doresc pentru fiecare zodie chinezească şi o defalcare pe vîrste şi sex, vom încerca astăzi să creionăm profilul Tigrilor, a căror zodie este în curs. Copilul—Tigru (Vărsător) poartă — după cei mai mulţi autori — trei etichete zodiacale: greu de educat, enigmatic, răzvrătit. Este de cele mai multe ori copilul-problemă care, oricît de mare ar fi avalanşa de sfaturi, observaţii şi chiar pedepse, îşi face viaţa aşa cum şi-o doreşte. Este surprinzător de inventiv pentru părinţi, pe care-i contrazice, cu care se înfruntă. Este un copil cu uriaşe capacităţi de acumulare, căruia nu-i scapă nimic din ce se petrece în anturaj. Treptat, copilul-Tigru se remarcă prin inteligenţă şi răzvrătire, prin rezultate şcolare medii, dar cu aprecieri foarte bune din toate direcţiile. I se conturează clar o personalitate demnă de invidiat.

Maturitate. Femeia—Tigru nu prea ştie ce-i aceea modestie. Calităţile ei fizionomice, un psihic robust şi un trup de invidiat o fac să-şi exploateze la maximum calităţile. Generozitatea şi spiritul matern nu sînt principalele ei calităţi, pe care chiar ajunge — uneori— să le disprefuiască. O viaţă dulce, confortabilă, dominarea masculului, o vestimentaţie cît mai atrăgătoare, numeroase şi amuzante (pentru ea) flirturi, iată însuşiri de esenţă ale Tigroaicelor. Ştiu să se facă iubite şi respectate. Sînt femeile luţi la dragoste şi la mînie. Cu greu o Tigroaică se va închide într-o familie, iar atunci totul se va desfăşura conform dorinţelor ei. Orice soţ din lume şi-ar dori o Tigroaică, însă va învăţa repede să cedeze în faţa personalităţii ei.

Bărbatul—Tigru este unul dintre cei mai frumoşi din toate zodiile. Este singura felină din bestiariul chinezesc şi asta se cunoaşte imediat. Cu toate acestea — şi spre deosebire de Tigroaică —, Tigrul are o foarte ascuţită perspicacitate în a desluşi valorile morale şi a le apăra. Nu este un soţ ideal, dar este un prieten de nădejde. El va reuşi mai ales în meseriile în care se poate afirma public, şi nu într-un anonimat profesional oarecare. Sănătatea lui este fără cusur. Şi totuşi, cea mai mare primejdie pentru un Tigru este neliniştea interioară. Un zbucium sufletesc cvasipermanent îl face mereu să fie în ofensivă faţă de tot ceea ce nu-i convine. Este un avant-gardist notoriu, un om foarte inteligent care se plictiseşte de vechi şi vrea să impună noul. Răzvrătitul din copilărie are întotdeauna planuri şi proiecte, iar fantezia îl ajută şi-n cele mai dificile momente. Tigrul este un bun şef şi un obositor subaltern. Izbînda va fi însă mereu de partea lui.

Sănătatea. Înţelepţii chinezi plasează zona cea mai delicată în regiunea ficatului. Dragostea de viaţă frenetică a Tigrilor le poate obosi vremelnic acest organ esenţial. Lor nu le sînt favorabile schimbările de ritm — nici în dragoste, nici în muncă. Ei sînt primăvărateci în sensul poftei de angajare în orice înclestare a destinului. Nu întîmplător culoarea lor primordială (filosofică) este verdele, iar elementul fundamental al metamorfozei este Lemnul. Tigroaica este mai robustă decît Tigrul, deşi pare mai fragilă. Zbuciumul continuu al Tigrilor se va materializa, spre senectute, prin boli glandulare şi în special boli de circulaţie.

Răspuns. Nica Teodor, Berechiu, judeţul Arad: scorul cuplului dv. este 10f +7m, deci predilecţie pentru fete. Sexul zodiilor l-aţi putut citi în numărul anterior. Fiica dv. a confirmat predicţia metodei.

Răzvan B., Galaţi: Neconcordanţele calendaristice ale diverşilor autori sînt explicabile. Intervalele prezentate la rubrica „Horoscop" sînt cele mai frecvente.

PORTRETUL ŞI DESTINUL TIGRULUI

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Cea mai mare greseală pe care o putem face draga mea **ROSANA S. (Bucureşti)**, e să credem că doar NOI pricepem viaţa, dragostea prietenia, doar NOI stim adevărul, ce inseamnă loialitatea unui suflet curat iar „ei", băieţii (bărbaţii) „nu vor afla niciodată, pentru că nu sint capabili să înţeleagă". Oricum, chiar dacă ai intilnit în viaţă numai bărbaţi bătuţi în cap, insensibili ca un bu'uc, nu cred că ai dreptate în grozava ta diatribă împotriva „regnului" bărbătesc, demnă de un preot catolic medieval (care vedea „răul" diavolesc învesmintat în fuste !). Şi zici tu : „...Un bărbat nu va avea niciodată capacitatea să iubească asa cum noi, fetele, ştim să iubim. Şi-i plîng pentru că sînt atit de limitaţi incit îşi imaginează că stîrnesc admiraţie prin orgoliu, iosnicie şi puterea faţă de cei slabi..." etc., etc. Vai, draga mea, cu ce fiare ne e dat să trăim ! Ar trebui să-i ţinem pe bărbaţi întărcuţi în rezervaţii iar noi să trăim „din iubirea pură", nu-i aşa ?! Că tot se găsesc destui şi destule nebune care să propovăduiască homosexualitatea atit de... „profitabilă" în plan „sentimental" ! Spuneam că-i o eroare gravă să împărţim lumea în „noi" şi „ei". **Sintem o singură lume, a oamenilor.** Bună, rea, asta e. Diferenţele de gîndire dintre „noi" şi „ei" au cauze biologice (diferenţa rolului biologic în perpetuarea speciei) care-şi pun amprenta subtilă pe procesele gîndirii dar, mai ales, cauze **de ordin educaţional.** Să ştii că, per total, numărul femeilor „păcălite" este aproximativ egal cu cel al bărbaţilor „traşi pe sfoară". Aşa că să nu ne grăbim cu verdictele nedemne de — tocmai ! — sensibilitatea şi înţelegerea **unei fete. În ce mă priveşte**, aştept ziua cînd acest stupid război al neînţelegerii reciproce dintre femei şi bărbaţi va înceta, cedînd locul pentru totdeauna dragostei şi înţelegerii între **Oameni !** Însă cred că am mai multe vieţi de aşteptat, ca să văd minunea, după cum stau lucrurile în vremea noastră...

LAURA

POŞTA by Air Mail

MOROŞANU DANA, Alexandria : Interesant şi emoţionant mesajul pe care mi l-aţi trimis. Voi încerca să-l fac cunoscut. Dar am nevoie de sursă, de modalitatea obţinerii mesajului, deci de autentificarea lui. Actualmente circulă prin ţară sute şi sute de mesaje asemănătoare. Este foarte greu pentru mine să disting lucrurile stiut fiind că unele pot fi minate de subiectivităţi. Trimiterea unui mesaj de o autoritate atit de înaltă trebuie însoţită şi de certitudinea asupra adevărului. Aştept...

CONFERINŢA EXTRAORDINARĂ YOGA va avea loc luni 8 februarie, orele 17,30, la Teatrul Bulandra, Sala Podul Izvor, str. Schitu Măgureanu 1. Din temele conferinţei : Ştiinţă şi Yoga : Aplicaţii practice — cronometrie, muzicoterapie (meloterapie) etc.

PENTRU COLECŢIONARI. Un vrednic de laudă cititor al revistei noastre, bucureştean, a avut răbdarea să adune întreaga colecţie a revistei „Magazin", legată în topuri, pe 16 ani. În eventualitatea că există un solicitant al acestei colecţii, pentru cumpărare, poate contacta ofertantul la telefonul 621.13.90.

ŞTELIAN SAVU, Săculeni, Dîmboviţa : Demne de luat în seamă judecătile d-stră, dar şi adevărul lor. Nu cunosc un text anume — la care vă referiţi — desprins din context. Deci revedeţi Biblia. În privinţa **Adevărului întreg** fireste că aveţi dreptate. În fine, versetul citat poate fi considerat o axiomă filozofică, de altfel remarcabilă, altminteri am fi tentaţi să credem că „Cel ce caută nu trebuie să înceteze căutarea pînă ce el găseşte, şi cînd va găsi el va fi uluit, el se va minuna şi el va domni peste TOTUL !" — deci să credem că această atotcunoaştere ne poate îndumnezei pe noi oamenii, în sensul de-a deveni egali cu Dumnezeu ! Idee cunoscută, dar mai greu acceptabilă dacă ştim că Dumnezeu înseamnă Absolutul, iar omul parcurge foarte puţin din itinerariile spre Absolut.

Psiholog OLAR FLORIN-OVIDIU, Tîrnăveni, Mureş : Vă mulţumesc pentru interesanta relatare. Fenomenul este bine cunoscut. Mai puţin bine cunoscut este faptul apariţiei multor subiecţi umani cu însuşiri ca cele pe care le-aţi descris. M-am bucurat că un psiholog este preocupat de aceste fenomene. Cred însă că fetiţa de care-mi scrieţi ar trebui să se prezinte la testele de rigoare, radiestezice. În Bucureşti se pot efectua astfel de teste. Dacă există o hotărîre în acest sens, scrieţi-mi. Aştept...

ION ŢUGUI

Grădina de lîngă casă

CULTURA CIUPERCILOR

Datorită conţinutului ridicat de substanţe proteice, hidraţi de carbon, vitamine, substanţe minerale şi în special aromei şi gustului lor deosebit, ciupercile denumite şi carne vegetală sînt cultivate în 60 de ţări. De această cultură se ocupă peste 200 000 cultivatori, dintre care 3000 sînt în ţara vecină, Polonia.

Pe plan mondial, **sînt cultivate 12** specii de ciuperci cu o producţie anuală de 1300 mii tone, destinată în proporţie de 48% consumului în stare proaspătă şi 52% conservată. Primele trei mari ţări cultivatoare de ciuperci sînt : SUA, Franţa, China.

În România pot fi cultivate 8 specii de ciuperci comestibile, pentru care se poate procura miceliu de la staţiile specializate.

După natura substratului nutritiv folosit, ciupercile de cultură se pot grupa în coprofile, lignicole şi celulicole.

Ciuperci coprofile folosesc un substrat nutritiv pregătit prin procese de fermentare. Substratul poate fi format din gunoi de cal şi paie, denumit clasic, sau din paie de grîu şi gunoi de păsări denumit „sintetic". La pregătire se adaugă amendamente şi îngrăşăminte organo-minerale. Substratul nutritiv pregătit numai prin fermentare în platformă, timp de 25—30 de zile, este destinat culturilor cu tehnologie clasică (gospodărească), iar cel la care se aplică şi tratarea cu aburi sau pasteurizarea este destinat culturilor intensive.

Productia de ciuperci realizată în culturile cu tehnologie clasică este de 6—8 kg/mp. Există posibilitatea de a se executa 2—3 cicluri pe an, iar cea din culturile intensive este de 12—20 kg/mp., cu posibilităţi de executare a 4—6 cicluri/an.

Ciupercile coprofile cultivate în România cuprind 3 specii cu 10 tulpini : **Agaricus bisporus** (şampinion), are 8 tulpini ; de culoare albă (325, 411, 418, 425), crem (410, 414) şi brună (183, 415), care fructifică la temperaturi de 12—16° C.

Agaricus edulis, are o tulpină (303) de culoare albă, care fructifică la temperaturi mai ridicate, respectiv 22—24° C.

Coprinus comatus sau buretele ciucIulete are o tulpină (354) care fructifică în aceleaşi condiţii de microclimat termic ca şi Agaricus bisporus.

Pentru ciupercile coprofile se folosesc spaţii de cultură prevăzute cu izolare termică : pivniţe, subsoluri, galerii de mină, construcţii vechi sau chiar ciupercării speciale amenajate pentru cultura intensivă. Pe o suprafaţă de 25 mp., existentă în majoritatea gospodăriilor şi cultivată cu ciuperci coprofile, cu tehnologie clasică, se vor putea obţine anual 400—600 kg. ciuperci, iar cu tehnologie intensivă 1200—1500 kg. ciuperci, care vor putea contribui la venitul gospodăriei.

Ciuperci lignicole, cuprind buretii sau păstrăvii care înglobează 4 specii cu 10 tulpini :

Pleurotus ostreatus (buretele vînăt) formează ciuperci la temperaturi relativ scăzute, de 12—16° C şi are tulpinile 7 bis şi 377 ;

Pleurotus florida cu tulpinile 308, 358, 362 ;

Pleurotus cornocopiae (buretele galben) are tulpina 386 ;

Pleurotus sajor-caju (buretele brun) are tulpina 392.

Toate aceste specii termofile de Pleurotus formează ciuperci la temperaturi de 18—22° C. Se produce miceliu şi din **Pleurotus H**, cu tulpinile 421, 435, 436, la care limitele termice de fructificare sînt cuprinse între 12—22° C.

(Va urma)

Dr. N. MATEESCU

PROGRAM TV

SELECŢIUNI

08. 02. — 14. 02.

LUNI

Programul 1 : 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Magazin agricol 16.30 Portretul preferinţelor muzicale 17.00 Actualităţi 17.05 Magazin în limba maghiară 18.35 Tezaur folcloric 19.00 Omul şi crucea lui 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.40 Sport 20.45 Teatru TV. Oglindă de Dumitru Solomon 22.20 Azi în prim plan 23.05 Actualităţi 23.20 Repriza a treia.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Veniţi cu noi pe programul doi ! A comunica, comunicare (II) 20.00 Actualităţi 20.30 Tradiţii 21.00 TVM. Mesager 21.30 Lumea sportului 22.00 TV5 Europe 22.35 Magazin automoto

MARŢI

Programul 1 : 7.00 TVM. Telematinal 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj 12.00 Teatru TV. Oglindă de Dumitru Solomon 13.35 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Convieţuiri-Magazin 17.00 Actualităţi 17.05 Medicina pentru toţi 17.35 Salut, prieteni ! (I) 18.35 Hai să-ntindem hora mare ! 19.00 Documentar TV 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.40 Sport 20.45 Film serial. Ocolul Pămîntului în 80 de zile 21.45 Ray Charles în concert 22.15 Azi în prim plan 23.00 Actualităţi 23.15 Salut, prieteni ! (II)

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Studioul de literatură. „Poezii — Poesies" 18.05 Film serial. Bonanza 19.00 Sport-studio 20.00 Actualităţi 20.35 Tribuna non-conformiştilor 21.00 TVM. Mesager 21.30 Lumea ideilor 22.00 TV5 Europe.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 TVM. Telematinal 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj 12.00 Film serial. Din voia Domnului 12.50 Worldnet 13.30 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.50 Tragerea Pronoexpres 16.00 Oameni de lîngă noi 16.30 Farmecul muzicii 17.00 Actualităţi 17.05 Sport-Club 18.05 Televiziunea vă ascultă ! 18.35 Arhive folclorice 19.00 Mesaje prin milenii 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Sport 20.40 Telecinemateca. Prizonierul din Manhattan (S.U.A., 1975) 22.25 Azi în prim plan 23.10 Actualităţi 23.25 Simpozion. Revistă de literatură şi arte.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.55 Teatru TV. Astă seară se improvizează : de Luigi Pirandello 19.30 Emisiune în limba maghiară 20.00 Actualităţi 20.35 Studioul muzicii de cameră 21.00 TVM Mesager 21.30 Dialog cu edilii Capitalei 22.00 TV5 Europe.

JOI

Programul 1 : 7.00 TVM Telematinal 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj 12.00 Film artistic. Mizerabilii (Coproducţie franco-italo — RDG, 1958) 13.30 Desene animate 13.45 Iran — trecut, prezent şi viitor 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.30 Telescoală 16.00 Repere moldave 16.30 Repere transilvane 17.00 Actualităţi 17.05 Magazin în limba germană 18.05 Tele-discul muzicii populare 18.30 Glasuri din adîncuri 19.10 Mic erorecital 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.40 Sport 20.45 Film serial. Dallas 21.45 Reflecţii rutiere 22.00 Recital. Christian Lafable (Franţa) 22.15 Azi în prim plan 23.00 Actualităţi 23.15 Confluenţe.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Ecranul 17.35 Bijuterii muzicale 17.55 Convieţuiri-magazin 18.55 Diamond Awards Festival — 1988 (V) 19.30 Stadion 20.00 Actualităţi 20.35 Tradiţii... 21.00 TVM Mesager 21.30 O viaţă pentru o idee 22.00 TV5 Europe

VINERI

Programul 1 : 7.00 TVM Telematinal 10.00 TVR Iaşi 11.00 TVR Cluj 12.00 Film serial. Virginie îşi face de cap ! 13.00 Descoperirea Planetei 13.30 Desene animate 14.00 Actualităţi 14.15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 15.25 Telescoală 15.50 Tragerea Loto 16.00 Cheia succesului 16.30 Arte vizuale 17.00 Actualităţi 17.05 Gong ! Emisiune de critică şi actualitate teatrală 17.35 Pro Patria 18.35 Cîntece populare de dragoste 19.00 Cultura în lume 19.30 Desene animate 20.00 Actualităţi 20.35 Sport 20.45 Film serial. Destinul familiei Howard 21.45 Cosi fan... tutti ! 22.15 Azi în prim plan 23.00 Actualităţi 23.15 Miss World '92.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Sport-Magazin 18.00 Emisiune în limba germană 19.00 Concertul Orchestrei Filarmonicii „George Enescu" 21.00 TVM Mesager 21.30 Viaţa spirituală 22.00 TV5 Europe

SIMBĂTA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineaţa de la Cluj ! 10.00 Actualităţi 10.10 Ala-bala-portocala ! 11.00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty 11.30 Tradiţiile şi noutate în arta ceramicii 12.00 Alfa şi Omega 13.00 Ora de muzică 14.00 Tranzit-TV ora 25. Teleenciclopedia (ora 19.15). Politica în top. Film artistic (ora 21.10) : Foc ! Captivi la etajul 37 (S.U.A., 1990).

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 16.50 Actualităţi 16.55 Opera în capodopere 18.20 Film artistic. Nunta de diamant (S.U.A., 1977) 20.00 Actualităţi 20.35 Jazz-Magazin 21.00 TVM 21.30 Studioul artei contemporane 22.00 TV5 Europe

DUMINICĂ

Programul 1 : 9.00 Bună dimineaţa ! 10.00 Actualităţi 10.10 Ping pong 11.00 Film serial pentru copii Aventurile lui Black Beauty (Anglia, 1972) 11.25 Avanpremiera TV 11.30 Viaţa satului 13.00 Lumină din lumină 14.00 Actualităţi 14.10 Video-Magazin. Turnul Babel 18.30 5 pentru un C.E.C. 19.00 Film serial. Dallas 20.00 Actualităţi 20.35 Film artistic. Diavolul îndrăgostit (S.U.A. — Italia, 1968) 22.10 Duminica sportivă 22.35 Convorbiri de duminică 23.05 Actualităţi 23.15 Maeştrii.

Programul 2 : 16.00 TVE Internacional 16.30 Desene animate 17.00 Actualităţi 17.05 Serata muzicală TV 19.30 Oraşe şi civilizaţii 20.00 Actualităţi 20.35 Pop-club 21.00 TVM. Mesager 21.30 Concertino 22.00 TV5 Europe 22.35 Mondo-musica.

(După „PANORAMIC TV")

medicina la zi

Sub reflector SIDA

Între legendă şi realitate

SIDA, temuta maladie a acestui sfîrşit de mileniu, este considerată de mulţi un blestem. O pedeapsă venită nu se ştie de unde pentru păcatele aduse de valul eliberării sexuale de după anii '68. Un tribut greu plătit frivolităţii. Dacă este aceasta o explicaţie inatacabilă cine poate şti? Cert e că SIDA este o prezenţă reală a lumii sfîrşitului de secol XX, care nu mai are preferinţe geografice, nici măcar preferinţe de ordin social, de sex sau vîrstă. Îşi extinde aria de existenţă cu o viteză înspăimîntătoare, fluturîndu-şi victorioasă aripile negre, atotcuprinzătoare. La apariţia sa, cu perspective de fenomen epidemic, totul părea o sperietoare. Mediile cele mai atinse la început — homosexualii şi apoi consumatorii de droguri — considerau că SIDA este numele unei legende, unui pericol inventat îndeosebi de puritanii americani, dornici să găsească o cale de instaurare a ordinii morale. Sub numele de SIDA părea să se ascundă un complot al celor din categoria „hetero", sau a „normalilor", împotriva celor ce aparţineau grupelor cu risc, minoritarilor: homosexuali, bisexuali, toxicomani, hemofilici...

Dar realitatea dură a infirmat această iluzie. Drama trăită de cei ce asistau neputincioşi la moartea unor persoane cu care îşi împărţeau viaţa, atinse fiind de boala ucigaşă, nu mai era o poveste şi oamenii au început să realizeze tragedia, să simtă lama rece a sabiei lui Damocles deasupra capului. SIDA nu a lăsat prea mult timp incertitudinii şi şi-a făcut zgomotos apariţia în lume, explodînd ca o bombă nucleară. Sentimentul de revoltă al adepţilor cuceririlor libertăţilor sexuale s-a manifestată pe măsură. Totul să fie pierdut? Mai poţi să speri cînd nici măcar ştiinţa medicală nu poate să apere omul de o asemenea boală, nu-i poate garanta salvarea vieţii atunci cînd virusul s-a instalat în organism?

Cum era şi firesc, oamenii de ştiinţă nu s-au lăsat cuprinşi de acelaşi pesimism iar cercetările lor le-au permis să ajungă la unele concluzii: au depistat inamicul, diabolicul virus HIV, care se instalează la nivelul celulei, deposedînd organismul de capacitatea sa de apărare; au identificat căile de transmitere a virusului (contact sexual homo sau hetero, transfuzia de sînge şi derivate din sînge infectat, transmiterea de la mamă infectată la făt şi nou-născut).

Se caută desigur şi o soluţie terapeutică salvatoare. S-a pornit de la început de la ideea că demersul nu e deloc uşor, problema fiind la fel de complicată ca şi cea a dezlegării faimosului cub al lui Rubik. Pe parcurs s-a văzut că este mult mai complicat. Virusul se manifestă în zeci de variante (tulpini, suşe) ceea ce face greu de elaborat un vaccin atotcuprinzător. În ceea ce priveşte tratamentul, s-au găsit mai curînd paleative care, prin încercări clinice, au progresat. Departe însă de a se constitui în soluţii salvatoare.

Concomitent cu aceste activităţi sînt lansate modalităţile de prevenire a infectării cu virusul ucigaş (fidelitatea cuplului marital, alegerea cu grijă a partenerului sexual, folosirea prezervativului etc.)

Interesant este că de la o vreme şi arta cinematografică vine cu soluţii prezentate desigur într-un mod subtil şi metaforic. Pare ciudat, dar două dintre filmele mult discutate în ultima vreme şi care au scandalizat o bună parte a opiniei publice prin secvenţele prezentate (e vorba de „Attache-moi" de Pedro Almodovar şi „Basic Instinct" de Paul Verhoeven), în ciuda aparenţelor, nu militează pentru exerciţii sexuale perverse ci pentru reconsiderarea legăturii dintre sexe, bazată nu numai pe atracţia fizică ci şi pe comuniunea spirituală. Este o invitaţie la reconciliere între iubire şi dorinţă sexuală, noţiune dinamitată întrucîtva de valul eliberării sexuale.

AURORA POPESCU

„Indiferenţa care ucide" (II)

În statisticile mondiale ale morţii cancerul este pe locul doi, fapt ce explică amploarea cercetărilor menite să descifreze mecanismele evoluţiei şi implicit antidotul, medicamentul salvator. (Vorbind despre medicamente să amintesc doar cîteva cifre semnificative menţionate de revista „World Pharmaceutical Introduction", vizînd cercetarea farmaceutică în lume. Numai într-un an au fost lansate pe piaţă peste 2800 medicamente noi. Dintre acestea mai mult de jumătate au fost produse în Europa.)

Un posibil antidot al cancerului, care a format obiectul unui dosar pentru acordarea unui brevet de invenţie, din păcate nefinalizat, a fost intuit şi experimentat pe propria persoană de doamna **prof. Maria Lungu.** Relatam într-un articol anterior cum, pornind de la un raţionament extrem de simplu, folosind ceaiuri din plante puternic aromate, menţionate în literatura de specialitate pentru capacitatea lor de a nu face tumori vegetale, autoarea tratamentului „a dizolvat" tumori ce îi apăruseră cu ani în urmă. Dar, să urmărim cîteva secvenţe din mărturisirea autoarei miraculosului tratament: „Concluzia la care am ajuns, spune doamna prof. Maria Lungu, a fost aceea că speciile vegetale ce nu fac tumori conţin în mod natural substanţe anticancerigene ce ar putea fi utilizate în tratamentul cancerului uman. Ca urmare am început să studiez plantele şi totodată să consum din ele, cu alte cuvinte să le testez pe mine şi să pun în acest fel bazele unei posibile metode de tratament al cancerului. Am constatat că speciile vegetale respective nu sînt toxice, fac parte din marea grupă a plantelor medicinale şi conţin în doze diferite principii active cum sînt: vitamine, enzime, uleiuri volatile, flavonoide, precum şi principiile active antivirale, reprezentate de taninuri, pigmenţi şi probabil alte substanţe. Lucrările de specialitate relevă faptul că taninurile (substanţe tananţe), pigmenţii, gumanele (substanţele amare din plante) inactivează virusul. (Albuşul de ou uscat în schimb, inactivează taninurile şi sucurile plantelor, potrivit celor consemnate în lucrarea „Metode şi tehnici în virologia plantelor" de dr. Ionică Mircea).

Menta conţine cel mai mare procent de tanin (8 la sută), fapt ce explică folosirea sa în trecut de medicina populară în tratamentul „racului" (cancerului), aşa cum menţionează în lucrarea „Enciclopedie de etnobotanică românească" dr. Valer Butură. La Cluj s-a obţinut demult un medicament antiviral din plante, medicament eficient în tratamentul herpesului".

După argumentele ştiinţifice invocate, alte amănunte privind prepararea şi utilizarea plantelor cît şi despre regimul alimentar urmat în timpul tratamentului vă vom oferi cu alt prilej.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

P.S.: Doamnelor Olga Costin (Cugir), **Lidia Tarnovetschi (Tîrnu-Măgurele) şi Margareta Constantinescu (Bucureşti), M. Tomescu (Ploieşti) şi G. Amorţila (Galaţi) le comunicăm adresa solicitată în scrisorile** adresate nouă: Ploieşti, Aleea Prislop nr. 8, bl. 15, et. 1, ap 14.

CHIRURGIA FĂRĂ JUSTIFICARE

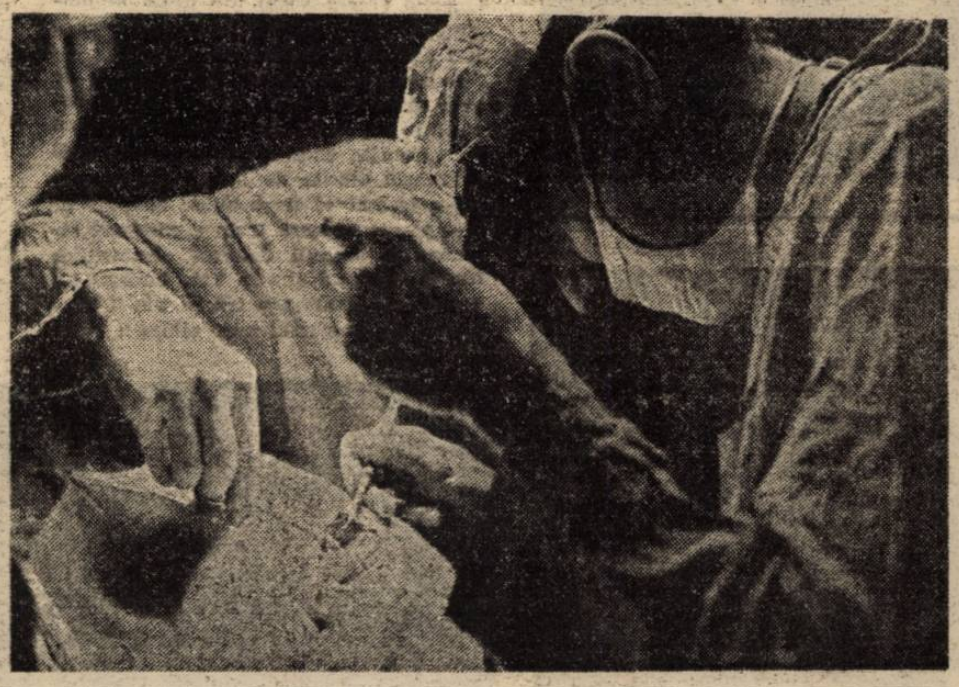

Un filosof grec din Lycopolis, care a trăit între anii 204 şi 270, şi anume Plotin, considera medicina drept „maestra greşelilor". Această afirmaţie este valabilă uneori şi în zilele noastre. Şi este normal să fie aşa, cîtă vreme slujitorii lui Asklepios, adică medicii, trebuie să întreţină buna funcţionare a celui mai complex şi perfecţionat aparat din cîte există în natură — organismul omenesc — considerat a fi, şi la ora actuală, un continent doar în parte cunoscut. Apropo de această realitate dacă, de exemplu, ne-am propune să alcătuim un ordinator, care să îndeplinească toate funcţiile creierului, computerul ar trebui să aibă dimensiunile... Terrei.

Este de ajuns un singur exemplu pentru a se dovedi că medicina, deşi continuă şi în zilele noastre să fie o „maestră a greşelilor", a făcut progrese extraordinare, de care omenirea a beneficiat din plin. Astfel, prima vindecare datorată penicilinei, şi care a fost de-a dreptul spectaculoasă, datează din ziua de 12 ianuarie a anului 1941. Este vorba de vindecarea unui agent de poliţie din Londra, afectat de o septicemie cu stafilococ şi streptococ, septicemie prin definiţie mortală în acele vremuri. Ei bine, în deceniile care au trecut de la acest eveniment, terapia prin antibiotice — ca să ne referim la un teritoriu limitat din domeniul medicinei, acela ţinînd de patologia infecţioasă — a înregistrat mai multe progrese decît în cele 50 de secole anterioare.

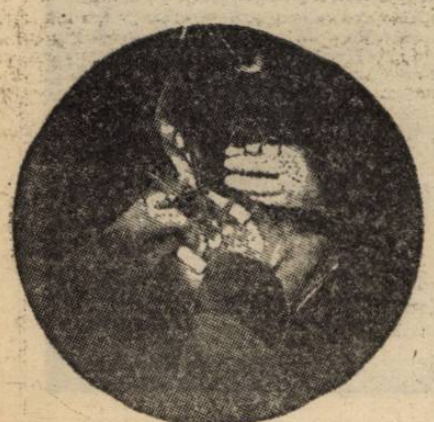

Chiar în asemenea condiţiuni, o carte apărută nu de multă vreme şi intitulată „How to avoid unnecessary surgery", ceea ce tradus înseamnă „Cum să evităm chirurgia inutilă", autor fiind Lawrence P. Williams, şi pe care mi-a fost dat, în sfîrşit, să o citesc ne demonstrează că medicina continuă încă să fie, din nefericire, incomparabil mai consistent şi mai frecvent ca în trecut o maestră a greşelilor. De data aceasta însă greşelile vizează, după cum vom vedea mai departe, nu atît greşelile de diagnostic, cît binomul ştiinţă-conştiinţă.

Astfel, Lawrence P. Williams susţine, pe baza unor îndelungate şi aprofundate investigaţii cu caracter socio-profesional în cartea citată, că un procent de 20% din operaţiile chirurgicale care se practică în SUA ţin de domeniul inutilului şi al gratuităţii. El se arată ferm convins, pe baza investigaţiilor sale, că aproximativ 10 000 de americani încă mor anual din cauza unor intervenţii chirurgicale care li s-au practicat şi la care puteau să renunţe, pentru faptul că nu erau prin nimic justificate.

Ţinînd cont de faptul că numai în Statele Unite se practică în jur de 15 milioane de variate intervenţii chirurgicale pe an, dar şi de concluziile lui Lawrence P. Williams se poate deduce că rebutul, mai bine zis jertfa inutilului în domeniul sănătăţii, este nepermis de mare. Ca urmare a acestei situaţii, de-a dreptul alarmantă, în mai multe spitale din SUA au apărut aşa-numitele „Tissue Committee" („Comisii ale ţesăturilor"), care îşi propun a examina, de pe poziţii ştiinţifice dar şi etice, diversele organe şi ţesuturi extirpate în cursul diverselor intervenţii chirurgicale, spre a se vedea dacă acestea trebuiau într-adevăr eliminate.

ARCADIE PERCEK

AGENDĂ MEDICALĂ

■ **CE ESTE PSIHOONCOLOGIA.** O modalitate de a interpreta pe plan psihic stările generatoare ale bolii canceroase, de a cerceta factorii care sub aspect psihic, au un rol în apariţia bolii, dar şi interdependenţa factorilor externi, precum situaţii de stres, întîmplări negative din viaţă, care influenţează asupra declanşării bolii.

La îmbolnăvirile de cancer concură trei elemente în opinia cercetătorilor angolo — saxoni, dar apariţia bolii nu este obligatorie în aceste cazuri. Un prim element ar fi o **frustrare gravă,** o pierdere suferită chiar din copilărie. Un al doilea element ar putea consta în **funcţionarea deficitară a factorilor compensatorii** capabili să creeze echilibrul sufletesc. Al treilea factor ar putea fi determinat de încetarea factorilor compensatorii al echilibrului sufletesc datorită producerii unei noi tensiuni puternice. Şi psihologului îi revine un rol deosebit în ajutorarea acestor bolnavi, discutînd orice problemă care-i preocupă; familia şi prietenii refuză de regulă să abordeze o atare temă sau o bagatelizează.

întîmplări adevărate

Calvarul unei boli rare

Este foarte greu de explicat de unde găsește rezistența necesară și moralul corăspunzător tînărul australian Jonathan Wilson Fuller pentru a trăi și a se instrui. De la nașterea sa, în urmă cu 12 ani, el trăiește izolat în două camere special amenajate ; capul său este cuprins într-un model exclusiv de cască pe care trebuie s-o poarte atît ziua cît și noaptea, fiind destinată să-i filtreze aerul. Situația această neobișnuită se datorează faptului că el suferă de disfuncțiunea sistemului imunitar, care-l face vulnerabil la orice boală, viața fiindu-i, permanent, în pericol. Este o maladie ereditară incurabilă că-

reia pînă în prezent nu i s-a găsit leacul. Complet izolat de lume, Jonathan compensează această situație cu o excepțională inteligență, o extraordinară fantezie și sensibilitate, ceea ce îi permite să găsească resursele necesare pentru a duce o viață chiar foarte activă. Dovezile sînt nenumărate. Să menționăm în această ordine de idei că Jonathan scrie poezii de un deosebit rafinament, care i-au fost publicate în diferite reviste. Are și o mare înclinație pentru muzică, cîntînd cu talent la vioară și la pian. Citește cărți de literatură și știință. Jonathan, deși cunoaște foarte bine situația în care se află, este permanent optimist și convins că într-o bună zi se va găsi și o soluție care să-i permită să trăiască normal.

Statistici recente efectuate în lumea întreagă relevă faptul că există 20 de cazuri asemănătoare celui al lui Jonathan. Speranța lor că se va ivi și miraculoasa vindecare a rămas intactă. Dr. Claudio Bordignon, de la spitalul San Rafaele din Milano, are în vedere recurgerea la o metodă revoluționară, o terapie genetică nouă care constă într-un transplant de gene. In aceeași direcție acționează și doi medici americani. Făcîndu-și cunoscute preocupările comune, cei trei medici au intrat în legătură pentru a încerca să pună la punct un sistem eficace de vindecare a maladiei de care suferă Jonathan. Există speranțe că s-ar putea găsi leacul necesar.

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

Subiecte incitante,
dezvăluiri spectaculoase, incursiuni în paranormal,
„music-box", modă, enigme și povestiri S.F., totul
în exclusivitate
IN PRIMUL ALMANAH CU PREMII
MAGAZIN 1993
Vreți să intrați în posesia cheilor unui automobil ?
Vă plac bijuteriile de aur ? Dar televizoarele color ?
Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR

organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie !

Un nevăzător a parcurs 3500 de kilometri

Povestea pe care dorim să o relatăm pare desprinsă dintr-un roman de aventuri. Este o istorie extraordinară a unui nevăzător foarte curajos și a unui cîine, împreună cu care a înfruntat mari pericole, obstacole de tot felul. Deși și-a pierdut văzul la vîrsta de 28 de ani, Bill Irvin (50 ani) și fidelul său cîine numit Orient, (un lup de cinci ani din categoria celor instruiți să fie ghizi) au traversat „Valchian Trail", o zonă semimuntoasă din America Orientală, care se întinde de la Golful Mexic pînă la San Lorenzo (Terra-Nova). Un drum în lungime de circa 3 500 de kilometri care a fost parcurs în nouă luni!

Evident, călătoria a fost deosebit de grea din toate punctele de vedere, pericolul cel mai mare fiind reprezentat de atacurile unor animale sălbatice. Și capcanele oferite de meandrele drumului a trebuit să fie ocolite : înainte de a-și pierde vederea Irvin a cunoscut regiunea și traseul datorită drumețiilor făcute cu bunicul său. Tot bunicul l-a învățat ce plante sau fructe pot fi consumate pe parcursul unei călătorii îndelungate, cum se organizează un foc, un adăpost etc., cunoștințe care i-au folosit foarte mult temerarului călător. Irvin și Orient au poposit și în unele mici cătune pentru odihnă și aprovizionare.

De-a lungul călătoriei sale, Irvin a avut două momente mai dificile. Pe neașteptate s-a dezlănțuit o furtună violentă. Mereu pe față, Orient l-a tras pe Irvin sub un copac uriaș, ferindu-l astfel de furia dezlănțuită a naturii. Al doilea moment dificil s-a ivit cînd Irvin a vrut să treacă peste un foarte vechi pod de lemn, complet deteriorat; Orient a intervenit avertizîndu-l din nou pe stăpînul său de pericolul iminent. Ultimii 120 de kilometri au fost acoperiți pe un drum marcat de o zăpadă abundentă, ceea ce nu l-a descurajat pe Irvin în extraordinara sa călătorie.

La reîntoarcerea în orașul Burlington, cei doi eroi ai temerarei expediții au fost întîmpinați cu o manifestație de simpatie. Prin grija unor entuziaști, lui Orient i s-a ridicat o statuie de bronz pentru curajul și devotamentul demonstrat. La inaugurarea statuii, dîrzul Irvin a lăcrimat...

Tată la 74 de ani...

Încă o poveste de dragoste neobișnuită a impresionat întreaga opinie publică din Anglia. Iată pe scurt, istoria acestui eveniment: Jack Sime, în vîrstă de 74 de ani, s-a căsătorit cu Mary o fată în vîrstă de 21 de ani. Evenimentul petrecut acum doi ani a scandalizat o mare parte din locuitorii orașului Edinburg. Este interesant de nuanțat faptul că Mary a rămas profund impresionată de calitățile lui Sime, de comportarea lui civilizată și în limitele bunului simț, încă de la vîrsta de 17 ani. Totul a culminat cu atitudinea lui într-o perioadă cînd Mary a suferit un accident stradal soldat cu o fractură la un picior. La spital și după externare Sime a fost alături de Mary. Ulterior relațiile dintre ei au evoluat, în sensul că amîndoi și-au dat seama de sentimentele reciproce de dragoste care s-au stabilit în ciuda diferenței de vîrstă (53 de ani). Cu toate că Mary nu avea asentimentul familiei sale, și trebuia să înfrunte ironiile și clevetirile, cei doi s-au căsătorit. Apoi Mary a dat naștere unui băiat sănătos și voinic, încununînd în modul cel mai fericit posibil o poveste de dragoste cu totul neobișnuită...

verificati-vă cunostintele

GEOGRAFIE

Nimic mai simplu pentru noi, cei de astăzi, decît să deschidem un atlas geografic pentru a şti tot ce ne interesează despre mări şi ţări, despre continente, cu deşerturi, cu munţi şi ape, despre orice se află în hotarele întinderilor uscatului şi apelor Pămîntului. Expediţiile noastre de azi se definesc mai mult prin sport, tehnică, farmec, aventură, exotism şi performanţă decît prin descoperire, fiindcă oare ce ar mai fi de descoperit în geografia unei planete observate zi şi noapte de satelitii artificiali ? Şi totuşi, ceea ce pentru noi e simplu, odinioară a fost un lucru teribil de complicat. „Hic sunt leones" — scriau cei din vechime pe hărţile lor — deseori inspirate de fantezie —, marcînd astfel ţinuturile despre care nimeni nu ştia nimica... Să ne reamintim, aşadar, de cei care, temîndu-se de „lei", cutezau totuşi să facă din geografie o ştiinţă tot mai cuprinzătoare.

1. El va folosi pentru prima dată termenul de **geografie** ; tot el va reuşi performanţa de a măsura cu o aproximaţie demnă de admiraţia noastră, pentru acele vremuri, diametrul globului terestru, pornind de la concepţia formei sferice (perfecte) a Pămîntului. I se atribuie şi o hartă a lumii, pe care teritoriile locuite sînt împărţite în trei grupe — Europa, Libia (Africa) şi Asia, toate înconjurate de un ocean. Despre cine este vorba ?

2. El elaborează bazele matematice ale cartografiei, introducînd noţiunile de latitudine şi longitudine şi împărţind paralelele şi meridianele în grade. Se pare că tot el a avut, cu trei secole înaintea lui Ptolemeu, ideea de a transpune suprafaţa globului pămîntesc pe o suprafaţă plană (deci, harta !) şi de a reprezenta meridianele prin curbe convergente. Despre cine este vorba ?

3. A dat cea mai bună analiză a antichităţii în problema mecanismelor de formare a mareelor, explicînd variaţiile cunoscute ca fiind produse exclusiv de Lună. Despre cine este vorba ?

4. A descris în lucrările sale acţiunea periodică anuală a musonilor, de care se foloseau arabii pentru a ajunge în India şi a reveni. Despre cine este vorba ?

5. Termină de redactat în anul 18 d.Chr. lucrarea sa monumentală **Geografia**, în 17 volume, operă care este o geografie regională — a lumii mediteraneene din epoca sa —, dar şi generală, cu aspecte topografice, cu legile, obiceiurile şi originea popoarelor şi oraşelor. În cuprinsul ei sînt şi referiri directe, deosebit de valoroase despre teritoriile locuite de strămoşii poporului nostru. Despre cine este vorba ?

6. Foloseşte — în secolul II d. Chr. — proiecţia cartografică imaginată de Marinos din Tyr, realizînd pentru prima dată acea mult căutată corespondenţă între regiunile cereşti şi cele terestre. El ia drept puncte de reper Steaua Polară şi constelaţiile zodiacale. I se atribuie 27 de hărţi, care au constituit primul Atlas geografic cunoscut în istoria geografiei. Despre cine este vorba ?

DANIEL VERBINA

(Răspunsurile în numărul viitor)

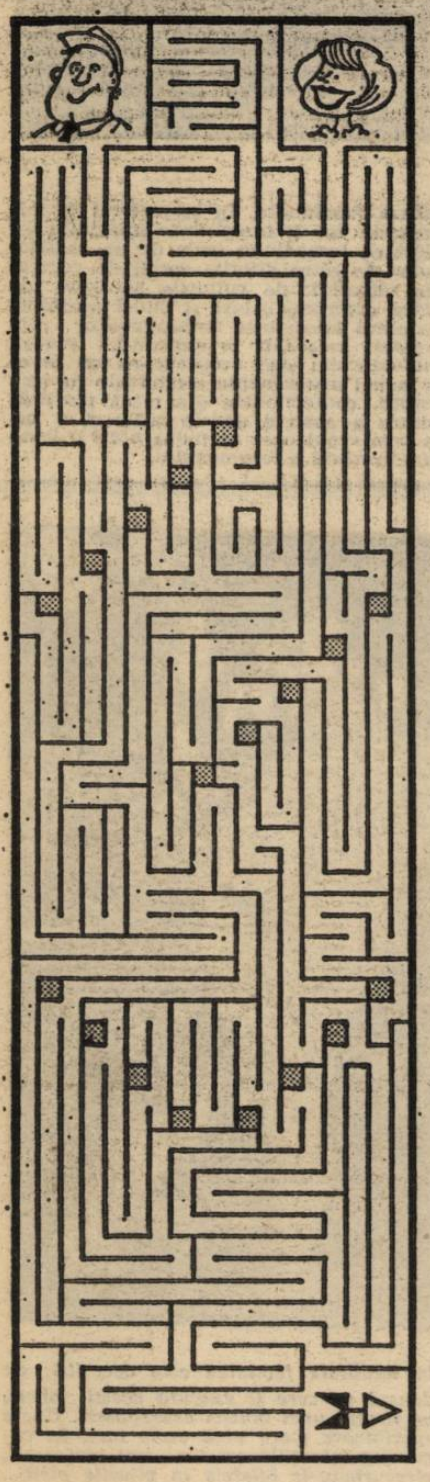

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Puţină matematică

1. Pe la mijlocul secolului III I. Chr. în matematica indiană se foloseau cifre distincte nu numai pentru fiecare unitate, dar şi pentru toţi zecii şi toate sutele (!), numeraţia zecimală fiind o creaţie preluată ulterior, ca atare, de arabi.

2. Notarea printr-un cerc a cifrei zero va apărea tot în matematica indiană, însă abia în secolul IX D. Chr.

3. **Numerele iraţionale.** Studiind raportul dintre diagonală şi latura pătratului, pythagoreicii au constatat cu profundă uimire că acesta nu poate fi exprimat printr-un „număr", raportul fiind „incomensurabil".

4. Platon.

5. Euclid.

6. Astronomul şi geometrul Menelau din Alexandria, autorul lucrărilor **Despre calculul coardelor** (azi pierdută) şi **Sfericele** (un tratat în trei cărţi, care ne-a parvenit graţie unei traduceri arabe). În prima carte a **Sfericelor**, el întemeiază prima geometrie necuclidiană în două dimensiuni, în a doua carte se ocupă de astronomie şi în ultima pune bazele trigonometriei sferice.

FEL DE FEL

■ **Francezul Gilbert Roger** a fost unul dintre cei mai mari şi vestiţi mărşăluitori din lume. Între anii 1949 şi 1958 el a ciştigat de şase ori celebra cursă de marş pe traseul Paris—Strasbourg, care măsoară nu mai puţin de... 500 de kilometri. Interesant de semnalat este faptul că Roger nu a fost acceptat să satisfacă serviciul militar întrucît avea... platfus.

■ **Cuciţiva ani** în urmă, o întreprindere din New York specializată în producţie de flori artificiale a început să producă şi... pomi artificiali, care puteau fi plantaţi în jurul caselor sau în grădinile locuinţelor.

■ **Pînă în anul 1600,** în Spania exista obiceiul ca şi asinii să ia parte la luptele stăpînilor. În aceste împrejurări, animalele aveau ochii acoperiţi.

CINE VA GĂSI DRUMUL SPRE IEŞIRE ?

Un labirint cu două personaje : un bărbat şi o femeie. Fiecare dintre ei caută să ajungă la punctul de ieşire aflat în partea de jos dreapta. Cine va găsi drumul cel just ?

(Soluţia în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

TOTAL 70

Numerele consecutive : 16 + 17 + 18 + 19 = 70.

— *Aveţi şi salon de „alba-neagră" ?*

cristalle

■ Merelor pădurețe le place să râdă de dulceața zaharisită.
■ Nebunul se crede geniu, geniul este crezut nebun.
■ Oamenii care se cred bolnavi îi invidiază pe cei care se cred sănătoşi.
■ Cum să meargă şarpele drept, cînd e format aproape numai din coadă !
■ De regulă, mai lătraţi sînt cei care intră pe poarta din faţă...
■ Cupidon te face să-ţi pierzi capul... dar şi să-ţi regăseşti inima.
■ „Poate mă ajută să devin catarg", se consola copacul lovit de secure.
■ Nu face din tine cel mai apropiat străin.
■ Din linia de dialog să facem punte, nu barieră.

N. PETRESCU - REDI

STRĂLUCIRI DE VIS...

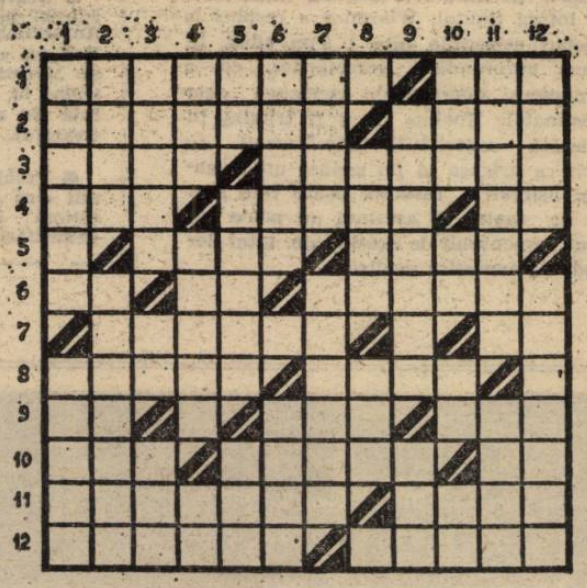

ORIZONTAL : 1) **Unele dintre cele mai preţioase nestemate, descoperite în India acum vreo 5 000 de ani, numite de greci mai tîrziu „praf de stele" — Localitate în S.U.A. 2) Ţară europeană de unde provin frumoasele ametiste violet-azurii — Vechi personaj al desenelor animate (Betty) 3) Are rubine ascunse vederii — Varietate de cuarţ, de culoare galbenă, strălucitoare în lumină, numită încă şi „topaz brazilian" 4) Arbore din poveştile populare — Coroana bogat împodobită a regilor persani — Traian Lalescu 5) Negroid — Lipsit de credinţă 6) Simbolul unui metal preţios — Privite prin lupă ! — Cea preţioasă este scumpă, frumoasă şi rară 7) Fermecată (fig.) — Alexandre Dumas 8) Piatră preţioasă, variantă albastră a corindonului, folosită frecvent pentru frumuseţea ei — Mirean 9) Se obţin din rubin ! — Putere (olt.) — Kilogrammetru (presc.) 10) Oferit celor dragi — Coroană împărătească împodobită cu pietre scumpe — Eterna Evă 11) Expunere ostentativă pentru a fi privit şi admirat — Cu coroană voievodală 12) Principala beneficiară a activităţii bijutierilor — Unitate de măsură pentru pietre preţioase.**

VERTICAL : 1) **Posedă o diademă ce-i evidenţiază rangul — E folosit la fabricarea obiectelor de podoabă 2) Cea mai răspîndită bijuterie, combinaţie de metal şi nestemate — Silicat natural din mai multe elemente, care, în stare pură, e roşu şi e folosit ca piatră semipreţioasă (pl.) 3) Altă piatră semipreţioasă, varietate cristalină de siliciu cu incluziuni divers colorate — Necaz — Creangă 4) Popas nocturn — Vestită pentru splendoarea ei, această varietate roşie a corindonului este considerată sacră în unele ţări asiatice, deoarece ar proveni din „focul şi sîngele pămîntului" — Livia Enescu 5) Unitate de măsură — Animal mamifer cu trompă scurtă — Luna florilor 6) La originea perlelor — Oferă verigheta alesei sale 7) A fasona pietre preţioase — Pline de bogăţii 8) Viaţă — Alt metal nobil folosit în monturi cu pietre preţioase 9) Bijuterii aflate la (înde)mînă — Nume feminin 10) Parc japonez din Nagoya — Extraterestru ! — Costin Kiriţescu — În corindon ! 11) Fixarea pietrelor scumpe într-o bijuterie — Piatră preţioasă translucidă 12) Piatră semipreţioasă cu luciu sticlos, prezentînd uneori irizaţii de curcubeu — Denumirea populară a diamantului, despre care se crede că aduce noroc celor cei poartă simbăta.**

DICTIONAR: AMO, BOOP, ELT, MAS, AOI.

Dr. I. MARINESCU
Craiova

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

OAMENI

ORIZONTAL : Kramer — Laudă — Razes — Farsor — Oi — Rodin — Ana — Ema — Paler — Im — Turc — NM — Usca — Z — Arşi — Osoi — Pneu — Leal —T — Mayo — Ei — Nacu — Ir — Lumet — San — Odă — Tudor — Ma — Pascal — Matur — Iubit — Băieşu.

Nr. 5 (1841) din 6 februarie 1993

Caleidoscop

magazin

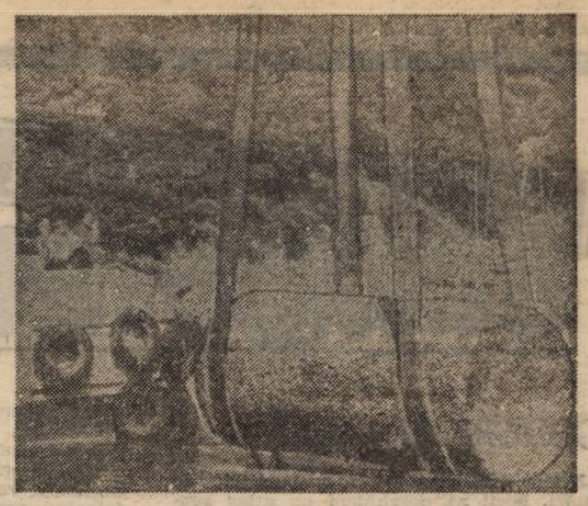

COLOŞI DE PIATRĂ ANTICI

O surprinzătoare descoperire, care va aduce la lumină noi cunoştinţe şi vestigii ale anticilor romani, a fost făcută în apele lacului Lerici din provincia Spezia din Italia. Întîmplător, în acest lac, au fost descoperite, la o adîncime de şase metri, coloane romane cu o vechime apreciată la circa două mii de ani. Autorităţile au luat imediat măsuri pentru recuperarea acestor vestigii, acordînd o atenţie deosebită lucrărilor pentru a se evita orice eventuale degradări. Examinînd cu atenţie fotografia se poate constata cît de groase sînt segmentele de coloane, ceea ce presupune pentru început că ele pot provenl de la construcţii foarte mari, ca de exemplu temple sau clădiri impunătoare. Se apreciază că este vorba de vestigii aparţinînd antichităţii. Urmează ca specialiştii să se pronunţe mai clar după examinarea lor atentă.

„NUMAI" „ŞAPTE.., OMUCIDERI

Numele persoanei din fotografie este Aileen Wuormos (36 ani). Ea a fost surprinsă în momentul în care păsea în Tribunalul din Contea, statul american Florida. Deşi înfăţişarea ei nu ne sugerează nici pe departe o criminală feroce, menţionăm faptul că ea este acuzată de o serie de omoruri care au înspăimîntat întreg ţinutul. Wuormos a respins la început acuzaţiile care i s-au adus. În urma aprofundării cercetărilor, ea a recunoscut „doar" şapte asemenea acte abominabile. Înainte de a fi trimisă în judecată autorităţile judecătoreşti au decis ca ucigaşa să fie supusă unui examen psihiatric. Instanţa poate ţine seama de faptul că asasinul nu poate fi făcut responsabil de actele sale, totul depinde de expertiza medicală.

TELEGRAME

● **Marile firme din sfera agrochimiei şi-au propus să realizeze «plante insecticide». Introducerea acestor plante manipulate în mediul înconjurător îi nemulţumeşte însă pe ecologişti. Teama lor — riscul hibridării spontane a «plantelor insecticide» cu cele sălbatice.**

● **În cursul anului 1990, Germania a alocat un miliard de mărci pentru dezvoltarea energeticii solare. În aceeaşi perioadă, Franţa a acordat aceluiaşi scop doar 70 milioane franci. Se poate afirma cu temei, susţin experţii, că în Franţa energetica solară se află în declin. Acest dezinteres va fi plătit în secolul următor, iar nota de plată va fi costisitoare pentru francezi.**

● **Degradarea mediului înconjurător afectează serios ţările „lumii a treia"; dar şi cele dezvoltate au probleme din ce în ce mai serioase, deoarece dezvoltarea nu a avut în vedere şi protejarea naturii.**

● **În vaste zone din Africa, America de Sud, America Centrală şi caraibiană, în sud-vestul şi sudul Asiei, mediul înconjurător se află de mulţi ani într-o stare de «stres».**

● **Pădurile ecuatoriale şi tropicale, uriaşe şi neegalabile laboratoare care produc două treimi din totalul oxigenului existent în atmosfera „planetei albastre", se află ameninţate cu o distrugere masivă. Despădurirea are loc într-un ritm anual de 11 milioane hectare.**

● **Scutul de ozon al Terrei, s-a subţiat pe întinse arii. Deasupra Antarcticii şi chiar a regiunii Arcticii au apărut şi se menţin uriaşe „ferestre" în acest înveliş protector al vieţii pe planeta noastră faţă de razele ultraviolete ale Soarelui.**

● **Problemele ecologice ale lumii sînt presante, ele fiind, în ultimă instanţă, probleme ale dezvoltării.**

BRAZII ŞI MICROUNDELE

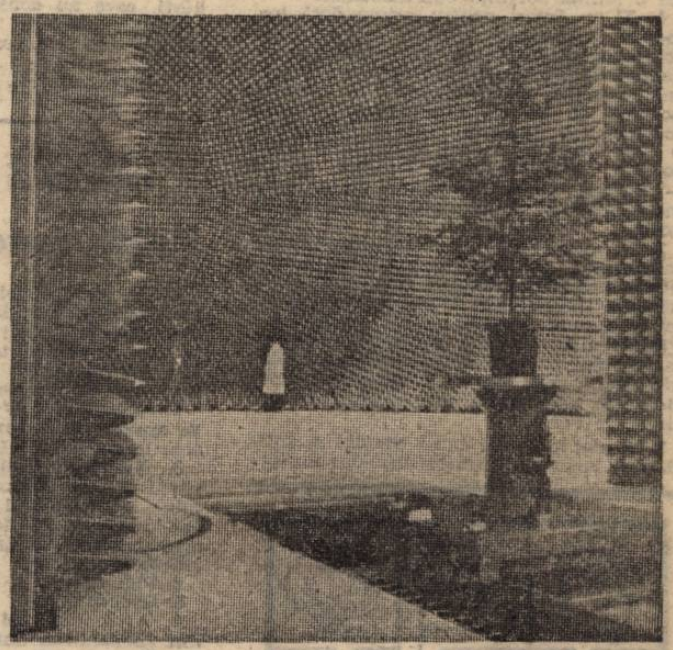

Sub cupola de oţel înaltă de 20 m a Laboratorului European de microunde de la Ispra (Italia) se află un brad ! De ce ? Specialiştii laboratorului şi-au propus să studieze modul în care se reflectă undele radiofonice ultrascurte la „contactul" cu diferite elemente ale peisajului, pentru a putea interpreta cu mai multă certitudine datele furnizate de un satelit echipat cu aparatură sofisticată. Satelitul nu este altul decît „ERS—1", lansat de ţările Comunităţii Economice Europene pentru studierea stării ecologice a Pămîntului. În laboratorul de microunde vor fi înregistrate imaginile reflectării semnalului emis de un radiolocator de către diferite specii de vegetaţie sălbatică, de culturile agricole, de către diversele soluri şi stînci montane. Satelitul înlocuieşte munca multor cercetători antrenaţi în expediţii. Pereţii laboratorului sînt acoperiţi cu un înveliş avînd proeminenţe piramidale cu vîrf ascuţit, confecţionate din masă plastică, pentru a absorbi undele radio şi a nu se crea ecoul care ar putea oferi o imagine confuză a fenomenului.

INOVAŢII POLIŢIENEŞTI

Răufăcătorii din oraşul Perth (Australia) trebuie să fie mult mai atenţi ca pînă în prezent, întrucît poliţia oraşului a găsit o soluţie nouă pentru a putea patrula cu mijloace de transport în zonele mărginaşe care, datorită îngustimii străzilor, nu permiteau pătrunderea maşinilor. Poliţiştii au fost dotaţi cu automobile electrice, reduse ca dimensiuni în comparaţie cu cele clasice, care în mod obişnuit sînt folosite de jucătorii de golf. Dotate cu faruri, cu parbrize şi alte cîteva modificări, aceste maşini pot atinge o viteză maximă de 19 km/h, strecurîndu-se cu uşurinţă prin toate ungherele cartierelor periferice.

Femeile îi preferă pe cei graşi?

Un spectacol deosebit este prezentat la „American Rock Cafe", un local din New-Mexico (SUA). În cadrul programului se remarcă cinci bărbaţi uriaşi şi viguroşi, aşa-numiţii „Chunkendales". Fiecare dintre cei cinci protagonişti cîntăreşte 100 kg şi dansează într-o ţinută „lejeră", ciorapi cu chiloţi, un papion şi două manşete de cămaşă ! În localul, în care se desfăşoară spectacolul o asistenţă aproape în totalitate feminină este cucerită de dansul pe care îl execută aceşti obezi, pe fondul unei muzici asurzitoare.. Unele spectatoare merg pînă acolo încît îşi comunică intenţiile acestor „crai pintecoşi", strecurîndu-le biletele în pliurile pielii...

Citiţi în numărul viitor:

Un astrofizician orb „priveşte" şi „ascultă" stelele

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ MUREŞ TÎRGU-MUREŞ

magazin

SERIE NOUĂ – 92

ANUL XXXVI • Nr. 6 (1842) SIMBĂTĂ 13 FEBRUARIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

H.I.V.

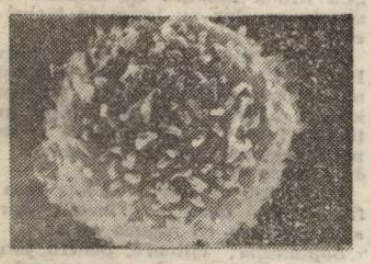

UN GENIU AL RĂULUI

UN ASTROFIZICIAN ORB "PRIVEȘTE" ȘI "ASCULTĂ" STELELE

Kim Basinger este și ea la cumpăna vieții...

magazin Femina Club

„Rețeta" succesului la MERCEDES – BENZ

MAGAZIN AUTO

Parapsihologia la marginea necunoscutului

DEDUBLĂRI CELEBRE

Program TV

Din dosarul secret al asasinării lui Kennedy

Heal the World

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

DIETER BOHLEN

Se împlinesc, peste o lună, opt ani de cînd **You're My Heart, You're My Soul** deschidea **era Modern Talking** (cam scurtă, dar...) propulsîndu-i pe **Dieter Bohlen** și **Thomas Anders** în vîrful topurilor ! Vă mai amintiți ce „nebunie" a fost pe atunci? Pentru azi mi-am propus să vă spun cîteva lucruri despre Dieter Bohlen care, pe 7 februarie a împlinit 39 de ani : s-a născut în Germania, la Oldenburg fiind atras, încă din copilărie, de muzică, instrumentele sale preferate fiind pianul și chitara. Anul 1979 marchează începutul carierei sale muzicale. Dieter părăsind postul de economist și angajîndu-se compozitor, la Hamburg, scriind pentru multe nume mari ale pop-rock-ului german pînă în 1983 cînd soarta îl scoate în calea sa pe Thomas... Trec peste perioada MT și mă opresc la **Blue System** : adversarii lui Dieter își frecau mîinile de bucurie văzînd că Modern Talking a dispărut și declarau că cei doi n-au nici o șansă activînd individual, dar Dieter le-a dat o lovitură de grație editînd în acel an două LP-uri foarte bune, **Walking On A Rainbow**, și **Body Heat**, de pe care s-au bucurat de succes piesele **Gangster Love, Sorry Little Sarah, She's A Lady, Voo Doo Nights, Love Suite, Body Heat** și **My Bed Is Too Big**. Dieter era departe de a fi „terminat"... Au urmat albumele : **Twilight** și **Obsession** (în 1989, anul unui turneu triumfal în fosta Uniune Sovietică), **Seeds Of Heaven** și **Deja Vu** (în 1991) și **Hello America** (în 1992). O prezentare a hiturilor acestor cinci discuri mi se pare a fi superfluă, deci... Dieter a scris și pentru Chris Norman, Bonnie Tyler, dovedind că poate avea succes și fără „variațiuni pe aceeași temă" care sînt „specialitatea casei" ! Compozitor, textier, interpret, Dieter are milioane de fani, cărora le place sound-ul „plin" al

pieselor sale, ritmul care te face, parcă hipnotic, să dansezi și vocea romantică a simpaticului blond...

La final, un anunț : Octavian Danciu a fondat, un Fan-Club Dieter Bohlen. Pentru mai multe informații telefonați la nr. 622 23 05 sau scrieți la adresa — str. Moise Nicoară nr. 41, bl. D3, sc. C, ap. 111, sector 3, București. Octavian că așteaptă...

Albumul săptămînii

THE WAY WE WALK - GENESIS

Iată încă un titlu din bogata recoltă de albume live apărute la finele lui '92 ca urmare a încheierii marilor turnee mondiale efectuate de diverse grupuri, cel de azi fiindu-vă arhicunoscut. Mă refer, evident, la trupa lui **Phil Collins, Tony Banks** și **Michael Rutherford**... Ascultînd acum **The Way We Walk** (care are două părți) nu vom descoperi nimic din spiritul avangardist excentric de pe vremea lui Peter Gabriel deoarece trioul a lăsat trecutul să „doarmă" alegînd finalul computerizat al secolului XX, epoca show-business-ului și a turneelor uriașe (cu sponsori pe măsură !). Prin urmare, Phil, Tony și Mike nu și-au permis vreo extravaganță, n-au adăugat ceva „special" variantelor din concert ale hiturilor lor (am putut vedea un astfel de concert, în urmă cu cîteva luni, la televiziunea bulgară...). Prima parte a acestui dublu LP este intitulată **The Shorts**, accentul fiind pus, în întregime, pe ultimele trei discuri semnate Genesis—**Genesis** ('83), **Invisible Touch** ('86), **We Can't Dance** ('91) și conține 11 piese. „Figura" centrală este, firește, Maestrul Collins care, în melodia **Throwing It All Away**, face publicul să cînte, în maniera marelui Freddie Mercury... Albumul este destinat celor mai loiali fani ai grupului și marchează apogeul turneului triumfal efectuat de Genesis în 1992. Urmează partea a doua : fiecare pentru el ! Astfel spus, ascultați-o...

P.S. Urmează un alt LP-live : al celor de la **AC/DC**, Durere !

TOLBA CU SCRISORI

DORESC SĂ CORESPONDEZE: Mihaela Boghiu, str. Siderurgiștilor Vest, Țiglina 3, bl. 9A, ap. 60, sc. 4 Galați (cu rapperi. Are 14 ani), **Irina Hrihor,** B-dul Dacia nr. 143, ap. 9, sector 2, București (Fan Club George Michael), **Nicoleta,** str. Ecaterina Teodoroiu nr. 3, bl. M1, sc.1, ap. 20, Tecuci, 6300 (cu fani Michael Jackson. Are 14 ani), **Claudia Bălan,** str. Nicolae Bălcescu, bl. L5, sc. A, ap. 33, Pitești, Argeș (cu fani Queen), **Nicoleta Grigorescu,** str. Bucium, nr. 1, bl. B1, sc. 1, ap. 29, Cluj-Napoca, 3400 (cu fani Queen), **Cristian Stanciu,** Aleea Potaisa nr. 7, bl. A18, sc. B, ap. 25, sector 6, București (cu fani Kris Kross. Are 16 ani, 1,75m), **Olimpia Stănescu,** Sos. Colentina, str. Tămîioarei nr. 34, sector 2, București (dorește texte din repertoriul lui Michael Jackson), **Ramona Josiman,** str. Bărăganului, bl. L33/7, ap. 30, Călărași, 8500 (pe diverse teme), **Ramona Cărbunaru,** str. Costache Negruzzi nr. 168, Brăila, 6100 (17 ani, 1,58m, vrea să fondeze un Fan Club Thomas Anders) **Marius,** str. Păduroiu nr. 1, bl. B24, sc. 2, ap. 52, sector 4, București, 75512 („cu toate fetele ce se plictisesc tot ascultînd muzică". Are 20 ani), **Lavinia Gore,** str. Covasna nr. 29, bl. E25 ap. 37, sector 4, București (cu fani De Mo), **Rodica Viscol,** sat Gorganu, com. Călinești, Argeș, 0345 (cu fani Michael Jackson), **Camelia Tănase,** str. Parcului nr. 3, bl. P8, sc. B, ap. 6, Topoloveni, 0347, Argeș (cu fani Medeiros, Cruise și Sandra).

Atenție! Sandra și **Dan** îi anunță pe fanii lui Jean Claude Van Damme că se pot întîlni, în fiecare sîmbătă (ora 12), în fața discotecii Monte Carlo (evident, din București...).

Mihai Arău-Medgidia: am prezentat acele albume. Textele le-ai putea obține prin publicarea adresei tale aici. Ce zici?

Paul Mocanu-Galați: nu dispun de înregistrări cu Ice T. Îmi pare rău...

Alina Sandru-Oradea: Îți mulțumesc pentru texte. Din păcate, nu mă pot revanșa... Trimite-mi, totuși, un plic timbrat pentru cazul în care, în viitor, voi reuși să-ți îndeplinesc dorința...

TOPURILE NOASTRE

Singles

10. **Deeper And Deeper** — Madonna
9. **How About That ?** — Bad Company
8. **Run To You** — En Rage. New entry
7. **Carry On** — Martha Wash
6. **Iron Lion Zion** — Bob Marley
5. **Heal The World** — M. Jackson
4. **Open Sesame** — Leila K.
3. **Be My Baby** — Vanessa Paradis
2. **If I Ever Fall In Love** — SHAI
1. **I Will Always...** — W. Houston

Albums

10. **Love Symbol** — Prince
9. **Us** — Peter Gabriel
8. **Love Songs&Ballads** — Joe Cocker
7. **Live** — AC/DC
6. **Timeless** — Michael Bolton
5. **18 Greatest Hits** — Sandra
4. **Greatest Hits** — The Police
3. **The Way We Walk** — Genesis
2. **Pop !** — Erasure
1. **The Bodyguard** — Soundtrack.

LA MULȚI ANI !, pentru : **David Bryan** (7.2.1962, Bon Jovi), **Steve Forrest** (7.2.1960, Bronski Beat), **Dieter Bohlen** (7.2.1954) **Vince Neil** (8.2.1961 Mötley Crüe), **Holly Johnson** (9.2.1960), **Rachel Bolan** (9.2.1967, Skid Row), **Cliff Burton** (10.2.1962, Metallica), **Roberta Flack** (10.2.1940), **Adeva** (12.2.1961), **Steve Hackett** (12.2.1950, ex. Genesis), **Chynna Philips** (12.2.1968), **Sonia** (13.2.1971), **Freedom Williams** (13.2.1966), **Liza Minelli** (13.2.1946).

Duet șocant : opera și rock-ul se întîlnesc pentru o cauză umanitară. Invitați de cîntărețul italian Zucchero, cel mai mare tenor al lumii, Luciano Pavarotti și star-ul rock Sting au participat la Modena la un mare concert de caritate în favoarea celor afectați de talasemie, o formă foarte gravă de anemie care lovește populațiile din bazinul mediteraneean (Alături de Sting, fiica lui.)

FLUCTE

EVENIMENT :

Primul interviu cu MICHAEL JACKSON

Ca o adevărată explozie a fost receptată știrea primului interviu pe care mega-star-ul american **MICHAEL JACKSON**, cel mai bogat artist din lume, a acceptat să-l dea. Evenimentul a avut loc la reședința acestuia, **Neverland Valley Ranch**, din Santa Ynez Valley, California. Acest interviu „istoric" a avut loc miercuri 10 februarie a.c. în direct , era ora 4:30, dimineața, ora Bucureștiului (joi), și a fost transmis în peste 30 de țări. Din lipsă de spațiu, redau doar cîteva răspunsuri :

● Iubește ? Cu cine se întîlnește ? **„Cu Brook Shields. Ne întîlnim la mine sau la ea, dar nu ieșim în locuri publice"**

● Cea mai devastatoare întrebare : Ești virgin ? Încurcat, dar încîntat de monstruozitatea întrebării, Michael Jackson a răspuns simplu : **„Sînt un gentleman". Ce înseamnă asta ? „Este ceva prea personal pentru a vorbi în public despre așa ceva".**

● Te vei căsători ? **„Viața mea n-ar fi completă dacă n-aș face-o. Dar acum sînt căsătorit cu munca mea."**

Săptămîna viitoare, pentru fanii lui Michael Jackson, dar nu numai pentru ei, voi reproduce și alte răspunsuri. Michael Jackson mi s-a părut un artist care îmbătrînește încercînd să devină copil.

Antologia liricii rock

Vă propun „Mad about you", STING, de pe albumul SOUL CAGES.

SÎNT PIERDUT FĂRĂ TINE

La o aruncătură de piatră de Jerusalim
Am mers un kilometru trist în lumina Lunii
Și deși un milion de stele străluceau
Inima mea era pierdută pe o planetă îndepărtată
Care hoinărește în jurul Lunii de aprilie
Rotindu-se ca un arc al tristeții
Sînt pierdut fără tine, sînt pierdut fără tine
Și toate împărățiile mele se prefac în nisip
Prăbușindu-se în mare
Sînt pierdut fără tine
Din văile îndepărtate și negre
Răzbat cîntece străvechi de tristețe
Dar la fiecare pas mă gîndesc la tine
Fiecare urmă a pasului ești tu
Și fiecare stea, un grăunte de nisip
Rămășițele unui ocean secătuit
Spune-mi cît să mai aștept, cît să mai aștept
Se spune că există un oraș în deșert
Deșertăciunea unui străvechi împărat
Dar orașul este demult transformat în cioburi
Unde flutură vîntul și cîntă vulturii
Aceasta este lucrarea veșnică a omului
Astfel ajung toate ambițiile noastre
O să-mi transformi viața într-o închisoare
Dacă vei deveni nevasta altui bărbat
Toate închisorile se vor preface în cenușă
Dușmanii mei vor călători în libertate
Sînt pierdut fără tine
Și niciodată în viață
Nu m-am simțit mai singur ca acum
Deși am cucerit locurile pe care le-am văzut
Asta nu înseamnă nimic pentru mine
Pentru că nu există victorii
În ale noastre istorii, fără iubire
Sînt pierdut
Și deși tu păstrezi cheia distrugerii
Tuturor locurilor pe care le-am văzut
Deși toate închisorile se prefac în cenușă
Și dușmanii mei trăiesc în libertate
Chiar dacă toate împărățiile mele se prefac în nisip
Pentru a se prăbuși în mare
Fără tine sînt pierdut, sînt pierdut fără tine

GEORGE CUȘNARENCU

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentința civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 București, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ȚIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUȘNARENCU, Mihaela DOROBANȚU (directori)

REDACȚIA : Piața Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — București.

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piața Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucuresti, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.
SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor șef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacție : GEORGE CUȘNARENCU

REDACȚIA : Dorel Dorian (șef secție), Ion Țugui, Ecaterina Bătrîneanu Aurora Popescu, Paul Ioan (șef secție) (1630) ; Mihaela Dorobanțu, Șerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633)

SECRETARIAT DE REDACȚIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuță, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Stoica, Melania Constantiniu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele și fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

■ NASA, în căutarea extratereștrilor ■ Experiența cea mai tulburătoare a timpurilor moderne ■ Un mesaj al cărui răspuns va veni peste 50 000 de ani ■ Calea Lactee numără 400 miliarde de stele și 4 000 posibile civilizații.

Un astrofizician orb „privește" și „ascultă" stelele

În așteptarea unui semnal inteligent care să demonstreze că nu sîntem singuri în Univers, stația Goldstone din California captează semnalele venite din profunzimile spațiului cosmic. Și aceasta din 1974. Mesajul lansat atunci spre constelația Hercule conține, în sistem binar, informații despre moleculele esențiale ale vieții de pe Terra, structura ADN-ului, portretul unui om. Mai mult, o operațiune specială NASA are drept scop căutarea extratereștrilor. Este probabil experiența științifică cea mai tulburătoare a timpurilor moderne: astrofizicieni din toată lumea și-au ațintit „urechile uriașe" spre spațiu pentru a asculta eventualele mesaje venite de pe alte planete. Oare există viață în Univers? Specialiștii speră...

Michael Davis este unul dintre autorii mesajului adresat lui Hercule. Va trebui să aștepte... 50 000 de ani pentru a primi un răspuns. Iar specialiștii sînt optimiști. În Franța, observatorul Nancay are unul din cele șase radiotelescoape îndreptate spre cele 1000 de stele, cele mai apropiate de Terra. Un altul, radiotelescopul Arecibo, din Porto Rico, cel mai mare din lume are dimensiuni impresionante. Antenele, înalte cît un bloc cu 50 de etaje, permit urmărirea unui astru „pas cu pas". De ce acest fantastic efort științific? Unul dintre argumente: astrofizicienii spun că în Calea Lactee cu cele 400 miliarde de stele ale sale, ar putea exista 4 000 civilizații. Astrofizicianul american Kent Cullers cu responsabilități deosebite în cadrul acestui program, nu a văzut niciodată în viața lui o stea. Și aceasta pentru că s-a născut orb. El a cunoscut stelele doar din lecturile tatălui său. Și și-a imaginat că ideea descoperirii unei alte lumi nu este o utopie. Cu ajutorul unui computer specializat, Cullers a permis lansarea de către NASA a celui mai ambițios și mai încurajator program de „ascultare" a Galaxiei noastre, „Mega-SETI".

În cadrul programului, la 12 octombrie 1992, cînd toți sărbătoreau descoperirea Lumii Noi, un inginer de la NASA a îndreptat cel mai mare radiotelescop din lume spre RGO 9548A, o stea situată la 63 ani lumină de Terra, distanță ce echivalează cu aproximativ 60 000 miliarde de kilometri. În același moment, în deșertul californian Mojave un alt astronom a pus în funcțiune radiotelescopul Goldstone. Mai mult de 100 de astrofizicieni, informaticieni și tehnicieni asistați de superordinatorul lui Kent Cullers, capabil să asigure 10 milioane de frecvențe pe secundă, vor fi permanent în căutarea „urmelor" unei inteligențe extraterestre.

Atita timp cît nu a fost identificat nici un semnal „inteligent", spunea astronomul Jean Heidmann de la Observatorul din Paris, membru al programului „SETI", nimeni nu poate afirma cu certitudine dacă sîntem sau nu singuri în Univers. Probabilitatea existenței vieții și a ființelor inteligente ține de imensitatea Universului. Admițînd că există o șansă la un milion ca o civilizație să emită semnale, înseamnă că în Calea Lactee sînt potențial 4000 de civilizații.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

O EUROPĂ CU MAI MULTE VITEZE

Banii nu sînt totul, dar nimic nu se învîrte fără bani. Acest proverb l-a incitat pe expertul monetar francez Jacques Ruoff să afirme: „Europa comună se va construi pe baza monedei comune sau nu se va mai construi niciodată". Și, totuși, Comunitatea Economică Europeană (C. E. E.) a făcut progrese însemnate de-a lungul anilor, fără ca uniunea monetară să joace un rol determinant. Deși crearea pieței unice s-a făcut fără adoptarea unei monede unice, instituirea acesteia ar juca un mare rol în eficacitatea și flexibilitatea acestei piețe interioare.

Un studiu elaborat de experți ai C.E.E. a relevat faptul că costurile ce rezultă în prezent de pe urma diversității monetare sînt de circa 30 miliarde de mărci pe an. Orice cetățean din vestul Europei care a călătorit în mai multe țări a putut constata acest lucru. Asociația europeană a consumatorilor a calculat că un turist pierde circa 50 la sută din suma avută inițial la plecare dacă vizitează toate cele 12 țări membre ale C.E.E., din cauza schimburilor valutare pe care este obligat să le efectueze în momentul trecerii graniței unei alte țări. Jumătate din banii avuți la plecare rămîn la birourile de schimb sau în bănci. Cu toate acestea, entuziasmul manifestat în legătură cu introducerea unei monede comune a fost mai mult de circumstanță. Din două motive: renunțarea la moneda națională înseamnă renunțarea în mare măsură la suveranitatea națională a statului respectiv, iar o instituție europeană comună „celor 12" ar fi autorizată în luarea unor decizii cu consecințe imediate asupra creșterii economice și stabilității statului respectiv.

Pe de altă parte, este foarte greu de imaginat felul în care state foarte diferite cum ar fi Grecia, Marea Britanie și Germania pot avea o monedă comună. Uniunea monetară germană, efectuată nu fără înregistrarea unor veritabile dificultăți, a demonstrat ce se poate întîmpla în astfel de ocazii. Este suficient numai să ne imaginăm o parte din problemele bugetare cu care se confruntă de ani de zile guvernul Italiei pentru a ne face o idee despre dificultățile ce se vor manifesta iminent în cadrul C.E.E. din momentul introducerii monedei comune. Pentru experți a devenit aproape o certitudine faptul că actuala monedă ECU nu va putea substitui monedele naționale ale „celor 12" înainte de sfîrșitul acestui secol.

Realizarea uniunii monetare europene se va face în trei etape. Prima a început în vara lui 1991 și se va încheia la începutul anului 1994, „cei 12" angajîndu-se să urmeze strict principiul stabilității și armonizării politicii lor economice și financiare. Cea de-a doua etapă prevede fondarea, de către statele membre, a Institutului monetar european. Trecerea spre cea de-a treia etapă va fi decisivă. Mai întîi, vor fi stabilite taxele de echivalare a monedelor naționale cu ECU, după care, cel mai devreme în 1997, ECU va fi introdusă în spațiul „celor 12". Șefii de state și de guverne ai „celor 12" vor decide care vor fi aceste state. Condițiile ce trebuie îndeplinite sînt destul de dure: nivelul inflației nu va depăși cu mai mult de 1,5 la sută media înregistrată în trei țări cu cel mai scăzut nivel al inflației. Deficitul bugetar nu va depăși decît cu maximum 3 la sută un volum echivalent din PNB. Nivelul dobînzilor și al taxelor de schimb vor fi și ele fixate cu rigurozitate.

Avînd în vedere aceste condiții draconice, țări precum Grecia, Portugalia și Italia nu vor putea fi niciodată admise în acest club privilegiat. Nici măcar puternica Germanie, veritabila „locomotivă economică europeană" nu va fi admisă, întrucît plătește „taxele" deosebit de pipărate ale reunificării, motiv pentru care înregistrează un deficit bugetar semnificativ. Numai Franța și Luxemburg au șanse de a pătrunde în club. Conform proiectului tratatului de unificare monetară, majoritatea statelor membre vor îndeplini aceste condiții, moneda unică va putea fi instalată, celelalte urmînd a li se alătura ulterior. Această soluție indică ideea unei Europe cu două viteze: sprinterii și fondiștii. Uniunea economică își propusese să reducă prăpastia între statele dezvoltate ale C.E.E. și cele mai sărace. Acest model cu două viteze acționează, însă, exact pe dos.

În fine, în cadrul celei de-a treia etape, va fi creată Banca Centrală Europeană, însărcinată cu asigurarea stabilității monedei unice. Aceasta va fi independentă (ca și Bundesbank) de guvernele țărilor membre, iar principala sa sarcină va fi combaterea inflației. Viitorul va arăta ce se va realiza din toate aceste obiective și, mai ales, cînd... Realizarea unei Europe cu o singură viteză pare, însă, o utopie.

ȘERBAN FILIP

Graficul alăturat prezintă situația înregistrată cu prilejul recentelor sondaje de opinie realizate în țările membre ale C.E.E. în privința aprobării (pentru) sau dezaprobării (împotrivă) a introducerii monedei unice în CEE.

Refolosirea anvelopelor uzate

În lume sînt scoase din uz, anual, peste 200 milioane de anvelope auto. Ele se aruncă la groapa de gunoi, fapt ce creează probleme ecologice deosebite.

Specialiștii americani propun ca mod de soluționare a acestei probleme transformarea anvelopelor uzate în pulbere de cauciuc și includerea acesteia într-un amestec care poate fi folosit la formarea unor produse noi și diverse. Amestecurile preparate cu pulbere de anvelope uzate conțin pînă la 80 la sută cauciuc și sînt potrivite pentru confecționarea tuburilor, materialelor pentru acoperirea pardoselilor, containerelor industriale, a unor piese de automobile și altele.

Noul proces tehnologic prevede separarea anvelopelor în componente: oțel, fibre sintetice și pulbere de cauciuc. Apoi se execută îmbinarea acestei pulberi cu o rășină termoplastică. Inserția de oțel și firele de cord pot fi de asemenea folosite în mod repetat.

Recipient solar

Pe piața franceză firma „Aton" a lansat un nou produs. Este vorba de un recipient a cărui suprafață exterioară specială concentrează energia luminoasă a

soarelui asupra conținutului. Acest recipient solar poate furniza apă la temperatura de preparare a unei infuzii de ceai sau cafea, în cantitate de una pînă la trei cești.

Rezervele de apă dulce ale Pămîntului

Ele ar putea umple de zece ori bazinul Mării Mediterane; un sfert din ele se găsesc însă în straturile subterane. Localizarea acestor prețioase zăcăminte subterane, dătătoare de viață, nu este ușoară. Sub întinsele dune de nisip ale Saharei au fost descoperite adevărate mări de apă dulce. Tripoli, Benghazi, Tunis și alte localități africane de la bordura Mediteranei vor fi aprovizionate cu apă din aceste mări subterane. Geologul indian Bimal Ghese s-a remarcat în țara sa prin regăsirea cursului unui riu subteran. El a folosit tehnicile moderne de fotografiere aeriană, dar s-a inspirat și din legendele locale. În manuscrisele hinduse Rig Veda și Mahabharata a aflat despre existența a două riuri subterane — Apaya și Saraswati — în nordul Indiei. Ghese a reușit să traseze cu exactitate albia riului Saraswati, care uda, în urmă cu 1000 de ani, statele Haryana și Rajasthan, ajungînd pînă în deșertul Thar. Dispariția sa s-a datorat unei schimbări și astupării cursului său. Actualul curs subteran este alimentat de ghețurile din masivul Himalaya.

Pe calea redresării...

Deficitare de mulți ani și beneficiind de pe urma excedentelor realizate de Telekom, serviciile germane de scrisori și colete (Postdienst) se află pe calea redresării financiare. În vestul Germaniei, în pofida slăbiciunii conjuncturale și a scăderii ușoare a ritmului activității economice, s-au încasat peste 600 de milioane de mărci în plus față de perioada de referință precedentă. În estul Germaniei încasările s-au ridicat la 24,7 miliarde de mărci, pierderile ridicîndu-se la numai 180 de milioane de mărci. Se pare că Postdienst a reușit să-și împace propriile interese, cele ale agenților și ale clienților. Reducerea cu circa 20 000 a numărului de angajați se află la originea actualelor fluctuații din acest domeniu. Gradul de raționalizare al transportului scrisorilor s-a ridicat de la 24 la 80 la sută. Costul unei cărți poștale se va ridica de la 1 aprilie 1993 de la 60 la 80 de pfenințri, fapt care va însemna o creștere a încasărilor de circa un miliard de mărci. O singură incertitudine marchează activitatea celor de la Postdienst: serviciul la ghișeu. Numai în vara acestui an se va ști cum vor evolua lucrurile în acest sector. Dacă Postbank, care utilizează cele 17 000 de birouri de poștă aparținînd de Postdienst nu va mai intenționa să le utilizeze în continuare, din cauza costurilor de locație prea ridicate, Postdienst va fi obligată să închidă un mare număr de birouri.

Nr. 6 (1842) din 13 februarie 1993

incursiune în paranormal

MĂRTURISIREA UNEI MISIUNI ȘI O VIZIUNE CEREASCĂ...

În episodul anterior al viziunilor și revelațiilor Ginei Pușcașu, elementele trans cendentale aveau un caracter premonitor de răspundere și răspîndire a mesajului sacru. Așa cum am afirmat deja, conținutul comunicării reclamă o privire atentă, deoarece el pare să sugereze o nouă întemeiere în credință și sens. Ideea nașterii unui nou Mesia sau a reveniri lui Isus este bine cunoscută din multe viziuni de-a lungul timpului. Aici interesează fenomenul pur și simplu, și nu aspectul aparent fundamental privind circumscrierea lui într-o interpretare diferită de aceea a mesajelor biblice. Așadar, Gina Pușcașu a primit mesajul nașterii unei fetițe, care va fi „semn al sîngelui meu, al legămîntului cel nou al meu de pace pe pămînt." Ceea ce s-a și întîmplat.

Să urmărim însă în continuare mesajul: „Ea (fetița n. n.) va fi ucisă de înțelepții lui Baal, a treia zi de Paște, după ce va împlini trei ani. Tu să-mi nești curățită de tot ce este de origine animală (specificarea se referă la alimente n. n.) și pînă la trei ani același lucru, s-o hrănești doar cu lapte de la tine și cu apă îndulcită, că este Biserica vie a Fiului Meu care va moșteni cu el în veci la tronul Meu. Tu să nu plîngi de aceasta, suferă în ascuns pentru toate acestea, pentru că la un an de la moartea ei, de Paște cînd a fost ucisă va fi uimire și urgie mare pe Pămînt, că în acel an voi încheia toate cele plănuite pentru judecata celor din țara aceasta, că ei nu te vor lua în seamă și mă voi lupta precum în Egipt cu faraonul. Iar tu precum Moise vei fi și ca ei, și precum Ilie în Ierusalim cu proroci mincinoși Fiica ta va fi Alfa și Omega, semn al învierii lui Hristos și al venirii Lui la judecată în lume. Iar tu fiica Mea fii tare și curajoasă, că tu vei duce lor scrisorile Mele și le vei spune cuvîntul Meu și nu te vor lua în seamă. Și numai necazuri și uimire vei suferi pentru numele Meu. Dar eu voi împlini cuvîntul tău spus lor, și-i voi pedepsi, spre îndreptare, ca să vadă că eu te-am trimis. Și-i voi rușina și umili și Eu, iar atunci cînd se vor întoarce către tine ca semn al Meu, îi voi ierta și voi opri toate pedepsele din țară și de pe pămînt. Eu voi pune capăt războaielor, și pe pămînt nu va fi pace pînă nu te vor asculta pe tine precum l-au ascultat pe Moise. Eu voi face ca tu să domnești în această țară ca prințesă a lui Hristos, precum David în Ierusalim. Anul răzbunării și al mîntuirii a sosit. Tu vei duce mîntuirea mea pe tot pămîntul că munte al înțelepciunii mele te-am numit — Sionul care naște pentru mine ca semn al sîngelui legămîntului meu de pace, Amin!"

Cazul Gina Pușcașu nu este izolat. Am reținut în ultimii ani numeroase mesaje cu un conținut asemănător, mai puțin cu răspunderi ca cele de mai sus, însă toate aceste mesaje reclamă ca pe un laitmotiv neascultarea „falșilor proroci"! Pe măsură ce sporesc astfel de mesaje, sporește și atenționarea (cunoscută de altfel din Biblie) față de profeții falși. Cum putem avea în acest sens acces la un discernămînt? Cred că răspunsul ni-l dă Biserica noastră ortodoxă, iar comentariile noastre și speculațiile se pot întinde la nesfîrșit.

Interesant de remarcat este însă în cazul de față faptul că viziunea și mesajul Ginei Pușcașu s-au împlinit în elementele lor esențiale, nașterea fetiței și pierderea ei la trei ani (fapt întîmplat într-un spital sub supraveghere medicală). De asemenea, cei care într-un fel sau altul au intrat în altercații sau conflicte ferme cu această femeie, au avut de suferit, aproape spontan, consecințe grave, în cîteva cazuri fiind consemnată chiar moartea.

Am încercat să înțeleg, ștind de vorbă cu Gina Pușcașu, „mecanismul" primirii mesajelor, dar și cronologia lor, dat fiind faptul că viziuni pregătitoare s-au soldat în cazul ei cu atestări prin fapte. Convocînd elemente ale științelor esoterice sau din fenomenologia paranormală nu se poate ajunge la un rezultat satisfăcător, în același timp, însă coincidențele nu par să încheie un „pact al adevărului subiectiv". Se poate cel mult menționa maturizarea rapidă a subiectului în sens profund creștin, transformarea interioară a întregii vieți și a ritmurilor existenței cotidiene. Femeie simplă, trăind o succesiune de necazuri și nedreptăți, Gina Pușcașu este poate singurul om pe care l-am întîlnit vreodată perfect cunoscător al Evangheliei, pînă la cele mai ascunse nuanțe. Un mod de cunoaștere mai puțin cultural, raportat să zicem la o memorie excepțională, ci prioritar în pătrunderea sensurilor, într-o coerență remarcabilă, ceea ce o face să trăiască efectiv și deplin prin învățăturile Bibliei.

Într-o lume atît de inflamată de violențe, de pierderea entuziastă a criteriilor morale, pe acest parcurs al istoriei contradictoriu și din ce în ce mai îndepărtat de spiritul creștin al iubirii, mesaje ca cel transcris mai sus se instituie într-un adevărat fenomen de care cercetătorul — și nu numai el — trebuie să țină seamă. Repet însă, și în finalul acestui ultim episod cu Gina Pușcașu că nu-mi pot asuma o judecată în afara acesteia care ține doar de fenomenul ca atare!

ION ȚUGUI

„Reversul medaliei" în ingineria genetică (II)

Se înțelege că acest lucru nu îndepărtează automat toate defecțiunile ce pot surveni pe parcurs, cum ar fi eventuale erori ce ar trebui serios analizate și „stocate" în memoria unor computere pentru evitarea comiterii lor pe viitor. Este o formulă ce pare acceptabilă. Pot fi, însă, prevenite consecințele pe termen lung ale experiențelor efectuate în afara laboratoarelor? Sînt suficiente în acest caz analizele clasice de rentabilitate a costurilor ținîndu-se cont în mod strict de cunoștințele de care se dispune în prezent pentru garantarea protecției generațiilor viitoare?

Principala problemă ce se ridică în fața statului de drept este ce valorează protecția juridică a cetățenilor. În Germania sînt prevăzute discuții publice de fiecare dată cînd intervine un caz de practicare a experiențelor genetice într-un spațiu deschis. Legea referitoare la construcții prevede și acest gen de dezbateri; înainte de a se adopta un nou plan de construcții, legislatorul trebuie să asculte obiecțiile și recomandările venite din partea oamenilor ce locuiesc sau muncesc în zonă. Autoritățile responsabile pot ține cont de aceste obiecții sau nu. În funcție de interese. Legea nu le obligă, însă, să o facă. Acest lucru este regretabil, întrucît o măsură în genul celei de eliberare în natură de organisme manipulate genetic constituie o gravă atingere a drepturilor cetățeanului.

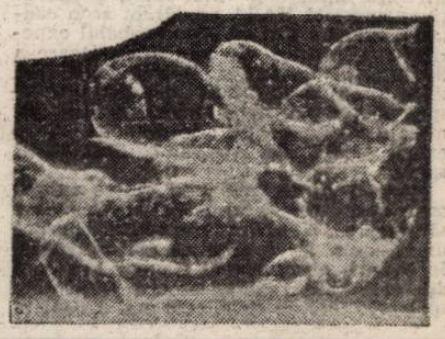

O soluție a acestei probleme spinoase ar consta în adoptarea unei formule care să permită indivizilor vizați să depună plîngere împotriva acestui gen de proiect și să oblige societățile specializate în astfel de operații să furnizeze dovezile necesare pentru a demonstra că riscurile ce însoțesc o astfel de experiență pot fi ținute sub control. Ar fi o măsură foarte binevenită pentru protecția populației și care ar duce la redefinirea succesiunii valorilor pe care societatea își propune să le apere. Astfel, problema sănătății cetățenilor și a mediului vor fi considerate un obiectiv de prim-plan, care trebuie să primeze asupra progresului tehnic și creării sau menținerii de locuri de muncă.

Din păcate, în Germania, legea nu a adoptat această soluție fericită. Prevenirea riscurilor a fost înlocuită cu repararea daunelor provocate. Din momentul producerii unui efect nedorit intervine principiul responsabilității. Cetățeanul lezat trebuie să dovedească faptul că paguba produsă rezultă direct de la organismele manipulate genetic eliberate în natură. Experiența a demonstrat, însă, că este foarte dificil să dovedești acest lucru. Aceasta depinde de genul de probe solicitate în justiție de la caz la caz și de calitatea expertizelor efectuate la fața locului. Dacă expertizele ajung la rezultate contradictorii (lucru care cel mai adesea se și întîmplă) nu se mai repară în nici un fel paguba produsă.

Un alt lucru de o deosebită importanță este nivelul cunoștințelor științifice și tehnice, care se modifică cu o repeziciune nemaipomenită, de o manieră în care cunoștințele făcute astăzi vor trebui revizuite mîine din cauza decelării, între timp, a efectelor secundare sau a atingerilor produse ulterior. În cazul produselor farmaceutice care au trecut numeroase teste și au fost supuse unui control permanent ce vizează eliminarea riscurilor efectelor secundare încă nedecelate s-ar putea eventual recurge la analiza rentabilității costurilor. Dar în cazul eliberării în natură a organismelor manipulate genetic rezultatele activității realizate nu sînt suficient de sigure întrucît efectele sinergice care se produc în natură nu pot fi simulate. Riscurile sînt incalculabile, deoarece organismele eliberate se dezvoltă de o manieră cu totul personală, care nu poate fi prevăzută anterior.

Un lucru este sigur; rolul opiniei publice trebuie să sporească în măsura efectelor înregistrate de aceste experimente mai mult sau mai puțin controlabile asupra societății.

ȘERBAN FILIP

Parapsihologia la marginea necunoscutului

Dedublări celebre

Vreme îndelungată „exilată" în cel mai bun caz în cărțile de literatură științifico-fantastică, privită cu suspiciune cel mai adesea de reprezentanți ai științei „oficiale", parapsihologia a depășit vîrsta centenarului și începe să preocupe instituții științifice dintre cele mai serioase, în aceeași măsură în care, la noi și prin alte părți, devine o prezență aproape permanentă în mass media.

Iată de ce am considerat că o incursiune printre rezultatele și întîmplările sale, într-adevăr de multe ori discutabile, ar putea trezi interesul și, în același timp, cazurile prezentate, vor putea — sperăm — să clarifice unele aspecte. Nu vor lipsi de aici referirile la experiența dobîndită de Hans Bender și Institutul său pentru zonele de frontieră în psihologie și igienă mentală, în ceea ce am putea numi „universul parapsihologiei"...

■ Una din primele întrebări care se ridică în abordarea unei probleme de parapsihologie este cea a gradului de confidență al relatării respectivului eveniment sau fenomen. O exemplificare se impune: este vorba despre renumitul Swedenborg, iar întîmplarea a fost relatată și comentată de însuși celebrul filosof de la Königsberg, Immanuel Kant.

Despre ce este vorba? Swedenborg, naturalist și filosof mistic suedez, a cărui ambiție a fost să realizeze o sinteză între filosofia antică și științele moderne, a avut adeseori viziuni pe care le-a făcut cunoscute celor din jur. Într-una din acestea, din anul 1756, pe cînd se afla la Göteborg, a „văzut" pur și simplu cum la Stockholm izbucnea un incendiu de mari proporții. Ceea ce pare incredibil este că incendiul avea să se producă simultan cu descrierea lui. Regăsim această întîmplare într-o scrisoare a lui Kant din 1763: „ce s-ar putea invoca pentru a contrazice un asemenea eveniment? Prietenul care mi-a scris despre el, a verificat totul el însuși, și nu numai la Stockholm, ci și la Göteborg, acum două luni, unde un oraș întreg — și să nu uităm că din cauza timpului scurt scurs de la 1756, majoritatea martorilor oculari erau încă în viață — l-a informat și i-a clarificat pe de-a-ntregul toate nelămuririle".

■ Dovezi din acest gen vin și din negura timpului, din antichitate, cînd Apollonius din Tyana acuzase o „intrare în transă" cu prilejul unui discurs la Efes, cînd pur și simplu „a văzut" cum era asasinat împăratul Domițian. Și exemplele pot continua.

■ Știința oficială a calificat vreme îndelungată drept simple superstiții fenomene ca așa numita „dedublare" sau visele premonitorii. Mai mult, uneori s-a ajuns pînă la a le califica drept „metafizică pentru proști, care văd secrete și mistere acolo unde nu există decît limitele inteligenței lor".

■ Nu toate punctele de vedere coincid însă. William James, marele filosof american, fratele cunoscutului scriitor Henry James, vorbea despre „restul neclasificat al științei", dominat de prejudecăți, luări de poziție pasionale, fie pro, fie contra, și totuși extrem de interesant pentru cercetarea științifică.

■ Pentru a rămîne la fenomenele de dedublare petrecute concomitent cu prezentarea, dar și mai frecvent cele proiectate în viitor, cotidianul german de mare tiraj „Die Bild Zeitung", inițiia în anii '70 un ciclu de articole sub genericul „cel de-al șaselea simț". În final, s-au primit la redacție peste 2000 de scrisori de la cititori. 1500 din faptele relatate au fost clasificate: telepatia și dedublarea s-au situat pe locul întîi (50%) în ceea ce privește tipul de activitate „psi", visele — forma cea mai frecventă de manifestare (43%), iar moartea — tema predominantă (44%). Scrisorile mai semnalau premoniția (39%) sau psihokinezia (7%), intuiția (21%) și halucinațiile și viziunile (18%); alte teme erau boala, pericolele mortale, evenimente importante sau mai puțin importante.

■ Iată și un caz, așa cum se găsește el înregistrat și studiat în arhiva Institutului de Parapsihologie din Freiburg.

Este povestea slujnicei Gret din Althausen, prezicătoarea unui mare incendiu care urma să se producă în fața bisericii în timpul slujbei, fără ca vreunul din credincioși să pățească ceva, cu un arbore care arde, cu focul care se propagă spre Nord, oprindu-se apoi în fața unei anume case, cu oameni purtînd uniforme necunoscute ei, antrenați în stingerea focului... Totul precedat de o trăsură cu cai albi purtînd o pereche de tineri căsătoriți... Lumea uită de prezicerea slujnicei, dar și-o reamintește în 1925, cînd are loc episodul trăsurii. Iar, în 1933, izbucnește și incendiul! Se desfășoară aidoma descrierilor ei. O anchetă realizată cu mulți ani după 1962 a constatat cît de vie se păstrase amintirea acelor întîmplări...

MIHAELA DOROBANȚU

Incendiul din satul Althausen, prezis în cele mai mici detalii cu ani de zile înainte.

starea de VEGHE

„CÎTE NU AM RATAT PÎNĂ AZI...“

Un serial—maraton, un serial ale cărui filmări se prelungesc ani la rînd, conduce deseori, s-ar părea, la o anume «osmoză» temperamentală și de spiritualitate între personajele filmului și interpreții lor. Rolul instituie în plus, pînă la un punct, o nouă experiență de viață, un «model» existențial, creat și asumat, ulterior, pînă la gest și detaliu, cu efectul inevitabil deformator al acelor «măști», purtate prea mult timp, care sfîrșesc prin a apropria, pînă la identificarea totală, chipul real cu masca.

Ken Kercheval, interpretul lui Clif Barnes — ca într-un mariaj în care soții, prin neînțelese influențări, ajung să semene pînă și fizic între ei — a persistat în a fi «un fel de Clif», cu nenorocul lui, inclusiv, și după terminarea serialului. Fotoreporterii de la „Neue Welt“ ne asigură că fostul și actualul Clif poartă în continuare pînă și același tip de cămăși, de preferință albastre, dar acum — la 57 de ani împliniți — cu trei numere mai mari. Rînjetul din ceasurile lui rele, din film, i s-a înscris definitiv în trăsăturile feței. Dar și mai trist, aflăm, starul de altădată se află și în fața ruinei financiare. Sperantele sale «ciclice» întru a se relansa și redresa în vreun fel (cel puțin în serial) nu și-au găsit acoperire în viață, iar banii, nu puțini, cîștigați cu greu în lungii ani ai serialului, s-au scurs precum alcoolul «pe drumul gîtlejului». Ziariștii de care aminteam anterior, după cum se observă, nu sînt deloc reverențioși cu înfrînții sau după expresia lor, „cu cei care, prin propria lor voință, (ori lipsă de voință), s-au cam dus dracului“. Ken Kercheval însuși admite că, în ultima parte a vieții, ar fi băut mai mult decît Clif, acuzînd, ca și Barnes, un ghinion funciar.

În viața interpretului, ca și în film dealtfel, a existat o femeie care a încercat (care ar fi putut) să-l salveze. În viață se numea Ava Fox, era un fel de obiector de conștiință (jurist în viața civilă) gata să-i arunce la timp un colac de salvare. Și s-ar fi părut, un moment, că destinul lui Ken ar putea lua o altă turnură... S-a întîmplat însă — tot ca în serial — altfel. Inconsecvențele, «nevoia sa de infidelitate» (stările malefice au și ele, se pare, un «punct critic» care le obligă să se manifeste) l-au condus la o regretabilă despărțire de Ava. Ken-Clif se plînge tuturor, se vrea compătimit, alcoolul împinge la depresiuni și confesiuni gratuite, și se consideră un «păgubos irecuperabil». Gata să piardă totul... Ziariștii se întreabă: „Ce ar mai avea de pierdut?“

■

Bobby, Patrick Duffy, a încăruntit... La numai 43 de ani (în 1993), cute adînci îi brăzdează obrazul. Ceva s-a stins în el, în adînc, afirmă cei care l-au văzut de aproape, privirea îi este întunecată. Financiar, este drept, ar avea toate motivele să fie fericit: se numără azi printre milionarii Hollywood-ului, e proprietarul unui „ranch“ care ar putea rivaliza oricînd cu „Southfork“, cel din film. Copiii săi — doi fii, de 15 și, respectiv, 10 ani — învață în școli prestigioase (și scumpe), cai săi concurează la curse, mariajul său e solid, poate chiar prea solid, soția, foarte geloasă — mai în vîrstă cu 10 ani decît Bobby — asistă la toate filmările lui, care — maritul vorbind — i se par a fi „întîlniri mai mult decît periculoase, de gradul III“, cei puțin din punct de vedere erotic.

Starea actuală a lui Patrick Dufy, anxioasă, întunecată psihic, ar exprima, în opinia necruțătoarei sale soții, clasica criză a soților la jumătatea vieții. Într-o clipă de sinceritate, actorul a fost tentat, însă, de o meditație mai gravă. „Cîte nu am ratat pînă azi...“ — ar fi spus el ziariștilor. În plan profesional? În planul vieții de fiecare zi? Răspunsurile, ferme, întîrziate...

■

Larry Hagman, J.R., 61 de ani, pare să fi avut evoluția (ori involuția) cea mai puțin previzibilă din unghiul personajului interpretat în film, și cea mai de așteptat, din unghiul actorului, care încheie prin „J.R.“ o carieră. Duce o viață absolut sedentară, s-a îngrășat (s-a lenevit, după expresia sa), nu se ridică din fotoliu decît pentru a deschide frigiderul, preferă șampania, îl paște uitarea, iar în rarele sale plimbări se sprijină în baston. „Vulpea, scriu ziariștii germani, s-a transformat în hamster...“ Unde s-au dus zilele cînd făcea baie, în cadă, împrună cu Mandy? Ochii îi par sticloși, fața e azi buhăită. Cel mai convingător personaj din dinastia Ewing interpretează, azi, cel mai convingător sfîrșit de partidă. La ce bun încrîncenările, pare să se întrebe J.R., dacă în ultima scenă (dacă nu ești împuscat între timp) trebuie să aștepți, resemnat, declinul biologic și revanșa anonimatului?

Mărturisim, încă odată, că «dallasienii ne-au devenit infinit mai simpatici — mai credibili, mai rezonabili, uman — acum la episodul „204“, cînd întrevăd ce-i așteaptă, ca interpreți și eroi după derularea celorlalte 156 de serii.

Mai notam în „starea de veghe“, din numărul precedent al revistei, că Priscilla Presley — Jenna (47 de ani) s-ar număra printre acei interpreți (și personaje) care în viață (și în film) au știut totdeauna ce vor. Actrița se recomandă azi, consecință firească, cu mari succese în film, o situație financiară excelentă, un prieten constant, Marco Garibaldi, care se ocupă afectuos de fiul lor, Navarone... Și ca să nu cădem în vreun «happy-end», străin de adevărul, mărturisit sau nu, al acestui prea prelungit serial, la întrebarea ziariștilor — „pe cînd o viitoare căsătorie?“ — Priscilla Presley ar fi răspuns alb — în stilul ei din „Dallas“: „Nu mă mai las niciodată încătușată... De nimeni!“ Să o considerăm o victorioasă în viață?

■

De ce am inclus aceste considerații dallasiene, post-factum, previzibile, poate, ca să nu spun banale, într-o nouă „stare de veghe“? Pentru că ne pare rău de J.R. — Larry Hagman, ne pare rău de Kercheval — Clif, de Victoria — Pam, de Linda — Sue Ellen... Și ne pare rău că i-am acuzat, ani la rînd, de neadevăr, în viață și în artă, atunci cînd acuzabilă nu era decît o anume dorință constantă a bunului spectator ca filmul să nu-și înșele așteptările sale cuminți, și pe cît se poate morale, privind destinul eroilor. Lăsîndu-ne, totodată, speranța, că cenușiul și plictisul (și previzibilul) ar fi apanajul unei regii mediocre... Și că viața e altfel, mult mai interesantă... Viața cui? Viața lor?

Dar despre toate acestea, în afara oricăror considerații artistice privind valoarea serialului, în ultima parte a însemnărilor noastre despre dallasienii care au fost cîndva, interpreții de ieri și viața lor de azi.

DOREL DORIAN

PICĂTURA DE CIANURĂ ASTRALĂ

Cînd un astrolog celebru (de obicei plasat în spațiul european de gîndire, mai aproape de matricea noastră spirituală) afirmă într-o revistă consacrată din Occident că sinuciderea este descifrabilă în astrograma (tema nașterii), îl putem acuza că vrea să-și facă self-advertising (autopublicitate). Dar dacă, prudent și cu gîndul la scepticismul înfloritor al celor ce neagă puterile oculte ale altora, adaugă imediat că tendința de suicid nu este întotdeauna urmată de tragicul deznodămînt, atunci îi mai acordăm o șansă. Prin dubiul de sorginte cartesiană se apropie mai mult de bunul și comunul nostru simț.

Facem ce facem și tot la francezi ne întoarcem, căci de magnetul spiritualității galice nu vom putea scăpa și nici nu încercăm (chiar dacă admirîndu-l prea mult uităm uneori de propriile noastre valori). Astfel, astrologul Bernard Hervié spulberă discreția specifică acestei bresle — la cererea mult cititului „L'Événement du Jeudi“ — și se încumetă în public să arunce o rachetă luminoasă spre noaptea destinului unor mari vedete care au detestat moartea naturală. Vorbind despre Marilyn Monroe, Dalida, Romy Schneider și Patrick Dewaere (nume prinse de curînd în insectarul gîlcevii noastre), Hervié nu ezită să tranșeze á la française: „Tendințele sinucigașe reies foarte clar din temele (nașterii — n.n.) lor“!

Desigur, cititorul prompt și care nu se lasă înșelat cu una, cu două, va replica, aceste afirmații s-au făcut DUPĂ deznodămintele respective! Aveți dreptate. Dar v-aș pune și eu o întrebare: ați mai consulta dv. un astrolog care a prezis o nenorocire (de orice natură) confirmată

ULTERIOR enunțului respectiv? Cu siguranță că ați traversa strada dacă l-ați zări sau v-ați muta dacă stați în același bloc. Să recunoaștem că de la astrologi așteptăm în exclusivitate BINELE, cu corolarul lui, FERICIREA.

Sinuciderea și în general maleficul pot fi văzute foarte clar de astrologi, dl. Bernard Hervié nu exagerează. Dar ce se întîmplă cu cei ce află LA TIMP despre petele negre din existența lor? Să ne amintim de lupta cu destinul a lui John Wayne, omul atît de viguros din westernurile părinților noștri. Încă din anii '70 a fost avertizat astrologic de destinul sănătății, dar el a înfruntat în continuare cascadele de tutun și whisky. Ce să mai spunem de John. F. Kennedy sau Georges Pompidou, de James Dean sau Gil Delamar, somități care au avut destinul prevăzut, clasat și totuși ...

Deși nu ne face plăcere, același joc cu încrederea sau neîncrederea în astrologi a condus la marile dezastre ale celui de-al doilea război mondial. Astrologii lui Hitler l-au prevenit, însă marele dement al omenirii (unul din antichriștii preziși de Nostradamus) îi păstra lîngă el doar pe cei care îi slujeau interesele malefice. Poate că va apare vreodată o carte despre astrologia acestui război devastator (ale cărui consecințe ne împovărează și astăzi), din care să reiasă că — din cele puține cunoscute de mine pînă-n prezent astrologii lui Hitler și cei ai lui Stalin au cunoscut evoluția și deznodămîntul conflagrației încă de la venirea la putere a „tîrolezului sîngeros“ — cum spunea Nostradamus într-una din Centuriile sale.

Sîntem convinși, cei mai mulți dintre noi, că atît de îndepărtatele planete, pe care și cu gîndul ne sfiim să pășim, au mai mult un rol decorativ și că mecanica cerească servește numai științelor exacte. E adevărat numai în parte, căci un astrolog cu har Divin nu așteaptă de la ele decît CONFIRMAREA celor întrezărite de ei pentru viitor.

PAUL IOAN

● **ELECTRONICA ȘI CONFLICTELE TERESTRE.** Sistemele foarte sofisticate de comandă și control ale unităților operative, rețelele radioelectrice, perturbările provocate de tehnica de război electronică vor fi mai mult implicate în conflictele terestre. Cauza? Evoluția tehnologică a transmisiunilor se află în plină desfășurare. Aglomerarea tot mai mare a spațiului electronic a determinat punerea la punct, în Franța, a unui nou sistem de transmisii integrat – SOTRIN – de la analogic la digital.

● **COMPLEX INDUSTRIAL–MILITAR.** Cel al Israelului, de pildă, a luat naștere în urma embargoului impus în iunie 1967 de Franța. Războiul de 7 zile a fost primul conflict tehnologic, dintre arabi și israelieni, iar Tel Avivul a înțeles necesitatea imperativă de a nu mai depinde de surse străine de aprovizionare cu armament. Astăzi, Israelul produce arme, sisteme de armă, munitii și echipamente pentru forțele terestre, navale și aeriene, precum și o gamă de 600 de produse, din care peste jumătate de concepție, dezvoltare și construcție proprie. Multe dintre acestea se bucură de apreciere pe piețele externe, în mai bine de 50 de țări, între care SUA și state membre ale NATO.

● **TRATATUL DE LA ELYSEE.** Semnat în urmă cu 30 de ani, între Franța și Germania, tratatul respectiv a adus împăcarea între cei doi vecini, aproape de neimaginat pentru multe cancelarii europene. Referindu-se la acest tratat Klaus Kinkel, releva recent că „el a constituit premisa esențială a realizării unității germane“. „Noi, germanii, sîntem recunoscători francezilor pentru contribuția lor la edificarea Germaniei noi și mari, pentru investițiile franceze și înființarea a patru institute de cultură în noile landuri federale“, mai subliniază Kinkel.

● **SURSE ENERGETICE NECONVENȚIONALE.** Energia eoliană, care folosește energia mecanică a vîntului pentru generarea electricității cunoaște o renaștere și rivalizează cu energia fotovoltaică. Energia eoliană este, în prezent, competitivă din punct de vedere comercial, costul generării sale fiind în SUA de 6–8 cenți kwh. În lume se află în funcțiune peste 21 000 de instalații eoliene, cu o putere de peste 1 700 MW. Cea mai mare parte a acestor „mori de vînt“ moderne se află în California. Danemarca se află pe locul al doilea în lume în ceea ce privește puterea instalațiilor eoliene.

● **GRANDIOS PROIECT DE CONSERVARE A NATURII.** La amenajarea „pustiului verde“, cum a fost denumită rezervația Gray Ranch din statul american New Mexico, în suprafață de 1300 kmp, se lucrează de zor. El e cel mai mare proiect din SUA și poate de pe întreaga planetă. Uriașul perimetru arid se caracterizează prin platouri acoperite cu ierburi și arbuști, munți și o cîmpie joasă, aflat la granița cu Mexicul, în extremitatea sud-vestică. El întreține viața a peste 1000 de specii de plante și animale, unele extrem de rare, iar altele amenințate cu dispariția completă.

● **CÎMPUL DE LUPTĂ AL VIITORULUI.** Majoritatea sistemelor de arme ale generației 2000–2010 se află deja în dotare sau se perfecționează, iar unele evoluții tehnologice par ireversibile, re'evă experții militari. Progresul tehnologic va fi factorul determinant al viitorului cîmp de bătălie, dar nu trebuie să se neglijeze și importanța factorilor umani și geografici. Spațiul operativ, chiar strategic, va fi cunoscut în toată profunzimea sa, iar dispozitivele vor fi detectate, recunoscute și urmărite în orice condiții de vizibilitate.

CLIPE DE CUMPĂNĂ LA A DOUA TINEREȚE

Pentru unele femei, maturitatea reprezintă un moment la fel de dificil de parcurs precum adolescența. Pentru altele este o veritabilă renaștere, sursă de proiecte captivante. Oricum, a rămîne tînără pe toată perioada vîrstei adulte este unul din idealurile pe care femeia modernă tinde să-l transforme în realitate. Vîrsta de 40 de ani este și pentru bărbați și pentru femei cea a bilanțurilor, spun psihologii. Este momentul cînd sînt reexaminate succesele și eșecurile, cînd au fost consumate experiențe ce țin de domeniul afectiv, conjugal, familial, profesional. Este adesea momentul unei nevoi de stopare a elanului. Dar tot acum se naște „senzația urgenței" declanșată de conștientizarea mai acută a faptului că toți sîntem muritori, susține dr. Bonierbale-Branchereau.

Funcția de părinte ocrotitor în cadrul cuplului cunoaște mutații. Este momentul cînd copiii își întemeiază la rîndul lor familii. De aici, pentru părinți sentimentul „de cochilie vidă". Alteori intervine ruptura cuplului prin decesul unuia dintre soți. „Subiectul este conștientizat cu duritatea specifică vieții, despre timpul deja trăit și despre cel care a mai rămas", constată dr. Millet, cunoscut psihiatru francez. Astfel de episoade conduc la evaluările traiectoriei existențiale, ale timpului investit pentru reușita socială. Oricum, vîrsta de 40 de ani reprezintă o răscruce. **Kim Basinger** un sex-simbol aflat la acest „hotar" mărturisește că acum cunoaște „explozia unor plăceri certe". Ea consideră că „iubirea de acum este eliberatoare". Și, în consecință încearcă să „întoarcă emoțiile la 180°"

„Pe planul strict al sexualității se poate spune că abia după 35 de ani femeia realizează importanța senzualității", spune dr. Bonierbale-Branchereau. Dacă femeia a fost frustrată pe acest plan, va deveni abstinentă. Și uneori apare „depresia specifică maturității pe care psihiatrii au identificat-o în ceea ce s-ar putea numi o a doua adolescență", explică dr. L. Millet. „Modificările fiziologice pot favoriza confuzia, descurajarea, depresia, dar mult mai frecvent se remarcă o adevărată renaștere a feminității, a personalității, a creativității", relevă dr. L. Millet.

Chiar dacă din unele puncte de vedere acest moment al vieții femeii reprezintă apogeul, toți specialiștii se grăbesc să ne atenționeze că a sosit momentul „bilanțului sănătății". Acum se pot cuantifica excesele. Bilanțurile cardiologice, ginecologice, mamografiile trebuie făcute sistematic pentru a reuși să se prevină sau să se depisteze precoce o maladie cardiovasculară sau un cancer. Dar să lecturăm rapid și cîteva dintre mărturisirile oferite revistei „Voici" pentru un sondaj pe această temă.

■ **Patricia Coquatrix** a înfruntat un cancer de sîn. „Chiar dacă nu am avut de ales, vîrsta de 40 de ani este minunată. Astăzi, fac ce fac toate femeile : mai puțin alcool, un regim alimentar ușor și nu uit niciodată importanța bilanțurilor de sănătate".

■ După două cancere de sîn, **Marie-Laure Angry** se supune din 6 în 6 luni unui control medical : „mii de femei fac același lucru".

■ La 40 de ani, vorbind despre înfățișarea sa fizică, topmodelul **Lauren Hutton** declară : „Ridurile sînt legiunile mele de onoare".

■ **Catherine Lara,** găsește că „un obraz care nu are riduri este un obraz fără istorie".

■ **Sylvie Vartan** practică sportul mărturisind : „Pentru moral nimic nu este mai bun.

■ Frumoasa **Ornella Muti** își conservă forma și... formele seducătoare, practicînd yoga.

Ornella Muti

Este metoda ideală de refacere a energiei". Dar, după 40 de ani și-a moderat elanul. „Pentru a-mi păstra linia și tonusul fac zilnic o jumătate de oră de dans clasic și de două ori pe săptămînă o oră de jogging".

■ **Mireille Mathieu** pledează pentru o viață sănătoasă. Pentru a-și conserva tenul său diafan recurge la „trucuri" foarte simple : „De la 20 de ani am renunțat să mă mai bronzez. Nu există nimic mai eficient pentru protejarea pielii. De asemenea, nu fumez, știut fiind că fumatul dă o tentă gri tenului. În plus încerc să dorm cel puțin 8 ore pe noapte".

Nu ne rămîne decît să împrumutăm „trucurile" vedetelor...

Kim Basinger

Sylvie Vartan

magazin

Femina Club

Europa... gastronomică

Editată în șase limbi, cartea „Vive la difference !" îi invită pe cei dornici să descopere specialitățile gastronomice specifice fiecărei țări. Fiecare hartă simbolizează o țară și un oraș al Europei și tradițiile sale culinare. O face cu ajutorul unei imagini sau al unei rețete culinare specifice. Se dau toate detaliile pentru a se păstra savoarea fiecărui preparat...

TORT ALB

Ingrediente : 6—8—10 albușuri, *zahăr, frișcă, fructe zaharisite sau din dulceață.*

Se fac mai multe blaturi din albuș : se bat albușurile spumă cu cîte 2—3 linguri de zahăr pentru fiecare.

Se porționează în cantități diferite și se dă la rece.

Se coc pe fundul unor cratițe de mărimi diferite. Se scot și se lasă să se răcească.

Se așază pe un platou în ordine descrescătoare punînd frișcă între ele.

Se îmbracă totul în frișcă și se ornează cu fructe (I. S.)

MATRIMONIALE

la japonezi...

● A găsi „bărbatul ideal" este o problemă care îi preocupă încă pe japonezi. În acest scop au inventat un gen sui-generis de agenții matrimoniale sub forma unor automate de distribuție (instalate în cea mai mare parte a orașelor nipone) candidatele care fac apel la acest mod de a-și găsi iubirea obțin fișele cu semnalmentele și principalele date ale bărbaților care își caută și ei fericirea. Pe aceste fișe sînt, de asemenea, reproduse fotografiile împreună cu marca autoturismului, horoscopul și numărul de telefon la care pot fi găsiți bărbații care aspiră la acest mod original de a-și găsi perechea potrivită.

...și la noi

● Revista „Magazin" publică în pagina „Femina Club" anunțuri matrimoniale. Contravaloarea anunțurilor, calculată la 50 lei cuvîntul, se va trimite prin mandat poștal în contul Casei Editoriale „Magazin" SRL nr. 40.10.10.85.00 deschis la Banca Comercială „Ion Țiriac" S.A. Textul anunțului se va nota pe mandatul poștal respectiv, la rubrica „Loc pentru corespondență".

Filă de calendar...

În avanpremieră la de acum cunoscuta sa carte-eveniment „Sex", simultan cu lansarea discului „Erotica", spre sfîrșitul anului trecut Madonna a oferit și materialul fotografic necesar pentru alcătuirea unui calendar erotic. Vă oferim o filă din acest calendar însoțită de o mărturisire a controversatului star : „Îmi place să pozez goală. Nu o fac pentru a șoca oamenii. Este clar că ofer astfel mai mult decît se speră, dar unii nu pot suporta adevărul că sînt femeie, că am succes, putere și mulți bani..."

*CRONICA modei

Șalul... fermecător

Desenele delicate, fluiditatea materialelor din care sînt confecționate dau un farmec deosebit șalurilor care constituie un accesoriu de mare valoare în moda actuală. Dacă sînt alese în tonuri potrivite cu restul ansamblului vestimentar și drapate cu fantezie în jurul gîtului sau pe un umăr, ele devin... fermecătoare. (A.P.)

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MAGAZIN global

Din dosarul secret al asasinării lui Kennedy

OSWALD

nu prea nimerea la ţintă

Lee Harvey Oswald, acuzat pentru asasinarea preşedintelui Statelor Unite John Fitzgerald Kennedy, s-a aflat din noiembrie 1959 pînă în mai 1962 în URSS, fiind asiduu supravegheat de KGB. Recent, la Moscova a fost publicat dosarul său secret.

KGB a început să se intereseze de Oswald în momentul cînd acesta a sosit ca turist în URSS, a cerut azil politic şi cetăţenie sovietică. Faptul a surprins atît de mult serviciile speciale sovietice, încît împotriva oaspetului nepoftit, au fost nevoite să se aplice toate mijloacele de supraveghere, respectiv ascultările telefonice, controlul corespondenţei, observarea directă (mai bine zis urmărirea), precum şi datele de agentură, adică relaţiile colaboratorilor secreţi. KGB dorea să stabilească în primul rînd, dacă Oswald nu fusese trimis de CIA şi în final a ajuns la concluzia că nu. Cu toate acestea, supravegherea a durat pe tot parcursul şederii lui pe teritoriul sovietic.

Oswald s-a declarat frecvent apărător al comunismului, totuşi — potrivit afirmaţiilor KGB — el nu s-a învrednicit să studieze operele lui Marx şi Lenin. În schimb, s-a hotărît (după cum el însuşi declara, în sprijinul propriilor convingeri) să recurgă la un pas disperat: drept protest împotriva amînării cererii sale de azil, şi-a tăiat venele. KGB a cerut doctorului care-i salvase viaţa, să-l controleze dacă este sănătos din punct de vedere psihic. Răspunsul a fost: da, pe deplin sănătos.

Ocupaţia preferată a prezumptivului asasin al lui Kennedy era să se distreze într-o companie plăcută. Îi plăceau femeile, dansul şi băutura. Aşa avea s-o cunoască şi pe viitoarea lui soţie, Marina Prusakova care, după cum arată documentele, nu era agentă KGB. Oswald locuia la Minsk şi lucra la fabrica de televizoare din localitate. Primise slujba aceasta, în urma specializării în electronică. Totuşi, la un moment dat, cînd i se defectase radioul, s-a adresat pentru reparaţie unui cunoscut, iar KGB-ul fusese prompt informat asupra acestui incident. Agenţii hotăriseră, de asemenea, să-l înscrie la un cerc de vînătoare, aşa că şi-a cumpărat o puşcă pentru a încerca să vîneze. Dar martorii declară că „nu prea nimerea ţinta" (a putut el să-l nimerească atît de bine pe preşedinte? — arată cu surprindere consilierul fostului comandant al KGB, Vlaceslav Niconov, comentînd datele aflate la dosar). KGB a verificat şi dacă la vînătoare Oswald nu se abătea în apropierea obiectivelor interzise.

Pe toată perioada şederii în URSS, în comportarea lui Oswald, căruia în documentele operative i se dăduse numele conspirativ „Nalim" şi „Lihoi" nu s-a putut constata nimic. Din documente reiese, de asemenea, şi că Oswald nu a fost racolat de KGB. După plecarea lui, dosarul a ajuns la arhivă şi urma să fie distrus conform procedurii obligatorii, dar după 22 noiembrie 1963, adică după tragicul atentat de la Dallas, cineva a scris pe dosar: „materiale cu valoare istorică". Graţie inscripţiei, ele s-au păstrat pînă în zilele noastre.

M.D.

Copia era... originalul

Un mic tablou aparţinînd celebrului pictor Raffaello Sanzio şi intitulat „La Madonna dei Garofani" era considerat pierdut de foarte mulţi ani, singura consolare era faptul că exista o copie. Aceasta se afla conservată în castelul englez Alnwick şi făcea parte din colecţia

ducelui Northumberland. Cînd a fost cazul să se organizeze o retrospectivă a operelor lui Raffaello, s-a făcut apel şi la ducele Northumberland pentru a permite şi expunerea tabloului citat mai sus. Odată cu răspunsul pozitiv al proprietarului, specialiştii în materie şi-au permis să facă un nou şi minuţios control, iar rezultatul a fost cu totul neaşteptat : copia era de fapt un tablou original, constatare care a produs o mare vîlvă în rîndul colecţionarilor şi a oamenilor implicaţi în această acţiune. Dintr-o dată, valoarea tabloului (spre satisfacţia neaşteptată a ducelui) a făcut un salt financiar extraordinar. După cum relevă revista italiană „Stop", tabloul a fost estimat la peste 60 de miliarde de lire italiene. Oricum, descoperirea a făcut senzaţie şi a constituit marele punct de atracţie al retrospectivei operelor lui Raffaello Sanzio.

Doar zeci de grame de materie activă la hectar!

În domeniul protecţiei culturilor agricole, marele concern Rhone-Poulenc a dezvoltat de-a lungul anilor molecule mai active la doză din ce în ce mai redusă la hectar. Astfel, în ultimii 40 de ani, cantitatea de materie activă pe hectar s-a redus de 1 000 de ori : de la 10 kilograme în 1950, s-a ajuns la 2 kilograme în 1960 şi 200 de grame în anii 70, pentru ca, în zilele noastre să ajungă la ordinul cîtorva zeci de grame la hectar. Noile tehnologii puse la punct de specialiştii de la Rhone-Poulenc vizează o nouă etapă, în care materia activă va fi integrată direct în jurul sămînţei, evitîndu-se astfel tratamentele externe.

Prietena mea, lama

După simpatia pe care americanii şi-au manifestat-o faţă de purceluşi, un nou animal a devenit cel mai la modă prieten al omului în Statele Unite ale Americii : lama. Cunoscut pentru felul direct în care se manifestă faţă de cei care nu îi agreează, acest mamifer înalt de 1,20 metri s-a dovedit a fi totuşi o foarte plăcută companie. Lama se ataşează foarte repede de stăpînii săi şi

este uşor de întreţinut. Ceva mai mare decît un cîine, lama este mai scumpă. Un mascul costă de exemplu circa 8 000 de dolari, iar o femelă 12 000 dolari. Datorită acestui fapt, creşterea lamelor se bucură de un succes deosebit dincolo de ocean. În prezent, pe teritoriul american ar trăi circa 40 000 de lame.

POVESTEA UNEI MARI IUBIRI

Rainier şi Grace

1956, început de aprilie. Statuia Libertăţii priveşte spre nava ce se îndepărtează din ce în ce mai mult de ţărmurile Americii, către Europa. O dată cu ea — nava se numeşte „Constitution" — porneşte spre vechiul continent o actriţă de cinema. Frumoasă, talentată, celebră. Dar doar actriţă. Şi, ca în poveştile cu zîne, cînd peste opt zile vaporul acostează la capătul călătoriei, din el va cobori o prinţesă.

Viitorul soţ o aşteaptă. Îi bate inima. Ea apare, nu mai puţin emoţionată, pe punte. Îi întinde mîna, o ajută să coboare pasarela. Sirenele vapoarelor din port dau semnalul de bun venit. Douăzeci de mii de oameni ovaţionează şi agită steguleţe. O salvă de tun completează spectacolul — totul este desăvîrşit. Doar pălăria mireselui pare nepotrivită. Este prea mare. Toţi au venit să o vadă pe ea. Şi au plecat, într-un fel, mulţumiţi. Fără să ştie că pălăria le ascundea lacrimile de fericire care dăduseră şi mai multă strălucire celor mai frumoşi ochi albaştri din lume. Ochii lui Grace Kelly — prinţesa Grace de Monaco...

Dacă cineva se mai îndoieşte că uneori şi poveştile pot deveni aievea, atunci nu are decît să se gîndească la povestea lui Grace şi Rainier de Monaco. 26 de ani şi jumătate de fericire, ale cărei pagini să le răsfoim împreună. N-au fost atît de multe cîte ar fi putut să fie pentru fericirea cu care erau încărcate şi ultima din ele a fost o pagină de durere. După aceea, Monaco n-a mai fost niciodată ceea ce fusese înainte. Dar, de fapt, ce înseamnă Monaco?

Un stat cu 30 000 de locuitori, dintre care doar 5 000 sînt de origine monegască! Situaţie unică în lume — aici străinii sînt de cinci ori mai numeroşi decît băştinaşii. Un stat a cărui frontieră, cum spune atît de frumos Jeffrey Robinson, care a dedicat o superbă carte lui Grace de Monaco, este un simplu rond de flori, unde se vorbeşte franceza ca limbă oficială, dar şi engleza şi italiana, unde venitul pe cap de locuitor este cel mai ridicat de pe Terra, unde există cel mai mare raport număr de locuitori/număr de automobile — 2/1, unde sărăcia este o noţiune aproape necunoscută, iar nivelul de viaţă este atît de ridicat, încît... doar preţurile îl depăşesc.

Să revenim însă asupra personajelor principale.

Rainier III, care şi astăzi, cînd Grace nu mai există, este în continuare Prinţul de Monaco, rămîne, după moartea lui Hirohito, monarhul cu cea mai îndelungată domnie de pe pămîntul zilelor noastre. Interesat de cercetări oceanografice şi pătimaş îndrăgostit de natură şi animale — a amenajat pe terenul proprietăţii sale de la Roc Agel, pe care a cumpărat-o după căsătoria cu Grace, o grădină zoologică în care nu vezi numai lei şi tigri, dar te poţi plimba alături de hipopotamul Pollux sau de rinocerul Margaret.

Dar pentru a pătrunde mai bine în atmosfera frumoasei poveşti de dragoste dintre Rainier şi Grace, să ne întoarcem puţin în timp.

În 1920 se naşte Rainier Louis Henri Maxence — primul prinţ de origine monegască! Urcă pe tron în 1949, rămîne celibatar, ţintă a tuturor vînătoarelor de zestre. Are o legătură cu Gisèle Pascal, de care se desparte însă. Dar, într-o zi i se cere permisiunea ca o actriţă din SUA să-i viziteze domeniile şi să facă fotografii pentru un reportaj în revista „Look". Astfel pătrunde în viaţa sa Grace Kelly. Anul era 1955. Întrebată ce impresie i-a făcut prinţul, Grace răspunde doar atît: „este fermecător". După cîtva timp, Rainier se duce să pescuiască în Florida. Pe cine ar vrea să întîlnească? „Este o tînără actriţă care mi-a fost prezentată, Grace Kelly, mi-ar face plăcere să o revăd"...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANŢU

CÎND C.I.A. ŞI K.G.B. LUCREAZĂ... ÎMPREUNĂ

Pînă nu de mult, între C.I.A. (Serviciul secret american) şi K.G.B. (Serviciul secret sovietic) relaţiile erau cele dintre o pisică şi un cîine. Odată cu dispariţia Uniunii Sovietice şi transformarea K.G.B.-ului în Agenţia rusă de siguranţă federală, relaţiile s-au schimbat simţitor, ajungîndu-se chiar la... colaborare.

Un eveniment nu prea îndepărtat în timp demonstrează acest fapt. Cele două reţele ale serviciilor secrete s-au aflat într-o strînsă colaborare cu prilejul unui caz petrecut la Moscova. O bandă de răpitori (formată din elemente declasate din Rusia) a răpit pe soţii Daniel şi Sofia Weinstock, miliardari din Australia aflaţi în vizită ca turişti la Moscova. Date fiind dificultăţile găsirii unei soluţii rapide, cele două servicii s-au aflat în această acţiune. Cu forţe sporite şi cu specialişti de primă mînă, acţiunea întreprinsă a fost încheiată cu succes, cele două persoane răpite şi plasate în două locuri diferite, au fost eliberate, iar răpitorii arestaţi şi predaţi justiţiei ruse.

Nr. 6 (1842) din 13 februarie 1993

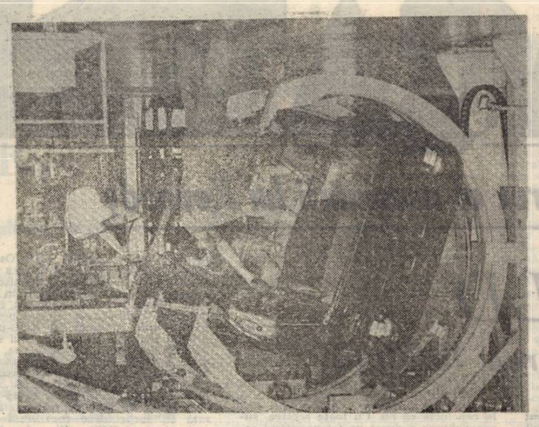

„Rețeta" succesului la MERCEDES-BENZ

■ Marele concern Mercedes-Benz a inaugurat recent la Rastatt o nouă uzină de construcție de automobile ■ Este vorba de ultimul mare proiect industrial ce a prins viață în 1992 în Germania. ■ Pentru prima oară, specialiștii întreprinderii au putut participa la conceperea și organizarea noii unități productive ■ Concurența niponă i-a învățat pe nemți că, într-o uzină, muncitorii nu trebuie să efectueze numai operații monotone, ci trebuie să le fie stimulată și creativitatea ■ În prezent, marele grup industrial Mercedes-Benz intenționează să introducă în toate uzinele sale modelul de asamblare a automobilelor folosit la Rastatt.

Cu ocazia inaugurării noii uzine de asamblare a automobilelor de la Rastatt, președintele Consiliului de administrație al concernului Mercedes-Benz și-a calificat „copilul" său preferat drept cea mai modernă uzină de acest profil din lume. Conducerea concernului intenționează să ridice nivelul „vechilor" săi uzine de la Sindelfingen și Bremen, ceea ce se va reduce prin lucrul în grupe și reducerea cotelor de producție cu 20 la sută. Astfel, consideră șeful personalului întreprinderii, Karl Feuerstein, că omul redevine factorul determinant în asigurarea rentabilității unei întreprinderi. Noua uzină nu foloseste decît un singur robot industrial, pentru montarea parbrizului. Uzinele din străinătate ale trustului Mercedes-Benz se află în Africa de Sud și în Asia. Grupul intenționează să se implanteze și în alte țări, starea financiară bună înregistrată în ultimele decenii făcînd această intenție perfect realizabilă.

Marele patron al concernului, Edzard Reuter, a anunțat recent intenția de optimizare a procesului de producție în uzinele sale, prin exploatarea acestora în proporție de 98 la sută, față de 95 la sută în prezent. Aceasta se traduce prin construirea a circa 70 000 de noi automobile în plus anual. În prezent, la noua uzină din Rastatt, 250 de muncitori asamblează 20 de autoturisme zilnic, lucrînd în grupe de cîte cel mult 12 persoane. Efectivele lucrătorilor noii uzine au depășit cifra de 1240 de persoane la sfîrșitul anului trecut, iar producția s-a ridicat la 215 autoturisme pe zi. În faza finală, prevăzută a se derula în anul 1995, **circa 5000 de lucrători vor asambla** circa 360 de autoturisme pe zi.

Uzina din Sindelfingen livrează celei din Rastatt caroseriile în formă finală, vehiculele din categoria „compact" vin de la Bremen și Sindelfingen, categoria „mijlocie" este livrată de uzinele din Sindelfingen și Rastatt, SL din nordul Germaniei, iar categoria S este produsă în Suabia. La Rastatt se utilizează platforma de montaj pe care muncitorii se deplasează împreună cu caroseria pe care lucrează. Nu mai există controlori, nici finisori ; grupul de lucru își asumă în întregime responsabilitatea pentru calitatea activității depuse.

Președintele Consiliului de administrație al concernului, Werner-Niefer, consideră că uzina din Rastatt nu este o „copie" a conceptului de producție nipon sau scandinav, ci este un sistem complet nou. Japonezii, de altfel, lucrează încă pe sistemul lanțului de producție clasic. În cadrul noii filosofii de organizare a activității, susține Werner-Niefer, se află omul cu posibilitățile sale practic nelimitate. La Rastatt, automobilele Mercedes-Benz vor fi produse la un preț de cost cu 20 la sută inferior celui practicat pînă nu demult în uzinele concernului. Presiunea niponă este considerabilă, uzinele din „Țara Soarelui Răsare" producînd automobile la un cost inferior cu 25 de procente celui înregistrat în lume. La Rastatt se intenționează a se realiza și îmbunătățirea calității echipamentelor din componența automobilelor. În pofida severelor exigențe ecologice, impozitelor ridicate percepute de stat și a îndelungatelor proceduri de autorizare a producției, Mercedes-Benz a reușit, la capătul a șapte ani de încercări, să-și inaugureze noua uzină la Rastatt.

Cînd uzina va fi complet terminată, în toamna anului 1994, Mercedes-Benz va fi investit circa 2,4 miliarde de mărci și va fi creat 5000 de locuri de muncă la Rastatt. Noua filosofie a producției la Mercedes-Benz constă și în accentuarea producției de componente auto în cadrul unor mici unități de producție. Ele vor livra componente complete. Acesta este pe scurt, succesul producției la Mercedes-Daimler-Benz.

ȘERBAN FILIP

MAGAZIN AUTO

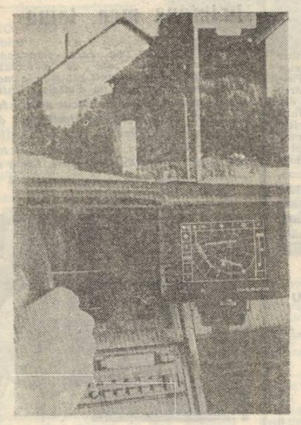

SISTEME ULTRAMODERNE DE GHIDARE A TRANSPORTURILOR RUTIERE

● *Harta rutieră „Geograph", pusă la punct de marele concern german Mercedes-Benz. Lectura sa se efectuează prin intermediul unui scanner video pe dischetă sau disc compact. Acest sistem a fost preluat și de trustul Bosch-Blaupunkt, care și-a botezat „Travelpilot" sistemul său de localizare a obiectivului. Pilotul electronic produs de Blaupunkt indică pe un ecran de 12 X 10 cm, fixat pe tabloul de bord, itinerariul ce urmează a fi străbătut pentru ajungerea la destinația urmărită, „Geograph" nu indică numai traseul de urmat, ci calculează pentru fiecare călătorie în parte distanța, durata și cheltuielile ce survin. Secretul acestei performanțe impresionante este simplu ; spre deosebire de hărțile clasice, aici este vorba de „hărți vectoriale". Vectorii permit calcularea parametrilor necesari. Săgețile ce arată distanța nu indică însă traseul precis al întregii călătorii, așa cum o face „Travelpilotul" pus la punct de Blaupunkt.*

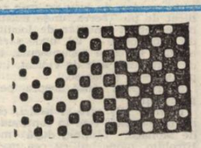

● **Un birou de studii din Karlsruhe (PTV) care s-a angajat, pentru Mercedes-Benz, să realizeze complicata operație de vectorizare a traseelor vest-europene, a reușit recent să ducă la bun sfîrșit această dificilă sarcină. Cele 34 000 de orase ale Germaniei și Austriei, împreună cu vasta rețea rutieră vest-europeană sînt disponibile în prezent sub formă de rețea vectorială. Hărțile Franței și Elveției tocmai au fost întocmite. Costul actual al programului este de 5 000 de mărci, discheta sa putînd fi inserată într-un simplu micro-ordinator. În momentul afișării de către „Geograph" a destinației unui transport, pe ecran apar automat cheltuielile ocazionate de efectuarea acestuia cu felurite tipuri de autovehicule, ca și cei mai seuri itinerar și orarul optim de acoperire al lui.**

■ **Reziduurile înalt radioactive din Marea Britanie sînt păstrate, de peste 35 de ani, în stare lichidă, în containere de oțel inoxidabil, cu pereți dubli, răcite cu apă și adăpostite în buncăre subterane. Pentru a scăpa de aceste reziduuri periculoase specialiștii britanici din Cumbria au inălțat o uzină menită să transfere în sticlă reziduurile înalt radioactive ! Potrivit noii tehnologii, mai sigure de depozitare, reziduurile radioactive în stare lichidă se toarnă în cisterne inoxidabile, în care se află deja sticla topită.**

■ **În India s-a reușit să se reactiveze embrioni de bovine menținuți timp de 40 de zile în azot lichid, la o temperatură de minus 196°C. După 280 de zile de gestație s-au născut vi. tei normali și sănătoși. Rezultatele obținute demonstrează viabilitatea tehnicii de înghețare a embrionilor, care pot fi păstrați pînă la 15 ani, pot fi ușor transportați în containere cu azot lichid în toate zonele țării și pot fi transferați cu succes la alte rase de bovine, inferioare din punct de vedere genetic, îmbunătățindu-se astfel calitatea întregului septel.**

■ **Soarele era mai mare și se rotea mai încet în secolul al XVII-lea. A-**

TELEX ● TELEX

ceastă afirmație aparține cercetătorilor de la laboratoarele CNRS de fizică solară de pe linia Observatoriul din Paris și cel din Lyon. Studiindu-se observațiile făcute în mod regulat în acea epocă și măsurindu-se deplasările petelor solare, constatate de astronomi între anii 1663—1710, s-a putut reconstitui rotația solară. În acele vremuri, Soarele se rotea mai lent decît în prezent. S-a calculat că în perioada 1656—1683 diametrul Soarelui s-a mărit cu circa 2000 km, dimensiunile astrului zilei reducîndu-se apoi încetul cu încetul pînă la mărimea sa actuală.

■ **Cunoașterea intensității transpirației arborilor și detectarea perturbațiilor produse de lipsa de excesul de apă sau provocate de diverse agresiuni (cum ar fi atacul unor paraziți sau diverse poluări) este facilitată de un captator realizat în Franța. Principiul este simplu. Două mici sonde sînt fixate în trunchiul arborelui, una deasupra celeilalte. Sonda inferioară este încălzită continuu, iar diferența de temperatură înregistrată între cele două sonde este proporțională cu circulația sevei. Această metodă aplicată în livezile cu pomi fructiferi permite măsurarea eficacității irigării.**

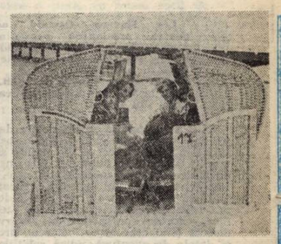

Mijloace de apărare

Se cunoaște faptul că germanii sînt pasionați după mare. Din păcate, Marea Baltică și Marea Nordului nu le oferă prea multe zile calde din cauza apei foarte reci și a vîntului friguros chiar în timpul verii. Anul trecut, pe plajele germane și-au făcut apariții noi mijloace de apărare împotriva temperaturilor scăzute : niște „cuiburi" protectoare care să le permită să reziste la intemperii atmosferice. „Moda" a prins foarte repede și numărul acestor refugii (asa cum se poate constata în fotografie) a crescut vertiginos.

CLEPSIDRA

■ **SUPRANUMITĂ de presa britanică „Lady J", o englezoaică în vîrstă de 16 ani s-a adresat Tribunalului suprem împotriva deciziei tribunalului local care nu-și dăduse acordul de a o lăsa să moară. Suferind de o boală incurabilă, ea a rugat doctorii să nu o mai mențină în viață în mod artificial. Medicii s-au adresat instanței. Între timp fata murise.**

■ **GONZALO AMARRO, un brazilian în vîrstă de 58 de ani, și-a vîndut soția amantului acesteia, în schimbul a 40 de dolari și în plus — de data asta pe gratis — i-a oferit și pe cei trei copii. Acordul a fost consfințit de o avocată care, în prezent, alături de semnatari va răspunde în fața instanței pentru comerț ilegal cu minori.**

■ **STUDENȚI din Taiwan au stabilit un nou record mondial în așezarea pieselor de domino. Construcția lor se compune din peste... 1 600 000 piese, iar timpul scurs de la atingerea primei piese și pînă la dărîmarea edificiului a fost de... 46 de minute.**

■ **ȘEFUL unei bande de hoți de automobile din Toulouse, care timp de cîteva luni de zile a făcut ravagii, fără a fi putut fi prins de poliție, nu era nimeni altul decît un copil în vîrstă de 10 ani ! Pierre a atras atenția poliției prin faptul că el conducea un automobil furat stînd... în picioare. Era prea mic pentru ca așezat să poată ajunge cu picioarele la pedala de accelerație și frînă...**

Ultimele secrete ale Spaniei antice

● Urmele celui mai vechi Homo Erectus, descoperit în Gibraltar, au o vechime de peste 800 000 de ani ● Primul om de Neandertal a fost descoperit în extremitatea sudică a Spaniei, în anul 1934 ● Pînă în prezent, nu a fost descoperită nici măcar o urmă a civilizației pietrei în Peninsula Iberică ● Multe monumente funerare cu forme curioase din epoca așa-zis clasică din spațiul iberic sînt comparabile cu cele ale hititilor.

Primul om de Neandertal a fost descoperit la Fort Scary (în Gibraltar), în 1934. Multă vreme această descoperire a fost pusă sub semnul întrebării de mulți oameni de știință. Cei 28 de membri ai Institutului arheologic german de la Madrid, care lucrează în strînsă colaborare cu colegii lor spanioli, au studiat amănuntit urmele lăsate de-a lungul veacurilor de iberici, celți, fenicieni, greci și romani în Spania. Spre deosebire de alte țări mediteraneene, Spania oferă posibilitatea arheologilor străini să efectueze cercetări pe teritoriul său, lucrări de care specialiștii germani au profitat din plin.

Specialiștii mai au de rezolvat încă multe probleme de ordin teoretic. Pînă în prezent, nu a fost descoperită nici măcar o urmă a civilizației pietrei în interiorul vastei Peninsule Iberice. Oamenii preistorici care trăiau de pe urma vînătorii și pescuitul se pare că au trecut direct în epoca bronzului, fără clasica perioadă a tranziției. Multe monumente funerare cu forme curioase, care au fost comparate de experți cu cele ale hititilor, datează din epoca așa-zis clasică. Reprezentări arhaice l-au determinat pe specialiști să facă analogii cu arta Greciei orientale. În perioada îndelungatei domnii a împăratului Augustus, romanii au intenționat să aducă Spania „dintr-o sinemă lovitură" la același nivel cultural cu celelalte țări occidentale ce formau marele Imperiu roman. În acei ani, au fost construite monumentele enorme, care au fost distruse sau au servit ulterior la ridicarea altor construcții.

Specialiștii germani au comparat Mericla, fosta capitală a provinciei Lusitania, cu Efseul. Importante centre în epoca erau și antica Saragosă și orașul Tarragon, ridicat pe trei terase și înconjurat de ziduri puternice. Interesante au fost și efectele invaziei vizigoților în Spania, deoarece este surprinzător să constați, după atîta amar de vreme, cum un popor care nu reprezenta decît 5 la sută din totalul populației a reușit să domine toate structurile țării. Din această perioadă datează și influențe africane, după cum o dovedesc dublele abside din bisericile ariene.

Specialiștii în cultura Islamului au studiat ornamentele originale din regiunea mediteraneană care au putut fi conservate la Cordoba pînă în mijlocul secolului al X-lea e. n. Ca urmare a lucrărilor efectuate în Maroc, s-a putut demonstra că aceste influențe coborau pe firul timpului pînă la Marrakech-ul aflat pe atunci sub dominația Almoravizilor, o epocă în care mulți arhitecți andaluzi se găseau în Maroc. Institutul arheologic german posedă o bibliotecă ce cuprinde 45 000 de opere, dar și ordinatoare care permit localizarea orașelor antice pe baza măsurătorilor efectuate asupra rezistenței electrice și a umidității solului.

Cel mai ambițios proiect al Institutului rămîne studiul litoralului, geologii încercînd să reconstituie urmele locurilor de îmbinare a cursurilor de apă pentru a descoperi urmele vechilor locuri populate de oameni.

ȘERBAN FILIP

Sperietori de păsări pe... fluviu

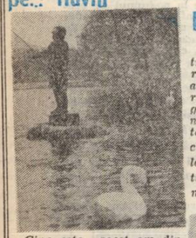

Cine este acest om din fotografie, imobil, calm care stă tot timpul în picioare pe o roată de automobil fixată pe un material gonflabil ancorat, în timp ce ține în mînă o undiță ? Este ultima „născocire" a autorităților din Zurzach, o localitate germană din vecinătatea fluviului Rin, în scopul măririi numărului mare de porumbei care „vînează" prea mulți pești din apă, sărăcind astfel patrimoniul piscicol al fluviului. S-a ajuns la această soluție neobișnuită de fixare a sperietorilor de păsări în apă întrucît toate celelalte metode de apărare s-au dovedit ineficace.

Bucuriile iernii

Minnesota este unul dintre statele cele mai friguroase din SUA. Multe luni aici domnește o temperatură scăzută mult sub zero grade și cum în statul Minnesota se află foarte multe lacuri (circa 20.000) acestea îngheață și permit locuitorilor să practice patinajul. Dată fiind mărimea unor lacuri, unii dintre pasionații practicanți ai patinajului folosesc și unele metode originale. Fotografia înfățișează lacul Carson Bay, în apropierea localității turistice cu același nume, pe care patinează doi bărbați dotați cu cîte o velă ținută în brațe, ceea ce le permite (împinși de vînt) o deplasare cu peste 50 de kilometri la oră, pe luciul gheții.

Visînd la JAMES BOND

Doug Redenius, un simpatic american în vîrstă de 36 de ani, are un hobby deosebit : o nemărginită admirație pentru celebrul agent 007, James Bond, faimos prin nenumăratele filme de mare succes prezentate în toate colțurile lumii. În localitatea unde locuiește Redenius, Saint Anne, la circa 60 de kilometri de Chicago, casa și curtea lui au devenit o adevărată expoziție, întrucît originalul colecționar a strîns de-a lungul anilor tot ceea ce este posibil în legătură cu James Bond. Colecția lui este impresionantă, dacă luăm în considerație faptul că ea numără peste 4000 de diferite obiecte, afișe, fotografii, imitații după armele de foc folosite de eroul său, imitații exacte după unele echipamente etc. Piesa de rezistență a colecționarului este reprezentată de o copie perfectă a submarinului „Neptun", folosit de eroul său în filmul „Doar pentru ochii tăi", (submarinul este instalat în curte), pentru care Redenius a cheltuit (așa cum afirmă revista „Stop") 100 de mii de lire italiene. Extravaganta colecție (care se „îmbogățește" mereu prin noi achiziții și sprijinul altor fani ai lui James Bond), constituie, inevitabil un imens punct de atracție pentru un mare număr de curioși, astfel încît Redenius are mult de furcă cu vizitatorii dornici să-i vadă originala sa colecție.

Un parc zoologic unic

În orașul Thetford din Anglia se află un parc unic cu exemplare provenite din zone latino-americane. Denumit „Kilverstone Wildlife Park", el adăpostește peste 700 de specii de animale exotice și de răsări. Neobișnuitul parc aparține unei familii nobile și bogate. Lady Rosamund și Lord John Fisher. Parcul posedă o adevărată colecție de maimuțe, flamingo, lama diferite animale mici care trăiesc în junglă, tapiri, mamifere din America Latină etc., precum și un număr serios de cai și asini miniaturizați. În fotografie : Lady Rosamund Fischer împreună cu trei pui din specia exotică de maimuțe tamarine.

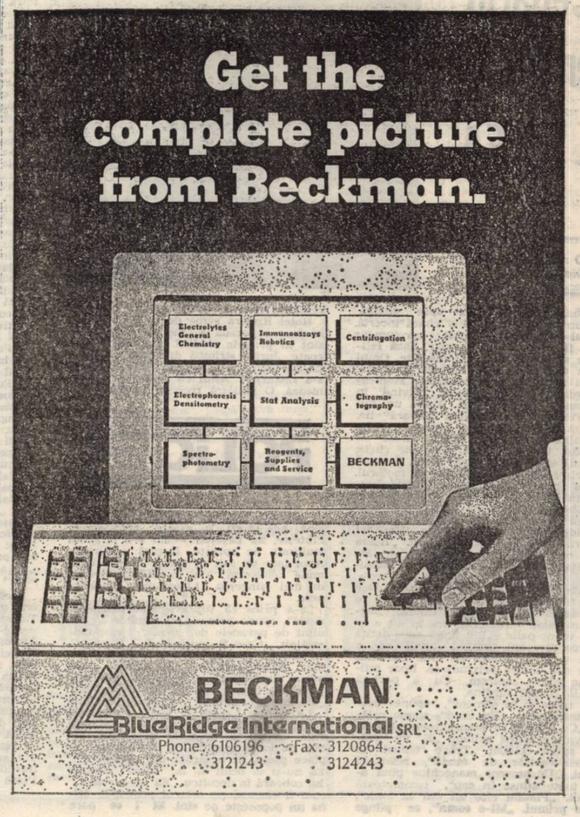

10 plus MAGAZIN

Nr. 6 (1842) din 13 februarie 1993

Biblioteca magazin de proză scurtă

ŞI ZEII MOR, NU-I AŞA? (ultimul episod)

— Nu e acesta Orașul, spuse Alf, rotindu-și privirile deasupra orizontului.

— Bine, dar Templul ? Clădirile ... ?

— Nu e acesta Orașul.

Tăcerea urca leneș colina, foșnind frunzele plantelor de apă.

— Orașul era altfel. Clădirile sînt aceleași, lipsește însă ceva ... Ceva ...

— Lipsește ceva, murmură Tin, înălțind din umeri. Orașul ...

Coborîră panta fără să vorbească. Clădirile îi întîmpinară tăcut. Un praf gros se ridică la fiecare pas, depunîndu-se încet pe lîngă ziduri. Unul după altul, întrerupte doar de arterele laterale, acestea nu erau decît o nesfîrșită fațetă, repetată ca într-un coșmar imposibil. La stînga, la dreapta, ziduri cenușii, tăcute, apoi golul altei străzi, din nou ziduri ... ziduri ... Prafu fulguia liniștit în urmă.

În cele din urmă ajunseră în Marea Piață. Se opriră chiar înainte de a păși pe dalele albe, uriașe. În față, dominînd prin înălțimea lor toate construcțiile, se înălțau coloanele Templului, atît de groase, încît nu puteau fi cuprinse nici de zece oameni cu brațele desfăcute.

— Templul, rupse tăcerea Tin. Ecoul se răsuci în urmă, lovindu-se îndepărtat de ziduri.

— Da. Templul. Acesta să fie Orașul ? Alf se sprijini de peretele unei clădiri.

— Templul nu poat fi confundat, spuse Tin. Își săltă arma, arătînd cu vîrful ei în jur. Acesta este Orașul. Și totuși ... de ce nu e nimeni ? De unde pustiul ?

— Îți amintești de șuierul din pădure ? De culoarea vineție ?

— Da.

— Sîntem la începutul timpului. Nimic nu s-a născut încă. Orașul așteptă viața. Viața care urmează să vină.

— Imposibil ! Pentru că tu ... tu de unde vii atunci ?

— Din viitorul tău, cred.

— Și cum ne-am întîlnit ?

POVESTIRE

Alf întoarse capul.

— Mai ții minte cum m-ai prins ?

— Ai apărut din tufișul acela încîlcit, bîjbîind ca un orb.

— Nu vedeam și nu auzeam nimic. Pădurea este o capcană a timpului, cu sute de coridoare, care au un capăt într-un timp, iar pe celălalt în altul. Intrări și ieșiri nevăzute, care te proiectează fără voie în alte epoci. Așa se explică, probabil, de ce numai un singur vînător se întoarce învingător . După ce și-a ucis camaradul.

— Cum ?

— O singură potecă nu are asemenea ieșiri. Cel care o străbate se reîntoarce.

— Și crima ? Întotdeauna m-am întrebat de ce este nevoie de doi vînători ... Numai pentru a păstra obicelul perechii primare din legendă ?

— Nu, oftă Alf. Sau nu numai atît. Orice lucru care trebuie să dureze, Legea spune că trebuie să aibă la origine sînge nevinovat . Numai astfel dăinuie. Timpul nu poate fi înduplecat decît cu sînge.

— Și noi ?

— Noi ?

Alf își roti privirea prin Marea Piață.

— Noi ? repetă. Sîntem chiar la începuturi. Sau înainte de ele.

Templul era roșu ca sîngele. Turla, cochilie de melc liliachiu, se pierdea în înalt. Tăcerea era atît de adîncă încît auzeai susurul prafului care revenea pe dale după învîrtejire.

— La început au apărut Primii Doi Zei, spuse Tin încet, privindu-l țintă. Au intrat în Oraș și s-au îndreptat spre Marea Piață.

— Numai unul dintre ei trebuia să intre în Templu. Pentru că ... Și zeii mor, nu-i așa ?

— Ai înțeles și tu ? întreabă Tin și o spaimă îi luci în apele ochilor. Numai unul. Dar care ?

Alf strînse pleoapele. Le desfăcu. Templul aruncă umbre roșii în marele amurg.

— Mergem amîndoi, spuse. Amîndoi.

Porniră. Dalele răsunau stins, sec. Clădirile se prelinseră pe laturi și pieriră. Templul își trimitea coloanele ca niște colți însingerați înainte, așteptîndu-i, adîncindu-i. Tin nici nu înțelese cînd rămase în urmă. Ajuns în fața treptelor, Alf se opri o clipă și strigă ceva.

— ...cei care vin în urmă. i se păru lui Tin că distinge, pentru că vocea fusese suptă de gura templului, bubuind de-a lungul sălilor înecate de întuneric.

Înfiorat, ridică arma și trase. Trupul lui Alf se despică în două părți inegale, care se rostogoliră pe trepte. Albul dalelor se mînji de sîngele ce se scurgea în piriiașe subțiri, umezind praful.

Se apropie cu pași șovăitori de cadavru.

— Ucid cei care vin în urmă, i se năzări că aude iarăși vocea mortului. Cei care vin în urmă ...

Își aminti că Alf îl paralizase cu privirea. Dar nu-l omorise. Ucid numai cei care vin în urmă. Sau din urmă.

Sălță pe brațe cele două bucăți sîngerinde și pătrunse în Templu. Înfăptuise crima. Sîngele curgea. Lumea se putea construi.

AUREL CĂRĂȘEL

Scenariu pentru EL și EA

MOTO : Celor care cred în iubire

Bărbatul privește fix spre vitrină. Are un profil delicat și o vîrstă incertă. Trupul este perfect imobil, așa cum ar putea fi văzut de pe trotuar, dacă felinarele străzii ar fi mai indiscrete. Omul stă în mașină de zece minute. Deodată, umerii se mișcă imperceptibil. Montează surdina, trage piedica, privind în continuare fix la vitrină. Apasă un buton. Fereastra din dreapta coboară lin. O mînă se ridică perfect întinsă și arma din palmă parcă e un organ firesc al corpului. Cealaltă mînă răsucește cheia. Piciorul sting apasă ambreiajul. În aceeași clipă au pornit glonțul și motorul. Lancia țîșnește ca o felină. Foarte lent, bărbatul întoarce privirea spre șosea. Schimbă vitezele avînd încă arma prizonieră în mîna dreaptă. Tot astfel deschide radioul. O corală de Haendel acoperă mormăiala motorului. Roma cerne o noapte deasă peste fiii ei. Pe Via Maggiore cineva a întrerupt iluminatul.

Odaia e căptușită cu fototapet. Dar lîngă fereastră, sub crucifix atîrnă o poză autentică ; o femeie tînără, purtînd un taior verde-crud are la gît o eșarfă verde-palid. Ține lîngă ea o fetiță de vreo șase ani, arătînd lumii că e știrbă și că e mîndră de asta. Bărbatul nu se mai satură privindu-le. Doar mîinile se mișcă molcom. Cu o periuță specială curăță surdina.

„Va trage și în oameni", spune primul anchetator. „Nu cred", spune celălalt. „Ce-o avea cu manechinele alea de mucava", exclamă primul. „E un maniac" spune celălalt. „Trage numai în vitrinele caselor de modă", relatează primul. „Unsprezece manechine pînă acum, toate atinse în cap", completează celălalt. „Piasăm cîte un om la toate", decide primul. „Mi-e somn", se plînge celălalt.

Hotel Riviera geme de lume. În lobby se face o paradă a modei. Libidinoșii sînt în primele rînduri. Fotografii dau coate. Juriul strîmbă din nas. Ventilația s-a defectat. Un pahar cu Cinzano s-a răsturnat. Altul cu Marsalla îi urmează. O mulatră trezește suspine. Peștii notează ceva în carnețele. Apare o albă. Are la gît o eșarfă verde-palid. Plutește, nu pășește. Acum e-n mijlocul mulțimii. Se oprește. Inspiră admirația. Apoi face un salt pe [illegible] și rămîne nemișcată. Are în mijlocul trupului un inel sîngeriu. Libidinoșii încremenesc.

POLIȚIER

„S-a prins că supraveghem casele de modă", spune primul anchetator. „Am uitat de paradele de modă", răspunde celălalt. „Ce-o fi căutînd în Cagliari", se întrebă primul. „S-a plictisit de Roma", decide celălalt. „Cîți oameni mai avem disponibili", vrea să știe primul. „Puțini, foarte puțini", oftează celălalt. „Ție nu ți-e foame ?", sugerează primul

La teatrul Lazare se joacă o comedie. Cineva tușește. O doamnă rumegă migdale. La balcon, un tînăr își sărută iubita pe lobul urechii. Ea nu simte, îi place piesa. El o sărută din nou pe gît. Ea nu-și ia ochii de la scenă. Buzele lui coboară în decolteu. Ea se-ntreabă cum îl cheamă pe actorul principal. Mîna lui poposește pe sîni. El i se pare c-a uitat televizorul aprins. Cealaltă mînă a lui șerpuiește pe talia ei. Ea admiră eșarfa verde-palid a eroinei principale. Una din mîinile lui admiră mătasea pulpelor ei. Abia atunci ea geme și are un tremur nervos. Eroina principală s-a prăbușit împușcată în cap. Eroul principal n-are în mîini decît o cravată cu dungi.

„La teatre te-ai gîndit ?", întreabă primul anchetator. „Nici pomeneală", recunoaște celălalt. „Ce-o fi căutînd în Bologna", se miră primul. „Ce-a căutat și la Cagliari", sugerează celălalt. „Ce-a căutat la Cagliari ?", insistă primul „Ce-a căutat și la Roma", nu se lasă. celălalt. „Ai o hartă", se luminează primul. „A cui?", se miră celălalt. „A Bangladeshului", se enervează primul. „E o idee", acceptă celălalt. „Știi ce, mi-e sete", hotărăște primul.

În parcul Fidelio cîntă fanfara. Aerul vibrează și strălucește. Strausss inundă aleile. Copiii bat ritmul cu piciorul. O bătrînă își potrivește cornetul acustic. Lîngă ea, pe bancă, un moșneag stă cu bărbia sprijinită în baston. Ficatul l-a mai lăsat în dimineața asta. O guvernantă stă în poala unui soldat. Soldatul stă cu nasul în buclele ei doldora de fixativ. În bocancii lui se oglindește un plop. Ea se miră că tobosarul e o femeie. Femeia are o eșarfă verde-palid la gît. Izbește timpanele cu stăpînire. Soldatul crede că mai bine ar bate covoare. Femeia-tobosar nu-și ia ochii de la dirijor. Dirijorul nu-și ia ochii de la ea. Deodată, mîinile lui se opresc în aer. Trompetele amuțesc. Femeia-tobosar a căzut pe spate, răpusă de un glonte. Are capul sfărîmat.

„Încă nu-mi dau demisia", decide primul anchetator . „Nici eu", anunță celălalt. „Ce-o fi căutînd în Avellino", întreabă primul. „Iar începi", pronunță celălalt. „Treișpe femei", relatează primul. „Toate în cap",observă celălalt. „Nu e gașcă, e singur", meditează primul. „Toate cu surdină", se miră celălalt. „Ai văzut meciul ?", deviază primul. „Nu, au fost prea mulți martori", suspină celălalt. „Ai aflat ceva?", revine primul. „Le-a plăcut Strauss", decide celălalt.

Bărbatul privește fix spre vitrină. Are un profil delicat și o vîrstă incertă. Tabloul reprezintă o femeie cu eșarfă verde-palid și cu o umbreluță albă deasupra capului. E o reproducere leftină. Ramele sînt mai scumpe. Montează surdina, trage piedica, privind în continuare fix la vitrină. Mîna se ridică perfect întinsă și arma parcă e un organ firesc al corpului. În aceeași clipă au pornit și glonțul și motorul. Tabloul n-a căzut. Are doar o gaură și pînza s-a pîrlit puțin. Lancia țîșnește ca o felină. Schimbă vitezele avînd încă arma în mînă. Tot astfel deschide radioul. O corală de Haendel acoperă mormăiala motorului. Peste Roma se desvelește o nouă zi.

(Va urma)

PAUL IOAN

SPORT UNIVERS

● **Campionatele mondiale de schi alpin.** Începute sub auspiciile unei vremi nefavorabile, Campionatele mondiale de schi alpin de la Morioka (Japonia) au demarat efectiv cu proba de combinată alpină, femei. Și astfel, prima medalie de aur a acestei ediții a fost atribuită nemțoaicei **Miriam Vogt**. Pe locurile următoare s-au clasat **P. Street** din SUA și **Anita Wachter** din Austria. Combinata alpină, bărbați, a fost dominată de skiorii norvegieni, clasamentul primelor 3 locuri avînd următoarea configurație : 1. **Lasse Kyus** (Nor), 2. **Andre Aamodt** (Nor) și 3. **Marc Girardelli**, considerat de toată lumea, marele favorit al acestei probe. Deocamdată atît de la Morioka-Shizukuishi ● **Electronic dart**. Sînt aproape sigur că nu știți mare lucru despre acest sport, deși se organizează și un Campionat european. Este vorba despre aruncarea la țintă cu săgeți. Fiecare jucător aruncă spre o țintă, cu mîna, serii de trei săgeți scurte, cu vîrful metalic. Ținta, aflată la 3 metri este rotundă, cu un diametru de aproximativ o jumătate de metru, împărțită în sectoare cu punctaj diferit, contorizarea punctelor, după seria de trei săgeți, făcîndu-se electronic, cu ajutorul unor senzori plasați în interiorul țintei. Se concurează la simplu sau pe echipe formate din 2 jucători. Fiecare jucător trebuie să realizeze 501 puncte. Cel care reușește această performanță mai repede, devine cîștigător. Se joacă pe seturi, două din trei. Am urmărit recent aspecte de la C.E. ale acestui sport simpatic, proba de dublu mixt pe echipe, cînd Germania a jucat contra Austriei, pentru locurile 2—3, pe care a învis-o cu 2—0. Campioană europeană la „săgeți electronice" a fost însă **Țara Galilor**.

● **POVESTE TRISTĂ LA MORIOKA.** Marți a avut loc proba de slalom femei în cadrul Campionatelor mondiale de schi alpin. Prima manșă a fost dramatică pentru unele schioare, pretendente la titlu, cum ar fi **Vreni Schneider** sau **Anita Wachter**, care au căzut, fiind astfel descalificate. Coborînd foarte bine printre fanioane, **A. Coberger** din Noua Zeelandă s-a clasat pe primul loc (44:21/100), urmată de **Judy Parisien** din SUA și **E. Eder** (Austria) care au sosit la o diferență de 0.43 respectiv 0.55 sutimi de secundă față de prima clasată. A urmat manșa a 2-a. Coberger ataca medalia de aur, ceea ce ar fi însemnat o victorie istorică, pentru că ar fi fost prima medalie de aur la un C.M. de schi alpin a unei sportive din Noua Zeelandă. În manșa a 2-a însă, **Karin Buder** din Austria a coborît incredibil, alunecînd perfect printre fanioane, cu o mare siguranță și o traiectorie perfectă, reușind un timp total excelent, de 1:27:66/100, deși ea terminase prima manșă doar pe poziția a 7-a. **Elfi Eder** care coborîse înaintea ei nu realizase decît un 1:28:65/100, dar mai trebuiau să coboare Parisien și Coberger. O scurtă întrerupere înainte de startul celor două a ridicat tensiunea cursei și... a schioarelor pretendente la medalii. Tensiunea crescută a făcut-o pe Judy Parisien să facă o greșeală la una din porți, dar cu toate acestea, ea a reușit un timp total foarte bun, 1:27:87/100, la numai 21 de sutimi de secundă de Buder. A urmat startul lui Coberger, care a coborît foarte bine, a înregistrat un timp intermediar mai bun decît cel al austriacei, ea se îndrepta spre medalia de aur, dar... dezamăgire totală, greșeală incredibilă. Coberger ratează penultima poartă, la numai cîțiva metri de locul I pe podium. Nervozitatea și-a spus cuvîntul, presiunea psihică, la fel. Descalificată, înlăcrimată, schioara din Noua Zeelandă a ratat nu numai o victorie, ci și o victorie istorică pentru țara ei, fiind nevoită să se uite de la depărtare la podiumul de premiere pe care s-au aflat : **Karin Buder** (Austria), 28 de ani, medalia de aur. Ea așteaptă de 12 ani această medalie și o obține tocmai acum, cînd intenționase să părăsească activitatea competițională, deoarece, așa cum a mărturisit „nu mai avea o motivație serioasă". A decis să se retragă anul viitor. Pe locul 2 și medalie de argint **Judy Parisien** de 21 de ani, o schioare de perspectivă, care a reușit cea mai bună performanță a carierei sale, iar pe locul 3, bronz **Elfi Eder** de 23 ani, din Austria, și pentru ea, performanța carierei.

Marți a avut loc proba de slalom gigant (SG) băieți, după prima manșă conducea **Andre Aamodt** (Norvegia) cu timpul de 1:07:69/100, urmat de **R. Salzgeber** (Austria), o adevărată surpriză, și **J. Wallner**, tot din Austria. Cursa a fost întreruptă cea de-a 2-a manșă nu s-a mai disputat datorită înrăutățirii dramatice a condițiilor meteo, vînturi foarte, foarte puternice i-au obligat pe organizatori să amîne manșa a 2-a pentru miercuri, cînd se desfășura și proba de SG la fete. Voi reveni cu amănunte.

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP

15.02 — 21.02

BERBEC (21. 03 — 20. 04) : Liniște și pace în constelația dv., evenimente tulburătoare par să aștepte în culise. Două bucurii, pregătite din timp, exultă marți și vineri, iar finalul de săptămînă vă aduce o stare deosebită de vitalitate. Sînteți în mare formă și totul vă merge din plin. Animozitățile din anturajul dv. se ascut temporar (luni și joi, probabil și sîmbătă), dar aveți rezerve sufletești puternice.

TAUR (21. 04 — 21. 05) : Este simptomatică traversarea unei perioade de ușoară angoasă, pe care v-o alimentați singur. Creativitatea suferă, obsesiile explodează la mijlocul săptămînii (miercuri și joi) și conflictele iminente vă marchează și mai profund. Luni primiți o veste bună sau o confirmare mult așteptată. Sănătatea, echilibrul psihic se revigorează sîmbătă și duminică, pe fondul unei reușite sentimentale și amoroase.

GEMENI (22. 05 — 21. 06) : Luni și marți, două ezitări sau inconsecvențe vă provoacă unele daune materiale. altfel evitabile. Ziua de joi pare să aducă un triumf pe plan spiritual — o reușită profesională sau socială care vă umple de euforie. Disensiuni familiale sau prietenești umbresc sfîrșitul de săptămînă, cînd veți fi dominat de o persoană apropiată, de influența căreia (Balanță sau Vărsător) nu puteți scăpa.

RAC (22. 06 — 22. 07) : Un Scorpion sau Fecioară vă va da mult de furcă în această săptămînă — pe plan afectiv. Activitatea curentă începe să lîncezească și aveți multă nevoie de un schimb sincer de confesiuni (luni, marți, miercuri). Parcă vi s-au oprit motoarele psihicului și așteptați ca altcineva (partenerul) să vă depaneze. Un plus de voință apare duminică.

LEU 23. 07 — 22.08) : Cu luna tronînd grațioasă deasupra constelației dv., vă puteți aștepta la trecerea ușoară și inexplicabilă de la stări de bună dispoziție (în prima parte) la cumplite dezamăgiri (weekend). Spiritul dv. aristocratic e puternic zdruncinat (luni și marți) fie de nesinceritatea partenerului, fie de o injustiție socială pe care trebuie s-o acceptați.. Sănătatea oscilează trecător

FECIOARA (23. 08 — 21.09) : Pășiți pe un traseu bine marcat și monoton, nici o surpriză nu vă schimbă macazul. Clipele de lucidîtate vă aruncă însă într-o pasă pesimistă (joi și vineri), cînd o veste sau eveniment din preajma dv. vă dă mult de gîndit. Duminică e posibilă o întîlnire amînată mai demult, care vă va face o mare plăcere. Afacerile plutesc încă în ceață.

BALANȚA (22.09 — 22.10) : Se pare că săptămîna asta jucați cum vă cîntă alții. Cineva din anturaj știe să profite de momentele dv. de slăbiciune, datorate unei curbe descendente a psihicului. Vă lăsați prea ușor influențat de un Berbec sau Taur. O mică decepție la mijlocul săptămînii nu face altceva decît să vă trezească la realitate, să vă reajusteze echilibrul precar din ajun. Stagnare financiară.

SCORPION (23. 10 — 21. 11) : Două valuri nefavorabile vă asaltează luni și joi (sau vineri), cînd sînteți nevoit să abandonați delicatețea caracterului dv. pentru niște arme spirituale mai tăioase. Pluto și Mercur vă veghează cu loialitate și vă vor face să găsiți o soluție acceptabilă. Fie pe plan financiar, fie pe plan sentimental, cele două încercări serioase vor face apel din plin la înțepăciunea dv.

SAGETATOR (22. 11 — 20. 12) : Perioadă de triumf, de bucurie și împliniri. Soarele, Venus și Marte vă vor dirija, precum trei rachete purtătoare, spre satisfacții consistente, durabile. Sînteți dominator, cuceritor și aveți o luciditate ofensivă de invidiat (de marți pînă sîmbătă). Se pare că deznodămînul unei afaceri profitabile vă propulsează în al șaptelea cer.

CAPRICORN (21. 12 — 19. 01) : Imprevizibil, nebulozitate, aventură, cam acestea ar fi etichetele acestei săptămîni. Uranus și Neptun nu vă lasă în pace și un zbucium sufletesc persistă. Ceva urmează să se întîmple cu certitudine. Simțiți și dv. lucrul acesta, poate de aceea sînteți atît de activ, dar și contemplativ în clipele de răgaz. Veștile bune, financiare (joi) nu vă scot din agitația spiritului.

VARSATOR (20. 01 — 18. 02) : Două decizii înțelepte, pe care circumstanțele vă obligă să le luați, vă vor marca pozitiv în viitorul apropiat. Luni și joi vi se vor confirma, tot în sens pozitiv, două presimțiri de ordin material și sentimental. Sînteți foarte activ și Saturn vă determină să mergeți pe calea unei reușite profesionale deosebite. Necazuri cu sănătatea duminică.

PEȘTI (19. 02 — 20. 03) : Joi sau vineri o mare surpriză financiară pe care n-o puteți bănui. Creativitatea și buna dispoziție vă caracterizează în toată perioada. Sînt momente prielnice pentru o nouă afacere sau pentru a vă încerca norocul în diverse forme. Sîmbăta și duminica se va cristaliza un bun proiect de viitor ; bună colaborare cu un Taur sau un Săgetător.

Cartea RECORDURILOR NAȚIONALE

Cea mai îndelungată căsnicie

Urmare a apelului nostru, iată că primim o veste care ne bucură: soții Dumitru și Sora Vasile au intrat la data de 3 februarie 1993 în cel de-al 72-lea (șaptezeci și doilea) an de căsnicie. Le urăm toate cele bune și la mulți ani! Să remarcăm faptul că dl. Vasile Dumitru s-a născut la 3.06.1895, iar soția la 17. 12. 1900. Deci peste doi ani soțul va fi centenar, iar „jumătatea" dînsului va împlini 95 de ani. Căsătoria aceasta de excepție s-a celebrat la 3.02.1921 în comuna Horia, județul Constanța. Actualmente locuiesc în Constanța. Să mai remarcăm cu acest prilej că dînșii au parcurs cele mai multe perioade istorice ale României (precum toți cei născuți în secolul XIX și care au trăit și după 22 decembrie 1989) și în consecință au cunoscut

cei mai mulți conducători ai țării (fie monarhi, fie președinți). Tot un record absolut ar fi și următorul: în anul 1999, dl. Dumitru Vasile va egala numărul de ani trăiți în timpul monarhiei (52 la număr: 1895-1947) cu cei trăiți în sistemul republican (1947-1999). Noi i-o dorim din toată inima. Reamintim cititorilor noștri că așteptăm în continuare vești în această direcție (și nu numai).

Cel mai ghinionist jucător de fotbal

Poate că acestui text i s-ar fi potrivit și alt titlu, dar cred că cel mai mare ghinion al unui jucător este să nu joace, sau să joace un timp măsurat în secunde! Din epistola dlui Horia Popescu din Sînicolaul Mare reiese faptul că jucătorul de fotbal care a stat cel mai puțin în teren este dînsul, în timpul meciului dintre Electroputere Craiova și C.F.R. Timișoara (divizia B), desfășurat în anii 1968-1969. Introdus în teren în minutul 77, dl. Horia Popescu a fost eliminat în același minut, după circa 10-20 secunde de joc — timp în care nu s-a întîlnit cu mingea. Motivul? Un fault grosolan simulat de un fundaș advers cu un talent care a depășit discernămîntul arbitrului de centru. Scena jucată și care a dus la eliminare a fost recunoscută după meci (fundașul advers se numește Mafa). Totuși, dl. Popescu a fost suspendat o etapă de către Comisia de disciplină a Federației de Fotbal.

DL. GHEORGHE C. MARIN, Tîrgu Jiu: este foarte interesantă problema celui mai consistent arbore genealogic al unui cetățean român. Așteptăm o relatare precisă în acest sens, cu datele de naștere (certe sau aproximate) și numele fiecărui component. Dacă este posibil, chiar de la înființarea satului dv. (secolul XVII), Dobridor, județul Dolj. De asemenea, așteptăm o fotografie clară a tabloului genealogic realizat de dv.

GUINNESS BOOK

„Umilirea" lui Pitagora

Minunile creierului uman există. Deși noțiunea de „minune" are unele conotații care o fac improprie activității umane, termenul de performanțe absolut incredibile mi se pare insuficient. Veți vedea și veți judeca și dv. imediat :

● toată lumea știe cît de greu este să extragi mental rădăcina pătrată (deci radicalul de ordinul doi) dintr-un număr cu peste patru cifre. Dar să încercăm să ne imaginăm că un semen al nostru a extras în fața unei comisii de experți radicalul de ordinul 13 dintr-un număr cu nu mai puțin de o sută de cifre !!! Nu vă grăbiți să trageți concluzii, decît după ce aflați și timpul realizării acestei performanțe mentale : un minut și 28,8 secunde ! Acest fantastic calculator uman în carne și oase s-a numit Willem Klein, un olandez care a trăit între 1914 și 1986. La memorabila dată de 7 aprilie 1981, el a fost testat la National Laboratory for High Energy Physics din Tsukuba, Japonia. Nu știm care a fost meseria acestui olandez mai puțin cunoscut decît van Basten, dar cred că nu l-a păcălit nimeni la cumpărături :

● o femeie vine să-i dea replica olandezului. Și încă o replică foarte dură. D-na Shakuntala Devi, din India, a înmulțit așa, în joacă, două numere având fiecare cîte treisprezece cifre (la 18 iunie 1980). Istoria umanității păstrează cu precizie performanța ei : 7.686.369.774.870 × 2.465.099.745.779 (încercați măcar să țineți minte unul din numere). Comisia specială de la Computer Department of Imperial College din Londra i-a ales ad-hoc aceste numere astronomice. Răspunsul a venit firesc și prompt, în numai 28 de secunde, și el este : 18.947.668.177.995.426.462.773.730. Corect, nu ?

O fi o calitate, o fi un defect ?! Cert este că d-na Devi a intrat repede în atenția cercetătorilor. Aceștia au infirmat ipoteza vreunui truc matematic, prin care rezultatul poate fi găsit fără a înmulți efectiv numerele. Un an de zile (1987), d-na Devi a fost supusă unor teste de abilitate de către matematicieni americani. Toți au confirmat abilitățile ei supranaturale. Să obții mental un produs cu 26 de cifre mi se pare un lucru demn de cărțile cu extratereștri (și aceia aleși pe sprînceană).

Zodiacul chinezesc pe înțelesul tuturor

Aș începe printr-un sfat adresat tuturor iubitorilor acestei rubrici : oricare cititor să citească cu atenție și răspunsurile date altor cititori, atunci cînd sînt prezentate principii și generalități ale zodiacului chinezesc. In modul acesta vom evita unele repetiții, iar dacă dv. veți avea în colecție TOATE numerele revistei noastre nu veți mai avea nevoie decît de interpretări de profunzime. O bună parte din corespondenți se referă la anul atît de controversat și oarecum malefic pentru doamne, 1966 — Cal de Foc (care se repetă la fiecare 60 de ani, deci o dată în fiecare ciclu regenerativ al calendarului chinezesc). Predispozițiile nefavorabile ale acestui an nu trebuie nicidecum luate ca fatalitate, ci ca avertisment. În ce constă avertismentul ? Într-o chibzuință de esență a deciziilor în momentele de răscruce ale vieții, cu un accent deosebit pe evitarea atitudinilor categorice. Elasticitatea gîndirii temperează excesele (la care sînt predispuși Caii de Foc). Spre deosebire de astrologia europeană (unde datele de

Vitalitatea calului de foc

naștere conferă atribute fixe), înțelepții orientali oferă șanse de schimbare în cunoștință de cauză. Optimismul lucid este sine qua non. Cred că d-ra C.O. din Focșani (și alții) nu au nici un motiv de îngrijorare. De altfel, însăși forma și fondul epistolei sînt ale unui luptător prin excelență. Surplusul de vitalitate al Calului poate fi un bumerang numai dacă pe drumul ales își creează singur obstacole mai mari decît cele presărate de viață. Unul din cele mai mari obstacole proprii este labilitatea psihicului.

Luminița B., Alexandria: Conform scorului zodiacal al părinților (10f+6m), viitorul copil are scorul 14f + 13m — conform metodei. Aceasta s-a verificat în cazul fiicei dv. Să fie cu noroc.

Fam. Ștefănescu, București: În perioada scorului părinților (7,5f + 5m), metoda indică pentru viitorul copil scorul 12m + 9,5f. Sănătate !

Fam. Tanovici, Roman, județul Neamț : Scorul părinților arată o înclinație netă spre fete : 12f +6m (datorat în bună măsură faptului că ambii sînt născuți în decanul II al zodiilor respective). În consecință, metoda indică pentru viitorul copil : 16f + 13m. Toate cele bune !

Fam. Iacob, Galați : Incertitudinea zodiei concepției este o barieră serioasă, căci scorul părinților este 7m +7f, deci sexul zodiei concepției este decisiv. Dacă a fost conceput în Fecioară, scorul viitorului copil este 14f + 11m ; dacă a fost conceput în Leu, el devine 14m + 11f. Oricum, să fie într-un ceas bun.

La rugămintea foarte multor cititori, reproducem cercul necuvîntătoarelor zodiacale și triunghiurile armoniei.

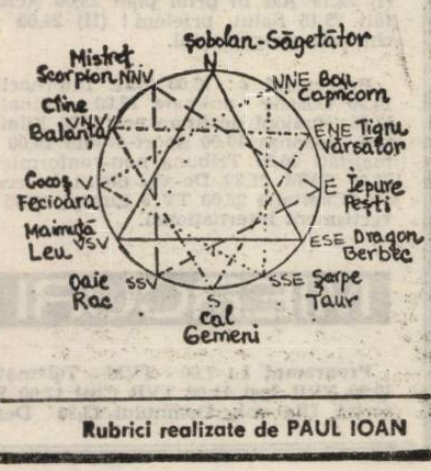

Rubrici realizate de PAUL IOAN

DIALOGURILE LAUREI

■ Nimic mai firesc, mai frumos și mai minunat decît să iubești și să fii iubită, draga mea **FLORINA C. (București)** ! Dincolo de cele ce mi-ai scris, cred că viața pare să înceapă frumos pentru tine și grozav de mult m-as bucura să știu, să aflu că această impresie mi-o vei confirma !

■ Mi-ai pus, draga mea **IRINA (Suceava)**, niște întrebări pe care eu, una, le socot esențiale pentru noi, oamenii acestui sfîrșit bolnav al unui secol sătul de sine însuși... „Crezi că mai e cineva impresionat în ziua de azi de sinceritate, tandrețe și iubire ?" Nu cred, **sînt sigură** că fără ele n-am putea trăi, **sînt sigură** că cei mai mulți dintre noi le caută — și, uneori, unii chiar le mai și găsesc ! „Sînt oare vinovată că îmi lipsește îndrăzneala, aroganța, vulgaritatea etc., etc. ?" În privința îndrăznelii, s-ar putea să fii. Însă **chiar sînt fericită că NU ești arogantă sau vulgară — două „calități" care par să fie ținute la mare preț de „emancipatele" noastre dîmbovițene — și nu numai — care „văd Europa" din cușetele TIR-urilor de dincolo de Bosfor ! „Sînt vinovată că iubesc natura, oamenii sinceri, sportul, poezia, literatura, muzica, dansul ?" Păi, draga mea, ce pot să zic, dacă nu ți-a plăcut buticul, sigur că ești „vinovată" ! Într-o vreme cînd s-ar părea că încep să predomine acei dintre semenii noștri pentru care tot ce iubești tu „sînt fleacuri fără profit" buticăresc, mai că-mi vine să cred că „trebuie" să ne simțim vinovate (și vinovați) fiindcă ne încăpățînăm să fim și să rămînem **oameni normali**, care iubesc natura, oamenii sinceri, sportul, poezia, muzica, dansul... Dumnezeule, de ce nu sînt pe lume mai mulți oameni care să-și recunoască vinovăția că... **sînt Oameni** ! Mai scrie-mi !

■ Draga mea **„XY sau ST" (București)**, dramele de azi ale liceului (....faptul că îmi zîmbea mă făcea să cred că ține și el la mine...", „...credeam că nu are nici o prietenă, dar avea...") se vor aduna într-o fotografie ușor îngălbenită de nostalgie atunci cînd vei întîlni **adevărata iubire** ! Însă, te rog, nu te mai zori cînd îți zîmbește vreun băiat !

LAURA

POȘTA by Air Mail

DIMA GABRIELA, Buzău : Îmi cer iertare pentru lunga întîrziere. Este cu adevărat impresionantă capacitatea d-stră de a ilustra un infinit de tipuri de scriere. Sper că acest dar nu se dă chiar pe „toate drumurile", iar colegul meu Paul Ioan o să vă rețină virtuțile pentru „Cartea Recordurilor Naționale". Aș fi vrut să vă reproduc, pentru cititori talentul grafologic, dar condițiile tipografice nu-mi permit. Din păcate — pentru harul d-stră — acest talent poate fi utilizat eficient într-un singur sens : al plastografierii ! Puteți oricînd imita, spre exemplu, scrisul lui Shakespeare sau — dacă suportă hîrtia, a lui Ion Țugui !! Vă rog să-mi mai scrieți...

EMIL MUREȘAN, decorator, Mediaș, județul Sibiu : Ceea ce se vede în imaginea alăturată nu-i altceva, decît un foarte mare calcul biliar, pe care echipe de chirurgi l-a dăruit pacientului Emil Mureșan după operație. Cum dumnealui este sculptor amator, și-a transformat obiectul primejdiei și al suferinței într-o sculptură ! După cum se vede, piatra extrasă este de înălțimea unei cutii de chibrituri. Ce semnifică însă masca sculptată ? Aș vrea să cred că este o reprezentare plastică a ieșirii din suferință ! Sau poate masca norocului ! Oricum eu vă felicit și nu mă îndoiesc că sunteți autorul unui record mondial !

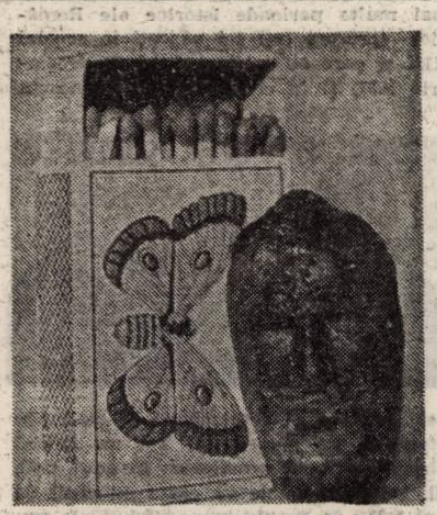

Pentru **NUMEROȘII CITITORI CARE ÎMI CER ADRESA NATALIEI MOSCU :** Începînd cu 15 februarie curent, adresați-vă la **Centrul de Sănătate**, Calea Șerban Vodă nr. 95—101, București (aproape de intersecția cu B-dul Mărășești). În imposibilitate de a o contacta telefonic, e de dorit ca solicitanții să se programeze prin corespondență sau la sediul Centrului de Sănătate.

Numeroși cititori ni s-au adresat telefonic după apariția articolului „Enigmatice efecte terapeutice ale vietuitoarelor", cu rugămintea de a le comunica posibilitățile de procurare a reproducătorilor de nutrii ; carnea lor are un rol important în virilitatea și tonificarea organismului uman, fiind recomandată și în diverse regimuri dietetice. Ne-am interesat și vă oferim o adresă sigură : **Crescătoria de nutrii „Santa"**, com Ciurea, aparținînd de Fi. Ilala Silvică Teritorială Iași, str. Gh. Asachi, Nr. 2. Unitatea poate onora în prezent o parte din solicitări — blănuri, carne, reproducători — și reține restul de comenzi în măsura obținerii de noi reproducători.

ION ȚUGUI

Grădina de lîngă casă

CULTURA CIUPERCILOR (II)

Ciupercile Pleurotus se cultivă pe un amestec celulozic, nefermentat, format din materie primă : rumeguș și talaj de foloase, paie de cereale, coajă de copac, ciocălăi de porumb și materia auxiliară formată din deșeuri de hîrtie, de bumbac, coji de floarea soarelui, pleavă, frunze de copaci, etc..

Bureții, datorită rezistenței lor la variațiile termice și la atacul bolilor și dăunătorilor, pot fi cultivați în diferite spații : adăpostite (pivnițe, grajduri), semiadăpostite (magazii, șoproane, solarii, răsadnițe), sau chiar în aer liber (sub formă umbrită).

Cultura bureților se poate executa pe amestec celulozic dispersat în „brichete"; sau nedispersat, direct pe lemn (plop, stejar, fag). Producția este de 10—30 kg. ciuperci la 100 kg. substrat celulozic însămînțat. Anual se pot executa 2—3 cicluri cu tehnologie clasică și 5—6 cicluri cu tehnologie intensivă. Dintr-un balot de paie se vor putea realiza, în medie, 6—8 kg. ciuperci, iar de pe suprafața de 25 mp. 350—1000 kg. ciuperci/an.

Ciupercile celulicole folosesc ca substrat nutritiv în exclusivitate paiele de grîu, orz, orez, cele de în și chiar tulpinile de porumb. În România se cultivă specia **Stropharia rugoso-annulata**, denumită „ciuperca pentru paie". Ea are două tulpini (373, 395) și seamănă cu o mînătarcă sau chiar cu o ciupercă șampinion de culoare brună.

Spațiile de cultură pot fi : adăpostite (pivnițe, semiadăpostite, răsadnițe) sau chiar în aer liber (umbrite). Producția este de 12—20 kg. ciuperci /mp. respectiv la 25—35 kg. paie. Anual se pot executa, în funcție de spațiul de cultură și tehnologie, 1—4 cicluri.

Cele 8 specii de ciuperci comestibile cultivate (cu un sortiment de 22 tulpini) constituie materialul biologic necesar executării culturii. Cultura acestor specii are și avantajul că poate contribui mai mult decît oricare plantă cultivată la refolosirea economică a substratului. Astfel la ciupercile coprofile și celulicole, substratul nutritiv uzat devine îngrășămînt organic mult căutat în grădina de legume. La ciupercile lignicole, substratul uzat devine furaj pentru animale sau combustibil.

Inițierea prin cursuri cu atestat, în cultura celor 3 grupe de ciuperci, asistența tehnică la fața locului și proiectarea de ciupercării, la orice nivel tehnologic, poate fi asigurată prin Agenția „CIUPERCA", unitate autorizată, cu sediul în București, str. Av. Traian Vasile, nr. 39, sect. 1, cod 78336, tel. 665. 15. 54, care poate oferi informații pentru procurarea miceliului necesar însămînțărilor în ciupercării.

Dr. N. MATEESCU

PROGRAM TV

SELECȚIUNI

15.02 — 21.02

LUNI

Programul 1 : 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 15,30 Teleșcoală 16,00 Civilizația montană 16,30 Portativul preferințelor muzicale 17,00 Actualități 17,05 Magazin în limba maghiară 18,35 Tezaur folcloric 19,00 Documentar TV 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,40 Sport 20,45 Teatru TV. Arhiva sentimentală 22,35 Azi în prim-plan 23,15 Actualități 23,25 Repriza a treia.

Programul 2 : 15,55 Recomandări din program 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Veniți cu noi pe programul doi ! Libertate, frecvență, putere — pași spre democrație 20,00 Actualități 20,35 Tradiții 21,00 TVM 21.30 Lumea sportului 22,00 TV 5 Europe 22,35 Magazin auto-moto.

MARȚI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj 12.00 Teatru TV. Arhiva sentimentală. Scenariu și adaptarea TV Jean Claude Carriere 13,50 Desene animate 14,00 Actualități 14.15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria. Educație estetică 15,30 Teleșcoală 16,00 Conviețuiri-magazin 17,00 Actualități 17,05 Cabinet juridic 17,35 Salut, prieteni ! (I) 18,35 Hai să-ntindem hora mare ! 19,00 Documentar TV 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Ocolul Pămîntului în 80 de zile (Anglia) 21,45 Fascinația blues-ului. B.B. King în concert (I) 22,15 Azi în prim plan 23,00 Actualități 23,15 Salut, prieteni ! (II) 24,00 Închiderea programului.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Studioul de literatură 18,05 Film serial. Bonanza 19,00 Sport-studio 20,00 Actualități 20,35 Tribuna non-conformiștilor 21,00 TVM 21,30 De-ale pieței în economia Capitalei 22,00 TV 5 Europe 22,35 Divertisment internațional.

MIERCURI

Programul 1 : 7.00 TVM Telematinal 10.00 TVR Iași 11.00 TVR Cluj 12,00 Film serial. Din voia Domnului 13,30 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria 16,00 Vîrsta a treia 16,30 Panoramic muzical 17,00 Actualități 17,05 Sport-Club 18,05 Mondo-Femina 18,35 Arhive folclorice 19,00 Mesaje prin mileniI 19,30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,50 Telecinemateca. Șapte zile în luna mai (SUA, 1964) 23,00 Actualități 23,15 Simpozion. Revistă de literatură și arte.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Super Channel 17,30 Teatru TV. Prețioasele ridicole de Moliere. Traducerea Alexandru Balaci. 18,30 Emisiune în limba maghiară 20,00 Actualități 20,35 Studioul muzicii de cameră 21,00 TVM 21,30 Dialog cu edilii Capitalei 22,00 TV 5 Europe 22,35 Învățați engleza americană.

JOI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj 12,00 Film artistic. Orașul nostru (SUA, 1940) 13,35 Desene animate 14.00 Actualități 14,55 Ora de muzică 15,00 Preuniversitaria. Bacalaureat '93 Fizică, Chimie 15,30 Teleșcoală 16.00 Repere moldave 16,30 Repere transilvane 17.00 Actualități 17,05 Magazin în limba germană 18,05 Povestea vorbei 18.35 Tele-discul muzicii populare 19,00 Spectacolul lumii 19.30 Desene animate 20,00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Dallas 21,45 Reflecții rutiere 22,00 Microrecital Tony Putrino 22,15 Azi în prim plan 23,00 Actualități 23,15 Confluențe

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate. Tom și Jerry 17,00 Actualități 17,05 Ecranul 17,35 Bijuterii muzicale 17,55 Conviețuiri-magazin 18,55 Diamond Awards Festival, 1988 (VI) 19,30 Stadion 20,00 Actualități 20,35 Tradiții 21,00 TVM Mesager 21,30 Club SF 22,00 TV5 Europe 22,35 Armonii corale.

VINERI

Programul 1 : 7,00 TVM 10,00 TVR Iași 11,00 TVR Cluj 12,00 Film serial. Virginie își face de cap ! 13,00 Descoperirea Planetei 13,30 Desene animate 14,00 Actualități 14,15 Ora de muzică 15.00 Preuniversitaria 16,00 S.O.S. Natura ! 16,30 Arte vizuale 17,00 Actualități 17,05 Gong ! 17,35 Pro Patria 18,35 Cîntece populare de dragoste 19,00 Cultura în lume 19,30 Desene animate 20.00 Actualități 20,35 Sport 20,45 Film serial. Destinul Familiei Howard 21,45 Meridianele dansului 23,00 Actualități 23,15 Magazin cinematografic 0,15 Trei din zece pentru un show.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Sport-magazin 18,00 Emisiunea în limba germană 19,00 Concertul Orchestrei Naționale Radio 21,00 TVM Mesager 21,30 Viața spirituală 22,00 TV 5 Europe.

SIMBATA

Programul 1 : 9,00 Bună dimineața ! 10,00 Actualități 10,10 Șapte note fermecate 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty (Anglia, 1972) 11,30 Tradiție și perenitate în Bistrița-Năsăud 12,00 Alfa și Omega 13,00 Ora de muzică 14,00 Tranzit TV. Ora 25. Știri. Desene animate : Don Coyote și Sancho Panda (ora 14,10) Atlas. Al doilea război mondial. Documentar. Rugby (ora 16,25) ; Scoția — Țara Galilor, în Turneul celor 5 națiuni. Transmisie directă de la Edinburgh. Film serial (ora 18,00) Povestiri cu final neașteptat. Mapamond. Teleenciclopedia (ora 19,15) Actualități (ora 20,00) Tableta de seară de Paul Everac (ora 20,35) Politica în top. Film artistic (ora 21,00) : Indiscret (Anglia, 1988) Cupa Cupelor la handbal feminin (ora 23,00) Koprivnice Podravka (Croația) — Chimistul Rîmnicu Vîlcea (repriza a 2-a). Concursul emisiunii. Film serial (ora 23,45) : Ellis Island. Topul muzical european al săptămînii.

Programul 2 : 14,00 Tenis : semifinalele turneului internațional masculin „Eurocard". Transmisiune directă de la Stuttgart. Comentator Cristian Topescu 19,00 Artiști lirici români 20.00 Actualități 20,35 Jazz-Magazin 21,00 TVM 21,30 Studioul muzicii contemporane 22,00 TV 5 Europe 22,35 Varietăți internaționale

DUMINICA

Programul 1 : 9.00 Bună dimineața ! 10.00 Actualități 10,10 Arlechino 11,00 Film serial pentru copii. Aventurile lui Black Beauty (Anglia, 1972) 11,30 Viața satului 13,00 Lumină din lumină 14,00 Actualități 14,10 Video-magazin 18,30 Beatles la indigo 19.00 Film serial. Dallas 20,00 Actualități 20,35 Film artistic. Treisprezece la cină (Anglia, 1985) 22,10 Duminica sportivă 22,30 Convorbiri de duminica 23,00 Actualități 23,15 Maeștrii teatrului românesc.

Programul 2 : 16,00 TVE Internacional 16,30 Desene animate 17,00 Actualități 17,05 Serată muzicală TV 19,30 Orașe și civilizații 20,00 Actualități 20,30 Pop-Club 21,00 TVM 21,30 Concertino 22,00 TV 5 Europe 22,35 Mondo-musica.

(După Panoramic TV)

medicina LA ZI

Sub reflector SIDA

H.I.V. UN GENIU AL RĂULUI

Virusul HIV, responsabil în cele din urmă de declanşarea cutremurătoarei boli SIDA, poate fi considerat — aşa cum afirmă unii specialişti — un geniu al răului. Strategia sa este uluitoare: se instalează şi apoi produce o infecţie persistentă, avînd capacitatea de a ataca diferite tipuri de celule şi diferite ţesuturi ale organismului. Interesant este că virusul HIV este deosebit de activ, acţionînd netulburat chiar în contextul unui sistem imunitar extrem de vigilent, virtual capabil să producă anticorpi necesari neutralizării şi eliminării celulelor exprimînd antigene virale, declanşatoare ale diferitelor boli. Paradoxal totuşi, în cazul virusului HIV, asistăm la un eşec al tentativelor sistemului imunitar de curăţare, de îndepărtare a răului din organism. Pentru specialişti, este evident că virusul HIV deţine un set de strategii pentru a scăpa de tirul sistemului imunitar şi pentru a-şi păstra existenţa la nivelul organismului infectat.

Cercetătorii au asemănat strategia adoptată de virusul HIV, capabil să reziste în prezenţa unui sistem imunitar vigilent, cu cea a soldatului ce trebuie să găsească soluţii pentru a supravieţui pe cîmpul de luptă. În primul rînd, soldatul are nevoie de adăposturi sigure, în care să se ascundă; acelaşi lucru face şi virusul HIV care se instalează în celulă, fără vreun răsunet imediat asupra stării de sănătate. Apoi soldatul trebuie să aibă capacitatea de a se mişca foarte rapid de la un tranşeu la altul; HIV acţionează în acelaşi mod, trecînd de la o celulă la alta. În fine, soldatul trebuie să găsească soluţii pentru a dejuca planul adversarului, pentru a-i înşela vigilenţa; este ceea ce se întîmplă şi cu virusul HIV care scapă de sub controlul sistemului imunitar profitînd de variabilitatea sa genetică.

Aşadar, în timp ce pentru fiecare maladie virală există un virus (în general), în cazul bolii SIDA, situaţia este mult mai complicată. Deşi, în mod generic, apariţia bolii SIDA este atribuită infectării cu virusul HIV, există mai multe variante virale responsabile de declanşarea maladiei ucigaşe, ceea ce îl face mult mai de temut şi mai greu de anihilat.

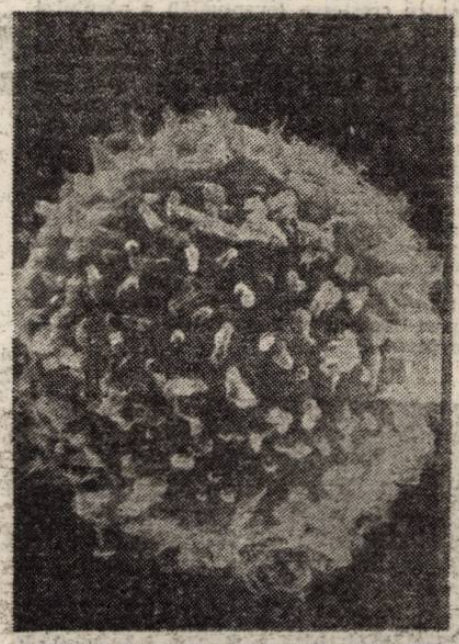

Celula T, victimă a virusului HIV

AURORA POPESCU

TRANCHILIZANTELE? Eficace, dar periculoase

Nu-i o noutate, societatea contemporană, în special din ţările cu grad înalt de dezvoltare, resimte asupra sa amprenta nefastă a stresului. Una dintre consecinţele acestui „personaj" al lumii moderne este tulburarea somnului. Pentru cei mai mulţi oameni, remediul cel mai la îndemînă pare să constea în consumul de tranchilizante şi somnifere. În multe ţări, aceste medicamente sînt folosite pe scară largă, ca nişte droguri menite să ascundă insatisfacţiile, mizeria, suferinţa.

Tranchilizantele, ca şi somniferele, sînt substanţe chimice cu peste 30 de ani de existenţă, fasonate în mojarul atît de încăpător al civilizaţiei noastre, minate de stres. Aparţin în majoritate familiei benzodiazepinelor, mai toate avînd denumiri cu sonorul „pam" în coadă. Mai mult sau mai puţin, fiecare are rolul de a declanşa somnul, de a relaxa musculatura, de a produce destinderea anxietăţii.

Totuşi, aceste medicamente calmante, indispensabile şi eficace în perioadele de suferinţă şi boală, au un efect periculos asupra organismului, dacă sînt folosite un timp îndelungat şi în cantitate mare. Ele pot declanşa o dependenţă, asemănătoare cu toxicomania. În acest caz, oprirea unui tratament de peste şase luni sau mai mult poate declanşa o stare de puternică agitaţie, contrară efectului urmărit. Specialiştii consideră că folosirea anxioliticelor este aleatorie mai mult de trei luni iar consumul hipnoticelor nu trebuie să depăşească cel mult patru săptămîni într-un tratament. În consecinţă, sînt recomandate tratamentele de scurtă durată. Sînt evitate astfel şi consecinţe mai dramatice, cum ar fi apariţia de stări de confuzii, pierderea memoriei sau alte efecte contradictorii, categorisite drept „recăderi". Medicamentele antistres, luate o perioadă îndelungată, pot provoca insomnii şi o stare de anxietate mult mai intensă decît la începutul tratamentului. Dacă se întîmplă să se asocieze şi cu alcoolul, efectul poate fi de-a dreptul exploziv; cele două substanţe „psihotrope" modifică natura comportamentală. Unele medicamente antistres au şi capacitatea de a anula efectul pilulelor contraceptive.

Avînd în vedere toate aceste aspecte (şi nu sînt singurele), medicii consideră că înainte de a apela la „arma chimică" antistres e bine să încercaţi şi alte variante. Aşadar;

- Reduceţi la maximum consumul cotidian de excitante (cafea, ceai).
- Adoptaţi un program de viaţă care să includă şi mişcare sau practicarea unor sporturi uşoare, deconectante; mîncaţi echilibrat şi variat: adaptaţi-vă somnul la nevoile reale ale organismului, neuitînd că o noapte normală nu durează obligatoriu opt ore pentru toată lumea. Luaţi în calcul faptul că insomnia are la bază de obicei o insatisfacţie profundă, care trebuie căutată, înţeleasă şi rezolvată, dar nu recurgînd la medicamente miracol.
- Dacă se impune totuşi un tratament cu anxiolitice, evitaţi în primele zile conducerea autovehiculului sau folosirea unor unelte periculoase. De asemenea, este obligatorie renunţarea la consumul de alcool, care ar putea avea consecinţe dezastruoase asupra organismului. Permanent, trebuie avute în vedere şi semnalate medicului eventualele „bizarerii" ale comportamentului sau ale stării de sănătate.

AURORA POPESCU

DE LA ŞTIINŢĂ LA CONŞTIINŢĂ

Încheiam articolul trecut cu precizarea, că în multe spitale americane au apărut aşa-numitele comitete ale ţesuturilor (Tissue Committee), care şi-au propus să verifice dacă organele şi ţesuturile extirpate din organism în decursul diverselor intervenţii chirurgicale, justifică respectivele intervenţii. De data aceasta începem articolul de faţă cu precizarea că asemenea comitete au fost create în alte ţări, atestînd faptul că **chirurgia inutilului, ca să-i spunem aşa, nu reprezintă o excepţie, ci un fapt generalizat, de care medicul tinde să se debaraseze.**

Iată că, în acest sens, un anestezist francez, şi anume M.A. Girault, ne semnalează într-un număr din revista de informare a corpului medical, „La nouvelle presse médicale", că numărul intervenţiilor chirurgicale nu numai inutile, ci şi dăunătoare care se practică în ţara sa se ridică la aproximativ 25% din totalitatea celor care se practică în Franţa. Ca urmare a acestui fapt, sub patronajul revistei menţionate, s-a ţinut chiar o masă rotundă consacrată acestei problematici şi la care au luat parte figuri dintre cele mai reprezentative ale medicinii franceze. Cu acest prilej s-a subliniat faptul, că **se practică nepermis de multe apendicectomii (respectiv extirpări pe cale chirurgicală a apendicelui),** apoi nepermis de **multe amigdalectomii**, colecistectomii, histerectomii (respectiv extirpări pe cale operatorie a uterului) etc., etc., insistîndu-se asupra faptului că cel puţin în cadrul amigdalectomiei, s-a ajuns la o adevărată modă, cel puţin în rîndul copiilor.

Din nefericire, această modă-după cum aflăm dintr-o altă publicaţie medicală- este pe punctul de a se constitui şi în domeniul extirpării chirurgicale a uterului, domeniu în care cu nepermisă uşurinţă se practică nenumărate histerectomii. Mai mult decît atît, există chiar tendinţa de a considera uterul ca pe un organ vestigial, de care este bine să ne debarasăm în cursul celei de-a IV-a decade din existenţa femeii. Şi aceasta pentru ca femela să fie scutită de rigorile menopauzei dar şi de acelea ale eventualului fibrom sau chiar cancer, boli care şi-ar putea face apariţia.

În acest sens, profesorul J. Varangot, o autoritate notorie în domeniul ginecologiei franceze, **a declarat negru pe alb** într-o publicaţie, următoarele: **„Eu cred că ginecologia este specialitatea unde se fac, fără îndoială, cele mai multe intervenţii chirurgicale inutile, fireşte nejustificate, şi uneori chiar ilicite".** O altă autoritate chirurgicală din Franţa, şi anume profesorul P. Demolle, aprofundează din acest punct de vedere rebutul pe linie de sănătate care se constituie ca urmare a apendicectomiilor inutile, care cu atîta uşurinţă se practică nu numai în Franţa, ci pretutindeni în lume. Apropo de acest rebut, Demolle leagă inofensiva (în aparenţă) apendicectomie de serioase prejudicii aduse organismului celui operat, în ceea ce priveşte apărarea sa împotriva agresiunii canceroase. Acelaşi cercetător susţine, pe baza unor îndelungate cercetări, că **42% dintre cancerele colonului ca şi 84% dintre acelea ale ovarelor au evoluat în lipsa apendicelui, îndepărtat chirurgical în mod nejustificat sau justificat.** Aşadar, **există, indiscutabil, în multe cazuri relaţii precise de cauză şi efect, între apariţia anumitor localizări canceroase şi lipsa apendicelui din arsenalul imunologic al organismului.**

ARCADIE PERCEK

Indiferenţa care ucide (III)

Apelînd la argumente ştiinţifice extrase din lucrări aparţinînd unor personalităţi medicale de talia academicianului Parhon şi silită de nesansa de a se îmbolnăvi încă din tinereţe, doamna prof. Maria Lungu, azi în vîrstă de 77 de ani a experimentat pe propriul organism un posibil tratament al cancerului. Consemnam cu alt prilej regretul enorm că unele instituţii de cercetare româneşti, în ciuda existenţei unui dosar pentru un brevet de invenţie cu acest subiect, nu au găsit sursele financiare pentru experimentarea şi finalizarea cercetării respective. Iată însă că acum, în al doisprezecelea ceas, am primit un semnal îmbucurător. Foarte interesat de virtuţile tămăduitoare ale plantelor, **DRAGOŞ SENIN**, student la Medicină, împreună cu cîţiva colegi, „supervizaţi" de cercetători de notorietate de la Institutul de Virusologie au început experimentarea pe animale a tratamentului. Şi după acest prim pas făcut iată şi o primă concluzie: extractele de plante folosite, chiar în doze ceva mai mari, nu sînt toxice. Pe măsura derulării experimentului vă vom comunica şi celelalte detalii rezultate.

Revenind la metoda de tratament în discuţie să continuăm relatarea doamnei prof. Maria Lungu: „Intervalele de tratament erau de trei săptămîni, urmate de două săptămîni de pauză, după care reluam tratamentul. Pentru uz intern şi extern am utilizat mentă, busuiocul, valeriana, mieiţi de nuci, frunze şi coji de nuci verzi. Iată şi care este tratamentul, fapt de simplu, dar pentru mine atît de eficace. Pentru tumora anexială şi nodulul istmic tiroidian am băut zilnic, timp de trei săptămîni, ceai de mentă o linguriţă de sirop de busuioc şi o pastilă de extraveral. Urmau pauze de cîte două săptămîni. Ceaiul de mentă se bea de preferinţă călduţ şi nezaharisit, seara sau dimineaţa. Siropul de busuioc şi pastila de extraveral se iau între mese. La ora actuală este greu de precizat compoziţia extraveralului. Dacă nu mai conţine valeriană este de preferat să se utilizeze ceai de valeriană, preparîndu-se dintr-o linguriţă de frunze la o jumătate de ceaşcă. Se va bea seara la culcare, în locul extraveralului. De 3—4 ori pe an am înlocuit acest tratament cu circa 30 gr. mieiţi de nucă repartizaţi la mesele zilnice, o linguriţă de sirop de busuioc şi o pastilă de extraveral între mese. Mieiţii de nucă pot fi înlocuiţi uneori de 4—5 nuci verzi din dulceaţă. Pentru cei ce suferă de tumori tiroidiene se introduc mai multe serii de miezuri de nuci pe an. Pentru uz extern am utilizat decoct de frunze de nuc, pentru spălatul părului, lunar, (chiar şi tinctură de coji de nuci verzi. (Tot pentru păr). Tratamentul de uz extern l-am folosit timp de un an pînă la „topirea" nodulului tiroidian. După alţi trei ani s-a „topit" şi tumora anexială. După dispariţia tumorii anexiale am întrerupt tratamentul în următorii 13 ani am avut două mici recidive care s-au rezolvat însă în urma reînceperii tratamentului".

Şi alimentaţia are un rol, deloc neglijabil, în acest tratament, dar despre aceasta cu alt prilej.

ECATERINA BĂTRÎNEANU

ERIDIAROMUL

„Plantarom" — Cluj Napoca, firmă condusă de d-l conf. dr. Roman Morar, fabrică în prezent un extract vegetal antidiareic denumit Eridiarom, sub formă de comprimate de 0,25 g.

Eridiaromul a fost verificat în clinici de pediatrie şi clinici veterinare cu rezultate deosebit de bune în diareele rebele şi care nu au cedat la antidiareice uzuale (saprosan, furazolidon etc.). Dar ce este „eridiaromul"? Este un concentrat natural din fructe de vaccinium myrtilus, cu un adaus de substanţe energetice, oligoelemente şi vitamine. Preparatul este bogat în principii naturale: tanini, acizi vegetali, sectine, săruri minerale, glucoză etc. Eridiaromul are acţiune antiperistalică, deoarece medicamentul este uşor astringent al mucoasei gastrointestinale, precipită proteinele bacteriene şi în acest mod medicamentul este un bacteriostatic, antiseptic, antihistaminic, antiparazitar pentru protozooze şi uşor hipoglicemiant. Eridiaromul reechilibrează presiunea osmotică la nivelul celulelor epiteliale ale mucoasei gastrointestinale, reglează permeabilitatea vasculară şi a tranzitului intestinal, fiind absorbant, protector şi cicatrizant al acestei mucoase. Eridiaromul are multiple indicaţii: se foloseşte mai ales în prevenirea şi combaterea stărilor diareice neonatale la copii şi tineretul animal, în toate formele de colite, în faringite şi tulburări ale permeabilităţii capilare, în enteriviroze etc.

Eridiaromul nu are incompatibilităţi, dar totuşi nu se va administra împreună cu diverşi alcaloizi şi sărurile lor; sărurile metalelor grele, preparatele de fier şi sărurile de mercur.

Dar unde se găseşte acest medicament minune? La sediul societăţii „PLANTAROM" — Cluj Napoca, str. Mănăştur nr. 3, telefon 095/11 63 85 int. 260.

Dr. FILEA IOAN IVANA

Nr. 6 (1842) din 13 februarie 1993

Întîmplări adevărate

Asociația celor care au chelie

Pentru toți oamenii care suferă de calviție, o noutate insolită ne parvine din orașul francez Villechauve (în românește „orașul celor care au chelie"). În asociație sînt înscrise numai persoane care suferă de calvitie, indiferent în ce oraș locuiesc. În fiecare an, membrii asociației se întrunesc pentru a discuta cererea de admitere a noi membri, care cu această ocazie, trebuie să presteze un jurămînt în fața celorlalți asociați, că nu se vor supune nici unui tratament medical pentru creșterea (eventuală!) a părului și că se vor îngriji ca zona capului să se prezinte ca o adevărată bilă de biliard! După depunerea jurămîntului, fiecare primește un semn distinctiv care definește categoria din care face parte în funcție de gradul respectiv de calvitie: cei cărora a început să le cadă părul, cei aflați în „mijlocul" procesului și cei care nu mai posedă deloc păr. Anuala întrunire constituie pentru toți cei prezenți un prilej de amicală întîlnire, „schimb de experiență" și un prilej de a combate complexul de inferioritate care îi mai domină pe unii dintre ei. Există și o „uniformă" a membrilor precum și un „port-bonheur" reprezentat de un... pieptene...

Casa editorială „MagazinS.R.L.", în asociere cu MOLDINFORMBUSINESS – Filiala din România

vă oferă, în curînd,
MAREA SURPRIZĂ A ANULUI

ALMANAHUL MAGAZIN 1993

Subiecte incitante,
dezvăluiri spectaculoase, incursiuni în paranormal,
„music-box", modă, enigme și povestiri S.F., totul
în exclusivitate
ÎN PRIMUL ALMANAH CU PREMII
MAGAZIN 1993
Vreți să intrați în posesia cheilor unui automobil ?
Vă plac bijuteriile de aur ? Dar televizoarele color ?
Rețineți din timp un Almanah MAGAZIN și cu talonul inclus în paginile Almanahului veți putea participa la tragerea la sorți care va avea loc cu ocazia spectacolului

MAGAZINUL VEDETELOR.

organizat de MOLDINFORMBUSINESS
Nu pierdeți această ocazie !

Motociciist fără vedere

„Da, este adevărat. Declar că nu-mi este frică. Sînt un adevărat «mag» și pot să demonstrez acest lucru foarte ușor. În ce constă performanța mea ? Simplu de tot :

pot să conduc o motocicletă cu ochii acoperiți. Cine are curajul să mă imite ?" Declarația aparține lui Jean-Marie Laforgue, un francez din Bordeaux. „Foarte mulți își închipuie că mă folosesc de anumite trucuri, continuă Laforgue, specifice prestidigitatorilor. Spre deosebire de „colegii" mei, eu am o pregătire specială datorată unui curs urmat în Tibet, la școala unui lama (preot). Acesta m-a inițiat în secretele tehnice ale meditației profunde, ceea ce mi-a permis să ajung la un nivel superior de cunoștințe. Iată de ce nu am nevoie să folosesc nici un fel de truc. Cunoștințele le-am însușit de la maestrul Pech, un bătrîn în vîrstă de 80 de ani din Tibet".

După aceste explicații, Laforgue se pregătește să facă o demonstrație celor prezenți. Ochii îi sînt acoperiți cu două fîșii de pînză deasă de culoare neagră, care este ferm fixată cu plasturi, apoi urmează o altă bucată de pînză peste care se fixează un capișon ce ajunge pînă la bărbie. O comisie controlează și se convinge că Laforgue se prezintă ca un nevăzător, complet izolat de lumea înconjurătoare. După acest atent examen, încalecă pe motocicleta sa Yamaha (care poate ajunge ușor la viteza de 200 de kilometri pe oră), pornește motorul și... pleacă. Evident, drumul este liber de obstacole și Laforgue parcurge în linie dreaptă o distanță de 100 de metri. După primirea unui semnal acustic, el se oprește, se întoarce și pornește înapoi de unde a plecat, totul într-un perfect echilibru. La sosirea din cursă, Laforgue este supus unui nou control ,care confirmă situația asemătoare celei cînd a luat startul. După executarea verificării, Jean-Marie Laforgue surîde celor prezenți ca și cum ar dori să-i întrebe : „V-ați convins ?"

De cîte ori se poate muri ?

Poate că pățania pensionarului Maric De Bardi (68 ani) din orașul Vicenza să nu fie unică și că ceea ce a pățit el să nu fie un caz izolat. Birocrația funcționează în toate domeniile și provoacă multe neajunsuri și surprize neplăcute. Eroul

întîmplării noastre a fost declarat de două ori decedat în decurs de numai cîteva luni în urma unor erori ale Oficiului de pensii. Cînd nu a primit într-o lună pensia cuvenită, Mario De Bardi nu s-a impacientat, dar pentru a lămuri situația creată a trecut pe la Oficiul de pensii. Acolo a aflat, spre surprinderea sa, că în registrul de evidență figurează la rubrica decedați. După cîteva zile de cercetări, s-a constatat că este vorba de o greșeală datorată faptului că era vorba de o persoană care purta același nume. În luna următoare, familia lui Mario De Bardi a primit o înștiințare prin care se face cunoscut că se suspendă trimiterea pensiei cuvenite lui De Bardi, întrucît în actele lor apare ca decedat.

Și de data aceasta, eroul acestei neobișnuite întîmplări, revoltat de repetarea funestei erori, a fost nevoit să facă un nou demers pentru a dovedi că trăiește. Și culmea actului de birocrație, Mario a fost solicitat să aducă dovezi că este în... viață și că toate obligațiile sale fiscale sînt achitate. Dovezile au fost prezentate (ceea ce i-a solicitat timp și cheltuieli suplimentare), iar Mario De Bardi a fost repus în drepturile sale. Întîmplarea l-a afectat mult pe eroul nostru, căruia îi este teamă să nu primească din nou o înștiințare asemănătoare.

O europeancă șefă de trib canadian

Eroina acestei prezentări se numește Carla Fornasari (44 ani), din localitatea Carpi din Italia. Soțul ei este funcționar la Modena și au doi fii. Carla este protagonista unei întîmplări care a stîrnit vîlvă și curiozitate în întreaga Italie. Motivul ? Carla este prima femeie care a fost adoptată de un trib de indieni din America, de Nord, mai precis de Gus Gottfriedson, șeful tribului Shuswap. Tribul se compune din circa șapte mii de suflete care locuiesc într-o rezervație situată în British Columbia, în Canada. Carla nu a fost numai adoptată de trib, ci este socotită conducătoare a tribului, fiind botezată „Vulturul roșu".

Cum s-a ajuns la această situație, cum e posibil ca o europeancă să poată deveni „indiancă" ? S-o ascultăm chiar pe Carla relatînd amănuntele acestei situații :

„Pentru indieni, a adopta un străin nu constituie un caz deosebit, dar în cazul meu ei au încercat să demonstreze stima și admirația lor față de mine. Eu am studiat mult istoria lor și am luptat în multe împrejurări pentru drepturile lor. Ei, cunoscînd activitatea mea în acest domeniu, m-au adoptat și mă consideră drept o șefă a lor. Din acest motiv,

mă simt moralmente obligată ca timp de șase luni să trăiesc în mijlocul lor, iar șase luni le petrec acasă, în mijlocul familiei mele. Evident, au existat la început acasă, în Italia, unele probleme, chiar dificultăți, dar atît soțul cît și fiii mei au înțeles pînă la sfîrșit situația și au acceptat activitatea și preocupările mele. Au trecut de atunci 11 ani, timp în care legăturile mele au rămas strînse și prietenești cu tribul Shuswap. A contat, desigur, și activitatea desfășurată de mine în sprijinul obținerii drepturilor lor legitime. Prietenii mei indieni îmi poartă o grijă deosebită și un respect profund. Dragostea lor pentru mine s-a manifestat și prin faptul că în toți acești ani mi-au dăruit nenumărate obiecte realizate de ei, ceea ce a dus la amenajarea unei adevărate expoziții acasă, care se compune din peste opt sute de obiecte specifice culturii indiene. Sînt mîndră de amiciția și încrederea pe care indienii mi le acordă".

verificați-vă cunoștințele

GEOGRAFIE (II)

1. Există atestări documentare potrivit cărora Groenlanda, cea mai mare insulă a Terrei, a fost descoperită și explorată parțial încă din secolul X (mai exact, în anul 981). Cui îi este atribuită această descoperire?

2. Cristóbal Colón (Cristofor Columb), chiar dacă nici măcar n-a bănuit că descoperise un nou continent și în pofida faptului că expedițiile vikingilor îl precedaseră cu aproape patru veacuri, rămîne primul european care, în 1492, semnalează existența unor „pămînturi" aflate în extremitatea vestică a Oceanului Atlantic. În ce an noile tărîmuri atlantice au căpătat denumirea de America, fiind recunoscute ca fiind intermediare în mult rîvnitul — pe atunci — drum spre Indii?

3. În 1541 apare prima hartă a lumii — mapamondul —, proiectată științific pe o sferă. Aceluiași autor, un geograf flamand, îi aparține o hartă hidrografică pentru navigatori, publicată în 1569, și un Atlas, apărut postum (în 1595), în care este înscrisă și poziția acului magnetic (busola) pentru intrarea în porturi și cuprinde, de asemenea, un repertoar de denumiri geografice. Despre ce geograf este vorba?

4. În anul 1700 este publicată prima hartă tipărită a Țării Românești. Cui aparține această realizare?

5. În ce an apare în limbile franceză și germană prima monografie geografică, istorică, economică, etnografică și socială a Moldovei (avînd anexată și o hartă), intitulată **Descriptio Moldaviae**, aparținînd marelui cărturar umanist Dimitrie Cantemir?

6. În ce an — și în ce țară — a fost fondat primul Institut cartografic național?

(Răspunsurile în numărul viitor)

RĂSPUNSUL LA ÎNTREBAREA PUBLICATĂ ÎN NUMĂRUL TRECUT

Geografie (I)

1. Matematicianul astronomul și geograful alexandrin **Eratostene** (275—195 î. Chr.).
2. **Hiparh din Niceea** (cca. 190—125 î. Chr.), cel mai mare astronom al antichității dinainte de Claudiu Ptolemeu.
3. **Poseidonis din Apamea** (cca. 135—52 î. Chr).
4. **Hippalos** (cca 100 î. Chr.).
5. Călătorul, geograful și istoricul grec **Strabo** (cca. 63 î. Chr. — 19 d. Chr.).
6. **Claudiu Ptolemeu** (90—168 d. Chr.).

DANIEL VERBINA

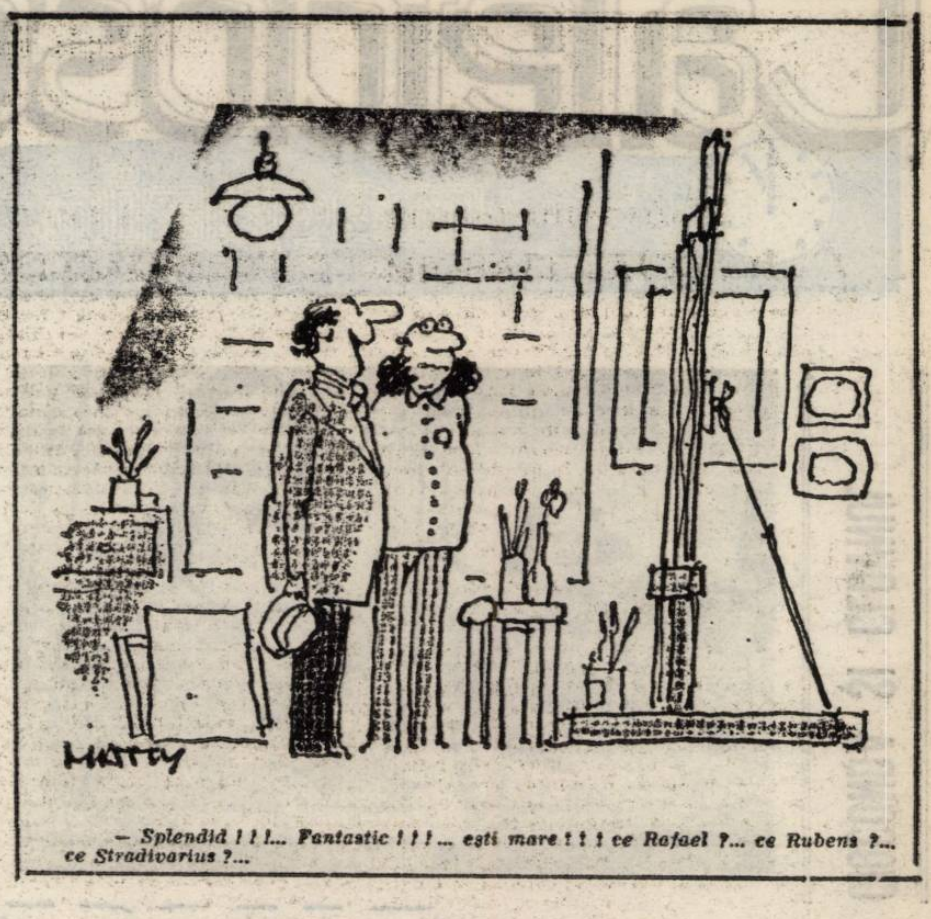

— Splendid ! ! !... Fantastic ! ! !... ești mare ! ! ! ce Rafael ?... ce Rubens ?... ce Stradivarius ?...

SFATURI PENTRU GOSPODINE CHIBZUITE

● **Cum se poate da gust bun cărnii care a început să miroase**

Cînd puneți această carne pe foc, puneți împreună cu ea și cîțiva cărbuni stinși și spălați, să fiarbă împreună, sau cînd începe a fierbe aruncați unul sau doi cărbuni în apă.

● **Cum se frăgezește carnea, fie de vacă, fie de pasăre**

Ungeți carnea cu spirt rafinat înainte de a fi întrebuințată, o lăsați să stea puțin, pe urmă o puneți la friptură sau fiert.

● **Ciupercile otrăvitoare**

Un mijloc sigur de a distruge otrava din ciuperci este oțetul. Ciupercile de care nu sînteți tocmai siguri că sînt bune, le puneți să stea 1—2 ore în oțet înainte de a le prepara. Oțetul distruge toxina din ele. Chiar ciupercile bune e bine să le fierbeți înainte de a le prepara, în apă amestecată cu oțet.

● **Cum devine proaspăt untul iute**

Se frămîntă cu mîna foarte bine untul iute în lapte nefiert, apoi se mai frămîntă o dată în apă curată. Untul își recapătă gustul și iuteala dispare cu totul.

● **Rețetă contra arsurilor**

Fie cît de gravă arsura, partea rănită trebuie muiată imediat în lapte fiert rece și ținută acea parte în el pînă se potolește durerea. Se pot face și comprese de lapte. E un remediu din bătrîni.

● **Cînd ouăle au un miros greu fără a fi stricate**

Spărgeți cîte vă trebuie din ele și le lăsați pe o farfurie mare la aer curat. Mirosul dispare după cîteva ore.

● **Îmbunătățirea cafelei**

Cafeaua de calitate proastă se pune într-un vas curat și se toarnă peste ea apă clocotită, se amestecă bine cu o lingură curată, apoi se scurge apa și se usucă bine cafeaua. Astfel se poate scoate ușor mirosul greu rămas în cafea din vapoare și magazii umede.

test

TREI UMBRE

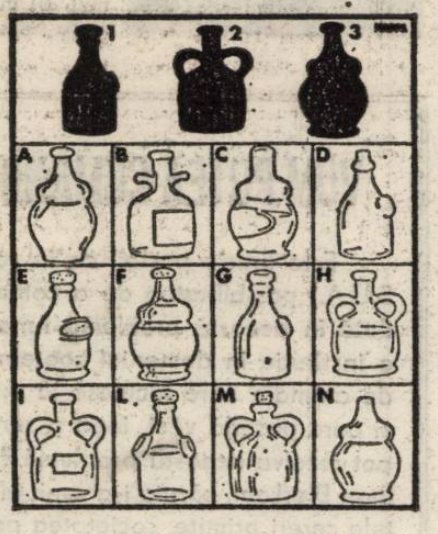

Care dintre cele 12 sticle indicate prin litere își au umbra lor în partea de sus a desenului ?

(Soluția în numărul viitor)

DEZLEGAREA TESTULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

CINE VA GĂSI DRUMUL SPRE IEȘIRE ?

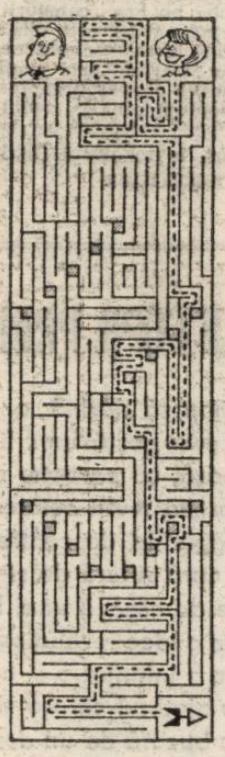

FEL DE FEL

■ **În doar** cinci ore o plantă denumită iarba ciinelui (gramigna americana) produce 8000 milioane de granule microscopice.

■ **În China antică,** în timpul ceremoniei de căsătorie, soțiile aveau capul acoperit complet cu o pînză pentru a nu putea fi „văzute" de spiritele rele.

■ **Denumirea** de Mig, avion supersonic de fabricație rusă este formată din literele inițiale ale celor doi ingineri proiectanți : Mikoian și Gurevici.

■ **Înainte** de a deveni artist de cinema, cunoscutul actor Yull Brynner a fost artist de circ, mai precis acrobat.

■ **Pentru** cei care folosesc prima oară o călătorie cu o cămilă, prima senzație este întru totul similară celei numite rău de mare.

■ **Într-un singur an,** mai precis 1939, englezul Tommy Edward Godwin a parcurs cu bicicleta nu mai puțin de 120.805 kilometri, cu o medie zilnică de 331 de kilometri.

■ **Ornithoptera alexandrae** este denumirea științifică a unui fluture din Noua Guinee care are o deschidere a aripilor de 30 de centimetri. Primele exemplare, identificate de englezul John Meek, au fost prinse cu ajutorul unor focuri de armă. În prezent, acest fluture uriaș este vînat de indigeni cu ajutorul arcurilor cu săgeți.

■ *Un cetățean intră într-o zi la secția de poliție :*
— Mi-a dispărut soția ! Asta este fotografia ei, vă rog s-o căutați.
Un alt cetățean aflat acolo se uită la poză și întreabă :
— Pentru ce ?

■ *Cîți ani îmi dați ? întreabă o femeie cochetă pe un bărbat.*

cînd ați fi ultima oară

— După rujul buzelor dvs. — 17, după arcul sprîncenelor — 16, după culoarea obrajilor 23. În total, 56 !

● *Ce ți s-a întîmplat, soldat ?*
— Sînt bolnav, domnule doctor. Am vedenii.
— Ce fel de vedenii ?
— Simbăta trecută, cînd am ieșit în oraș, mi s-a părut că la fiecare colț de stradă văd cîte o patrulă. Sînt groaznic de nervos.
— Ei bine, uite ce te sfătuiesc eu, soldat. Ori de cîte ori părăsești unitatea, să ai un bilet de voie la tine.

MOZAIC

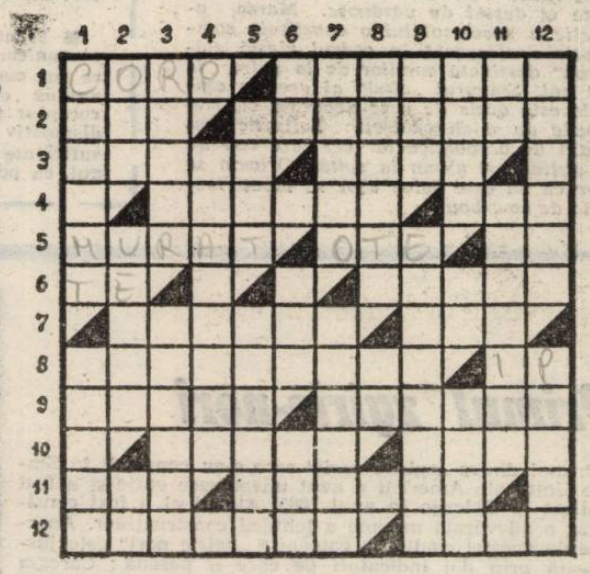

ORIZONTAL: 1) Trup omenesc — Om mărinimos 2) Te ridică în ochii oamenilor — Persoană de mare respect 3) Oameni de dispoziție — Intens 4) Domeniu de activitate — Se dă în spectacol 5) Ca acriturile — În mijlocul liotei! — Stau la rînd! 6) 5-6 cetățeni! — Om de cuvînt 7) Perceptibil de om prin pipăit — Sufix cu sensul „om" 8) Favorizare ca meteahnă pentru unii oameni — Ion Pillat 9) Marcă engleză prestigioasă de lame de ras — Oameni de încredere 10) Fac ochi frumoși — Om bun la toate 11) Om obișnuit — Om de sprijin pentru minori 12) Oameni însemnați — Om de rînd în vechea Spartă.

VERTICAL: 1) Om cu maniere — Om cu experiență tristă 2) Straiul unui om de țară — Ortac cu state vechi — Nicu Alifantis 3) Oameni la răscruce — Om cu mască 4) Cadru de presă 5) Năzuințe omenești — Persoană trasă cu sila 6) Clipe de fericire! — Om de distincție —Programul oamenilor de la baie 7) Cultivatori de flori albastre — Oameni cu respect pentru lege 8) Omul prelegerilor — Radu Ionescu 9) Localitate în S.V. Nigeriei — Oameni îndrăzneți 10) Om cu puști — Tudor Arghezi — Ucis de fratele său Cain în biblica dispută. 11) Semne de umanitate! — Boală lungă ... sărăcia omului (masc.pl.) 12) Om sacrificat pentru un ideal — Cutezătorul văduhului.

DICȚIONAR: MAN, ILOT, CETAȘ, ORU.

ȘTELIAN CEAMPURU
Alexandria

DEZLEGAREA JOCULUI APĂRUT ÎN NUMĂRUL TRECUT

STRĂLUCIRI DE VIS...

ORIZONTAL : Diamante — Amo — Ungaria — Boop — Ceas — Sitrina — Elt — Tiara — TL — S — Arap — Ateu — Ag — Up — Piatra — Robita — R — AD — Safir — Laic — A — In — N — MAU — Kgm — Dar — Mitra — Ea — Etalare — Domn — Femeie — Carat.

Nr. 6 (1842) din 13 februarie 1993

Caleidoscop magazin

GIOCONDA ȘI CLOVNUL

Tabloul prezentat în imaginea alăturată a fost creat de Ennio Marachetto, un clovn italian care s-a bucurat de un mare succes la ultimul Festival de la Ierusalim. Traversînd orașul, clovnul a încercat să suplinească poza celebrei Gioconde. Deși surîsul său a pierdut din tenta de mister pe care Leonardo da Vinci a conferit-o originalului, simpaticul clovn a cîștigat o mare popularitate.

BABY-RODEO

În fiecare an la Gallup, în New Mexico (SUA), se organizează un rodeo pentru copii — la care concurenții au vîrsta de patru pînă la șaptesprezece ani. La acest baby-rodeo caii sălbatici sînt înlocuiți cu niște oi destul de nărăvașe. Marea atracție a spectacolului o constituie competiția desfășurată în cadrul clasei „biberon" destinată copiilor de la patru la opt ani. Singurul „cîine" al acestor animale este acela de a se debarasa cît mai repede de micii călăreți. Salturile sînt destul de acrobatice iar cei care cad nu de puține ori ajung la spital. Oricum se pare că nu este deloc ușor să înveți meseria de cow-boy !

TELEGRAME

■ **Dimensiunea creierului la Australopithecus africanus, care a trăit în urmă cu 2,5—3 milioane de ani, era de 440 cm ^{3}. La Homosapiens modern mărimea creierului este de 1 350 cm^3.**

■ **Asteroizi de peste 2 km în diametru se ciocnesc de planeta Pămînt o dată la 300 000 — 1 000 000 de ani.**

■ **Doi din trei americani care nu au fumat niciodată în mod regulat manifestă îngrijorare față de inhalarea fumului emis de cei care fumează, considerînd că acesta ar putea să le cauzeze serioase probleme de sănătate, în special cancer, relevă un sondaj de opinie întreprins în S.U.A.**

■ **Există mai multe regiuni ale Terrei în care creșterea demografică este foarte rapidă și unde capacitățile de subzistență nu pot ține pasul cu sporul populației. Este cazul unei mari părți din subcontinentul indian și al Africii negre. În 28 de țări din Africa populația crește cu peste trei la sută pe an !**

■ **Montarea unui cablu pentru comunicarea între două ordinatoare nu mai este necesară O mică antenă conectată la un emițător receptor și instalarea unui microdispozitiv electronic special sînt suficiente pentru a angaja dialogul, ca pentru un talkie-walkie.**

Cartea cea mai mică din lume

Cînd au fost informați de existența ei, autorilor celebrei „Cărți a Recordurilor Lumii" nu le-a venit să creadă. Exista deja un record al celei mai mici cărți din lume (o carte chineză), dar măsurînd pe cea aparținînd unui anticar din orașul Monza (Italia), ei au constatat că este mai mică cu șase milimetri decît cea chineză. Noua carte-record reprezintă o carte sfîntă pentru musulmani, Coranul, și așa cum demonstrează și fotografia măsoară 2,1 cm. O adevărată capodoperă a miniaturizării.

Concurs de natație... canină

Nu toți cetățenii Elveției cunosc faptul că în fiecare an (mai precis bianul), pe malul lacului aflat lîngă Zürich se desfășoară o stranie dar pasionantă întrecere de înot între... cîini. Proba nu are categorii de rasă sau vîrstă, dar numărul participanților este destul de numeros, ca și numărul celor care urmăresc concursul. Pregătiți și antrenați, cîinii iau „startul" prin aruncarea lor în apă de către stăpîni, urmînd să parcurgă înot lacul (plecarea se face de pe un ponton) pînă la malul opus. În marea lor majoritate patrupezii antrenați pe această rută caută drumul cel mai scurt, învingătorul fiind declarat cel care a ajuns primul pe malul opus.

VOM PUTEA COMANDA UN COPIL PRIN POȘTĂ?

Este foarte posibil ca în scurt timp să devină o realitate (în S.U.A.) posibilitatea de a comanda prin poștă un... fiu ! Deocamdată în această problemă funcționează, cu caracter experimental, o instituție în domeniul zootehnic. Există mulți cetățeni, crescători de animale care locuiesc la mari depărtări de centre specializate și care posedă vaci, iepe și scroafe care suferă de sterilitate. Cum pot rezolva această problemă ? Ei se adresează unui biolog, Jonathan Blerkom, căruia i-a venit în minte o idee revoluționară : la multele cereri primite, societatea pe care a înființat-o și care se ocupă de genetică, trimite spermatozoizi cu ajutorul cărora sînt fecundate femele sterile. Inițiativa biologului se bucură de un deosebit succes datorită rezultatelor obținute, ceea ce l-a îndemnat să afirme că dacă se vor crea condiții mari de securitate, nu-i exclus ca metoda folosită să se extindă și la oameni.

Primul zgîrie-nori

Primul dintre „zgîriie norii" care s-au construit în Statele Unite ale Americii a avut unsprezece etaje și a fost realizat la Chicago în anul 1885. Atunci el a fost considerat o adevărată minune a tehnicii construcțiilor. Apartenența acestei clădiri la categoria „zgîrie nori" este justificată prin doi indicatori pe care îi posedă : Carcasa portantă de oțel și existența lifturilor. Primul „zgîrie nori" adevărat a fost construit în anul 1913 la New York și a avut 60 de etaje.

Cîtiți în numărul viitor:

Iluminarea din spațiu a Pămîntului a reușit!

Cascadorie cu automobilul

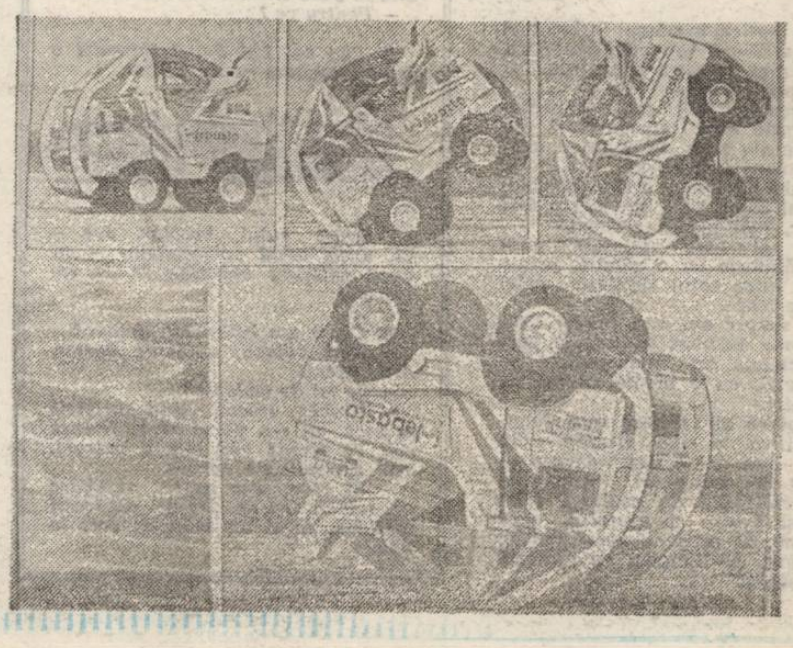

Patrick Bourny se numără printre cei mai mari cascadori francezi. Amator de senzații tari, el și-a construit un original camion la volanul căruia execută incredibile numere de acrobație. Este vorba de o mașină unică, abilitată să se rostogolească sau să execute cele mai palpitante manevre. Punerea ei la punct de către curajosul pilot a necesitat doi ani de pregătire asiduă.

magazin

SERIE NOUĂ – 93

ANUL XXXVI • Nr. 7 (1843) SÎMBĂTĂ 20 FEBRUARIE 1993 16 PAGINI 40 lei

SĂPTĂMÎNAL CULTURAL - ȘTIINȚIFIC INDEPENDENT

CINE SÎNT DUȘMANII PĂDURILOR?

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

Prezicătoarea Babylonne:

LA CE NE PUTEM AȘTEPTA ÎN 1993?

- Iluminarea din spațiu a Pămîntului a reușit!
- Din secretele erupțiilor vulcanice
- Fără legătură cu norul radioactiv
- COCO CHANEL, magiciană a elegantei

glob magazin

Program TV

– Să vezi ce greu o să ne fie cînd vom reface banda. Unde mai găsești unul să fie cinstit și să ai încredere în el ?

CARTEA RECORDURILOR NAȚIONALE

Sub reflector SIDA

VIRUSUL HIV — SCURTĂ BIOGRAFIE

Biblioteca județeană MUREȘ

musicbox

Rubrică realizată de MARIAN MINCULESCU

ŞTIAŢI CĂ...

... la sosirea grupului **Guns N'Roses** la Pasadena poliţia locală i-a obligat pe membrii acestuia să semneze o declaraţie potrivit căreia concertul lor din acea zi nu va depăşi orele 24? Pentru fiecare minut în plus ei urmau să plătească o amendă de 4000 dolari! Care a fost reacţia imprevizibilului Axl Rose? Concertul lor s-a încheiat la 23 şi 59' iar la miezul nopţii au început nişte focuri de artificii atît de puternice încît au creat impresia unui „război al stelelor", poliţia neputînd să spună nimic deoarece în acea declaţie apărea o singură condiţie : ca după miezul nopţii Guns N'Roses să nu mai cînte...

...melodia **I Will Always Love You,** interpretată de **Whitney Houston,** a făcut cel mai mare salt din istoria clasamentului Hot 100 Singles al revistei Billboard? De pe locul 12 pe locul unu...

...la show-urile duetului **Kris Kross** se sare (apropos de Jump...) continuu? Recordul, neomologat, este de 746(!) de sărituri... Crazy!

...**Sinèad O'Connor,** după scandalul provocat de ruperea fotografiei Papei şi după ce a fost fluierată copios la Madison Square Garden, are un grup de susţinători care îi apără cauza? Aceştia s-au intitulat „Brigada lui Sinèad", prima lor acţiune avînd loc în faţa catedralei Saint Patrick, din New York, unde au rupt şi ei poze ale Papei, strigînd numele interpretei. „Brigadierii" i-au cerut cardinalului John O'Connor (este doar o potrivire de nume ...) să comunice Vaticanului că nu Sinèad ci Papa trebuie să-şi ceară scuze...

...la finele lui decembrie '92 a fost lansat, pe marile ecrane americane, thrillerul **Trespass,** avînd în rolurile principale pe cei doi „mari" ai heavy-rap-ului, **Ice T şi Ice Cube?** Pînă voi afla mai multe despre acest film vă mai spun doar că noul album al lui Ice Cube (intitulat **The Predator)** este Number One în USA.

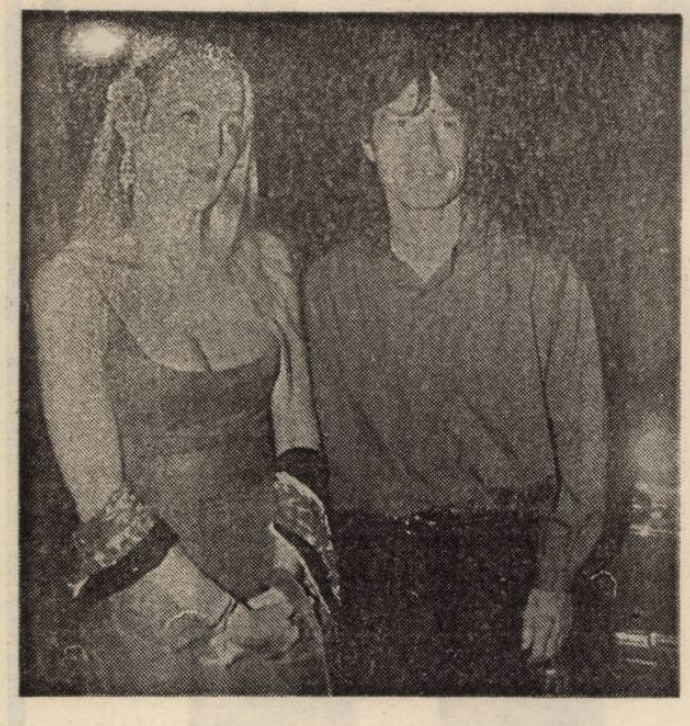

Nimic nu e veşnic

Mick Jagegr, liderul celebrei formaţii Rolling Stones, este pus la zid. Soţia sa, Jerry Hall, 34 de ani, anunţă, după 13 ani de convieţuire şi trei de căsătorie cu faimosul star al rock-ului, separarea. Motivul ? Jerry Hall îi reproşează soţului ei o legătură cu o tînără italiancă, 23 ani, manechin de profesie. Numele ei : Carla Bruni. Aceasta respinge însă acuzaţia de a fi avut vreo idilă cu Mick, despre care spune că l-a întîlnit o singură dată la New York cu ocazia unui concert. Cine ce poate să mai creadă ?

ALBUMUL SĂPTĂMÎNII

Live — AC/DC

A trecut ceva timp de la apariţia primului LP înregistrat în concert de AC/DC, **If You Want Blood — You've Got It,** care încununa munca depusă de grup, timp de cinci ani, în Australia şi iată că acum după 14 ani, ei ne oferă o producţie similară dar cu un sound incomparabil mai bun. Nu mă refer la tehnica folosită ci la valoarea interpretării... Dublul compact disc prezentat astăzi conţine „fragmente" din concertele turneului mondial efectuate de AC/DC în perioada 1990—1991, care l-a purtat prin 21 (!) de ţări, ei susţinînd 153 de spectacole, în faţa a mai mult de trei milioane de admiratori fideli ! AC/DC au rămas credincioşi rock-ului şi „dividendele" sînt bune... Trebuie „să dăm Cezarului, ce-i al Cezarului" : **Angus Young & Co** sînt unicii care au reuşit (şi reuşesc) să ridice nivelul adrenalinei în sîngele fanilor folosind unele şi aceleaşi acorduri, ritmuri şi trucuri în toţi aceşti ani ! Live, apărut la finele lui 1992, ne introduce în atmosfera inconfundabilă a concertelor grupului şi prezintă posibilităţile „bandei". Pe alocuri se simte respiraţia lui **Brian** compensată, imediat, de solo-urile fraţilor **Young...** Repertoriul acoperă întreaga istorie a grupului dar, din păcate, nu toate „bucăţile" sînt interpretate la un nivel calitativ superior. Remarcabile sînt **Who Made Who, Hell's Bells, Back In Black** şi **Whole Lotta Rosie** şar **Jailbreak** (15 min), **Let There Be Rock** (12 min) şi **High Voltage** (peste 10 min) păcătuiesc prin lungimea exagerată, făcînd ca efectul să fie negativ. Cu toate acestea, fanii grupului pot fi mai mult decît mulţumiţi de idolii lor...

TOPURILE NOASTRE

SINGLES

10. **Run To You** — En Rage
9. **Miami Hit Mix** — Gloria Estefan
8. **Could It Be Magic** — Take That
7. **Saving Forever For You** — Shanice
6. **Iron Lion Zion** — Bob Marley
5. **Be My Baby** — Vanessa Paradis
4. **Carry On** — Martha Wash
3. **Easy** — Faith No More
2. **If I Ever Fall In Love** — SHAI
1. **I Will Always Love You** — W. Houston.

ALBUMS

10. **The Predator** — Ice Cube
9. **Gold** — ABBA
8. **Timeless** — Michael Bolton
7. **Keep The Faith** — Bon Jovi
6. **Love Symbol**— Prince
5. **Us** — Peter Gabriel
4. **18 G. Hits** — Sandra
3. **Pop!** — Erasure
2. **Greatest Hits** — The Police
1. **The Bodyguard** — Soundtrack

LA MULŢI ANI!, pentru : **Phil Carmen** (14. 2. 1953) **Mick Avory** (15.2.1945), **Alix Campbell** (15.2.1959, UB40), **Sonny Bono** (16.2.1935), **Andy Taylor** (16.2.1961, Duran Duran), **Lou Diamond** (17.2.1962), **Yoko Ono** (18.2. 1933), **Gazebo** (18.2.1960), **Seal** (19.2.1963) **Falco** (19.2.1957), **Francis Buchholz** (19.2.1950, Scorpions), **Tony Iommi** (19.2.1948, Black Sabath), **Smokey Robinson** (19.2.1940), **Matt Bianco** (20.2. 1960)).

TOLBA CU SCRISORI

Doresc să corespondeze : Ana — Maria Jinga, str. Porţile de Fier 52 Orşova,Mehedinţi (cu fani Michael Jackson. Caută textele melodiilor „Give In To Me" şi „Man In The Mirror")

Lucian Moldovan, str. Decebal nr 28, Bistriţa, 4400, Bistriţa-Năsăud (cu rapperi)

Mihaela Bengulescu, Şos. Ianculuî nr. 8, bl. 114, A, ap.17, sector 2, 73374 Bucureşti(cu fani **The Cure** pentru fondarea unui Fan — Club. Tel 653 67 65)

Marius Popa, Bohotin, Răducăneni, jud. Iaşi (cu prietenii rubricii noastre),

Gelu Căpâlna, str. Armoniei nr. 7, bl. A20, sc.A, ap.15, Zalău, Sălaj (cu rapperi),

Steluţa Donciu, str. Curentului nr.53, Isaccea, 8839, Tulcea (cu fani **De Mo**)

Roxana Dalio, str. Theodor Aman nr. 12, sector 1, Bucureşti (caută textele melodiilor **„One Love", „Jump", „I'm Too Sexy"** şi **„To Be With You".** Oferă textele din repertoriul **De Mo** şi **Roxette**)

Cristi Şerban — Bucureşti : am primit scrisoarea ta pe 8 ianuarie. Deci...

Florin Matei — Galaţi : m-ai înţeles greşit ! Luasem **Bad-ul** (care este un album perfect !) ca termen de comparaţie...

Dan Irimescu — Galaţi : nu am LP — ul **„Cold As Ice".** Prieteni, Dan doreşte adresa grupului **Public Enemy.** Dacă o aveţi, trimiteţi-mi-o O.K.?

Daniel (M (?) — Piteşti : Simon & Garfunkel („El Condor Pasa").

Vali Negoiţă — Ploieşti „Forever Love" este un single. Atît...

Oana Bădescu — Băileşti : 1) nu prea ascult, din lipsă de timp, emisiuni radiofonice; 2) faptul că am „încrucişat" puţin spadele cu realizatorii acelei rubrici n-ar trebui să te afecteze atît...

PUNCTE

Top 20 european — MTV

20. O frumoasă melodie a lui **Rod Stewart — Tom Traubert's Blues ;** 19. Ace of Base — **All that she Wants ;** 18. Tasmin Archer — **Sleeping Satelitte** 17. Duran Duran cu **Ordinary World ;** 16. Shakespeare's sister — **Hello ;** 15. **Captain** Hollywood Project — **More and more ;** 14. Peter Gabriel cu hitul **Steam ;** 13. 2 Unlimited — **No limit ;** 12. **En Rage — Run to you ;** 11. Undercover — **Never let her slip away ;**

10. Michael Jackson — **Heal the World;** 9. Faith no more — **Easy ;** 8. Inner Circle — **Rock with you ;** 7. Madonna cu **Deeper and Deeper ;** 6. Usura cu **„Open your mind" ;** 5. Un hit care avea pretenţii la locul 1, **Would I lie to you** cu Charles and Eddie ; 4. Lella K. — **Open Sesame** Şi astfel ajungem la podium unde se înregistrează schimbări spectaculoase :

Bronz : Snap cu hitul **Exterminate** cade un loc, pregătindu-şi ieşirea de pe podium.

Argint : Se consemnează, după aproape două luni de dominare, detronarea de pe prima poziţie a superhitului **I will always love you,** Whitney Houston, de pe banda sonoră a filmului The Bodyguard. Interesant este faptul că în top 10 din SUA, Whitney Houston este prezentă cu o altă melodie extrasă din film, care se numeşte **„I'm every woman".**

Aur : Melodia care acum două săptămîni era pe locul 10 urcînd apoi pe locul 5, pentru ca acum să devină nr. 1 este **„Hope of Deliverence",** un cîntec splendid semnat de „bătrînul" Paul McCartney, ex Beatels, de pe noul său album **„Off the Ground".** Cum vedeţi, muzicienii au totuşi un cuvînt greu.

Michael Jackson, imitarea lui Isus

Pentru început vreau să spun că m-a mîrcat puternic nu atît ceea ce a spus mega-star-ul american, fără îndoială, cel mai senzaţional produs al show-biz-ului din toate timpurile ci, mai ales, atitudinea lui, pentru prima oară, **omul Michael Jackson.** Un om care a avut o copilărie grea, nişte relaţii dificile cu tatăl său pe care este supărat, dar pe care l-a iertat şi totuşi... îl iubeşte şi care acum încearcă, datorită unor posibilităţi financiare să ajute şi alţi copii nefericiţi, bolnavi de cancer, să cunoască şi ei ceea ce n-au putut niciodată să cunoască, lumea magică a copilăriei fericite. Sigur, interviul a încercat să repare multe din zvonurile lansate de tabloide (reviste), dar s-a observat şi tristeţea cu care el constată proliferarea minciunilor prin presă. „Cineva scrie într-un ziar ceva şi apoi toată lumea crede aceste minciuni". Una dintre ele, ultima, a fost aceea că ar fi spus preşedintelui Clinton că la spectacolul de la ziua inaugurării nu trebuia să-l invite decît pe el Michael Jackson. Există în acest interviu, dincolo de cuvinte, multă delicateţe, modestie, o puritate care răzbate din zîmbet, din felul în care stă, în care priveşte, în felul în care o primeşte pe Elisabeth Taylor, în felul în care rîde ca un copil. Nu există nici o clipă intenţia de a epata, deşi este cel mai mare. Te pretinzi regele pop-ului? îl întreabă Oprah Winfrey. „Eu nu mă pretind nimic, sînt fericit că trăiesc şi că sînt ceea ce sînt". Mi s-a părut de pildă că aşa cum spunea şi el este un om care vrea să-l imite pe Isus, să se apropie de puritatea şi inocenţa copilului, într-o lume plină de minciună şi făţărnicie. De ce eşti fascinat de animale ? **„Pentru că găsesc în ele,** ca şi la copii, aceea puritate şi onestitate, pentru că ele nu te judecă şi nu doresc decît să-ţi fie prieteni". O observaţie tulburătoare, să recunoaştem. Îmbrăcat simplu, cu pantaloni negri, o cămaşă roşie cu epoleţi verzi pe care erau iniţialele CTE Michael Jackson vrea să facă totul perfect. Şi cînd are îndoieli, tot un copil este cel care îl convinge că a făcut o treabă bună, pentru că „niciodată copiii nu mint". Sufletul lui de copil îl face să se bucure în parcul său de distracţii şi îl face să respingă afişarea în public, fiind astfel un fel de anti-star. Cu gesturi extraordinar de delicate, el ţine la viaţa lui particulară, preferînd să nu vorbească în public despre „aventurile" sale ca un adevăr gentleman. Iar a încerca să devii pur şi simplu inocent ca un copil, să dai din dragostea ta şi din ceea ce ai tu şi altora iată imaginea imitării lui Isus.

GEORGE CUŞNARENCU

CEMI SRL

Revista Magazin este editată de CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" SRL

Autorizată prin sentinţa civilă nr. 382 din 4 aprilie 1991 a Judecătoriei sectorului 1 Bucureşti, înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului sub nr. J 40/2623/1991 din 8 mai 1991

CONT 40 10 10 85 00 (lei) 40 20 10 53 30 ($) 40 20 10 53 31 (D.M.) BANCA COMERCIALĂ „ION ŢIRIAC" S.A.

COMITETUL DIRECTOR : Dumitru FILIP (director general), George CUŞNARENCU, Mihaela DOROBANŢU (directori)

REDACŢIA : Piaţa Presei Libere nr. 1, telefon : 617 60 10, 617 60 20. TIPARUL : Imprimeria „CORESI" — Bucureşti..

CITITORII DIN STRĂINĂTATE se pot abona prin RODIPET S.A. — PO-BOX 33—57. Fax 0040-1-312 94 32 sau 312 94 33, Telex 11995, Piaţa Presei Libere nr. 1, Sector 1, Bucureşti, România

SERVICIUL PUBLICITATE : 618 24 27.

SERVICIUL DE DIFUZARE : 618 45 57

Redactor şef : DUMITRU FILIP

Secretar general de redacţie : GEORGE CUŞNARENCU

magazin

REDACŢIA : Dorel Dorian (şef secţie), Ion Ţugui, Ecaterina Bătrineanu Aurora Popescu, Paul Ioan (şef secţie) (1630) ; Mihaela Dorobanţu, Şerban Filip, Teodora Bujor Panaitescu (1612) ; Adrian Hoajă, Elena Ilie, Constantin Pavel (1633).

SECRETARIAT DE REDACŢIE : Ionel Cojocaru, Dumitru Mateuţă, Costea Spiru, Vasilica Mărgărita (1659) ; Dorin Măran

CORECTURĂ : Irina Stoica, Melania Constantinu, Delia Costea (1282).

Manuscrisele şi fotografiile nepublicate nu se înapoiază.

ECOLOGIE - UN SEMNAL DE ALARMĂ, DAR NU NUMAI ATÎT...

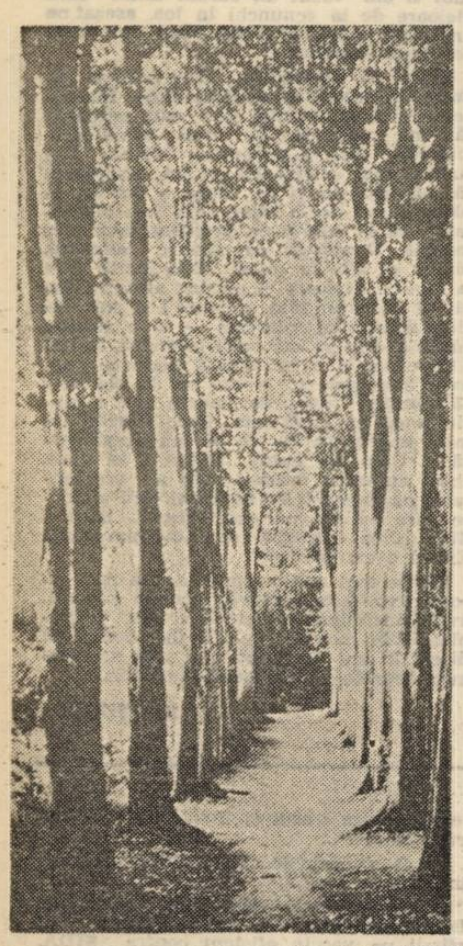

CINE SÎNT DUŞMANII PĂDURILOR?

● Pădurile din Germania se află în mare pericol. ● Stejarii din Bavaria sînt bolnavi în proporţie de 64 la sută. ● ● Distrugerea „aurului verde" se datorează compoziţiei poluanţilor, în special a emisiilor de oxid de azot ale automobilelor şi a celor de amoniac din agricultură. ● Solul se acidizează şi arborii cad mai uşor pradă paraziţilor, secetei şi îngheţului. ● Lumea ştiinţifică aşteaptă noi dovezi ale interacţiunii solurilor, arborilor şi atmosferei datorată intensificării poluării mediului înconjurător.

Starea actuală a pădurilor germane este de-a dreptul alarmantă, relevă un studiu recent întreprins de Organizaţia pentru protecţia mediului şi naturii (BUND) din Germania. În prezent, foioasele se află în pericol după conifere, care se confruntau de multă vreme cu probleme ecologice deosebite. În perioada 1986-1991, circa 15-19 la sută din pădurile Germaniei au fost bolnave. De atunci, însă, situaţia a evoluat în rău. Cea mai afectată este zona Bavariei, unde stejarii erau bolnavi în proporţie de 38 la sută, în 1986. În prezent, acest procent este de peste 64 la sută. Peste 25 la sută din pădurile de foioase ale Bavariei pot fi considerate distruse. La nivel naţional, un stejar din trei poate fi clasat în această categorie.

Specialiştii nu au putut descoperi pînă în prezent motivul pentru care maladia pădurilor evoluează diferit la foioase şi la conifere. Un lucru este însă sigur; compoziţia poluanţilor din atmosferă s-a modificat. Astfel, emisiile de anhidride sulfuroase provenind în mare măsură de la centralele termice, s-au diminuat, pe cînd compuşii azotaţi nu au încetat să sporească. Poluarea se datorează în primul rînd emisiilor de oxid de azot ale automobilelor şi emisiilor de amoniac din agricultură. Ca urmare a acidizării solurilor şi a dispariţiei organismelor care trăiesc sub pămînt, nu mai pot fi plantaţi arbori tineri pe majoritatea versanţilor din landurile est-germane. Chiar dacă se va reuşi reducerea în continuare a emisiilor de anhidridă sulfuroasă în landurile est-germane, peisajul va rămîne timp de decenii marcat de efectele distrugerii ecosistemelor forestiere..

Efectele nocive ale oxizilor de azot şi ale amoniacului sînt mult mai puţin vizibile şi mult mai greu de scos în evidenţă pentru fitopatologi. Compuşi ai azotului care intră în sol sub formă de nitraţi, acid nitric sau amoniu, ar trebui să stimuleze creşterea vegetală, întrucît ele sînt, prin excelenţă, îngrăşăminte de calitate. În loc să stimuleze, însă, creşterea plantelor, acestea perturbă metabolismul ecosistemelor forestiere. Consecinţele nocive sînt multiple.

Relaţiile de reciprocitate dintre rădăcinile arborilor şi ciuperci în solul forestier sînt perturbate. Arborii au rădăcini mai firave. Solul se acidizează, arborii cad mai uşor pradă paraziţilor, secetei şi îngheţului. Pierderea frunzelor nu se datorează numai acţiunii dăunătorilor sau condiţiilor climatice extrem de nefavorabile ci şi poluării multiple datorate activităţilor umane.

Profesorul Egbert Matzner de la Institutul de cercetări asupra ecosistemelor terestre estimează că mai este necesară elaborarea în continuare de numeroase studii asupra factorilor poluanţi. Multe grupe de cercetări au obţinut deja rezultate interesante în cazul coniferelor. Prof. Matzner şi alţi oameni de ştiinţă speră să obţină noi date în legătură cu interacţiunea solurilor, arborilor şi atmosferei printr-un amplu studiu, început în 1992 şi care va fi finalizat în 1993. În cadrul acestuia sînt analizate eşantioane de sol, frunze şi diferite produse arboricole. Primele rezultate vor fi publicate la mijlocul acestui an. Lumea ştiinţifică le aşteaptă cu nerăbdare...

■ Pădurile din ţările membre ale Pieţei Comune ocupă o suprafaţă echivalentă cu cea a Franţei.

■ Peste 7 milioane de hectare de păduri din statele membre ale C.E.E. sînt ameninţate de cumplitele ploi acide.

■ Cei mai „feroce poluanţi" ai atmosferei (duşmani de temut ai pădurilor) sînt anhidridele sulfuroase şi oxidul de azot.

■ Ploile acide au făcut ravagii în Germania (Pădurea Neagră şi Bavaria), Cehia, Slovacia, Polonia etc.

■ Regiunile sudice ale Europei sînt mai puţin expuse la ploile acide, dar se confruntă cu incendii devastatoare — în timpul verii mari suprafeţe de păduri sînt mistuite de flăcări.

■ În pofida împăduririlor efectuate, deficitul de lemn va continua să sporească în cadrul C.E.E. pînă în anul 2 000.

■ Toate statele membre ale C.E.E. sînt preocupate pentru extinderea suprafeţelor împădurite, exploatarea raţională şi protecţia arborilor împotriva ploilor acide şi a incendiilor.

■ Cele 100 de milioane de mărci alocate protecţiei pădurilor în Piaţa Comună pentru anii 1988–1993 s-au dovedit a fi insuficiente.

■ O politică forestieră comună în cadrul C.C.E. şi prevederi consacrate reducerii poluării atmosferei sînt adevăratele şanse de salvare a pădurilor de la distrugere.

■ Programul ecologic al C.E.E. reclamă urgentarea acţiunilor de reîmpădurire.

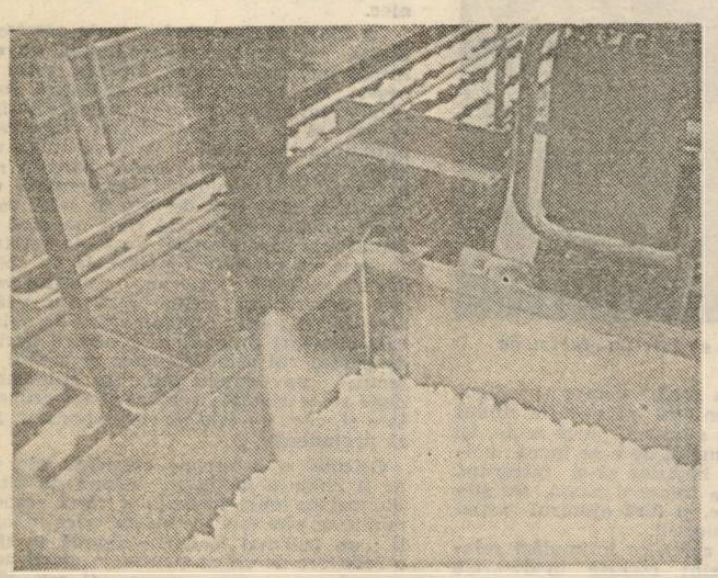

● În fotografie se află hala întreprinderii ce produce acetat de celuloză aparţinînd concernului Rhone — Poulenc, din oraşul german Friedburg. Aici, acetona volatilă, folosită în procesul de fabricaţie, este reciclată în proporţie de 98 la sută.

● Fotografia înfăţişează modul de urmărire informatizată a traseului deşeurilor la Pont-de-Claix (Franţa). Pentru a putea avea sub control în orice moment poziţia deşeurilor în timpul transportării acestora, către un loc de eliminare sau de stocare, specialiştii trustului Rhone — Poulenc au pus la punct un sistem de gestiune informatizată de urmărire a deşeurilor. Operaţional în Franţa de circa un an, el este în curs de implementare şi în alte ţări în care acest grup industrial deţine unităţi productive.

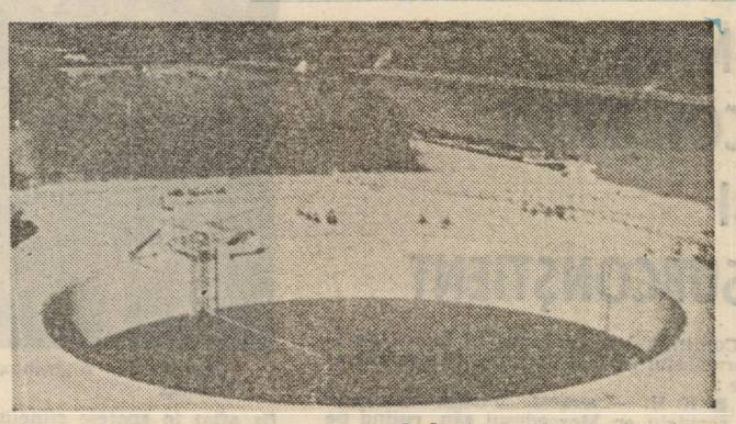

● În fotografie se află bazinul de reţenţie din localitatea franceză Chalampe, cu o capacitate de 15 000 metri cubi. Toate concentrările industriale ale concernului sînt echipate cu bazine de reţenţie asemănătoare, cu o capacitate suficientă de captare a apelor reziduale în caz de incendiu sau a produselor accidental poluate.

Pagină realizată de
ŞERBAN FILIP

incursiune în paranormal

UN SPIRIT ANUNȚĂ PRIN VIS

DOUĂ ÎNTÎMPLĂRI TRAGICE

Revin la vise din cauză că ele par să aibă prioritate între fenomenele paranormale ce se pot atesta cu o mai mare certitudine. Prin atestare înțeleg un experiment efectuat de un subiect lucid, neminat de nici o perturbație externă sau psihică. Lucrurile decurg firesc ca orice eveniment firesc din existentă. Uimitoare este însă relația dintre enunțul pe cale onirică, și punerea în scenă a evenimentului prefigurat. Unele teorii explică acest miracol prin legi fizice, altele, prin funcțiile autosugestiei, și există destule opinii care neagă visul ca furnizor de premonitii. Ce interesează în ultimă instanță, este adevărul. Pentru că există un adevăr, iar el trebuie acceptat chiar dacă noi nu avem acces, încă, la mecanismele oculte sau fizice care îl evidențiază fără a putea fi contestat...

„Făcînd o retrospectivă a unor situații deosebite — îmi scrie doamna Margareta Ivanciov, profesoară de istorie, din Timișoara — am ajuns la concluzia existenței dincolo de spațiul nostru fizic, a unei dimensiuni sau lumi care pătrunde uneori în lumea noastră, în spațiul nostru fizic, în viața noastră. În 1990 a murit tatăl meu. A avut parte de o moarte fulgerătoare. Părinții mei au trăit împreună 45 de ani, ducînd o existență fericită, iubindu-se și respectîndu-se pînă la nefericitul eveniment din anul 1990.

Mama îmi povestea adeseori că îl visa pe tata, care o instiința că nu se simte „acolo" fericit fără ea. În concluzie, o atenționa că în curînd va trebui să meargă „acolo" și ea. Eu nu am dat crezare acestor vise. Le puneam pe seama unui dezechilibru produs de șocul morții tatălui meu și pe situația mai specială în care trăia, singură în apartament. Dar în noaptea de 12—13 decembrie 1991, s-a întîmplat ceva straniu. M-am trezit din somn avînd senzația unei persoane străine lîngă mine. Deși puteam distinge destul de ușor obiectele din apartament, nu am putut vedea nimic neobișnuit în acea noapte. Prezența aceea stranie mă cam înfricoșa ceva nedefinit mă apăsa. Am simțit furnicături în tot corpul ca și cum eram străbătută de un curent electric. Nu puteam face nici cea mai mică mișcare, era ca și cum ființa aceea prezentă, dar nevăzută, m-ar fi paralizat. Mă străduiam să percep ceva vizual prin obscurul camerei, dar era imposibil. Nu mă puteam desprinde de pat nici ca să aprind lumina. Cu toate acestea îmi minte că eram perfect lucidă. Deci nu era un vis, ci o realitate. O senzație de angoasă, ceva terifiant, extrem de greu de explicat și extrem de neplăcut făcea situația în care mă găseam drept excepțională.

După un timp pe care nu-l pot aprecia acum în minute, am reușit să-mi reiau curajul să întreb: Tu ești tata? Imediat am început să văd totul clar în cameră, senzația neplăcută a dispărut dintr-o dată. M-am sculat și m-am uitat la ceas — era 4.15 dimineața, vineri 13 decembrie. Am evitat să-i spun mamei mele despre cele întîmplate, ca să nu pun „paie pe foc" în situația în care se găsea ea, dar cunoscutilor mei le-am relatat totul în ideea că-mi vor da o explicație. Explicațiile nu m-au satisfăcut. Acest eveniment se va dovedi mai tîrziu că a avut o importanță deosebită în derularea faptelor viitoare...

Luni, 16 decembrie visez, de data aceasta a fost chiar vis, că mama mea a venit la mine. Voind să plece și deschizînd ușa apartamentului, îl văd în vis pe tata care stătea în dreptul treptelor. El zîmbea. Eu am tresărit și-i spun mamei în vis, fiind surprinsă de imaginea tatălui meu, pe care îl știam mort chiar și în vis, următoarele: Mamă, a venit tata. Dar cum se poate?, este nemaipomenit! Mama mi-a răspuns în vis: Ce te miri? E normal că a venit. E foarte bine că a venit. Apoi mi-a apărut în fată o mașină albastră, am auzit un zgomot foarte puternic și din nou visul s-a rupt și am văzut un bărbat tînăr, fără picioare de la genunchi în jos, așezat pe un scaun. Aceasta a fost visul. Iar acum derularea faptelor:

Marți 17 decembrie, deci a doua zi după vis, mama a venit la mine. Înainte de plecare mi-a spus că a vrut neapărat să mă vadă și în ziua următoare, miercuri, fără a-și motiva dorința. Era cu atît mai ciudat cu cît noi stabilisem să mă duc eu la ea. După o oră de la plecarea ei de la mine, am fost înștiințată că a suferit un accident grav de mașină. O mașină de culoare albastră. Mama se afla la spital, fiind lovită grav la ambele picioare — mașina albastră din vis și bărbatul fără picioare! A fost lucidă doar oină miercuri — și e straniu că ea a vrut să mă vadă miercuri, la ora 4.15, exact la o săptămînă după ce am avut imaginea de groază tot la ora 4 și 15 minute. Ciudat, dar mama mea a murit la un an după tata. Oare spiritul lui mi-a apărut în vis ca să mă pregătească? Cum s-a putut întîmpla să visez chiar culoarea mașinii care a accidentat-o pe mama? Iar bărbatul fără picioare care nu era un avertisment cifrat? Sînt atîtea întrebări care mă preocupă. Există o explicație?"

Dintre mai multe, posibile, cea mai corectă explicație o puteți formula singură, avînd încredere în tot ce vi s-a întîmplat. Din moment ce ați fost conectată direct la un fenomen, ce rost ar mai avea teoriile despre acest fenomen...

ION TUGUI

Prezicătoarea Babylonne:

La ce ne putem aștepta în 1993?

Centrul Parisului — 4 Rue du Helder — o străduță ce leagă Boulevard Haussmann cu Boulevard des Italiens. La etajul patru, pe o plăcuță de marmură prinsă pe o ușă impozantă, o inscripție laconică: BABYLONNE.

După ce te asiguri de o programare prin telefon, te poți considera fericitul beneficiar al serviciilor celei mai „en vogue" prezicătoare din Paris, Babylonne este o bătrînă doamnă, suplă, nu prea înaltă. Te primește într-un cochet salonaș tip „art deco". Are mult farmec, iar privirea i-a rămas la fel de expresivă și inteligentă.

Dagherotipuri minunate prezintă o impresionantă „galerie de clienți" din care nu lipsesc Emile Zola, Charles Gounod, Marcel Proust și alte celebrități. Printre ele, discuția prinde încet, încet contur și Babylonne începe să-și depene gîndurile... și prezicerile.

În Rusia va apărea în 1993 un uzurpator care va amenința puternic poziția lui Eltîn, în timp ce economia țării se va menține în aceeași stare de prăbușire...

La rîndul lor, slovacii vor avea mari necazuri din cauza barajelor pe Dunăre, în timp ce o nouă scindare a țării îi așteaptă pe cehi: va începe mișcarea de independență statală a Moraviei. Oricum, din punct de vedere economic, atît Cehia cît și Slovacia se vor menține în frunte...

În ceea ce privește pacea în Iugoslavia, aceasta se va instala în final, dar numai după ce se va plăti un greu tribut. În luna iunie, Bosnia va fi zguduită de un puternic cutremur de pămînt, care va face totuși ca cele două popoare dezbinate să-și revină. În această catastrofă va fi evidentă mînia Domnului. Apoi luptele vor înceta. Cel puțin pentru o jumătate de an. O perioadă de pace impusă, deci, de care oamenii politici vor trebui să profite...

Acțiunile din Germania contra azilanților și străinilor se vor putea chiar accentua și înăspri, lucru cu atît mai înfiorător, cu cît conjuncția Marte — Saturn din ianuarie 1993 cunoaște aceeași configurație ca în ianuarie 1933 — o formație nefastă care a mai fost observată de astronomi înainte de începerea Războiului de 30 de ani...

Ar trebui să ne sperie toate acestea? „Pe mine nimic nu mă sperie" — declară Babylonne. Care adaugă: „Doresc doar să amintesc conducătorilor acestei lumi un adevăr bine-cunoscut, și anume că istoriei îi place să se repete. În special acolo unde își amintește repede și lesne despre trecut și învățăturile ce decurg de aici"...

Ar fi și ceva de spus pentru întărirea inimilor l...

Aici prezicerile sînt mai optimiste. Babylonne declară: „Se va descoperi în sfîrșit un vaccin eficient contra SIDA, și aceasta prin contribuția unui francez! El va dobîndi o glorie la fel de mare ca Louis Pasteur!"

În fine, „revărsărilor de hard rock și alte forme de muzică a tinerilor li se va pune capăt, prin nașterea unei tinți melodice lirice, poate ușor demodată și sentimentală, dar foarte aproape sufletului. Va apărea astfel și o nouă cîntăreață pariziană care o va egala pe Piaf".

...Și, pentru a rămîne în atmosferă, trebuie să vă mai spunem că Leon Janowicz, care a publicat aceste dezvăluiri în cunoscuta revistă poloneză „WEEK-END" le-a obținut direct de la Babylonne, prin... telepatie! Noi rămînem să așteptăm...

M.D.

Parapsihologia la marginea necunoscutului

UN SISTEM DE VASE COMUNICANTE ÎNTRE CONȘTIENT ȘI SUBCONȘTIENT

Continuînd incursiunea în lumea paranormalului să mai amintim și alte exemple:

■ K. H. — avocat. Pleacă dimineața la serviciu cu Mercedesul său, rulînd pe vechea șosea Hamburg — Poppenhütel. La un moment dat, în fața mașinii vede un agent de circulație de statură uriașă. Blocat, oprește imediat. Aude un zgomot teribil și, de teamă să nu-l fi lovit, coboară din mașină. Nimeni. Dar imediat își face apariția un muncitor de pe un șantier vecin care ... îl felicită că, printr-un miracol scăpase de la o moarte sigură! Ce se întîmplase de fapt? Remorca plină cu pietre a unui camion se desprinsese, traversase șoseaua și lovise parapetul, distrugîndu-l complet.

■ Dimineața zilei de 3 mai 1945, în jurul orei 10. În grădină, stăpînul casei își face de lucru sub privirile cîinelui ciobănesc german. Dintr-o dată cîinele începe să dea semne de mare agitație și să latre. Stăpînul vede cum dintr-un tufiș aflat în spatele cîinelui apare silueta bunului său prieten Peter W. Vrea să-l întîmpine, dar... silueta dispare! Uluit, își notează data și ora exactă la care se întîmplaseră toate acestea. După cîteva luni află că prietenul său Peter, care tocmai intrase în „Volkssturm" — miliția populare creată de naziști — murise exact în momentul cînd el îi înregistrase apariția...

■ Țărmul Mării Baltice. Un sat izolat de restul lumii din cauza inundațiilor. Este blocat accesul la stația de cale ferată, aflată la vreo zece kilometri. Între timp, o femeie din sat, al cărei soț plecase în călătorie pentru o săptămînă, este cuprinsă pe neașteptate de o panică teribilă, deși trecuseră doar patru zile de la plecarea soțului. Mînată de o forță extraordinară, se scoală și ținînd piept vremii, pornește la gară, ajunge pe digul căii ferate, amenințat să cadă la rîndul său pradă furiei apelor. Ajunsă acolo, își vede soțul pe punctul de a se îneca: bolnav, cu febră, hotărîse să-și întrerupă călătoria și să se întoarcă acasă. Nu știa ce se întîmplase, și fără ajutorul soției ar fi fost sortit pieirii.

Levitația — o „minune" în lumea sfinților, așa cum apare ea într-un tablou de Murillo.

■ La fel cu celelalte întîmplări relatate, și acestea sînt incluse în dosarele Institutului de Parapsihologie din Freiburg. Întîmplări singulare? Nu. Se cunoaște explicația lor? Nu încă. Sau, cel puțin, nu se poate vorbi despre o explicație pe de-a-ntregul satisfăcătoare. Oricum, presentimentele, avertismentele mai mult sau mai puțin explicite și exacte sau aparițiile au constituit experiențe trăite frecvent. Să nu o uităm, de pildă, pe Jane Dixon, devenită celebră pentru a fi prezis asasinarea lui John Kennedy servindu-se în acest scop... de un glob de cristal. Alături de alte tehnici folosite, ei ar reprezenta un fel de sistem de vase comunicante între conștient și subconștient, din care se extrag informațiile.

■ Dar mai mult, există fenomene fizice, care nu numai că au fost considerate ca minuni inexplicabile, ci au fost clasificate fie ca miracole divine, fie ca intervenții diabolice, în funcție de... lumea în care se manifestau. Unul dintre cele mai elocvente exemple îl constituie levitația — ridicarea deasupra solului — care în lumea sfinților era considerată semn al grației divine, pe cînd în lumea „obișnuită" a fost invocată uneori de inchiziție ca o dovadă a intervenției satanice.

■ Dar cum se produc toate acestea? Există cu adevărat posibilitatea ca un spirit, indiferent ce se înțelege prin aceasta, să „bîntuie" ființe și locuri, furnizînd informații pe care trebuie să învățăm să le descifrăm? Dar care este atitudinea publicului? În Germania, un studiu efectuat asupra unui eșantion reprezentativ al populației evidențiază un raport de 53% față de 36% al celor care cred, comparativ cu cei care nu cred în informația paranormală. Cu toate acestea, în ceea ce privește fenomenele de „bîntuire" amintite anterior, raportul este net defavorabil celor care cred: 18% față de 71%. Iar confruntarea de opinii este adeseori dramatică. Pentru a decide de partea cui este dreptatea ar trebui efectuat un studiu științific sistematic, după toate rigorile verificării experimentale și, ceea ce este foarte important, fără prejudecăți.

Oricum, o asemenea atitudine nici n-ar fi chiar o premieră, venind de altfel din partea unei instanțe a cărei respectabilitate este mai presus de orice îndoială: un tribunal londonez acordă în 1962 o reducere de chirie pentru locatarii unei case despre care se spunea că este bîntuită! Lucrurile, după cum se vede, progresează, încet dar sigur: căci într-o situație practic identică, în 1575 însă, Curtea de Casație din Paris respinsese o asemenea pretenție, pe motiv că ar fi fost regretabil să acorde credit... unor povești de adormit copiii!

MIHAELA DOROBANȚU

stirea de VECHE

„DALLASUL"-ul nostru cel de toate zilele

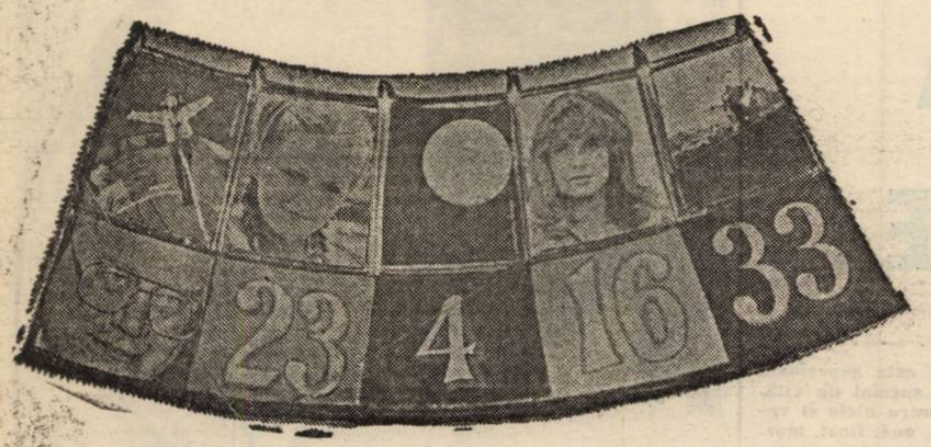

„Dallas"-ul a fost, este și va rămîne, încă destulă vreme, un serial de succes. Nu doar la noi, pretutindeni în lume unde a fost prezentat, unde se află încă, săptămînal sau bisăptămînal, pe micile ecrane, unde este sau va fi foarte curînd reluat. Nu am spus — și nimeni nu a spus — că ar fi un serial antologic, de excepțională valoare. Nici măcar că ar fi «foarte bine făcut». Dimpotrivă. S-a respectat o «rețetă» care nu prea dă greș, s-au ales interpreți convenabili și s-a adaptat filmul «din mers» la ceea ce dorește Mărie Sa Spectatorul, să vadă... Formula, după cîte se vede, nu are «copyy-right»...

Specialiștii în psiho-sociologia de masă ar avea la ce să reflecteze. Cum s-a ajuns, practic pe toate meridianele lumii, la acest «gust comun» ? În țări cu o economie avansată, în estul totalitar și post-totalitar, în țările lumii a treia, indiferent de statutul social (și de produsul național brut), indiferent de nivel de cultură, în țări și superțări cu milioane de oameni care abia știu să citească, dar și «defazamente» solide de intelectuali, mai mult sau mai puțin conformiști — sfidînd «bariere» de vîrstă și așa-zisele conflicte dintre generații — Ewing-ii, viața lor, interesează mai mult decît ceea ce se întîmplă în «spațiul-timp» imediat, în propriul oraș ori în casa alăturată, de pildă, decît destinul unor colocatari de palier. «Southfork»-ul a devenit și el, între timp, un fel de casă memorială, cu sute de mii de vizitatori în fiecare an, iar un microserial despre destinul interpreților «Ewing» conferă semnatarului o notorietate la care n-ar fi ajuns altfel, în ani și ani de zile, prin nu știm cîte eseuri inspirate...

«Dallas»-ul se va termina pînă la urmă. Gustul public comun, bine consolidat prin cele 360 de episoade ale serialului va dăinui, însă, și dincolo de barierele mileniului III. Dacă vor fi bariere. De aici, și o anume îngrijorare, întemeiată, probabil, dar desigur tardivă...

■

În opinia unui apreciat critic de film de dincolo de ocean, „Dallas"-ul ar fi un serial care dezbate, **nu atît destinul familiei Ewing, cît al familiei în general, în contextul acestui sfîrșit de mileniu.** Ceea ce interesează, în opinia sa — de unde și succesul de public — ar fi raporturile dintre părinți și copii, dintre frați (atunci cînd interesele personale diverg), dintre soți, atunci cînd oboseala, cenușiul și plictisul parazitează tot ce a fost sfînt cîndva, dacă a fost sfînt vreodată. Evoluțiile moderne la nivelul familiei ar sfida, într-o mare măsură, barierele geo-sociale. Să fie adevărat ?

Specialiștii în psiho-sociologia de masă, ca și cei în psiho-sociologia familiei, ar avea, din nou, la ce să reflecteze...

■

Și încă o idee, prezentă îndeajuns de frecvent în analizele unor critici de artă. „Dallas"-ul ar fi un film, în spiritul acestor interpretări, care ar surprinde **arbitrarul și neîntrerupta fluctuație a delimitărilor dintre moral și a-moral în societatea modernă.** Poți să nu fii de acord cu ceea ce face J.R. în serial, dar la o analiză atentă, din unghiul poziției sale sociale, îi vei da totuși dreptate. În interpretările cele mai frecvente privind comportamentul său, acuzei cedează locul justificării : „Nu avea de ales". Toate infidelitățile întîlnite în serial au o «sfîntă justificare», oricît ar reflecta (și ar sfida) derapajul moral. Toate încrîncenările — fie și cele absolut artificiale, livrești — reverberează în acel «gust comun». În ultimă instanță, spunea un critic de film, privite din afară, toate încrîncenările vieții, ni se par construite artificial, lipsite de orice element verosimil. Interesează, în fapt, după zeci și zeci de episoade, nu ceea ce întreprind eroii... Ci tocmai **acele apropieri și asemănări, eventual, dintre ceea ce li se întîmplă lor, Ewing-ilor și ceea ce s-ar putea întîmpla la fel de bine (și rău) milioanelor de telespectatori.** Bogăția Ewing-ilor nu mai are aici un rol decisiv. Nefericirile, pare să spună filmul, țin de condiția umană, și de tot ceea ce alimentează în existența sa, ca mod de a fi — relansîndu-i adesea iluziile — «prea sfînta proprietate»... Și fiindcă am spus «cuvîntul»...

■

Cum și-a adunat bătrînul Ewing averea — în tinerețea sa — nu interesează prea mult, exceptînd, eventual, estul post-totalitar, unde moraliști conjuncturali au ce au cu «nababii» ale căror bogății, adunate «tot nu se știe cum», ar sfida sărăcia celor mulți, al căror număr crește.

Îndîrjirea bătrînului Ewing, spiritul său întreprinzător și dorința sa de înavutire **s-au raliat nu o dată, cu o lipsă de scrupul** pe care moraliștii de azi, de bună sorginte marxistă, n-ar ezita s-o pună încă o dată la zid. Dar este mai acuzabilă dorința de înavutire decît dorința de putere **și demagogia morală ale celor gata,** oricînd, de oricîte concesii pentru a promova în ierarhia socială pe un post de demnitar, foarte bune văzut ? Să acuzăm doar dubioasa morală a celor ce răzbesc, printr-o certă abilitate socială, spre fotoliile cele mai înalte ale unor societăți pe acțiuni și să-i scuzăm pe cei care se încrîncenează să-și păstreze fotoliile **lor în instituții, și organizări cu un mare impact social și cultural ?**

■

Și ar mai fi «Dallas»-ul în opinia unor încrîncenați analiști, **un film despre acel mod de a fi și a rămîne «în picioare»** — de a-ți păstra și a-ți spori averea, de a-ți consolida statutul social, de a depăși și a replica violent la loviturile clipei — prin orișice mijloace. Inclusiv, prin cele încriminate moral : corupție, șantaj, trafic de influență, concesii fără număr. Și nu puțini moraliști care deplîng «ce se întîmplă în Dallas», îi invidiază în secret, fie și inconștient, pe bunii lor profesori dallas-ieni întru demagogie morală. Averile, în opinia lor, ar trebui să se adune **altfel,** exclusiv prin hărnicie și muncă... (De la Revoluția din octombrie s-a tot încercat și am văzut cîte s-au **adunat ! Și cine a adunat**). Cine ar rîvni la bunurile vecinilor s-ar cuveni pedepsit, ca și cel care s-ar uita prea insistent la femeia aproapelui său... Comparativ cu demagogia morală atît de abject practicată de vulpile cărora li se strepezesc dinții, „Dallas"-ul e moral. De unde și îndemnul la o relansată stare de veghe față de orice arivism drapat în moralitate...

E

Începusem însemnarea de față prin a suspecta «gustul comun» planetar și iată-ne, sfîrșind, prin a-i lua apărarea.

Ceea ce ne apropie de «dallas-ieni» în pofida unor mari și definitorii deosebiri, mai ales în planul convietuirii sociale, sînt nenorocirile vieții. Bătrînețea îi ajunge din urmă, peste tot, chiar și pe cei «prea-fericiți». Maladiile secolului și ale vîrstei, infirmitățile sufletești și multele nefericiri din ne-iubire și prea multă iubire sînt la fel de cumplite, indiferent de poziție socială și de contul la bancă. Iar spaimele, cele dinaintea ultimei căderi de cortină, ne identifică iarăși cu mulți din eroii serialului, pînă la a-i ierta pe toți încrîncenații, cei care vor tot și încă imediat, din actul I pînă în actul III... Fluierăturile și aplauzele nu mai condamnă și nu mai salvează pe nimeni după gongul final.

DOREL DORIAN

„Sinucideri" în familie

Sinuciderea poate fi interpretată în fel și chip. Dacă în capitolele anterioare sugeram ideea că acest gest este numai aparent „scăpat din vedere" de Decalog, un caz petrecut în SUA în 1992 vine să confirme că fățetele suicidului sînt năucitor de numeroase și că — din nefericire — diferențierea dintre omucidere și sinucidere este în plină obscuritate în situații cînd nici justiția (creată de oameni) nu poate da verdicte categorice.

Să ne imaginăm cazul soților Petterson, din Santa Barbara, California. În disperarea lor cauzată de lipsa de mostenitori, se hotărăsc să adopte un copil. Decizia lor se face în urma unor lungi și controversate discuții, atît în privința sexului, cît și a vîrstei. Motivul pentru care cei doi pot fi acuzați de o potențială sinucidere este foarte delicat de exprimat, căci este unul pur psihologic, și el constă în următoarele : băiatul care a fost ales de la casa de copii părăsiți are vîrsta de 14 ani și el — pur și simplu — a declarat că nu „îi vede cu ochi buni" pe viitorii părinți.

Formalitățile s-au îndeplinit și cuplul fără copii s-a pomenit prin voia lui cu un rebel (în sensul adolescentin al termenului) în casă. Au început certurile, disensiunile, admonestările. Cauza principală a neînțelegerilor a fost învățătura. Ca orice părinți autentici, cei ce-au adoptat adolescentul răzvrătit au dorit ca el să aibă rezultate cît mai bune la învățătură. Deși condițiile de viață oferite adoptatului au fost extraordinare, băiatul se arată din ce în ce mai „nonconformist", refuzînd să învețe și să aducă satisfacțiile dorite de părinții adoptivi. Conflictul psihologic s-a accentuat cu timpul și a culminat cu un gest fatal. Pur și simplu, copilul adoptiv i-a

împușcat cu sînge rece pe părinți, în timpul somnului! (cu propria lor armă)

Tribunalul de minori a dezbătut îndelung cazul. Băiatul de 14 ani s-a exprimat foarte sincer și tranșant : „Nu mai puteam suferi cicăleala lor, dar nici nu voiam să mă întorc de unde am plecat !" Cititorul va spune imediat — și parțial are dreptate — că avem de-a face un ucigaș înnăscut. Dar circumstanțele psihologice ale acestui caz nu sînt deloc simple și nici simplificabile. Lipsa de elasticitate a părinților adoptivi, faptul că ei au confundat un ideal cu o realitate, faptul că n-au avut discernămînt necesar adaptării la tipul de caracter al celui înfiat, toate acestea au concurat la o cvasisinucidere. Ei nu au reușit în cele cîteva luni de convietuire să înțeleagă că au de-a face cu un tip de personalitate deja conturată și că și-au asumat un risc mult mai mare decît bănuiau. Nu putea fi vorba la 14 ani de o bucată de lut pe care s-o modelezi cum vrei, ci numai s-o ajustezi... Au plătit cu viața amîndoi pentru această eroare.

Cazul de mai sus se poate încadra — la prima vedere — într-un fel de ingratitudine explozivă, criminală. Există din păcate și cazuri cînd copiii legitimi și-au ucis părinții, din motive aparent minore. Un băiat din Detroit și-a ucis tatăl pentru că, aparent, nu plătea renta fixată de tribunal mamei. Abia după aflarea abominabilei fapte, mama îi mărturisește că a mințit și că sumele ce îi intrau regulat în cont le folosea pentru a cumpăra droguri. Ea devenise dependentă de prafurile ucigătoare. Fiul se predă poliției și ulterior se sinucide. În alte situații, copiii ajung să-și ucidă părinții din motive de testament. Cazul Lammers (relatat de „The Newyorker") este relevant. Copilul legitim este deposedat de mostenire de unul natural (din afara căsniciei, dar recunoscut de tată), conform cu dorința ultimă a defunctului. Se produce un măcel în familie, din care nimeni nu iese „învingător". Din ce în ce mai pregnant se confirmă faptul că unii se sinucid „cu mîna altora", iar codul penal în vigoare nu are suficientă „imaginație pragmatică".

PAUL IOAN

● **POPULAT MAI DEVREME.** Este vorba de continentul american, cu cel puțin 28 000 de ani în urmă ! Afirmația lui Richard S. MacNeish are la bază descoperirea într-o peșteră din statul New Mexico a unor amprente de palme și degete și a urmelor unor focuri de tabără care arseseră probabil cu 28 milenii în urmă. Se apreciază că în epoca de piatră, asiaticii ar fi ajuns în America traversînd un istm existent între Siberia și Alaska. Sînt oameni de știință care susțin că alte grupuri umane ar fi poposit mai devreme pe continentul scăldat de apele celor mai mari oceane.

● **PIERDERI ANUALE.** Statul francez alocă anual importante fonduri pentru măsurile de prevenire și represiune (poliție, jandarmerie, justiție). Costul plătit de persoanele individuale (asigurări, pază, sistem de securitate permanentă) și pierderile de pe urma actelor criminale sînt însemnate. Cele mai mari pagube provin de pe urma fraudelor financiare, după care urmează accidentele rutiere, ale căror costuri se ridică la circa 40 miliarde franci anual. Pe locul opt se situează hoția, cu o „cifră de afaceri" anuală de 4 miliarde franci, iar pe locul zece traficul cu droguri — cu peste 700 milioane franci. Infracțiunile legate de încălcarea reglementărilor Pieței Comune se cifrează la suma de peste 32 milioane franci.

● **DEMOGRAFIE ÎN PIAȚA COMUNĂ.** Populația „celor 12" care alcătuiesc CEE va fi de circa 388 000 000 locuitori în anul 2 000, depășind cu doar 2,1 la sută prognoza făcută în 1985. În raport cu numărul locuitorilor Pămîntului, populația țărilor membre ale Pieței Comune va reprezenta, la finele secolului XX, 4,4 la sută față de 6 la sută cît este în prezent.

● **TERMOSTATUL PLANETEI PĂMÎNT.** La fel cum omul are un sistem de termoreglare, și Pămîntul este dotat cu un mecanism propriu de termoreglare — norii. Oamenii de știință britanici și americani care susțin acest lucru au calculat că globul nostru își reglează temperatura prin intermediul unui „termostat planetar", construit dintr-un circuit complex perpetuu în care sînt implicate gazele atmosferice, planctonul oceanelor și norii. Deși inconsistenți, norii sînt o indispensabilă piesă în complexul mecanism al climei.

● **ȘI NORII TREBUIE LUAȚI ÎN SEAMĂ.** Norii joacă un rol ambiguu. Ei reflectă lumina solară și contribuie astfel la răcirea climei. Norii captează radiația infraroșie care părăsește suprafața planetei și contribuie astfel la încălzirea climei. Dacă Pămîntul se încălzește, cantitatea de apă evaporată este mai mare, ceea ce sporește fenomenul formării norilor, fenomen care face la rîndul lui ca o parte mai mare a luminii solare să fie reflectată, rezultatul final fiind o reducere sau anulare a efectului de seră.

● **SE POATE ÎNLĂTURA „GUNOIUL COSMIC" ?** Desigur ! Specialiștii propun în acest scop plase originale realizate din cea mai fină peliculă metalică. Pentru „momeală" se avansează ideea folosirii unor încărcături de electricitate statică. Astfel funcționează și filtrele statice obișnuite. Sub acțiunea cîmpului, particulele mici se vor uni în formațiuni mai voluminoase, care vor fi adunate în containere spațiale și apoi folosite drept materie primă la uzinele orbitale.

magazin

Femina Club

FRUMOASĂ ŞI DUPĂ NAŞTERE

Evenimentul a fost pregătit cu atenţie deosebită timp de nouă luni. În sfîrşit copilul dorit este un vis împlinit. Ba chiar de multe ori realitatea întrece cu mult cele mai frumoase vise ale tinerei mame. Dar discret se instalează o stare de slăbiciune. Urmează şi o perioadă cu „nopţi scurte". În acest context nu trebuie să uitaţi cîteva sfaturi oferite de specialişti în ideea de a redobîndi energia de care aveţi nevoie dar şi silueta după care oftaţi. Pentru că la ieşirea din Maternitate aţi constatat că aveţi cu 4—5 kg în plus faţă de greutatea dv. normală. Nu vă neliniştiţi. încet-încet corpul va redobîndi linia la care ţineţi atît de mult. Dacă alăptaţi va trebui să aminaţi începerea unui regim. Ba mai mult, va trebui să creşteţi raţia zilnică cu 500 calorii. De asemenea, nu trebuie să vă expuneţi carenţelor în diverse elemente. Dacă nu alăptaţi puteţi să mîncaţi de trei ori pe zi orice, dar nu oricum, ci în proporţii rezonabile. Evitaţi grăsimile animale şi dulciurile.

Nu uitaţi să beţi multă apă (1,5 pînă la 2 litri pe zi). Dacă alăptaţi, surplusul energetic de care aveţi nevoie trebuie asigurat consumînd carne, ouă, peşte, alimente bogate în proteine, calciu, magneziu, fier. Nevoia de vitamine este superioară altor perioade. Aveţi nevoie, în special de vitamina A, deosebit de preţioasă pentru piele şi vedere. O găsiţi în unt, lapte, carne, ouă, ficat, morcov. Mîncaţi fructe şi legume proaspete pentru bogăţia lor în vitamina C, vitamină cu virtuţi antiinfecţioase şi antistres.

În egală măsură se impune să vă preocupe frumuseţea sînilor, care şi-au dublat volumul. Dacă nu faceţi exerciţii care să vă solicite pectoralii, riscaţi să regretaţi mai tîrziu. Duşurile reci peste sîni sînt deosebit de tonifiante. Bulversarea hormonală datorată sarcinii, dă părului o vigoare şi o strălucire particulară. Alteori însă după naştere pot exista perioade de cădere a părului. Evitaţi vopsitul frecvent sau „permanentul", adevărate şocuri pentru păr. Dacă este cazul, aplicaţi şi un tratament recomandat de dermatolog.

De obicei tenul este strălucitor după naştere. Dar nopţile albe îşi pot pune amprenta, dîndu-vă o mină mai puţin strălucitoare. Înainte de a vă gîndi la „măştile salvatoare," pe care nu va trebui să le abandonaţi, încercaţi să vă organizaţi timpul astfel încît să vă odihniţi suficient.

101 diferenţe...

● La o anumită vîrstă băieţii sînt mult mai imprudenţi decît fetele. Astfel, statisticile au stabilit că între 15 şi 24 de ani ei figurează cu de 6 ori mai multe căderi involuntare, mortale, au de patru ori mai multe accidente de circulaţie, iar numărul sinuciderilor este de trei ori mai mare în rîndul băieţilor.

● La vîrste mici fetiţele ar fi mai puţin creative. Astfel, în vreme ce băieţii inventează frecvent „noi utilizări" ale jucăriilor, inventînd noi jocuri, fetiţele au tendinţa de a respecta regulile tradiţionale.

● Ligamentele femeilor, „scăldate" de estrogeni conferă „sexului frumos" articulaţii mai suple decît cele ale bărbaţilor.

● Trei sferturi dintre suferinzii cu migrene sînt femei.

● Femeile sînt mai sensibile la alcool decît bărbaţii. Şi aceasta pentru că o anumită enzimă specializată în degradarea alcoolului este mai puţin activă la femei decît la bărbaţi.

• INDISCREŢII •

Glasul inimii

După ce a fost mult timp scandalizat de ideea fiului său de a se căsători... din dragoste, în final regele Juan Carlos a cedat : Felipe se va căsători cu Isabel. După trei ani de aşteptare, tinerii au primit consimţămîntul Coroanei. Regele Juan Carlos a fost obligat să depună armele în favoarea fiului său Felipe, în vîrstă de 24 de ani, moştenitorul tronului şi alesei inimii sale, Isabel viitoarea regină a Spaniei.

Şi, pentru a se respecta întocmai cele relatate de revistele franţuzeşti, să spunem că regele Juan Carlos şi regina Sophia, nu au văzut niciodată cu ochi buni acest „love story". Isabelei Sartorius, în vîrstă de 27 de ani, i se reproşa... culoarea sîngelui, insuficient de... albastru. Un alt inconvenient : părinţii divorţaţi. Şi peste toate acestea se povesteşte că mama sa a fost reţinută într-un aeroport pentru deţinere de droguri. Pe scurt, Juan Carlos şi Sophia au făcut presiuni asupra lui Felipe invocînd raţiuni de... Stat. Dar ipocrizia îşi are totuşi limitele sale. Pentru că de acum toată lumea îl vorbeşte pe regele Spaniei pentru multele din „păcatele" sale. Unul dintre ele, de notorietate, se referă la legătura sa foarte serioasă cu Maria Gaya, o decoratoare catalană în vîrstă de 47 de ani, văzută frecvent alături de suveran. Credibilitatea sa s-a erodat. În primul rînd în ochii copiilor, pentru că dacă tatăl ascultă de „glasul inimii" cum li se poate interzice celor tineri iubirea ? Logica obligă şi astfel regele şi regina au capitulat declarîndu-şi acordul pentru căsătoria tinerilor îndrăgostiţi...

Alarmă falsă

Ex-Pamela din serialul „Dallas" nu a trecut neobservată, recent, la ieşirea dintr-un muzeu din Los Angeles. La trecerea actriţei alarma electronică s-a declanşat automat. Dar nu pentru că... i-ar fi plăcut în mod special un exponat. Pur şi simplu sutienul pe care tocmai îl cumpărase purta o etichetă ce a declanşat alarma. Evident a fost o alarmă falsă...

PENTRU PĂRINŢI

Dacă vă preocupă ideea amenajării unui colţ pentru studiu destinat copilului dv. vă oferim cîteva sugestii... ilustrate. De asemenea, pentru orele de odihnă puteţi improviza un pat... la înălţime. Sînt foarte moderne, copiilor li se par ceva mai insolite şi în plus valorificaţi mai bine spaţiul locuinţei dv.

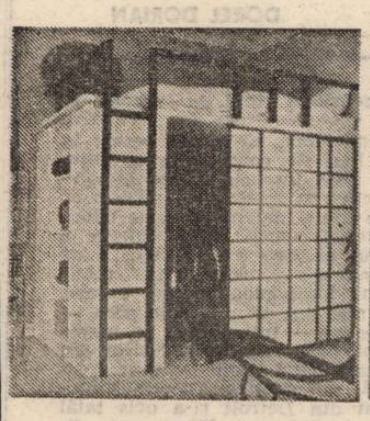

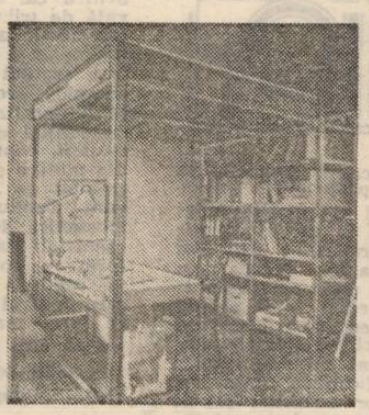

reţeta săptămînii

CROCHETE DE CARTOFI

Ingrediente : 1 kg cartofi, 2-3 linguri făină, 2-3 ouă, caşcaval, ulei pentru prăjit, sare, piper.

Se fierb cartofii în coajă, se curăţă, se dau prin maşina de tocat carne şi se frămîntă cu făina, ouăle, sarea şi piperul.

Se formează cu mîna bile şi se fierb în ulei încins.

Se scot cu lingura cu găuri, se aşază pe platou şi se presară deasupra caşcaval ras.

Se servesc fierbinţi ca o garnitură frumoasă şi bună la friptură. (I.S.)

CRONICA modei

MANTOUL IMBATABIL

Moda mantourilor din stofă uşoară, pufoasă, concurează cu mare succes hainele de blană, considerate îndeobşte regine ale sezonului rece. Eleganţa croielii, adusă de falduri ample şi gulere şal enorme, este potrivită oricărei vîrste. (A.P.)

Rubrică realizată de ECATERINA BĂTRÎNEANU

MAGAZIN global

Fiul „secret" al lui Maradona

„După șase ani de luptă, în fine am învins. Justiția a admis ca fiul nostru să poarte numele tatălui său, Diego Armando Maradona. Sentința pronunțată de instanțele judecătorești demonstrează faptul că eu nu am urmărit să cîștig în acest fel niște bani de la el. Verdictul final îmi restituie demnitatea de femeie și demonstrează că între noi au existat adevărate sentimente de dragoste. Chiar dacă sînt mulțumită cu concluziile sentinței, nu aș dori nici unei femei să trăiască o dramă ca a mea".

Declarația aparține Cristianei Sinagra, „femeia albă" a cunoscutului jucător de fotbal argentinian după aflarea sentinței tribunalului de minori din Napoli. După lungi cercetări și dezbateri furtunoase tribunalul, a pus capăt procesului intentat de Sinagra lui Diego Maradona prin care ea cere ca fiul „secret", rezultat ditr-o lungă conviețuire între ei, (copil născut la 20 septembrie 1986) să fie recunoscut ca fiul lui Maradona.

Dezbaterile din timpul procesului, au dat la iveală o serie de amănunte picante, care au provocat o rumoare în rîndul celor prezenți. Printre multe alte, s-a reținut faptul că Maradona i-a oferit Cristianei bani pentru a avorta, lucru pe care ea l-a refuzat. Pensia alimentară pe care Diego Maradona trebuie s-o ofere lunar Cristianei a fost fixată la suma de cinci milioane de lire italiene. Fosta iubită a celebrului campion de fotbal a avut de suportat multe umilințe și mai ales amenințări, chiar aceea cu moartea, pentru a renunța la proces. I s-a oferit drept compensație o sumă extrem de mare. Sinagra a refuzat toate propunerile, a luat măsuri de siguranță atît pentru ea cît și pentru fiul lor, mutîndu-se din Napoli pentru a nu fi expusă la pericolele potențiale care puteau fi declanșate de suporterii echipei Napoli. Ea a mai făcut un lucru deosebit pentru reevaluarea poziției sale sociale — s-a măritat cu un vechi amic, de profesiune frizer.

Merită de semnalat faptul că în timpul procesului, Maradona s-a pretat la un subterfugiu neonorant, afirmînd că în perioada cînd a conviețuit cu Cristiana, între ei și nevasta lui, Claudia Vilafane (care i-a dăruit două fetițe), relațiile lor erau complet deteriorate și se considerau ca și divorțați. A mai rezultat și un alt aspect interesant care a fost reținut de către judecători. Cristiana a afirmat că din cauza remușcărilor și a scandalului declanșat în urma comportării sale, Diego a început să folosească cocaină și chiar alte droguri, ceea ce a dus în final la cunoscutele urmări negative ale faimosului fotbalist sportiv. Diego și-a dorit foarte mult un băiat, dar soția sa a născut două fetițe. Un motiv în plus pentru Diego să încerce un sentiment deosebit cînd își amintește de Diego-junior, acel copil al lui care îi seamănă perfect și care de pe acuma demonstrează aptitudini clare pentru jocul de fotbal...

GH. RUSSU

O poartă deschisă spre lumea afacerilor

Avatarurile economiei de piață ne-au aruncat într-o cursă contra cronometru, în care căutăm cu disperare drumul cel mai scurt spre poarta succesului. O propunere ne este oferită de revista BUSINESS TECH INTERNATIONAL, editată de ASE World Entreprises în colaborare cu Știință și Tehnică SA.

Cel mai recent număr al său, al optulea din volumul I — apare în aceleași excelente condiții grafice. De pe copertă ne zîmbește actorul Paul Newman, unul din

cei mai prosperi oameni de afaceri, cum aflăm și din „Newman's Own" — povestea succesului său în afaceri. Găsim și în acest număr rubrici cu care ne-am obișnuit, interesante și în același timp extrem de utile: Codul manierelor în afaceri, Glosarul de bursă sau un Ghid al exportatorului. Alături de ele, un instructiv punct de vedere american despre calitate, o „lecție" de comportare în fața concurenței, articole de marketing și management...

În rezumat, un nou număr foarte interesant al Business Tech International care merită din plin să figureze printre lecturile noastre. (M.D.)

POVESTEA UNEI MARI IUBIRI

Rainier și Grace (II)

Greu de imaginat un eveniment mai grandios decît căsătoria dintre Grace și Rainier! Sărbătorile au ținut opt zile. Au fost prezenți peste 1 600 de ziariști și fotografi — de trei ori mai mulți decît la căsătoria Prințului Charles și a Dianei. Au fost oferite prînzuri, cine, defilări, baluri în care se dansa pînă la ziuă. Au fost invitați prietenii, dar nu a fost neglijat nici protocolul! Au fost invitate familiile regale europene — aproape toți și-au trimis reprezentanți, cei puțin; doar regina Elisabeta nu a participat, nici n-a trimis pe nimeni să o reprezinte. Pretextul — nu fi întîlnise niciodată nici pe Rainier, nici pe Grace. A trimis totuși un cadou — două piatouri de aur! Și pentru că vorbim de cadouri: Carry Grant le-a oferit un vechi și prețios secretaire; din partea populației Principatului — un Rolls Royce; prietenii din Philadephia au oferit miresei un ecran cinemascop și două proiectoare de 35 mm, pentru ca filmele americane să nu-i lipsească niciodată; guvernul francez — două bare cu o ornamentație magnifică, pentru a le monta pe yachtul pe care aveau să-și petreacă luna de miere, iar echipa care a filmat „Inalta Societate" le-a oferit la sfîrșitul filmărilor un joc de ruletă. Chiar și pentru grădina lor zoologică au primit cadou un leu! Cu o oarecare îndelicatețe, ziariștii au estimat valoarea cadourilor la un milion de dolari. Nu mai menționăm și cadourile, poate cele mai impresionante, pe care le-au primit de la oameni simpli care nici nu-i cunoșteau: obiete de artizanat, scrumiere, porte-bonheururi, ba chiar și brînzeturi și șuncă...

În schimb, ceremonia religioasă s-a desfășurat într-o atmosferă deosebit de demnă. Pătrunși de solemnitatea momentului, domni în frac și doamne purtînd pălării își ocupaseră locurile. La un moment dat, cu toții și-au întors privirile spre intrare — Grace înainta ușor, la brațul tatălui său. Prințul Rainier i s-a alăturat la altar.

Orchestra a interpretat Uxor Tua de Bach și Alleluia de Purcell. Prințul era atît de emoționat încît Grace a trebuit să-i ajute să-i pună inelul pe deget. „Da"-ul rostit a fost doar un murmur, de-abia auzit pînă și de episcop. Grace își stăpînea cu greu lacrimile; Prințul privea drept înainte.

Și, dintr-o dată totul s-a sfîrșit — preotul i-a declarat soț și soție. Multă lume avea ochii umezi...

De fapt, era pentru a două oară cînd auzeau aceleași cuvinte, căci cu o zi înainte avusese loc o altă ceremonie, cea a căsătoriei civile. Era 18 aprilie și în Sala Tronului, în care avea să se celebreze căsătoria avuseseră acces doar membrii familiei și cîțiva prieteni. Și... camerele de televiziune.

Purtînd în mînă buchetul de mireasă,

Grace purta o rochie roz pal. Rainier — haină neagră și pantaloni gri reiați. Amîndoi aveau trac. Nici măcar nu surîdeau. Și mai era și căldura mai ales datorită proiectoarelor de televiziune și celor de la MGM (Metro Goldwin-Mayer), care deținea exclusivitatea drepturilor cinematografice.

Viitorii soți se așezaseră pe fotolii de catifea roșie, la o oarecare distanță unul de altul. Grace își sprijinea mîinile înmănușate pe genunchi. Rainier se trăgea nervos de mustață.

Cel mai interesant — probabil — a fost că, datorită faptului că nici o căsătorie a unui membru al familiei regale nu se putea face fără aprobarea Prințului, judecătorul a trebuit să înceapă prin a-i cere lui Rainier permisiunea de a porni celebrarea... propriei sale căsătorii!

El a spus „Da". După patruzeci de minute erau soț și soție.

A doua zi a urmat căsătoria religioasă. De data aceasta, martori au fost nu doar numeroasa asistență din catedrală, ci și cei peste treizeci de milioane de telespectatori din nouă țări europene.

După ce clopotele catedralei au anunțat lumii întregi că Rainier și Grace erau acum o singură ființă, au urmat șase ore de defilări, recepții și apariții în balcon. De abia după aceasta a venit și pentru ei prima clipă de liniște. S-au îmbarcat pe yachtul princiar și au plecat să-și petreacă luna de miere (de data aceasta chiar o lună întreagă!) într-o croazieră pe Mediterana...

Pentru ei se încheiase una din cele mai fastuoase ceremonii de căsătorie din istoria modernă — începea fericirea vieții de familie. Care, din păcate, avea să fie mai scurtă decît ar fi putut fi.

Dar acum nimeni nu știe acest lucru și... nici nu te poți gîndi la așa ceva. Căci nici măcar Hollywood-ul n-ar fi putut monta un spectacol mai grandios. Deși Variety, jurnalul profesional al cinematografului american anunțase sec: „Grace Kelly se căsătorește cu Prințul Rainier. Mireasa este o stea de cinema, ginerele — un amator"...

(Va urma)

MIHAELA DOROBANȚU

Iluminarea din spațiu a Pămîntului a reușit!

Prima experiență a proiectului „Znamia" (Drapelul), conceput de specialiști ruși în domeniul spațial, s-a desfășurat cu succes joi 4 februarie a.c Experiența, denumită „Novii Svet" (Noua Lumină) a constat în reflectarea luminii solare de pe o orbită circumterestră asupra unei regiuni a Federației Ruse situate dincolo de cercul polar .

Operația a avut loc la altitudinea de 400 km și a început prin separarea navei cosmice de aprovizionare Progres M 15 de stația orbitală Mir. „Cargoul" orbital automat s-a depărtat cu 150 m de complexul orbital.

Apoi, tamburului care conținea oglinda reflectoare, de fapt o imensă peliculă de plastic aluminizată, i s-a imprimat o mișcare de rotație. Sub influența forței centrifuge, pelicula s-a extins formînd un disc reflector cu diametrul de 20 m lipsit de orice armătură.

Orientată în spațiu cu ajutorul unor dispozitive electronice, această oglindă plană este capabilă să lumineze din spațiu o zonă terestră de 4-8 km în care poate crea o luminozitate de patru ori mai mare decît aceea răspîndită de luna plină. O condiție obligatorie pentru reușita acestei iluminări din spațiu este transparența atmosferei, deci lipsa norilor.

În momentul experienței, cosmonauții Ghenadii Manakov și Alexandr Polenciuk au semnalat Centrului de control (TSOUP) de la Kaliningrad că au observat în mod distinct pe sol o pată de lumină creată de razele soarelui reflectate de oglindă.

În Franța, cele două nave spațiale au fost observate mai bine din zona orașului Toulouse. Numeroase persoane au raportat la un serviciu special al Centrului național de studii spațiale (CNES) din Franța că au reperat două puncte luminoase. Primul corespundea stației orbitale Mir, avînd o strălucire comparabilă cu aceea a planetei Venus, iar cel de al doilea, mai puțin strălucitor, era cargoul spațial Progres.

Pentru autorul proiectului Znania, profesorul Vladimir Siromiatnikov, succesul primei experințe confirmă aplicabilitatea acestei tehnologii și posibilități „cvasi nelimitate" ale sale, mai ales pentru iluminarea din cosmos a regiunilor arctice sau a unor zone sinistrate în care sursele uzuale de energie nu mai funcționează.

Experiența a fost finanțată de o întreprindere din Siberia. Nicola Sevastianov, directorul general al consorțiului „Kosmiceskaia Regata" (Regata Cosmică), care a transpus în realitate proiectul profesorului Siromiatnikov, a declarat că noua tehnologie ar putea avea aplicații de mare anvergură. Una dintre acestea ar fi alcătuirea unui inel complet în jurul Terrei, compus dintr-o sută de suprafețe reflectoare mai mari plasate între 1 500 și 5 500 km altitudine, pentru a face Soarele disponibil la comandă, în timpul nopții, în anumite zone prestabilite.

Un proiect mai vechi, acela al corăbiilor solare, ar putea de asemenea, beneficia de tehnologia testată la 4 februarie. Este vorba de propulsarea unor nave spațiale cu ajutorul vîntului solar care ar „sufla" în pînzele aluminizate ale acestor corăbii astrale. Primul proiect al unei asemenea astronave, care nu ar consuma nici un fel de combustibil (decît pentru aducerea sa pe o orbită circumterestră), este aproape gata. El preconizează o călătorie de la Pămînt la Lună.

Super – baterii

Mai rezistente, cu o durată de viață mai lungă, cu posibilitatea unei încărcări mai rapide : acestea sînt calitățile care se cer noilor baterii care vor echipa în curînd toate aparatele electronice portabile și care vor înlocui actualele baterii din cadmiu-nichel. Aceste surse electrice, denumite „baterii cu nichel hibrid", au un electrod negativ realizat dintr-un aliaj de metale rare. În timpul încărcării — care durează 90 de minute — electrodul absoarbe atomi de hidrogen dintr-o soluție alcalină ce servește drept electrolit. Puterea sa de absorbție este atît de mare, încît el poate reține un volum de hidrogen de 1000 de ori mai mare decît volumul propriu. Pe măsură ce bateria este folosită, atomii de hidrogen se lichefiază și reacționează cu soluția electrolitică în drumul lor spre electrodul pozitiv. Specialiști ai firmei Sanyo afirmă că acest ciclu poate fi repetat de cel puțin 500 de ori înainte ca bateria să fie definitiv epuizată.

■ În decembrie 1993, americanii își vor lansa în spațiu primul lor satelit de televiziune directă cu ajutorul unei rachete „Ariane". Denumit „Direct TV" și construit de firma Hughes, sofisticatul satelit (din punct de vedere al tehnologiei folosite la realizarea sa) va putea să acopere întregul teritoriu al Statelor Unite. Și încă un amănunt interesant — în carnetul de comenzi al societății „Arianspace" se înscriu noi comenzi. Estimările specialiștilor vorbesc de un număr mare de comenzi de care va beneficia „Arianspace" pînă la finele secolului, ceea ce îi face pe concurenți să nu se simtă bine și să se gîndească în modul cel mai serios cu putință cum să facă față concurenței acerbe din industria spațială.

■ Dezvoltarea economică bazată pe o utilizare abuzivă a resurselor nu poate continua la infinit fără a fi periclitată capacitatea planetei de a întreține viața organică. În opinia ecologilor, tiparele vechi de dezvoltare economică se cer schimbate — chiar foarte rapid — pentru a se putea asigura integritatea pe termen lung a sistemelor naturale care întrețin viața terestră. În Statele Unite, de pildă, prosperitatea economică a contribuit la înregistrarea unor progrese însemnate în privința calității mediului înconjurător.

■ Dacă în anii '70 ai secolului nostru mai existau în lume circa

TELEX • TELEX

DIN SECRETELE ERUPȚIILOR VULCANICE

● Marile erupții vulcanice din Filipine și Japonia, puternicele erupții solare, inundațiile catastrofale din Bangladesh, gravele seisme înregistrate în Munții Caucaz reprezintă oare preludiul haosului pe „planeta albastră" ? ● Experții ne asigură că este vorba despre fenomene absolut naturale, iar simultaneitatea lor este un rezultat al hazardului ● Anual se înregistrează circa 50–60 de erupții vulcanice. ● Cel puțin 10 vulcani se află concomitent în activitate pe Terra ; în afara erupțiilor majore din Filipine, s-au înregistrat erupții vulcanice în Costa Rica și Guatemala ● Majoritatea vulcanilor activi se află în centura de foc a Pacificului, printre care se numără și celebrii vulcani Unzen și Pinatubo ● Nu există nici o legătură între erupțiile produse de acești doi vulcani, deoarece distanța care îi separă este mult prea mare ; legătura nu poate exista decît între doi vulcani care sînt separați de numai cîțiva kilometri.

Erupțiile vulcanice sînt consecința acumulării de energie în interiorul planetei noastre și s-au manifestat permanent în istoria de peste 4 miliarde de ani a Terrei. Aceste fenomene își au originea la mari adîncimi din interiorul Terrei, acolo unde forțele elementare acționează asupra materiei și își croiesc drum spre suprafață, provocînd efecte devastatoare în zonele mai puțin rezistente ale scoarței terestre. Materiile ce fuzionează, din crustă și partea superioară mantalei terestre (magma) provin dintr-o zonă situată la o adîncime de 10 -20 kilometri, de unde sînt proiectate la suprafață prin presiunea gazelor și a vaporilor vulcanici.

Vulcanii se formează în locurile în care magma reușește să străpungă crusta terestră, ieșind la suprafață. Elementele solide ale magmei se revarsă sub formă de scurgeri de lavă, iar elementele gazoase ajung în atmosferă.

Vulcanismul submarin este un fenomen care se produce frecvent, dar este rareori observabil (să nu uităm că 71 la sută din suprafața Terrei este acoperită de ape).

Oamenii de știință cunosc astăzi destul de multe mecanisme de acțiune a naturii, fapt care le permite să prevadă anumite manifestări periculoase, cum ar fi cicloanele devastatoare, a căror formare poate fi prevăzută grație observațiilor efectuate prin satelit. Cu toate acestea, meteorologii cu greu reușesc să le prevadă direcția, din cauza posibili-

Cazul Michael Jackson

MARIAJUL CU CHIRURGIA ESTETICĂ, UN DEZASTRU

Cine ar crede că și cele mai mari vedete, adulate, iubite, invidiate la scară universală, pot trăi o viață de coșmar ? Este și cazul lui Michael Jackson care a suportat chinuri îndelungate, a risipit bani, a sperat să dobîndească o înfățișare care să-l scuture de complexe, împotrivindu-se naturii în esența ei, fără să cîștige totuși bătălia finală, liniștitoare. Și-a ales desigur un rival mult prea puternic, natura și ea acum se răzbună.

Figura sa capătă o turnură apocaliptică și ceea ce se vede în imaginea reprodusă din revista „VSD" nu este o grimasă de concert. Nasul pare o proteză de plastic erodată de timp și usor alunecată spre stînga. Pielea feței, obosită peste măsură de intervențiile esteticienilor, cedează alunecînd și ea spre stînga. Fără machiaj, zeul negru al muzicii și dansului care a dorit să devină alb, are

70 000 de rinoceri, la sfîrşitul anilor '80 numărul lor a scăzut dramatic — ajungînd la circa 10 000. Cauza acestei hecatombe în rîndul rinocerilor ? Braconajul. Reducerea masivă a numărului de rinoceri a atras, cum era şi firesc, creşterea galopantă a preţului la cornul acestor animale. Pentru o pereche de coarne de rinocer s-a ajuns să se plătească, pe piaţa neagră, 100 000 de mărci.

■ **Oraşul Chicago a dotat cele 560 de parcuri şi grădini publice din perimetrul său cu saci pentru gunoaie din material plastic biodegradabil. Opţiunea aceasta s-a dovedit eficientă, din punct de vedere ecologic şi financiar. Piaţa containerelor pentru gunoaie din material plastic biodegradabil, fabricate din amidon de porumb, ar putea absorbi o cantitate de 4 pînă la 8 milioane tone de porumb.**

tăţilor încă limitate ale celor mai perfecţionate modele simulate pe calculator.

În privinţa vulcanilor, lucrurile sînt simple, din cauză că focarele acestora pot fi depistate prin măsurători. Surprizele ce se înregistrează şi în acest domeniu rămîn însă la fel de mari şi extrem de costisitoare. Cine ştie ce ne va rezerva secolul XXI ?

ŞERBAN FILIP

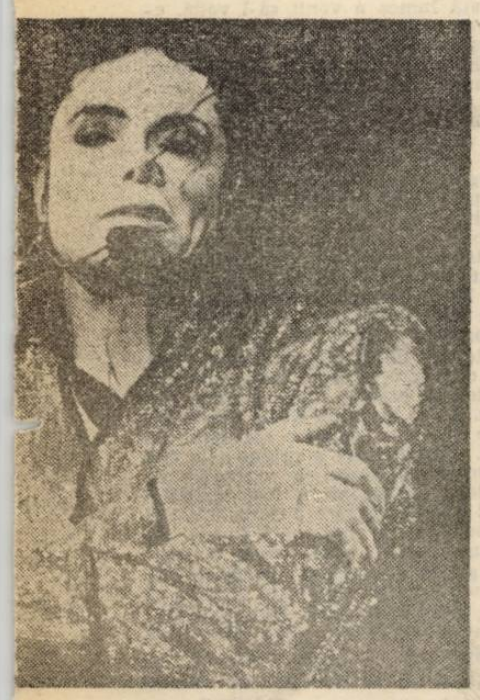

un „look" cadaveric, greu de ascuns după ochelarii cu sticle negre, eşarfe, suvite „rebele" de păr, pălării cu boruri largi. În faţa oglinzii, Michael pare să regrete sincer „mariajul cu o clinică de chirurgie estetică". După această tristă imagine, turneul său de astă-vară, purtînd ca generic „Dangerous" are o semnificaţie şi mai adîncă, absolut tragică prin mesajul său subtil şi nemărturisit.

Coco Chanel, magiciană a eleganţei

Coco Chanel este creatorul de geniu care a revoluţionat moda eliberînd corpul feminin de complexe. A fost întotdeauna atît de înaintea timpului în care trăia încît e greu pentru noi să ne imaginăm astăzi că ea a fost contemporană cu regina Victoria sau ţarul Alexandru al III-lea. Coco Chanel s-a născut la 19 august 1883, tatăl său, în vîrstă de 28 de ani, fiind vînzător ambulant, iar mama, 20 de ani, o simplă fată de la ţară. Pe actul său de naştere, singurul prenume înregistrat era cel de Gabrielle. Crescută în condiţii dure, de către o familie foarte modestă, fetiţa rămîne fără mamă la vîrsta de 12 ani, iar tatăl său o plasează într-un orfelinat din Aubazine. Gabrielle nu l-a mai văzut niciodată. **„Am vrut să mă sinucid de nu ştiu cîte ori — spunea ea mai tîrziu — Pînă la 16 ani am purtat doliu. Invidiam fetele care se îmbrăcau în roz şi bleu".** La vîrsta de 17 ani, directoarea orfelinatului a plasat-o într-o instituţie religioasă, la Moulins. În 1900, Gabrielle Chanel intră ca ajutor de croitoreasă într-un magazin din Moulins. Cu părul său bogat, pieptănat în stil „Belle Epoque", cu o figură delicată şi luminoasă, umbrită uneori însă de o privire tristă, cu o siluetă fină şi armonioasă se distingea de fetele planturoase de la ţară. Tinereţea şi distincţia au făcut-o repede remarcată. Cînd reuşea să scape de treburile din magazin fugea la aşa-numita „La Rotonde", un „café concert" reputat în zonă. Acolo a debutat cu nişte cîntecele „Ko Ko Ri Ko" şi „Qui qu'a vu Coco ?". Pentru admiratorii care se înghesuiau în primele rînduri, Gabrielle Chanel a devenit imediat „micuţa Coco", apoi „Coco" şi în final „Coco Chanel". **„Pe vremea aceea fetele erau atît de naive"**, avea să-şi amintească mai tîrziu Coco Chanel. Remarca nu era întîmplătoare. Un bogătaş din cercul lumii mondene, Etienne Balsan, a ştiut să profite de ignoranţa tinerei fete. A invitat-o la proprietatea sa, „oferindu-i" primele noţiuni în arta iubirii. Tot graţie lui Balsan, Coco a făcut mai tîrziu cunoştinţă cu un englez, Arthur Capel, supranumit „Boy". **„Nu era doar frumos, era magnific**, spunea Coco. **Îi admiram nonşalanţa, ochii săi verzi. Avea o personalitate puternică, unică, fiind o natură ardentă, concentrată. El m-a format. A ştiut să dezvolte în mine ceea ce era unic. A fost pentru mine ca un tată, ca un frate, ca o întreagă familie".** La braţul lui „Boy", Coco Chanel a fascinat Parisul.

Devenise femeie, o femeie cu personalitate, care nu putea fi mulţumită cu o viaţă semi-mondenă. Si-a dat seama că trebuie să-şi păstreze o cotă de independenţă, angajîndu-se într-o activitate care să-i solicite resursele interioare. „Boy" îi închiriază un spaţiu pe strada Cambon, din Paris, unde Coco începe să creeze pălării. Deşi e debutantă în această meserie, nu are nici o dificultate să-şi vîndă micile „opere" extrem de originale. Nume cunoscute pe vremea aceea, Gabrielle Dorziat şi Cecile Sorel, au devenit modelele sale. În 1912, publicaţia „Les modes" îi recunoaşte reuşita. Mademoiselle Chanel este prezentată ca o nouă modistă a Parisului.

(Va urma)

AURORA POPESCU

Fără legătură cu norul radioactiv...

În ultimele săptămîni au circulat mai multe zvonuri despre existenţa unui nor radioactiv deasupra Bucureştiului. Sursă de poluare radioactivă ar fi fost probabil Cernobîlul. Nervozitatea excesivă a unora dintre semenii noştri, durerile de cap ale altora s-ar fi datorat... norului. Zvonuri... Pentru că specialiştii, respectiv Comisia de protecţie a mediului şi reconstrucţie ecologică spun că măsurătorile repetate efectuate au arătat că valoarea radioactivităţii este de 6 ori sub limita de avertizare. Mai mult chiar, valorile înregistrate în ultimele două luni au oscilat foarte puţin în jurul mediei de 70-80 pico-Curie.

Fără nici o legătură cu zvonul acesta şi pe baza unor statistici ştiinţifice foarte exacte, forurile medicale internaţionale arată că după catastrofa de la Cernobîl numărul cancerelor tiroidiene diagnosticate la copii în zona respectivă a crescut de la aproximativ patru cazuri anual pînă în 1986, la 58 în 1992. Şi specialiştii gîndesc că această multiplicare îngrijorătoare a acestei maladii, altădată foarte rară, se va amplifica în anii viitori.

Şi tot specialiştii sînt cei care afirmă că acum, la aproape 7 ani de la catastrofă, terenul agricol din zona Cernobîlului este contaminat cu elemente radioactive. Decontaminarea şi redarea acestor suprafeţe agriculturii este indispensabilă, motiv pentru care un grup de cercetători francezi au pus la punct o tehnică originală şi eficace, aceea a unui „covor vegetal decontaminant". La baza sistemului stă însămînţarea suprafeţelor cu „agropyum repens," o plantă a cărei particularitate constă în dezvoltarea unei reţele reticulare foarte dese în care se concentrează radioelementele nefaste. După un timp gazonul se decupează. Decontaminarea realizată în acest fel este în proporţie de 95 la sută. Aceasta ar fi soluţia ideală, susţin specialiştii, pentru tratarea unei suprafeţe de aproximativ 60 000 de hectare din jurul Cernobîlului. Are Ucraina banii necesari şi care din păcate, nu sînt uşor de găsit, pentru a trece la înlăturarea urmelor dezastrului nuclear de la Cernobîl ? Şi dacă se trece la această lucrare de mari proporţii, extrem de costisitoare, şi între timp se mai întîmplă un accident la unul din reactoarele aflate în funcţiune, cine va suporta nota de plată a terenurilor contaminate?

ECATERINA BĂTRÎNEANU

CLEPSIDRA

■ **Muzica** este şi ea un drog. Afirmaţia e mers exact la inimă şi totodată a fost la îndemîna unui tînăr panamez care se droghează cu o fiertură din... benzi de magnetofon. S-au înregistrat deja primele decese.

■ **Pe primul loc** sexul, pe al doilea banii. Politica de-abia pe locul al treilea. Cam aşa se orientează interesele locuitorilor Africii de Sud. Cel puţin aşa rezultă dintr-un sondaj al opiniei publice.

■ **„Nu sîntem cămile"** – este deviza care i-a însoţit pe locuitorii capitalei Venezuelei, cînd demonstrau pentru a cere instalarea de conducte corespunzătoare pentru transportul apei potabile. „Avem petrol, dar ducem lipsă de apă". Ce paradox !
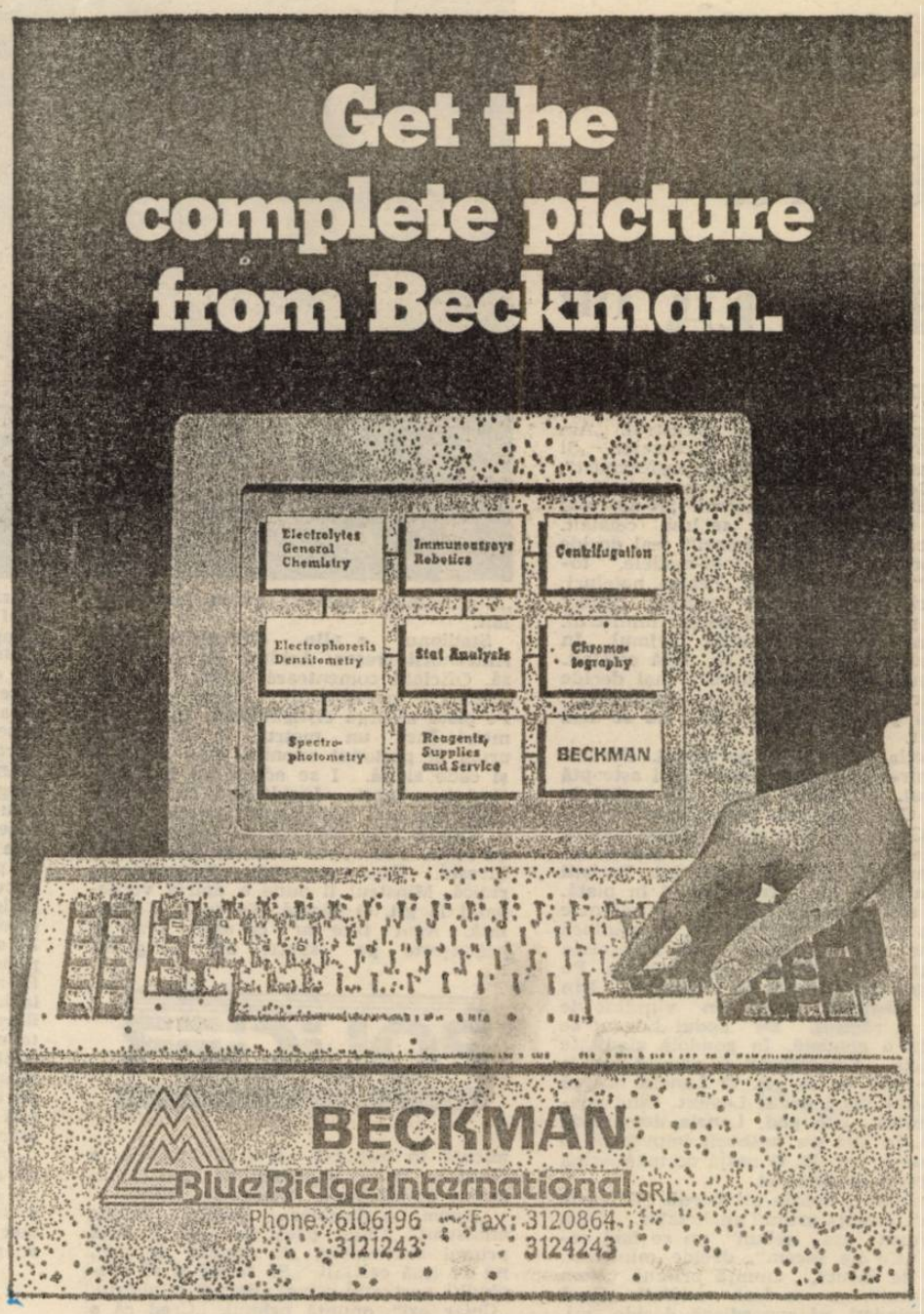
■ **Un fost ofiţer** de aviaţie al armatei americane, Roger Johnson, a trimis într-un cătun britanic... 93 de biciclete, pentru ca –potrivit spuselor sale – să-şi plătească datoria contractată în urmă cu 48 de ani. În 1944 a fost nevoit să fure de aici o bicicletă pentru a ajunge mai repede la baza aviatică. Apoi a avut procese de conştiinţă. Toate bicicletele l-au costat 18 000 de dolari. Poate că a meritat !